

Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte

Grao en Educación Primaria

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P02G120V01101	Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino	1c	6
P02G120V01102	Educación: Teoría e historia da educación	1c	6
P02G120V01103	Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos	1c	6
P02G120V01104	Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento	1c	6
P02G120V01105	Socioloxía: Socioloxía da educación	1c	6
P02G120V01201	Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria	2c	6
P02G120V01202	Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria	2c	6
P02G120V01203	Historia: Historia do presente	2c	6
P02G120V01204	Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento	2c	6
P02G120V01205	Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar	2c	6

Curso 2

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P02G120V01301	Aprendizaxe e desenvolvemento da motricidade na educación primaria	1c	6
P02G120V01302	Ciencias experimentais	1c	6
P02G120V01303	Lingua española	1c	6

P02G120V01304	Matemáticas e a súa didáctica I	1c	6
P02G120V01305	Xeografía	1c	6
P02G120V01401	Didáctica das artes plásticas e visuais	2c	6
P02G120V01402	Didáctica das ciencias experimentais I	2c	6
P02G120V01403	Expresión e linguaxe musical	2c	6
P02G120V01404	Lingua galega	2c	6
P02G120V01405	Matemáticas e a súa didáctica II	2c	6

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P02G120V01501	Didáctica da lingua e literatura: Galego	1c	6
P02G120V01502	Didáctica das ciencias experimentais II	1c	6
P02G120V01503	Didáctica das ciencias sociais	1c	6
P02G120V01504	Innovación e investigación didáctica	1c	6
P02G120V01505	Lingua francesa e a súa didáctica	1c	6
P02G120V01506	Didáctica da lingua e literatura: Español	1c	6
P02G120V01507	Lingua inglesa e a súa didáctica	1c	6
P02G120V01601	Educación física e a súa didáctica na educación primaria	2c	6
P02G120V01602	Lingua e literatura: Galego	2c	6
P02G120V01603	Lingua e literatura: Español	2c	6
P02G120V01901	Educación ambiental para o desenvolvemento	2c	6
P02G120V01902	Educación artística	2c	6
P02G120V01903	Ética e deontoloxía profesional	2c	6

Curso 4

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P02G120V01908	Introdución ao feito relixioso e ao cristián	1c	6
P02G120V01910	Literatura infantil e xuvenil	1c	6
P02G120V01911	Recursos para o ensino das matemáticas	1c	6

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P02G120V01921	Agrupacións instrumentais para a escola primaria	2c	6

P02G120V01925	Novas tecnoloxías para a educación musical en primaria	2c	6
P02G120V01926	Técnica vocal e práctica coral	2c	6

Curso 4

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P02G120V01927	Música nas culturas	1c	6
P02G120V01928	Expresión corporal e danza	1c	6

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P02G120V01941	A educación física como medio de interdisciplinaridade	2c	6
P02G120V01942	Coñecemento da contorna a través da actividade física na escola	2c	6
P02G120V01943	Seguridade e hábitos saudables a través da educación física	2c	6

Curso 4

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P02G120V01944	A linguaxe corporal	1c	6
P02G120V01945	Actividade física e diversidade na escola	1c	6
P02G120V01981	Prácticas externas: Practicum	An	48
P02G120V01991	Traballo de Fin de Grao	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS**Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino**

Materia	Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino			
Código	P02G120V01101			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Martínez Figueira, María Esther			
Profesorado	de la Fuente Fernández, María Adoración			
Correo-e	esthermf@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia forma parte do módulo temático "Procesos e contextos educativos", de carácter básico, con 6 créditos ECTS, situada no 1º curso, 1º cuatrimestre. Pretende proporcionar aos estudantes uns coñecementos científicos e as técnicas necesarias para reflexionar sobre os distintos aspectos e ámbitos da organización escolar e, para poder aplicarlos a unha realidade concreta, es dicir, a un Centro da nosa Comunidade Autónoma. Intenta, tanto pola actualidade dos contidos, como polos ámbitos que abarca, espertar os intereses dos estudantes por aspectos que tradicionalmente non se trataban nos currículos académicos.			

Competencias

Código	
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
CG7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período 6-12 no contexto familiar, social e escolar
CE2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
CE5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
CE6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
CE8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
CE9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
CE13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
CE14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
CE15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturais
CE16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe no aula

CE18 Participar na definición do proxecto educativo e na actividade xeral do centro atendendo a criterios de xestión de calidade

CT1 Capacidade de análise e síntese

CT2 Capacidade de organización e planificación

CT5 Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo

CT6 Capacidade de xestión da información

CT7 Resolución de problemas

CT8 Toma de decisións

CT9 Traballo en equipo

CT12 Habilidades nas relacións interpersoais

CT13 Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade

CT14 Razoamento crítico

CT15 Compromiso ético

CT16 Aprendizaxe autónoma

CT17 Adaptación a novas situacións

CT18 Creatividade

CT19 Lideranza

CT20 Coñecemento doutras culturas e costumes

CT21 Iniciativa e espírito emprendedor

CT22 Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecer a lexislación que regula as Escolas de Educación Infantil e Primaria e doutros centros, a súa estrutura e os modelos de organización dos centros, servizos e espazos.	CG1	CE8	CT1	
	CG4		CT2	
	CG5		CT6	
	CG6		CT8	
	CG10		CT14 CT22	
Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e lexislativos da actividade educativa e situar a escola no sistema educativo español, no contexto europeo e internacional	CG1	CE8	CT1	
	CG6	CE9	CT2	
	CG12		CT6	
			CT7	
			CT8	
			CT9	
			CT13	
			CT19	
			CT21 CT22	
Planificación das secuencias de aprendizaxe e organización das situacións de traballo na aula, no espazo de xogo e noutros espazos comúns e/ou específicos	CG1	CE1	CT1	
	CG2	CE2	CT2	
	CG3	CE5	CT6	
	CG4	CE6	CT7	
	CG5	CE8	CT8	
	CG6	CE9	CT9	
	CG8	CE14	CT12	
	CG10	CE16	CT13	
	CG11		CT18 CT19 CT22	
	Comprender que a dinámica diaria en Educación Primaria é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexibles no exercicio da función docente.	CG1	CE1	CT1
		CG2	CE2	CT2
CG6		CE8	CT6	
CG7		CE13	CT7	
CG8		CE16	CT8	
CG9			CT13	
CG10			CT17	
CG12			CT19 CT21 CT22	

Valorar a importancia da estabilidade e a regularidade no contorno escolar, os horarios e os estados de ánimo do profesorado como factores que contribúen ao progreso harmónico e integral dos estudantes.	CG7 CG10	CE1	CT1 CT2 CT6 CT7 CT8 CT9 CT13 CT14 CT17 CT18 CT19
Saber traballar en equipo con outros profesionais e colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno, coa finalidade de planificar secuencias de aprendizaxe e organizar situacións de traballo, na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 6-12 anos; así como noutros eidos nos que desenvolver o traballo docente para o que se está adquirindo cualificación.	CG1 CG7 CG9 CG12	CE2 CE15 CE18	CT1 CT2 CT6 CT7 CT8 CT9 CT18 CT19 CT22
Ter unha imaxe realista de si mesmo, actuar conforme ás propias conviccións, asumir responsabilidades, tomar decisións e relativizar as posibles frustracións.	CG12		CT1 CT2 CT6 CT7 CT8 CT9 CT14 CT15 CT18 CT19 CT21 CT22
Tomar conciencia da complexidade dos procesos educativos en xeral e dos procesos de ensinanza-aprendizaxe, nas etapas obrigatorias do sistema educativo.	CG1 CG6 CG10 CG12		CT1 CT2 CT6 CT7 CT8 CT9 CT18 CT19 CT22
Analizar e aplicar distintas estratexias metodolóxicas para organizar os espazos, materiais e tempos, en función dos diferentes modelos didácticos e das características e peculiaridades do alumnado.	CG1 CG2 CG4 CG6 CG8 CG10 CG11	CE1 CE5 CE6 CE8 CE13 CE14 CE15 CE16 CE18	CT1 CT2 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9 CT12 CT14 CT15 CT16 CT18 CT19 CT22
Coñecer experiencias internacionais e exemplos de experiencias innovadoras en Educación Primaria para aplicarlas na aula.	CG1 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12	CE1 CE2 CE5 CE6 CE9 CE15	CT1 CT2 CT13 CT18 CT19 CT20 CT22

Participar na definición do proxecto educativo e na actividade xeral do centro, atendendo os criterios de control de calidade.

CG1 CE8 CT1
CG6 CE9 CT2
CG12 CE13 CT7
CE14 CT8
CT9
CT14
CT18
CT19
CT22

Contidos	
Tema	
1.- FUNDAMENTACIÓN CONCEPTUAL	1.1.- A Organización Escolar. 1.2.- O centro como unidade organizativa: funcións directivas, de xestión pedagóxica e administración. 1.3 - Organización dos recursos humanos, materiais e funcionais do centro escolar.
2.- SUBSISTEMA AMBIENTAL/CONTEXTUAL	2.1 A estrutura do sistema escolar. 2.2 Os centros e os seus ensinos. 2.3 Sistemas de avaliación de centros.
3.- SUBSISTEMA DE PLANIFICACIÓN	3.1.- Plan de centro. 3.2.- O centro como unidade organizativa: funcións directivas, de xestión pedagóxica e administración escolar: características e niveis.
4.-SUBSISTEMA ESTRUTURAL	4.1.- Organización do alumnado, profesorado, recursos, espazos, horarios, actividades. 4.2.- Documentos programáticos, de xestión administrativa e económica dos centros escolares.
5.- SUBSISTEMA RELACIONAL	5.1.- A participación nos centros educativos. 5.2.- O clima organizativo. 5.3.- A cultura organizativa. 5.4.- O conflitos nas organizacións educativas. 5.5 - A coordinación interna e externa nos centros educativos.
6.- SUBSISTEMA DE DIRECCIÓN Y LIDERADO	6.1.- A dirección nas organizacións educativas. 6.2.- Os proxectos de dirección. 6.3.- Da dirección al liderado.
7.- SUBSISTEMA DE CAMBIO/DESARROLLO ORGANIZATIVO	7.1.- Evaluación de centros. 7.2.- Análisis de experiencias de organización. 7.3.- Referencia de modelos y elementos estudiados en centros de educación infantil y primaria.
8.-ORGANIZACIÓN ESCOLAR DIFERENCIADA	8.1.- Análise de experiencias de organización. 8.2.- Referencia de modelos e elementos estudiados en centros de educación infantil e primaria.
9.- A ORGANIZACIÓN ESCOLAR NO PRÁCTICUM	9.1.- Achegas de Organización Escolar ao Prácticum.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	2	0.5	2.5
Seminario	14.5	29	43.5
Traballo tutelado	12	24	36
Estudo de casos	12	24	36
Lección maxistral	10	20	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Esta sesión servirá para presentar a materia: competencias, contidos, planificación, metodoloxía, atención personalizada, avaliación e bibliografía.
Seminario	A través das titorías, o profesor facilitará e orientará aos estudantes no seu proceso formativo, podendo ser obxecto de atención calquera das facetas ou dimensións que inciden no mesmo (aspectos académicos, actitudinais, persoais, sociais...). Computa na avaliación continua.
Traballo tutelado	Os estudantes, de forma individual ou en grupos, realizarán proxectos supervisados polo profesor. Computan na avaliación continua

Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Lección maxistral	Presentación estruturada dos temas, coa finalidade de facilitar información organizada, seguindo os criterios adecuados á finalidade dos mesmos. Guión facilitador e a correspondente exposición verbal, por parte do profesor, dos contidos da Organización Escolar.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Orientación en pequenos grupos durante a resolución das tarefas sobre os proxectos de prácticas, ben sexa presencialmente e/ou empregando os medios telemáticos como correo electrónico, vídeoconferencia, foros de FAITIC, aulas virtuais de campus remoto, despacho virtual.
Traballo tutelado	Orientación en pequenos grupos durante a resolución das tarefas sobre os proxectos de prácticas, ben sexa presencialmente e/ou empregando os medios telemáticos como correo electrónico, vídeoconferencia, foros de FAITIC, aulas virtuais de campus remoto, despacho virtual.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas		
Traballo tutelado	Teranse en conta os seguintes aspectos na avaliación: -aspectos formais -calidade dos traballos -exposición oral e resposta ás preguntas plantexadas. - Asistencia e participación na clase	60	CG2 CG3 CG4 CG5 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12	CE1 CE6 CE9 CE13 CE14 CE15 CE16 CE18	CT2 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT20 CT21 CT22
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	40	CG6	CE8 CE9 CE15	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para ter en conta a avaliación continua, o estudante ten que ter unha asistencia mínima do 80%,

A nota final da materia ten dous compoñentes:

-O traballo realizado polo alumno durante o curso (Avaliación Continua). Deberá ter a metade superada como mínimo.

-A proba escrita. Para superar a materia é necesario obter como mínimo un 50% da nota do exame.

No caso de non superar a materia na primeira convocatoria, a nota da Avaliación Continua manterase para a segunda convocatoria.

No caso de non asistir ao 80% das clases, o/a estudante terá a consideración de "non asistente" e a súa avaliación será un exame sobre 10 puntos. Neste exame deberá demostrar tanto as competencias correspondentes ao traballo de aula (avaliación continua), como do exame. A cada unha desas partes corresponderalle un 60% á parte A e un 40% á parte B; debendo obter un 25% en cada unha delas para aprobar a materia.

No caso de non superar a materia na primeira convocatoria, o/a estudante concorre á seguinte coas puntuacións obtidas na avaliación continua. Só se sumarán neste caso; en convocatorias posteriores xa non se terán en conta.

As datas de exame poden consultarse na web: <http://fcced.uvigo.es/gl/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cantón Mayo I., Pino Juste M., **Organización de centros educativos en la sociedad del conocimiento**, 2014,
Carda, R.M., Larrosa, F., **La organización del centro educativo: Manual para maestros**, 2007,
González González, M^a.T., **Organización y gestión de centros escolares**, 2003,
Gordo, G., **Centros educativos: ¿islas o nodos?. Los centros como organizaciones-red**, 2010,
Lorenzo, M., **Organización de centros educativos. Modelos emergentes**, 2011,
Martín Fernández, E., **Gestión de instituciones educativas inteligentes. Un manual para gestionar cualquier tipo de organización**, 2001,
Fullan, Michel, **Las Fuerzas del cambio, con creces**, 2007,

Bibliografía Complementaria

Leyes Orgánicas y sus desarrollos, **Leyes Orgánicas y sus desarrollos**,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria/P02G120V01201

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria/P02G120V01202

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Educación: Teoría e historia da educación/P02G120V01102

Outros comentarios

Para o aproveitamento exitoso da materia RECOMÉNDASE:

A) Asistencia continua a sesións de teoría e práctica. A asistencia a clase considérase fundamental para o seguimento da materia por parte do alumnado e para a avaliación do grao de desenvolvemento das capacidades e competencias.

B) As tarefas e actividades prácticas poderán abranguer varias sesións de traballo e será necesario rematar algunha fora do horario de clase.

Tendo en conta que os contidos da materia son obxecto constante de opinións, comentarios, debates e decisións, dende os ámbitos político, administrativo, económico e social; sería conveniente para poder estar ao día á lectura de páxinas web do Ministerio de Educación, das comunidades autónomas e dos diferentes centros educativos da Xunta de Galicia, do Ministerio e doutras Comunidades Autónomas, así como revistas específicas de educación, organización, xestión, avaliación e calidade de institucións educativas.

Plan de Continxencias

Descrición

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Metodoloxías docentes que se manteñen:

As metodoloxías docentes serán as mesmas nos tres escenarios, dado que foron deseñadas para facilitar unha transferencia fluída desde un escenario 100% presencial a outro 100% en remoto. En calquera caso, a única diferenza atinxe ao espazo non que se desenvolverá a actividade. No posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías levaríanse a cabo de modo semipresencial e virtual. Por outra banda, no escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas adaptaríanse a una modalidade de execución virtual.

Metodoloxías docentes que se modifican:

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías):

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de titorización poderán realizarse presencialmente e/ou no despacho virtual, baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza. No caso dun escenario docente na modalidade a distancia, a titorización realizarase unicamente polos medios telemáticos mencionados.

Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir:

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe:

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia.

Outras modificacións:

Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante Campus Integra/Remoto e preverase o uso da plataforma de teledocencia Fatic como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non hai cambios nin nos instrumentos nin nos criterios de avaliación establecidos na guía docente ordinaria.

Probas pendentes que se manteñen:

Todas as probas propostas na guía docente para as vindeiras convocatorias, mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2020-21. Os criterios de avaliación, así como a súa ponderación sobre a nota final, se manteñen, tanto para o alumnado asistente, coma para o non asistente. Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero si no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos. Así, no caso de estar nunha situación de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual.

Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de modo virtual.

Probas que se modifican

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións nas probas de avaliación, agás no referido á modalidade de avaliación: presencial ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que se leve a cabo a docencia.

Novas probas:

Non se prevén novas probas de avaliación.

Información adicional

Non hai.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Educación: Teoría e historia da educación**

Materia	Educación: Teoría e historia da educación			
Código	P02G120V01102			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Análise e intervención psicossocioeducativa			
Coordinador/a	Soto Carballo, Jorge Genaro			
Profesorado	Soto Carballo, Jorge Genaro			
Correo-e	aipsedep@gmail.com			
Web	http://webs.uvigo.es/hesoto			
Descrición xeral	<p>A materia Teoría e Historia da Educación persigue que os alumnos e alumnas adquiran unha visión de conxunto dos principais fenómenos e problemas educativos referidos ó seu quefacer profesional, de xeito que poidan chegar a contempla-los procesos educativos como accións e feitos humanos que actúan coherentemente nun sistema social; permitindo ós estudantes analizar, relacionar e sintetiza-los distintos elementos que constitúen estes procesos. Desde esta perspectiva abórdase o estudio das bases fundamentais que fan posible a existencia dos fenómenos educativos desde unha vertente teórica e histórica: como actúan eses elementos dentro dunha cultura concreta, de que forma se relacionan dentro do sistema educativo, como evolucionan no transcurso do tempo, que mecanismos se poñen en funcionamento ó operar dun determinado xeito, en que sentido se pode afirmar que producen educación, etc.</p> <p>Os elementos que configuran o estudio teórico e histórico, non poden ser tratados como se estiveran illados, independentemente das estruturas -humanas, físicas ou sociais- de que forman parte, senón dun xeito integrado. O que se persigue nesta materia, é que o alumno saiba interpretar ó final de curso a realidade educativa nas súas dimensións teórica e histórica fundamentais; que desenvolva a razón e o sentido crítico ó estudia-la actividade escolar e outros procesos educativos; que saiba intervir pedagoxicamente sobre esa realidade e ter claro cal é o seu papel como maestro.</p>			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
CG7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural

CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período 6-12 no contexto familiar, social e escolar
CE2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
CE5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
CE7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao período 6-12
CE9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
CE10	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e legislativos da actividade educativa
CE11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
CE12	Abordar e resolver problemas de disciplina
CE13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
CE14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
CE15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
CE17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
CE19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
CE20	Mostrar habilidades sociais para entender ás familias e facerse entender por elas
CE22	Relacionar a educación co medio, e cooperar coas familias e a comunidade
CE23	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
CE24	Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar
CE29	Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostenible
CE34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
CE62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia
CE64	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro
CE65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica
CE66	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
CE67	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes 6-12 anos
CE68	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT18	Creatividade
CT20	Coñecemento doutras culturas e costumes
CT22	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe

Competencias

1.- Analizar a evolución histórica das institucións educativas formais e non formais tendo en conta os condicionamentos sociais, políticos e normativos así como comprender o fenómeno educativo desde a Teoría da Educación	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG4 CG5 CG6 CG9 CG10 CG11 CG12	CE1 CE2 CE5 CE9 CE10 CE11 CE12 CE14 CE17 CE19 CE20 CE23 CE24 CE29 CE34 CE64 CE65 CE66 CE67	CT1 CT2 CT3 CT5 CT6 CT7 CT9 CT10 CT12 CT14 CT15 CT16 CT20 CT22
2. Desenvolver un coñecemento reflexivo e crítico da educación que permita comprender a complexidade do proceso educativo.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG3 CG5 CG6 CG11	CE1 CE7 CE10 CE13 CE14 CE15 CE17 CE68	CT1 CT8 CT9 CT14 CT15 CT16 CT18 CT22
3.- Valorar a acción educativa do mestre de educación Primaria como un proceso de intervención profesional, o que supón explicar, xustificar e xerar pedagógicamente a súa intervención tanto desde os fundamentos teóricos da educación como desde os procesos históricos que a sustentan.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG3 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9	CE1 CE10 CE15 CE22 CE24 CE62 CE68	CT1 CT2 CT3 CT7 CT8 CT13 CT14 CT15 CT22

Contidos

Tema	
Concepto, finalidades e sistemas en educación. Bloque 1	1.1. A educación como fenómeno social 1.2 O educador: O profesor como educador profesional: delimitación do ámbito propio de actuación. Preparación específica. Compromiso de actualización. O educador: Uns certos dereitos sociais. Autonomía na acción. Compromiso deontolóxico. As funcións docentes. A personalidade do profesorado. Patoloxía da profesión docente
O coñecemento científico da educación. Bloque 2	2. Os principios de educación. 2.1 O educando. O individuo como suxeito da acción. Motivación e necesidades educativas. O desenvolvemento cognitivo. O educando: O desenvolvemento social. O desenvolvemento moral. Os estilos de aprendizaxe. O autoconceito como dimensión personal. 2.2 A educación en valores
Axentes e institucións educativas. Bloque 3	3.1. Evolución histórica e novas perspectivas do Sistema Escolar. A escola de onte. Orixes e evolución histórica da Educación Escolar. A escola d noso tempo. O sistema educativo español actual. A escola do futuro . Novos plantexamentos educativos formais 3.2. A comunidade educativa. Os escenarios da educación: A educación non formal. Orixe e evolución da Educación non formal. Áreas de actuación e axentes da Educación non formal. Os métodos e medios da Educación non formal. 3.3. A familia de hoxe en día. Familia e sociedade. A educación familiar.
Teorías educativas contemporáneas. Bloque 4	Teorías e métodos. 4.3. As Teorías Marxistas. 4.4. As Teorías antiautoritarias. 4.5. A Educación Personalista. Teorías e modelos. 4.6. O Modelo Crítico. 4.7 O enfoque comunicativo. 4.8. O modelo da reprodución social.
Historia de la Educación Primaria. Bloque 5	Rousseau y el origen del naturalismo. El ideal rousseauiano. La Escuela Nueva y la Escuela Moderna

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	15	31.5	46.5
Resolución de problemas de forma autónoma	7.5	11	18.5
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	0	10	10
Lección maxistral	30	45	75

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Os traballos de aula (traballos monográficos) terán como cometido a iniciación á investigación. Estes traballos versarán sobre unha temática previamente aportada polo profesor e relacionada coas temáticas dos bloques de contido.
Resolución de problemas de forma autónoma	O profesor ofertará ó alumnado unha escolmna de textos. O alumno pola súa banda elixirá entre os textos ofertados. Consistirá nun análise crítico-reflexivo relacionado coas temáticas traballadas dentro dos contidos. Asimismo dentro da resolución de problemas e/ou exercicios abordarase a visualización de vídeos susceptibles de enriquecer a materia e completetar á información e os contidos que se desenvolvan nas clases.
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Os alumnos pola súa banda, coa oportuna orientación do profesor, afondarán en cuestións concretas que non foran abordadas máis que dun xeito moi xenérico na exposición deste e que sexan susceptibles de tratamento de estudio recorrendo ós soportes documentais e bibliográficos pertinentes. O alumno realizará procuras documentais e bibliográficas para a maior comprensión dos bloques de contido. Neste sentido, apoiarase nas fontes e bases de datos especializadas tanto da biblioteca da nosa universidade como doutras fontes atopadas a través de internet.
Lección maxistral	As leccións que conforman o temario desta materia serán elaborados e presentados de maneira expositiva ó grupo de clase polo profesor. O profesor centrará a súa exposición, preferentemente, nos aspectos nucleares de cada unidade didáctica, procurando ofrecer de maneira condensada a información esencial que posibilite obter unha visión panorámica ou de síntese de cada tema, delimitando os conceptos, as ideas e os argumentos nel implicados e imbricándose cos demais do programa a fin de lograr unha integración dos módulos de contido e dos aspectos estruturais que conforman o corpus cognitivo da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	A atención personalizada ten por obxectivo facer o seguimento da evolución do alumno e apoiar o seu traballo dentro da asignatura. O profesor abordará aqueles aspectos que precisen de reforzo, asesoramente e guía para que o alumno acade os obxectivos marcados para esta materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	O traballo monográfico consiste na investigación sobre aspectos relevantes da educación primaria. Serán avaliados tendo en conta a calidade das aportacións, o seu formato axustado ós estándares científicos o mesmo que as exposicións monográficas que serán avaliadas tendo en conta a capacidade expositiva diante da clase, o contido e a preparación dos materiais pertinentes de aportar calidade a á materia	20	CB1 CG8 CE1 CT1 CB3 CG11 CE7 CT2 CB4 CE10 CT3 CE24 CT5 CE64 CT6 CT7 CT8 CT9 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT18 CT22
Resolución de problemas de forma autónoma	O profesor propondrá traballos sobre contidos específicos (dossier) que aporten actualidade, reflexión crítica ás temáticas traballadas nas clases. Trátase, mediante o traballo personal e reflexivo, de afondar nos eidos da labor educativa que máis valor teñen no seu quefacer profesional futuro	10	CB1 CG8 CE1 CT1 CG11 CE7 CT2 CE13 CT5 CE17 CT9 CT13 CT15 CT16 CT22

Lección maxistral	As sesións maxistrais serán avaliadas mediante unha proba. Dita proba avaliará as competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en función dos coñecementos que teñen sobre a materia.	70	CB1	CG8	CE1	CT1
				CG11	CE7	CT2
					CE13	CT3
					CE17	CT5
						CT6
						CT7
						CT8
						CT9
						CT12
						CT13
						CT14
						CT15
						CT22

Outros comentarios sobre a Avaliación

A cualificación final da disciplina resultará da integración das distintas notas. Deberán ser superadas todas as partes para poder obter unha cualificación positiva. O alumno que non realice todas as actividades de avaliación obterá unha cualificación final de SUSPENSO. En xullo avaliarase mediante un exercicio escrito, a entrega dun traballo monográfico e o dossier feito na clase. Tanto a calificación dos traballos derivados da resolución de problemas, é dicir, contidos específicos (Dossier) como a calificación dos traballos de aula (traballo monográfico) feitos no seu momento durante o curso, seguirán vixentes na segunda convocatoria ou convocatoria extraordinaria.

Os non asistentes terán un exame escrito final de toda a materia e a entrega dun dossier ou monográfico sobre unha temática específica propia da materia. As datas de exames se pueden consultar na web de la facultade no apartado de Docencia (exames). <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Emilia Domínguez Rodríguez, **Teorías e institucións contemporáneas de la educación**, Ariel educación, 2008

María del Mar del Pozo Andrés (coord.), **Teorías e institucións contemporáneas de educación**, Biblioteca Nueva, 2004

SARRAMONA, J., **Teoría de la educación. Reflexión y normativa pedagógica.**, Ariel Educación, 2000

COLOM, A. J.; BERNABEU, J.L.; DOMÍNGUEZ, E.; SARRAMONA, J., **Teorías e Institucións contemporáneas de la educación**, Ariel Educación, 1997

Delors, J., **La educación encierra un tesoro**, Santillana-UNESCO, 1996

Bibliografía Complementaria

Faure, E., **Aprender a ser**, Alianza Universidad, 1981

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Non hai cambios respecto á guía docente inicial.

Traballos tutelados.- Co cometido de iniciación a investigación. Relacionados coa temática da materia.

Resolución de problemas de xeito autónomo.- Consistirán na realización dun análise crítico e reflexivo de texto ofertados relacionados co contido da materia.

Lección maxistral.- As leccións que conforman o temario da materia. O profesorado centrará a exposición, preferentemente, nos aspectos nucleares de cada unidade didáctica, apoiado de medios visuais e bibliográficos.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Non existen modificacións con respecto á guía docente, Si, en canto ao modo de realización da docencia, xa que se empregará a metodoloxía virtual.

A plataforma de teledocencia da Universidade de Vigo (Faitic e Campus virtual) será o recurso para levar a cabo a actividade da materia.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías):

Realizarase atención, seguimento e apoio do alumnado a través dos sistemas de comunicación on-line facilitados polo UVIGO correo electrónico, Faitic e despacho virtual.

Modalidade de concertación: previa cita.

* Modificacións (se procede) dos contidos a impartir: Non hai modificacións respecto á guía docente inicial.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe:

Sumamos á existente inicialmente a que se refire:

Castejón Juan Luis & Navas Leandro (eds), Dificultades y Transtornos del aprendizaje y del desarrollo en infantil y primaria. Editorial Club Universitario (ECU). edición adaptada (2017)

Celestin Freinet. Técnicas Freinet da Escola Moderna. 1ª ed . Editorial Kalandraka. 2019.

Colom Anton , Dominguez Emilia, Sarramona Jaume. Formación básica para los profesionales de la educación. Barcelona. Editorial Ariel, S.A.

Francesco Tonucci. A cidade dos nenos. 1ª ed. De 11/2016 en galego. Editorial Kalandraka, 2016.

Francesco Tonucci. Cando os nenos din basta!. 1ª ed. 2016 en galego. Editorial Kalandraka, 2016.

Gonzalo Jover, Vincent González, Miriam Prieto. Una filosofía de la educación del siglo XXI. Editorial Síntesis, S.A, 2017.

Maria Montessori. Educación para un mundo novo. 1ª ed. 2016 en galego. Editorial Kalandraka, 2016.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas pendentes que se manteñen

Non existen modificación en referencia as mesma, SI en canto ao peso:

- Traballos monográficos tutelados (de 20% pasa a 25%)

- Resolución de problemas de xeito autónomo (Dossier) (de 10% pasa a 25%)

- Lección maxistral - Exame de preguntas curtas (de 70% pasa a 50%)

* Probas que se modifican

Traballos monográficos tutelados: a modificación correspóndese ao xeito de realizar a actividade, de forma virtual

Resolución de problemas de xeito autónomo (Dossier): non hai modificación

Lección Maxistral - Exame de preguntas curtas: exame de preguntas curtas a través do Campus Remoto e/ou Faitic.

* Información adicional:

A cualificación final da materia é continuada, coa integración das distintas notas, que deberán ser positivas.

No exame de xullo avaliarase mediante o exercizo escrito, a entrega do traballo monográfico e o dossier (calquera das partes xa resoltas de xeito positivo, materá vixente está situación na segunda convocatoria).

O o alumno/a que non teña realizadas todas as actividades de avaliación obtén a calificación de SUSPENSO.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos**

Materia	Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos			
Código	P02G120V01103			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	Ares Ferreirós, Martina			
Profesorado	Ares Ferreirós, Martina Otero Rodríguez, Aroa			
Correo-e	martina.ares.ferreiros@gmail.com			
Web	http://webs.uvigo.es/educacion-ou/			
Descrición xeral	Trátase dunha materia de carácter básico, situada no primeiro curso do grao de educación primaria. Facilita a comprensión das claves do desenvolvemento humano e os cambios que teñen lugar nos procesos psicolóxicos (memoria, cognición, linguaxe, etc.) ao longo do período de 6 a 12 anos. Estes coñecementos son fundamentais na formación de mestres xa que representan unha ferramenta indispensable para poder contribuír ao desenvolvemento de nenos e nenas a través dunha axeitada planificación dos seus procesos de aprendizaxe.			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CE2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
CE3	Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e identificar disfuncións
CE13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
CE19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT6	Capacidade de xestión da información
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT18	Creatividade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecer as características das/os estudantes de primaria así como os seus contextos coa finalidade de estimular e potenciar o desenvolvemento persoal de nenos e nenas.	CB1 CB2 CB3	CG2 CG4	CE2	CT1 CT2
Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade das/os estudantes de primaria.	CB1 CB3	CG8	CE2 CE3	CT1 CT6
Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación en psicoloxía do desenvolvemento na idade escolar.	CB4 CB5	CG2 CG4 CG8 CG9 CG10	CE19	CT1 CT2 CT6 CT8 CT17 CT18
Traballar de modo autónomo e en equipo coa finalidade de mellorar o logro académico e desenvolver estratexias que permitan posteriormente participar na mellora dos procesos de desenvolvemento a través das prácticas educativas.	CB4 CB5	CG10	CE13 CE19	CT8 CT9 CT16 CT17

Contidos

Tema	
Paradigmas e teorías do desenvolvemento humano.	Desenvolvemento psicolóxico. Controversias conceptuais. Modelos e teorías explicativas do desenvolvemento.
Contextos e factores do desenvolvemento na idade escolar.	Contextos humanos de desenvolvemento. A interacción como contexto de desenvolvemento. Desenvolvemento, aprendizaxe, cultura e educación. Ámbitos de socialización: Socialización a través da familia. Socialización no ámbito escolar. O xogo. Os medios audiovisuais.
Desenvolvemento físico e psicomotriz dos 6 aos 12 anos.	Desenvolvemento físico e habilidades motrices. Desenvolvemento dos sistemas de acción. Desenvolvemento da grafomotricidade: debuxo e escritura.
Desenvolvemento Cognitivo e intelectual dos 6 aos 12 anos	Desenvolvemento da atención, memoria e coñecemento. Pensamento operacional concreto. A metacognición. Comunicación, linguaxe e pensamento.
Desenvolvemento comunicativo e da linguaxe entre os 6 e os 12 anos.	Comunicación, linguaxe e pensamento. Desenvolvemento da linguaxe: morfosintáctico, semántico e pragmático. Capacidade metalingüísticas. Lectura e escritura.
Desenvolvemento da personalidade e afectivo-emocional entre os 6 e os 12 anos.	Desenvolvemento afectivo. Construción da identidade. Autoconcepto e autoestima. Tipificación de xénero e roles de xénero.
Desenvolvemento social: interaccións e relacións sociais dos 6 aos 12 anos.	Coñecemento social das relacións interpersoais e dos sistemas sociais. Contexto e desenvolvemento de normas e valores. Razoamento moral e conduta moral. Conduta prosocial. Interaccións sociais e relacións co grupo de iguais.
Desenvolvemento na adolescencia.	Significado evolutivo da adolescencia. Pensamento formal. Desenvolvemento do autoconcepto. Identidade. Roles de xénero. Desenvolvemento psicosexual. Relacións sociais durante a adolescencia: familia e iguais.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	10	0	10
Traballo tutelado	17	25	42
Presentación	15	25	40
Estudo de casos	7	26	33
Exame de preguntas obxectivas	2	15	17
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	1	5	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Actividades introductorias Actividades dirixidas a:

- presentación da materia
- tomar contacto cos estudantes
- recoller información sobre coñecementos e motivacións dos estudantes

Lección maxistral	Exposición por parte da docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e as súas bases teóricas
Traballo tutelado	Proposta e resolución de actividades e traballos de grupo na aula baixo a supervisión dos docentes.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante os docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de xeito individual ou en grupo
Estudo de casos	Análise dun caso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótesis, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Orientación sobre contidos, e actividades plantexadas sobre a materia
Estudo de casos	Apoio e asesoramento para a organización sobre unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación escrita dos traballos prácticos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Avaliación das actividades desenvolvidas polo estudante no aula tales como exposicións, análises de casos, debates, etc. sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto, etc. Pódese levar a cabo de xeito individual ou en grupo.	10	CB2 CG8 CE13 CT1 CB3 CG9 CT2 CG10 CT6 CT9 CT16 CT18
Presentación	Exposición por grupos (en grupos b) e despois por escrito ó docente dos resultados da avaliación de tres alumnos/as de Educación primaria, empregando probas adaptadas a este alumnado co obxecto de detectar o nivel de desenvolvemento evolutivo no ámbito cognitivo, emocional e social e actuar en consecuencia.	30	
Exame de preguntas obxectivas	Probas que inclúen preguntas pechadas con varias alternativas de resposta.	30	CB1 CG8 CE3 CB3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Realización de informe das actividades prácticas no que se desenvolvan, relacionen, organicen os coñecementos e preséntense conclusións propias dos estudantes sobre as mesmas.	30	CB3 CG4 CE13 CT2 CB4 CE19 CT9 CB5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para optar á avaliación continua esíxese a asistencia regular de, polo menos o 80%, das sesións de clase, traballos tutelados e titorías de grupos.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación de cada apartado.

Aqueles estudantes que non superen algunha das probas de avaliación poderán recuperalas nas datas oficiais correspondente á segunda avaliación, no mes de Xullo.

No caso de que algún estudante non poida seguir a avaliación continua e o traballo en grupo titorizado polos docentes realizará unha proba de contidos teóricos sobre a materia, que suporá un 50% da nota, un comentario sobre una monografía, 20% e un traballo teórico-aplicado, ao que lle corresponderá o 30% da cualificación final. Para superar a materia será preciso que os estudantes obteñan en cada unha das partes un 50% da cualificación total das mesmas.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade no espazo: <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Delval, J., **El desarrollo humano**, Siglo XXI, 1994

Donaldson, M., **La mente de los niños**, Morata, 1979

Muñoz, A., **Psicología del desarrollo en la etapa de Educación Primaria**, Pirámide, 2010

Palacios, J., Marchesi, A. y Coll, C., **Desarrollo psicológico y educación: Vol. I. Psicología Evolutiva**, Alianza Editorial, 1999

Bibliografía Complementaria

Baltes, P. B., Reese, H. W. & Nesselroade, J. R., **Métodos de investigación en psicología evolutiva: enfoque del ciclo vital**, Morata, 1981

Berger, K.S., **Psicología del desarrollo: Infancia y Adolescencia**, Editorial Médica Panamericana, 2016

Clemente, R. A. y Hernández, C., **Contextos de desarrollo psicológico y educación**, Aljibe, 1996

Córdoba, A. I.; Descals, A. y Gil, M.D., **Psicología del Desarrollo en la Edad Escolar**, Pirámide, 2006

Corral, A. y Pardo, P., **Psicología Evolutiva I. Introducción al desarrollo**, UNED, 2001

Craig, G.J., **Desarrollo Psicológico**, Prentice-Hall Hispanoamericana., 1997

Delgado, B., **Psicología del Desarrollo. Desde la Infancia a la vejez**, McGrawHill, 2009

García Madruga, J.A. y Pardo, P., **Psicología Evolutiva, Vol. 2.**, UNED, 1997

Giménez-Dasí, M. y Mariscal, S., **Psicología del Desarrollo. Desde el nacimiento a la primera infancia**, McGrawHill, 2008

González, A.M., Fuentes, M.J., de la Morena, M.L. y Barajas, C., **Psicología del desarrollo: teoría y prácticas**, Aljibe, 1995

Hoffman, L., Paris, S. y Hall, E., **Psicología del desarrollo hoy (Vol. 1 y 2)**, McGrawHill, 1995

Martí, E., **Psicología evolutiva: teorías y ámbitos de investigación**, Anthropos, 1991

Martín, C. y Navarro, J. I., **Psicología del desarrollo para docentes.**, Pirámide, 2009

Morrison, G.S., **Educación Infantil**, Pearson, 2005

Muñoz, V. y otros, **Manual de psicología del desarrollo aplicado a la educación.**, Pirámide, 2011

Ortega, R., **Crecer y aprender. Curso de Psicología del desarrollo para educadores**, Visor, 1999

Palacios, J. y Rodrigo, M. J., **La familia como contexto de desarrollo humano**, Alianza Editorial., 2001

Papalia, D. y Olds, S.W., **Desarrollo humano**, McGraw-Hill Interamericana, 1997

Pérez, M., **Nuevas perspectivas en psicología del desarrollo**, Alianza Editorial., 1995

Perinat, A., **Psicología del desarrollo. Un enfoque sistémico**, Editorial UOC, 2003

Rice, F.P., **Desarrollo Humano. Estudio del Ciclo Vital**, Prentice-Hall., 1997

Trianes, M.V. y Gallardo, J.A., **Psicología de la educación y del desarrollo en contextos escolares.**, Pirámide, 2004

Trianes, M.V., **Psicología del desarrollo y de la educación.**, Pirámide, 2012

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Psicología: Prevención e tratamento das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento/O05G120V01204

Psicología: Psicología da educación: Procesos de aprendizaxe escolar/O05G120V01205

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.

- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás tutorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes

- O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións significativas nas metodoloxías nos tres escenarios docentes previstos. A única adaptación que cabe resaltar, é a relativa ao seu modo de execución. No posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías se levarían a cabo de modo presencial e virtual. Por outra banda, no escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas se adaptarían a una modalidade de execución virtual.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de titorización poderán realizarse presencialmente e/ou no despacho virtual, baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza.

No caso dun escenario docente na modalidade a distancia, a titorización realizarase unicamente polos medios telemáticos mencionados.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia.

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non hai cambios nin nos instrumentos nin nos criterios de avaliación establecidos na guía docente ordinaria.

* Probas que se manteñen

Todas as probas propostas na guía docente para as vindeiras convocatorias, mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2020-21.

Os criterios de avaliación, así como a súa ponderación sobre a nota final, se manteñen, tanto para o alumnado asistente, coma para o non asistente.

Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero sí no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos.

Así, no caso de estar nunha situación de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual, ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual.

Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de modo virtual.

* Probas que se modifican

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións nas probas de avaliación. A única modificación, como xa se mencionou no apartado anterior, podería darse con relación á modalidade de avaliación: presencial ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que se leve a cabo a docencia.

* Novas probas

Non se prevén novas probas de avaliación.

* Información adicional

Non hai

DATOS IDENTIFICATIVOS**Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento**

Materia	Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento			
Código	P02G120V01104			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Lopez Vale, Alma			
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	Esta materia é unha introducción ao estudo de toda unha problemática na que todas as persoas estamos inmersas polo mero feito de pertencer a esta sociedade. A análise abórdase desde un enfoque filosófico, é dicir, autoreflexivo, crítico e autocrítico.			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CE13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
CE14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
CE23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
CE34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT6	Capacidade de xestión da información
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Comprender a filosofía como saber específico que se ocupou de problemas que atinxen á totalidade	CB1 CB2 CB3	CG8	CE14 CE23 CE34	CT1 CT14
Coñecer e comprender os problemas filosóficos no seu contexto e entender a vinculación con outras manifestacións culturais do momento	CB1 CB2 CB3	CG4 CG8	CE23 CE34	CT14
Coñecer e entender os esquemas de pensamento que estiveron e están presentes na nosa configuración mental.	CB1 CB2 CB3	CG8	CE23 CE34	CT14
Coñecer as ideas que forxan o noso presente.	CB1 CB3 CB5	CG8	CE14 CE23 CE34	CT13 CT14

Capacidade para organizar coherentemente ideas e argumentos	CB3 CG8 CE34	CT1 CT3 CT14
Capacidade para analizar, valorar e discutir argumentos alleos.	CB3 CG8	CT1 CT6 CT14
Capacidade para interpretar criticamente os textos e para formular problemas	CB3 CG8 CE13	CT1 CT14

Contidos

Tema

1.- A filosofía como pensamento que se ocupa de problemas específicos	1.- Introducción: filosofía, historia e problemas específicos
2.- As diversas respostas que se deron ao longo da historia dos problemas plantexados	1.- A modernidade como unha forma concreta de civilización. 2.- A filosofía no mundo global.
3.- Os esquemas de pensamento que configuraron o que somos.	3.- Filosofías do século XX. 4.- A posmodernidade.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Seminario	15	22	37
Seminario	8	0	8
Traballo tutelado	6	40	46
Lección maxistral	20	0	20
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	34	37

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación do curso e explicación de cómo se desenvolverán as distintas actividades que debe facer o alumnado
Seminario	Información de cómo se desenvolven estas sesións e presentación do tema de análise, partindo dun texto ou un documento gráfico
Seminario	Entrevistas do alumnado co profesor da materia para resolver dúbidas, asesorar, etc.
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo de introducción á investigación vencellado cos temas da materia de estudo
Lección maxistral	Exposición, por parte do profesorado dos temas do programa

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Seguimento por parte do profesorado dos traballos obrigatorios que se han de realizar para superar a materia. No caso de activarse o protocolo de continxencia empregaranse os medios telemáticos de atención ó alumnado: a plataforma de teledocencia, o despacho virtual e FaiTIC para garantir á atención ó alumnado.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Seminario	Presentación e debate dun tema.	15 Para aprobar la materia hay que obtener en este apartado por lo menos el 50	CB3 CG8 CE13 CT1 CE23 CT3 CE34 CT6 CT14
Traballo tutelado	Valoración do traballo de iniciación á investigación. Serase esixente coa adecuación do resultado aos criterios esixidos para este tipo de actividade.	35 Para aprobar la materia hay que obtener en este apartado por lo menos el 50	CB3 CG8 CE13 CT1 CE23 CT3 CT6 CT14
Exame de preguntas de desenvolvemento	Examen sobre o temario da materia	50 Para aprobar la materia hay que obtener en este apartado por lo menos el 50	CB1 CE23 CT1 CB2 CT14 CB3

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado presencial e o non presencial ten que alcanzar o 50% en cada unha das probas para superar a materia.

Segunda convocatoria: De non ter superada algunha das probas ou actividades obxecto da avaliación, poderán recuperarse na convocatoria de xullo.

Alumnado non presencial: O alumnado que non poda asistir á clase regularmente, non poda seguir a avaliación continuada nin asistir a titorización dos traballos, realizará as seguintes probas: Unha proba de contidos teóricos (50%), un traballo (30%), o resumo de dous libros a determinar co profesor/a responsable da materia (20%). Para aprobar é preciso alcanzar o 50% en cada unha das probas.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da Facultade (<http://feduc.webs.uvigo.es/index.php?id=60,0,0,1,0,0>) no espazo Organización Académica.

Todo o alumnado, asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado (mediante un examen ou no modo en que se estableza na guía docente).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ayestarán, Igancio, **Filosofía en un mundo global**, 1ª, Cátedra, 2008

García Morente, Manuel, **Lecciones preliminares de filosofía**, 1ª, Ed. Encuentro, 2000

Giner, Salvador, **Historia del pensamiento social**, 13ª, Ariel, 2008

Mosterín, Jesús, **Filosofía de la cultura**, 2ª, Alianza, 1993

Valcarcel, Amelia, **Feminismo en el mundo global**, 1ª, Cátedra, 2008

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao manterse a docencia adaptada á plataforma de campus remoto e FaiTIC, sin supoñer modificación algunha respecto á atención e formación do alumnado.

METODOLOXÍAS: mantéñense as metodoloxías docentes empregadas na docencia habitual, adaptándose as clases virtuais en directo mediante o uso da plataforma de campus remoto, xunto coa atención a través de FaiTIC.

As tutorías realizaránse tamén mediante o uso do despacho virtual para as cuestións individuais e os foros de FaiTIC para as dúbidas grupais ou de interese colectivo.

EVALUACIÓN: mantéñense as porcentaxes de avaliación previstas.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Socioloxía: Socioloxía da educación**

Materia	Socioloxía: Socioloxía da educación			
Código	P02G120V01105			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua impartición				
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Traba Díaz, Amada			
Profesorado	Traba Díaz, Amada Trabada Crende, José Elías			
Correo-e	amadat@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Materia básica na formación inicial do profesorado de Educación Infantil, imprescindible para que as e os futuros docentes comprendan a complexidade dos procesos e relacións educativas. A reflexión que se fai nesta materia debería contribuír a unha praxe docente racional e consciente. Os contidos céntranse fundamentalmente no proceso de socialización e nas súas axencias e ámbitos principais, e, nomeadamente, na escolarización nas sociedades modernas; mais tamén se dá a debida importancia aos aspectos xerais da disciplina sociolóxica. O programa pretende achegar as dimensións estruturais e ideolóxicas que preceden, condicionan e entrelazan os procesos educativos. Preténdese: - Abordar os aspectos sociais -non pedagóxicos nin didácticos- implicados na educación. - Contextualizar os procesos educativos no seu medio social e histórico, nomeadamente na actualidade, reflexionando sobre os profundos cambios sociais actuais. - Adquirir coñecementos básicos de Socioloxía e poder usar as súas achegas teóricas como ferramentas de análise e comprensión da realidade social e educativa. - Incorporar coñecementos de disciplinas afíns. - Desenvolver capacidades de comprensión e análise do medio social e a capacidade de aplicación para avaliar e prever o impacto, máis alá da aula e da práctica profesional diaria, na integración da comunidade, na resolución de conflitos e na innovación educativa.			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
CG7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable

CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao periodo 6-12 no contexto familiar, social e escolar
CE2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
CE7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
CE8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
CE9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
CE10	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e legislativos da actividade educativa
CE11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
CE13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
CE14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
CE15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
CE17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
CE19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
CE22	Relacionar a educación co medio, e cooperar coas familias e a comunidade
CE23	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
CE24	Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar
CE28	Valorar as ciencias como un feito cultural
CE29	Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostenible
CE31	Comprender os principios básicos das ciencias sociais
CE34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
CE35	Valorar a relevancia das institucións públicas e privadas para a convivencia pacífica entre os pobos
CE37	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CE48	Fomentar a lectura e animar a escribir
CE63	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e en particular o de ensino-aprendizaxe mediante o dominio das técnicas e estratexias necesarias
CE64	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro
CE65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica
CE66	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
CE68	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social
CE69	Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo fin de Grado que compendia a formación adquirida ao longo de todas as ensinanzas descritas
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
CT11	Traballo nun contexto internacional
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT18	Creatividade
CT19	Lideranza
CT20	Coñecemento doutras culturas e costumes
CT21	Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
a. Poder usar as achegas teóricas da socioloxía como unha ferramenta de análise e comprensión da realidade.	CB1	CG2	CE1	CT1
	CB2	CG3	CE2	CT2
	CB3	CG4	CE7	CT3
b. Analizar a educación (primaria) como un feito social, as funcións do sistema educativo, a súas transformacións e conflitos.	CB4	CG6	CE8	CT5
	CB5	CG7	CE9	CT6
		CG8	CE10	CT7
c. Coñecer a evolución da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar para poder interactuar coas familias.		CG9	CE11	CT8
		CG10	CE13	CT9
		CG11	CE14	CT10
d. Comprender as demandas institucionais da educación (primaria) no contexto actual (familia, relacións de xénero e interxeracionais, multiculturalidade e interculturalidade, discriminación e inclusión social, desenvolvemento sostible, impacto das linguaxes visuais).		CG12	CE15	CT11
			CE17	CT12
			CE19	CT13
			CE22	CT14
e. Analizar o impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das tecnoloxías, os cambios nas relacións de xénero e interxeracionais, a multiculturalidade e a interculturalidade, a discriminación e inclusión social e o desenvolvemento sostible.			CE23	CT15
			CE24	CT16
			CE28	CT17
			CE29	CT18
f. Poder levar a cabo e avaliar as accións dentro e fóra dos centro educativos destinadas á formación cidadá.			CE31	CT19
			CE34	CT20
			CE35	CT21
g. Descubrir os aspectos sociais non pedagóxicos implicados nos procesos educativos (conxuntura económica, evolución do mercado de traballo, transformacións sociais...).			CE37	CT22
			CE48	
			CE63	
h. Adquirir destrezas para recabar información e analizala sobre os puntos anteriores a través do traballo autónomo e en equipo.			CE64	
			CE65	
			CE66	
i. Comprensión de textos complexos, resumir e articular información complexa ou de fontes diferentes.			CE68	
			CE69	
j. Competencias para tarefas colaboradoras: capacidade de escoitar e comprender os demais, capacidade para facerse entender (oral, escrita), adaptación e calendarios de traballo e a cumprimentación das tarefas e os tempos, adaptar e reorganizar o traballo, asumir a responsabilidade propia e do grupo.				

Nova

Contidos

Tema

TEMA 1.- A perspectiva sociolóxica: perspectivas teóricas e conceptos básicos. Apéndice metodolóxico

A perspectiva teórica da Socioloxía

- Perspectiva sociolóxica, perspectiva global e perspectiva sociolóxica na vida cotiá. A Socioloxía como ciencia: orixes e desenvolvemento.
- Teoría sociolóxica: principais paradigmas e novas perspectivas, nomeadamente perspectiva de xénero e feminista. O debate entre estrutura e acción

Conceptos básicos:

- Que entendemos por sociedade, evolución e tipos de sociedade
- Individuo e sociedade, achegas da socioloxía clásica: Marx, Weber e Durkheim (conflito, racionalización, función, anomia)
- Cultura: conceptualización, diversidade cultural, subcultura e contracultura; multiculturalidade e interculturalidade. Símbolos, valores, normas, desviación e control social
- Estrutura social e interacción (status e rol)
- Estratificación social: clase, xénero e etnia
- Grupos e organizacións

Apéndice metodolóxico básico para a realización do proxecto de investigación:

Metodoloxía, nocións básicas para o traballo de investigación: a definición do problema, as achegas teóricas, a formulación da hipótese, a escollo do deseño (distinción métodos e ferramentas básicas), recollida e compilación dos datos, interpretación dos resultados, elaboración de informe.

TEMA 2.- Socioloxía da familia e da infancia. Socialización, perspectiva teórica e axentes principais

Que é a socialización? Concepto, proceso, teorías e axentes principais. Análise sociolóxica da familia

- Que son as familias? Definición, natureza e evolución histórica
- Principais perspectivas teóricas: funcións, desigualdade, patriarcado e análise micro.
- A transformación da institución familiar na actualidade, diversidade de modelos fronte ao modelo tradicional.
- A cara escura das familias, a violencia intrafamiliar e a violencia de xénero

Análise sociolóxica da infancia

- A construción social da infancia, as perspectivas teóricas sobre a infancia, a infancia maltratada e excluída, a infancia postmoderna
- A socialización na infancia no marco da familia e da escola. Os modelos de socialización familiar, a relación familia-escola. A socialización no xénero como exemplo de socialización diferencial e de transformación

TEMA 3.- Contexto social, cambios sociodemográficos e acceso ao mercado de traballo. Políticas educativas

O contexto social actual, cambio e transformación acelerada. Sociedade transformacional e líquida

- Cambios sociodemográficos: natalidade, esperanza de vida, acceso ao mercado de traballo, ... e como afectan estes cambios na estrutura social e na construción social das categorías de idade e de xénero, así como no consumo ou nas migracións, ...)
- Relación entre sistema social e sistema educativo, xenealoxía do sistema escolar -Características comúns e xerais dos sistemas educativos (xeneralidade, obrigatoriedade, ramificación, burocratización)
- A eficacia da socialización escolar e o acceso ao mercado de traballo. Políticas educativas, innovación e reforma, con referencia á necesidade da coeducación.

Apéndice coas explicacións teóricas da relación entre educación e sociedade: da achega dos clásicos aos paradigmas actuais. De especial interese para o marco teórico dos proxectos de investigación

TEMA 4.- Educación e cidadanía

- A estratificación social e as súas consecuencias no sistema educativo, nos grupos sociais e nos individuos: discriminación, inclusión/exclusión social, participación na vida política e económica
- A teoría sociolóxica aborda a desigualdade
- A relación entre clase social e educación
- O xénero como categoría relevante na desigualdade educativa. A división sexual do traballo e o sexismo no currículo e na interacción. A necesidade da coeducación e da educación afectivo sexual.
- A diversidade cultural e a interculturalidade como reto para os sistemas educativos actuais sociedade global.

TEMA 5.- As funcións sociais do sistema educativo

- A socialización para o traballo como elemento fundamental da relación entre a escola e a sociedade
- A importancia da formación cívica nunha sociedade democrática
- A socialización para o consumo e o patriarcado no noso modelo
- A construción do consenso social a través da educación escolar
- A creación de identidade nacional
- A regulación do mercado de traballo
- A custodia da infancia.

TEMA 6.- Cultura e educación: culturas familiares e cultura escolar. Currículo oculto e socialización

- Que é o currículo dende a perspectiva sociolóxica: expreso, evidente, visible, oculto, invisible, omitido; saberes, hábitos, espazos e tempos, a organización escolar como elemento esencial na análise do currículo
- As relacións sociais do proceso educativo: inculcación, selección/omisión, segregación/inclusión
- A relación entre educación familiar, demandas da comunidade e práctica na escola.
- Os nesgos de xénero, de clase e étnicos no sistema educativo, e os factores sociais de rendemento escolar relacionados con eles.

Achegas teóricas relevantes:

- A reprodución cultural e social na escola
- A violencia simbólica.
- Lingua e currículo
- A escola aparello de poder disciplinario

TEMA 7.- Socioloxía da interacción na aula. currículo oculto e socialización na aula e no centro. Resolución de conflitos

- A análise sociolóxica do profesorado. A feminización da profesión docente.
- A aula como microsociedade: significación social da aula e da relación educativa, poder e estratificación: xénero, clase e etnia
- A aula como marco de comportamento: negociación, estigma e resistencia.
- A comunicación na aula e a constitución do individuo illado
- Resolución de conflitos: aprender a recoñecer e a amar na escola, a importancia da educación afectiva a da aplicación de modelos integradores baseados no concepto de construción social.

TEMA 8.- A escola debe responder a o novo modelo de sociedade. O impacto das TIC na educación

- A revolución das TIC e a sociedade da información, impacto na economía, na democracia, nas relacións sociais, a creación de novas culturas e os novos riscos.
- O impacto das linguaxes audiovisuais e das pantallas na socialización, xénero e uso das TIC.
- Sinerxías e oportunidades das TIC para transformar o modelo educativo, novos contornos de aprendizaxe e de relación, a transformación do espazo/tempo; eliminación de algunhas barreiras no acceso á educación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	10	20	30
Presentación	8	6	14
Foros de discusión	0	3	3
Resolución de problemas de forma autónoma	0	16	16
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	4	0	4
Seminario	6	12	18
Actividades introdutorias	2	0	2
Estudo previo	0	20	20
Lección maxistral	10	0	10
Resolución de problemas	10	20	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1

Cartafol/dossier	1	0	1
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	<p>☐ Descrición: actividades que realiza o alumnado, algúns exemplos poden ser:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Recensións sobre artigos científicos de actualidade - análise de documentos audiovisuais -Traballos monográficos -Procura de información en publicacións, bases de datos, artigos, libros ☐ sobre un tema en concreto. -Proxectos: deseño e desenvolvemento dun traballo de investigación en grupo (aula B) que inclúa parte ou todas as actividades precedentes. <p>Quen se encargue da docencia acoutará e aceptará os temas de estudo propostos polo alumnado. Realizará o seguimento do traballo e avaliará o proceso e o resultado final.</p> <p>☐ O obxectivo é adquirir e consolidar coñecementos e formar parte fundamental do traballo que se avalia.</p> <p>☐ Modalidade: autónoma e guiada</p> <p>☐ Natureza: práctica.</p> <p>☐ Escenario: aual, despacho e rede</p> <p>Realizarase en grupo reducido</p> <p>O alumnado realizará o traballo a partir do guión proporcionado pola/o docente, dispoñendo das sesións de prácticas (horas B) e das sesións de titoría para facilitar o seguimento do seu traballo.</p>
Presentación	<p>☐ Descrición: todos os traballos tutelados nas sesións prácticas deben ser presentados en público a todo o grupo en sesións habilitadas a tal efecto ao final do cuadrimestre. Teráse en conta a habilidade para comunicar e a capacidade de captar a atención do público así como a capacidade de síntese e os recursos empregados.</p> <p>Tamén se poden expoñer, pero non é obrigatorio, outros traballos que se vaian realizando de forma voluntaria polo alumnado.</p> <p>Estas exposicións consistirán en presentar un tema concreto ou un traballo (previa presentación escrita na que se avaliará o contido).</p> <p>Trátase dunha metodoloxía que traballa unha competencia nuclear e transversal cuxo obxectivo é aprender a comunicar.</p> <p>Os traballos expoñeranse en grupo -os que se realicen en grupo- ou individualmente os que se fagan desa forma con carácter voluntario.</p> <p>As presentacións serán avaliadas en función dos criterios previamente establecidos, podendo incluso integrar a avaliación criterios e cualificacións incorporados polo alumnado.</p> <p>☐ Modalidade: guiada</p> <p>☐ Natureza: práctica</p> <p>☐ Escenario: aula ordinaria que conta con recursos tecnolóxicos (canón de proxección, transparencias, conexión a Internet, vídeo ou DVD ☐)</p> <p>☐ Grupo: grande, mediano ou reducido.</p> <p>☐ Tarefas do alumnado:</p> <p>Expoñer o traballo publicamente.</p> <p>Defendelo, é dicir, debe responder ás preguntas e posibles críticas construtivas de colegas e docentes.</p> <p>Poderanse explicar na parte final da exposición os problemas e obstáculos xurdidos durante la elaboración do traballo.</p>

Foros de discusión	<p>□Descripción: esta é unha actividade que se realizaría a través das redes de comunicación creadas polo propio alumnado na que poderán debater e intercambiar informacións e opinións de interese para o desenvolvemento teórico e práctico da materia</p> <p>□Obxectivos: Coordinar e acordar as prioridades para o traballo de seminario Abrir perspectivas e temas e traballar e consolidar coñecementos. Cuestionar(se) opinións persoais e posibles prexuízos Desenvolver habilidades comunicativas</p> <p>□Modalidade: autónoma □Natureza: práctica □Escenario: non prescrito □Grupos: grande ou reducido</p> <p>□Quen teña a cargo a docencia, ou incluso o alumnado, propondrá un tema de debate ou de estudo, se é preciso nomearase alguén que dinamice ou modere o foro.</p>
Resolución de problemas de forma autónoma	<p>□Descripción: formulación, análise, resolución individual, e de proceder debate en grupo, dun exercicio relacionado coa temática da materia de forma autónoma por parte do alumnado.</p> <p>□Obxectivo Reflexionar sobre as cuestións principais da materia e relacionar teoría e práctica. Introducir novos conceptos e integralos cos antigos. Consolidar coñecementos.</p> <p>Ao final de cada tema dos que compoñen a documentación básica para preparar a materia hai unha batería de cuestións ou exercicios denominadas actividades de autoavaliación, a resolución destas actividades integrará o contido do cartafol xunto coa documentación elaborada para os seminarios e outros traballos voluntarios. A/o docente poderá revisar este material que formará parte da avaliación final, tamén se poderá revisar a petición do alumnado.</p> <p>□Modalidade: autónoma. □Natureza: teórico-práctica. □Escenario: non prescrito.</p> <p>□Tarefas do alumnado: Resolver a cuestión ou exercicio proposto pola/o docente a partir da documentación facilitada. Aínda que as actividades se realizaren de forma autónoma, o alumnado disporá en todo momento de sesións de titoría para que a docente poida realizar o acompañamento e seguimento desta metodoloxía.</p>
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	<p>□Descripción: desenvolver con axuda das TIC prácticas de búsqueda de información, manexo de ferramentas básicas para deseñar táboas e gráficas, tratamento de datos e búsqueda de fontes estatísticas.</p> <p>Desenvolveranse 2 sesións ao inicio do curso en horas B, as dúas primeiras semanas, e outras 2, tamén en horas B cando o desenvolvemento dos traballos o requira, é dicir. no momento en que se trate de buscar, procesar e presentar a información para os traballos. Aproximadamente terán lugar na 2ª, 3ª, e 4ª semana de novembro.</p> <p>□Obxectivos: Facilitar a correlación entre a teoría e a práctica. Consolidar coñecementos. Utilizar programas ou recursos informáticos.</p> <p>□Modalidade: guiada. □Natureza: práctica. □Escenario: aula de informática ou aula B e en grupo mediano.</p> <p>□Que estea a cargo desta docencia deberá elaborar e proporcionar un guión para orientar a realización do traballo e das actividades concretas en cada caso, asemade deberá facer o seguimento da evolución da actividade do alumnado.</p> <p>□Tarefas do alumnado: realizar a actividade proposta en tempo e forma.</p>

Seminario

- Descrición: trátase dun tipo de metodoloxía que combina o traballo autónomo co guiado de aula. Pretende profundar e ampliar o contido xeral da materia pero a través dun tema específico tratado no programa xeral da materia. O tema escollido é: Socialización, educación e xénero
- Terán lugar 8 sesións de unha hora en pequeno grupo (sesións de horas C) en semanas alternas co fin de dar tempo a preparar lecturas de textos e procuras de información etc..
- Obxectivo: adquirir, comunicar e consolidar coñecementos teórico-prácticos e fomentar a interactividade entre a docente e o alumnado.
- Modalidade: guiada.
- Natureza: práctica.
- Escenario: aula ordinaria con recursos tecnolóxicos.
- Grupos: reducido
- Tarefas do alumnado: coordinación do grupo, xerarquización dos temas a tratar, procura de información, traballo de documentación, lectura e análise para achegalo ás demais persoas participantes no seminario.

Actividades introductorias

- Descrición:
 - Estas actividades realizaranse nas primeiras sesións nos diferentes grupos.
 - Están encamiñada a tomar contacto e a dar e recoller información sobre a materia e sobre o alumnado (coñecementos previos, intereses e motivacións).

 - Poderán presentarse curtametraxes ou outro tipo de pezas que o alumnado terá que analizar en forma de chuvia de ideas partindo dun guión proposto pola/o docente, quen preguntará sobre ideas e conceptos para coñecer o grao de afinidade e comprensión da materia.

 - Tamén se poderán propor cuestións ás que o alumnado terá que responder oralmente.

 - Asemade realizarase a presentación específica do curso: obxectivos, contidos, metodoloxía, avaliación, etc.
- Obxectivo: comunicar amigablemente que se pretende atinxir con este curso e de forma somera coa materia de Socioloxía. Aclarar, no posible, a finalidade da materia e o seu interese para o alumnado.
- Modalidade: guiada
- Natureza: teórico/práctica
- Escenario: aula ordinaria
- Grupo: calquera
- Tarefas do alumnado: participar activamente nas actividades propostas en aula

Estudo previo

- Descrición: sempre antes de cada sesión presencial maxistral (horas A) ou do desenvolvemento de traballo práctico (horas B) ou seminarios (horas C) o alumnado realizará as actividades previstas como previas.

- O alumnado deberá procurar, ler e traballar a documentación ou o material proposto e facilitado pola/o docente.
- Pode ser para unha actividade teórica - procura de información, análise e organización de documentación- ou a realización dunha tarefa que deba ser resolta con traballo práctico.
- Obxectivo: habituarse a asistir ás aulas cun mínimo de coñecementos da materia que permita avanzar a bo ritmo e compartir coñecementos para facilitar o debate en sesión maxistral, seminario ou práctica.

- A/o docente porá a disposición do alumnado o material de lectura ou as indicacións para obtelo.

- Modalidade: autónoma.
- Natureza: práctica.
- Escenario: Non prescrito.
- Realizarase en grupo reducido ou de forma individual.

- Tarefas do alumnado:
 - Procurar a documentación (bibliográfica, bases de datos, Internet, etc.)
 - Ler a documentación facilitada polo/a docente ou obtida de forma autónoma.

Lección maxistral	<p>Non se trata de realizar leccións ao uso, pois a presentación estruturada e ordenada dos temas xa está a disposición do alumnado na plataforma.</p> <p>Nos tempos dedicados á exposición a cargo da/o docente levarase a cabo a explicación e aclaracións do contido da materia:</p> <p>Relacionala coas sesións anteriores e posteriores</p> <p>Resaltar as ideas principais</p> <p>Aclarar aqueles puntos máis complexos</p> <p>Dar a aplabra ao alumnado para resolver as dúbidas e ofrecer exemplos (de actualidade, reais, etc.), relacionar os novos conceptos, e asegurar a comprensión do contido empregando a exposición teórica ou a discusión e debate.</p> <p>□Obxectivo: abrir portas a novos coñecementos</p> <p>□Modalidade: guiada, a presenza de docente é necesaria.</p> <p>□Natureza: teórica.</p> <p>□Escenario: aula ordinaria A (na que se desenvolven habitualmente as aulas).</p> <p>Recursos tecnolóxicos (malia non ser imprescindibles poderán empregarse o proxector, conexión a Internet, vídeo ou dvd□).</p> <p>□Grupos: grande.</p> <p>□Tarefas do alumnado: participar activamente na sesión (tomar notas, tomar a palabra, contestar preguntas□).</p>
Resolución de problemas	<p>□Descrición: formulación, análise, resolución e debate de exercicios relacionados coa temática da materia.</p> <p>A docente propón, ao final de cada tema, por escrito e de forma organizada unha batería de exercicios e actividades.</p> <p>A documentación de consulta e lectura estará a disposición do alumnado e conforma a guía de orientación e análise, centra os puntos de interese, de ampliación ou de complexidade para a posterior discusión e posta en común na aula.</p> <p>En hora A realízase un exercicio escrito por cada tema que será recollido pola docente na aula para incorporarse a avaliación.</p> <p>En todas as sesións maxistrais a docente preguntará pola realización dos exercicios de autoavaliación, polas dificultades e dúbidas atopadas e recollerá os comentarios e achegas do alumnado comentados en público. Resolveráse na aula cantas dúbidas se presenten deste xeito.</p> <p>□Obxectivo: Reflexionar e relacionar teoría e práctica e proporcionar feedback ao alumnado sobre o proceso de aprendizaxe. Realmente é unha peza metodolóxica integrada, que permite aprender, consolidar, ampliar, autoavaliar e avaliar, e comunicar na aula.</p> <p>□Modalidade: guiada.</p> <p>□Natureza: práctica.</p> <p>□Escenario: aula ordinaria con recursos tecnolóxicos.</p> <p>□Grupo: grande.</p> <p>□Tarefas do alumnado: o alumnado deberá resolver os exercicios propostos a partir do material de estudo facilitado pola docente. Posteriormente terá lugar unha posta en común.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	<p>O seminario é unha metodoloxía que combina o traballo individual e de grupo, o traballo autónomo e o guiado en aula C. Con esta atención preténdese guiar e avaliar o proceso de aprendizaxe e o progreso do alumnado, tanto no plano teórico como práctico: pescudas, recompilación, análise, opinión, presentación, debate en aula C, □. O seguimento consignarase nas fichas individuais e tamén con referencia ao grupo C no que se integre cada alumna/o durante o desenvolvemento das aulas C. A docente proporá temas de traballo e será o alumnado quen decida a súa concreción de acordo cos seus intereses ou relevancia. A docente indica o marco teórico para traballar, e, sobre el, o grupo deberá tomar decisións, coordinarse na distribución de tarefas e definir o que se vai presentar en aula.</p>
Resolución de problemas	<p>Ao final de cada tema, e de forma voluntaria para o alumnado, levarase a cabo unha pequena proba de coñecemento que permitirá ir recompilando información de cada alumna/o sobre a evolución da adquisición de competencias cognitivas. Estas probas retroalimentan a información, xa que lle serán devoltas ao alumnado coas indicacións pertinentes. Ademais permiten realizar avaliación de proceso e son unha ferramenta útil para conseguir que o alumnado teña a materia ao día e non acumule temas sen traballar, pois a superación destas probas permitirá acadar unha avaliación positiva nesa parte da materia sen ter que realizar outra proba de coñecemento.</p>

Foros de discusión	Esta atención permite que o alumnado resolva de forma autónoma a coordinación necesaria para o traballo de aulas B e C. No B estará formado polo grupo de proxecto e no C polo grupo de aula, que é reducido, aproximadamente 12 persoas. Deberan conformar unha rede de traballo a través de Internet con todos os compoñentes. O foro permitirá debater o necesario para acordar temas, priorizar o desenvolvemento, acordar quen intervirá na aula e sobre que, ... É un tipo de traballo autónomo do grupo, e quen se encargue da docencia deberá garantir que existe, que se comunican todos os membros e tomará nota do resultado dos debates e decisións.
Resolución de problemas de forma autónoma	Con esta atención, que se poderá desenvolver en aula (A,B e C) e nas titorías individuais e de grupo, preténdese estimular o alumnado a profundar e consolidar os coñecementos que ofrece a materia. A base para esta atención está na proposta de actividades que se fai ao final de cada tema. O alumnado poderá decidir que actividades realiza segundo os seus intereses ou relevancia, e despois poderá contrastar co grupo o resultado ou traballalo en titoría coa docente para mellorar as competencias cognitivas e metodolóxicas. Estes exercicios formarán parte da documentación compilada para o cartafol.
Actividades introductorias	Con esta atención preténdese aclarar todo o necesario para desenvolver correctamente o traballo de curso. En cada tipo de aula (A, B, C), por ser diferente, levaranse a cabo as necesarias explicacións sobre contidos, metodoloxía e avaliación, dando a palabra ao alumnado para que poida preguntar o que considere oportuno. Na primeira parte da intervención poderanse empregar estratexias que permitan coñecer aproximadamente o grao de familiaridade do alumnado coa materia e coas metodoloxías que se van aplicar. Poderanse realizar tormentas de ideas, visionar algunha peza audiovisual e logo ter un coloquio sobre ela, realizar a presentación do alumnado facendo algún tipo de precisión, ou calquera outra estratexia de iniciación á materia.
Traballo tutelado	A atención céntrase na orientación para o deseño teórico e metodolóxico e no seguimento da realización do proxecto de investigación que o alumnado debe realizar en grupo. Esta atención levarase a cabo fundamentalmente no transcurso das aulas B que teñen como obxectivo específico acadar as destrezas básicas na praxe metodolóxica e tamén en destrezas tecnolóxicas, lingüísticas e colaboradoras. Levarase a cabo na aula B atendendo grupo por grupo, no despacho e a través de correo electrónico.
Presentación	Esta atención ten como obxectivo orientar o alumnado na mellora das destrezas comunicativas ou na superación dos obstáculos que se poden presentar ao falar en público e comunicar de forma eficiente. Dedicarase unha sesión colectiva a preparar e orientar nestas destrezas na hora A e na B e, eventualmente, tamén se pode traballar na titoría de xeito individual.
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Esta atención pretende que o alumnado adestre no uso dos recursos que ofrecen as TIC: procura de información, manexo de ferramentas básicas para deseñar táboas e gráficas, tratamento de datos e busca de fontes. Respecto da procura de información e valoración e cita de fontes, o alumnado deberá realizar obrigatoriamente o curso que ofrece a biblioteca do campus. Para adestrar en tratamento de datos e elaboración de gráficas e cadros a atención levarase a cabo na aula en hora B e C ou na titoría.
Estudo previo	Quen teña o encargo da docencia porá a disposición do alumnado dende o inicio de curso a documentación necesaria para realizar o traballo previo ás sesións A, B ou C. Esta atención permitirá que o alumnado poida asistir ás aulas cun coñecemento previo do que se vai tratar e polo tanto poderá formular dúbidas e preguntas con maior acerto, ou mesmo debater sobre o que se está aprendendo. O alumnado debe ler a documentación ou o material proposto e facilitado pola/o docente. Pode ser para unha actividade teórica - procura de información, análise e organización de documentación- ou a realización dunha tarefa que deba ser resolta con traballo práctico.
Lección maxistral	Con esta atención non se pretende realizar leccións nas que a relación docente alumnado sexa xerárquica e unidireccional. Para evitar isto a presentación estruturada e ordenada dos temas xa está a disposición do alumnado na plataforma Faitic, de modo que o alumnado pode e debe lela con anterioridade, e dese modo ten xa un punto de partida para poder reflexionar e participar na aula. Non obstante, nos tempos dedicados á exposición a cargo da/o docente levarase a cabo a explicación e aclaracións do contido da materia que o alumnado considere de maior interés pola súa relevancia ou complexidade. En todo caso hai un guión estándar que consiste en: relacionar o contido do tema co marco global da materia, resaltar as ideas principais, aclarar aqueles puntos máis complexos, dar a palabra ao alumnado para resolver as dúbidas e ofrecer exemplos (de actualidade, reais, etc.), relacionar os novos conceptos, e asegurar a comprensión do contido empregando a exposición teórica ou a discusión e debate.
Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	O alumnado poderá facer de xeito voluntario unha proba de resposta longa, con acceso a información durante o desenvolvemento da mesma, co obxectivo de subir a cualificación final. Poderá realizala o alumnado que acade unha cualificación superior ou igual a notable 8. Esta proba dará a oportunidade de acceder ao sobresaliente ou matrícula de honra. A proba desenvolverase na data de exame final oficial.

Resolución de problemas e/ou exercicios	Esta atención permitirá (ao alumnado e á docente) ter información semanal sobre o desenvolvemento da aprendizaxe da materia. O contido será sobre o máis importante de cada tema e a resposta curta permite obter información sobre se se van acadando as destrezas cognitivas requiridas. As explicacións en aula A son importantes para resolver dúbidas e as probas realizaranse nas horas A. a superación destas probas permite acadar a cualificación positiva sen ter que realizar o exame final.
Cartafol/dossier	Con esta atención preténdese estimular o alumnado para traballar aquelas destrezas máis febles que cada quen identifique, tanto no plano cognitivo como metodolóxico, lingüístico ou tecnolóxico. A docente ofrece unha batería de propostas en forma de pescudas, reflexións, análises de pezas documentais literarias ou de imaxe, etc. e será o propio alumnado quen decida que e canto facer. Todo este traballo formará parte dun cartafol/dossier persoal que se poderá mostrar e consultar coa docente, quen proporá melloras e orientacións. Este cartafol poderá formar parte da documentación a ter en conta para a avaliación final.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Esta metodoloxía está pensada para poñer en práctica os coñecementos adquiridos e activar as capacidades que permiten acadar competencias de aplicación á realidade. O traballo será realizado en pequeno grupo, guiado, avaliado en proceso e avaliado en resultado. A base sobre a que se aplican os criterios de avaliación é a das competencias da materia a través da participación do alumnado nas sesións de introdución e de seguemento e a memoria onde se recolle o traballo realizado.	25	CB1 CG2 CE13 CT1 CB2 CG11 CE23 CT2 CB3 CG12 CE24 CT3 CB4 CE28 CT5 CB5 CE29 CT6 CE63 CT7 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT20 CT21
Presentación	Neste apartado terase en conta a presentación pública dos traballos tutelados, así como a presentación e debate ou posta en común en aula dos exercizos e dos seminarios. polo tanto neste apartado é no que se valoran especificamente as competencias relacionadas coa comunicación e a participación nas aulas A, na presentación pública da memoria do proxecto de investigación, e nos seminarios das horas C.	15	CB1 CE10 CT3 CB2 CE63 CT5 CB4 CT6 CB5 CT11 CT17 CT21
Resolución de problemas de forma autónoma	Esta metodoloxía, de carácter voluntario, está pensada para aquelas persoas que desexen afondar un pouco máis nos temas. No material preparado pola docente fanse suxestións que orientan ao alumnado para este fin, podendo tamén o propio alumnado afondar en aspectos que non estean suxeridos pola docente. Este traballo voluntario pasará a formar parte do cartafol individual do alumnado e permitirá sumar para a avaliación final.	5	CB1 CG11 CE13 CT1 CB3 CG12 CE14 CT3 CB5 CE28 CT15 CE66 CT21
Seminario	Cada grupo C terá 8 sesións en seminario (horas C) ao longo do cuadrimestre. Para o seu desenvolvemento será preciso que o alumnado se coordine, se documente e traballe previamente, individualmente e en grupo, coas lecturas e indicacións propostas. Nas sesións de seminario cada participante intervirá presentando as conclusións ás que chegara, de modo que se comparta o coñecemento e que se debata en grupo.	15	CB1 CG11 CE13 CT1 CB2 CE37 CT2 CB3 CE48 CT3 CB4 CE64 CT8 CB5 CT9 CT11 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17

Resolución de problemas e/ou exercicios	Durante o desenvolvemento do curso realizaranse, de xeito voluntario por parte do alumnado, 10 probas de coñecemento de resposta curta sen apoio de apuntamentos nin material de consulta. quen non desexe realizalas debe renunciar a esa posibilidade expresamente e comunicarlo á docente. Nese caso deberá realizar obrigatoriamente a proba de coñecemento na data do exame final pero sie apoio de material de consulta. Para a realización das probas tomarase como base os contidos dos temas e os exercicios propostos ao final de cada tema. As probas de resposta curta serán avaliadas de inmediato e devoltas ao alumnado para a súa comprobación e comentario en aula. permiten manter o ritmo de traballo e a retroalimentación respecto do resultado. De superarse estas probas non será necesario facer ningunha outra proba de coñecemento. Para iso non deben suspenderse máis de 4 por debaixo de 4, ou máis de 3 por debaixo de 3.5. O total de suspensos que se poderán acumular con estas cualificacións non deberá ser superior ao 40%.	30	CB1 CG7 CE1 CT19 CB5 CG9 CE10 CG10 CE11 CG12 CE13 CE14 CE28 CE31 CE37
Cartafol/dossier	O cartafol é de realización voluntaria e persoal, flexible segundo os intereses e necesidades da cada alumna/o. No cartafol irase plasmando o traballado realizado durante o curso: resolución de exercicios de entre os recomendados ao final de cada tema, pescudas, recensións, cometarios sobre vídeos e películas, ..., nel poderanse incluír elementos concernintes ao traballo de aula A, B ou C. Por exemplo, pódense incluír aspectos concretos relacionados co traballo de investigación tutelado de grupo que non teñan cabida na memoria. O cartafol poderase ir revisando na titoría ao longo do cuadrimestre por solicitude do alumnado ou da docente.	5	CB1 CG2 CE1 CT1 CB2 CG7 CE10 CT3 CB3 CG9 CE13 CT12 CB5 CG10 CE14 CT13 CG11 CE31 CT14 CG12 CE37 CT19 CE64 CT21 CE66
Exame de preguntas de desenvolvemento	A proba presencial de resposta longa (desenvolvemento dun tema ou dun cometario de texto) ten carácter voluntario e marcará a diferenza entre o notable e o sobresaliente ou a MH. Terá lugar na data da proba final oficial. Disporase de dúas horas para a súa realización e poderanse consultar materiais como o cartafol ou outras lecturas de consulta. Nesta data oficial participarán tamén as persoas que non acadaran unha avaliación continúa positiva ao longo do desenvolvemento do cuadrimestre ou as que renunciaren expresamente a facelas. neste caso o tipo de proba será unha mestura de preguntas curtas e longas sen apoio de materiais de consulta. Tamén disporán de dúas horas para o seu desenvolvemento. Neste caso deberase acadar unha cualificación que permita facer media coas demais partes da materia, podendo chegar ata o 30% previsto para a avaliación continua coas probas de resposta curta.	5	CB1 CG7 CE1 CT1 CB3 CG9 CE10 CT3 CB4 CG10 CE11 CT13 CB5 CG12 CE13 CT14 CE14 CT19 CE28 CT21 CE31 CE37

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Fernández Palomares, Francisco (coordinador), **Sociología de la educación.**, Pearson, 2003

Fernández Enguita, Mariano, **Educación en tiempos inciertos**, Morata, 2001

Fernández Enguita, Mariano (editor), **Sociología de la Educación**, Ariel referencia, 1999

Macionis, John J. & Plummer, Ken, **Sociología**, Prentice Hall, 2005

Bibliografía Complementaria

Pérez-Díaz, Víctor e Rodríguez, Juan C., **La educación general en España**, Fundación Santillana, 2003

Varela, Julia, **Las reformas educativas a debate**, Morata, 2007

Viniegua, L., **Atando teoría y práctica en la labor docente**, Paidós, 2004

VVAA, **Investigación-acción, reflexión crítica sobre la práctica educativa**, Eduforma, 2007

Willis, Paul, **Aprendiendo a trabajar: como los chicos de la clase obrera consiguen trabajos de clase obrera**, Akal, 1988

Santos Guerra (coordinador), **El harén pedagógico. Perspectiva de género en la organización escolar**, Graó, 2000

Steimberg y Kinchelore (compiladores), **Cultura infantil y multinacionales**, Morata, 2000

Volker, Joan, **Nacimiento de dos hermanos gemelos: el sociólogo y el maestro de escuela**, Península, 1975

Miedziam, Myriam, **Chicos son hombres serán: cómo romper los lazos entre masculinidad y violencia**, Horas y horas, 1996

Muel, Francine, **La escuela obligatoria y la invención de la infancia anormal** en **Espacios de poder**, Ediciones de la Piqueta, 1991

Fernández Enguita, Mariano, **La escuela a examen**, Pirámide., 1999

Fernández Enguita, Mariano, **La profesión docente y la comunidad escolar**, Morata, 1999

Foucault, Michel, **Vigilar y castigar**, Siglo XXI, 1984

Laval, Christian, **La escuela no es una empresa. El neoliberalismo al asalto de la escuela pública**, Paidós, 2004

Appel, Michel W., **Educación como "Dios manda"**, Paidós, 2006

<http://www.un.org/>, **Naciones Unidas**,

<http://www.oneworld.net>, **One World**,

<http://www.europa.eu.int/index-en.htm>, **Unión Europea**,

<http://portal.unesco.org/>, **UNESCO**,

OCDE, **Escuelas y calidad de la enseñanza Informe internacional**, MEC/Paidós, 1990

Pérez-Díaz, Victor e Rodríguez, Juan C., **Educación superior y futuro de España**, Fundación Santillana, 2001

www.ine.es, **Instituto Nacional de Estadística**,

<http://www.consellodacultura.org>, **Consello da Cultura Galega**,

Iglesias Álvarez, Ana, **Falar galego: No veo por que. Aproximación cualitativa á situación sociolingüística de Galicia**, Xerais, 2002

www.ige.eu/web/index., **Instituto Galego de Estatística**,

fatic.uvigo.es/index., **Universidade de Vigo**,

www.csic.es/, **CSIC**,

www.migualdad.es/mujer/, **Instituto de la Mujer. La mujer en cifras**,

sgi.xunta.es/publdida.html -, **Servizo de Igualdade (Galicia)**,

www.oecd.org/document, **OCDE**,

www.cervantesvirtual.com/, **Biblioteca Virtual Cervantes**,

www.educarm.es/templates/portal/images/ficheros/revistaEducarm/, **REDINET (Información educativa)**,

www.sc.ehu.es/sfwseec/basedatos.htm -, **ERIC (Centro de recursos educativos)**,

www.plazayvaldes.es/libro/diccionario-critico-de-ciencias-sociales/1249/, **Diccionario crítico de Ciencias Sociales**,

www.injuve.mtas.es/injuve/portal.portal.action, **INJUVE (Instituto de la Juventud de España)**,

http://webs.uvigo.es/hcastro/guias/guia_dep08.html, **Como realizar un trabajo académico**,

Hernández Sapiéri, **Metodología de investigación**, Mc.Graw-Hill, 1997

Bauman, Zygmunt, **Amor líquido: acerca de la fragilidad de los vínculos humanos**, FCE, 2005

Illich, Ivan, **La convivialidad**, Virus, 2011

Rendueles, César, **Sociofobia: el cambio político en la era de la utopía digital**, Capitan Swing, 2013

Carrasco, Cristina, **El Trabajo de cuidados**, Los libros de la Catarata, 2011

Sennett, Richard, **La corrosión del carácter**, Anagrama, 2000

Hunt, Lynn, **La invención de los derechos humanos**, Tusquets, 2009

Renau, Mª Dolors (Ed.), **Como aprender a amar en la escuela**, La catarata, 2012

Tonucci, Francesco, **Peligro, niños**, Graó, 2012

Acaso, María, **Pedagogías invisibles. El espacio del aula como discurso**, La catarata, 2012

Imbermom, F. Jarauta, B. (Coord.), **Pensando el futuro de la educación**, Graó, 2012

Oliveira, Chis e Traba, Amada, **ám@me. Pensar o amor no século XXI**, Galaxia, 2018

Durán, José y Duque, Eduardo, **Las transformaciones de la educación: De la tradición a la modernidad hasta la incertidumbre actual**, Dykinson, 2019

Recomendacións

Outros comentarios

Recoméndase encarecidamente que se lea esta guía con atención para poder aclarar as dúbidas xa na sesión de presentación da materia o primeiro día e non pasemos o curso aclarando cuestións que xa están recollidas neste documento.

Recoméndase poñer atención á documentación que se sube á plataforma virtual FAITIC. Nela están desenvolvidos os temas, esquemas de traballo, fichas e guións para realizar comentarios e outros traballos voluntarios, guías (como a de análise de películas con perspectiva sociolóxica), novas, anuncios, calendario previsto de realización do programa e datas das probas de avaliación.

Ningún traballo tutelado vai darse por finalizado ata que non acade a cualificación de apto.

Débase pór atención á bibliografía máis ampliada e as bases de datos importantes para o desenvolvemento dos traballos e dos proxectos de investigación.

Recoméndase ver os vídeos, documentais e filmes que se propoñen nos diversos temas, pois contribúen a abrir o foco e a

mellorar a comprensión da materia.

Tamén é importante ler a prensa e estar ao tanto dos acontecementos, e ter unha actitude aberta, curiosa e crítica ante o mundo.

Polo tipo de abordaxe que se fai na materia dáselle moita máis importancia aos aspectos reflexivos que aos memorísticos.

A segunda convocatoria terá os mesmos requirimentos, de tal maneira que as partes superadas na primeira non hai que repetilas.

En caso de non poder asistir establecerase un sistema de traballo en titoría que permita solventar esta situación sen menoscabo do cumprimento de todos os resultados e de acadar todas as competencias establecidas na guía.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen TODAS

* Metodoloxías docentes que se modifican NINGUNHA

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías) As sesións de titorización poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de FAITIC, ...) baixo a modalidade de concertación previa.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir: NON HAI MODIFICACIÓNS

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe: ESTA INFORMACIÓN ESTÁ DISPOÑIBLE NA DOCUMENTACIÓN DA PLATAFORMA FAITIC

* Outras modificacións: NON HAI MODIFICACIÓNS

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%] NON HAI MODIFICACIÓNS

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%] NON HAI MODIFICACIÓNS

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova] NON HAI MODIFICACIÓNS

* Novas probas NON HAI MODIFICACIÓNS

* Información adicional : No caso de activarse a actividade docente non presencial, esta impartirase mediante Campus Remoto e, asemade, está previsto o uso da plataforma de teledocencia Faitic como reforzo e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado a todos os contidos da materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria**

Materia	Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria			
Código	P02G120V01201			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS 6	Carácter FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Pino Juste, Margarita Rosa			
Profesorado	Pino Juste, Margarita Rosa			
Correo-e	mpino@uvigo.es			
Web	http://webs/uvigo.es/mpino			
Descrición xeral	<p>O curriculum é o eixo sobre o que se desenvolve o labor educativo, tanto nos seus aspectos concetuais (concepcións, compoñentes, niveis, etc.) como nos procedimentais (procesos de deseño, posta en práctica, avaliación, etc.), de aí que figure como de formación básica unha materia que aborde a citada temática. A materia adecúase ao perfil profesional e académico da titulación nos seguintes aspectos:</p> <p>(a) En relación coa temática referida ao currículo</p> <ul style="list-style-type: none">- En termos xerais, asesoramento grupal e individual sobre calquera aspecto relacionado co ámbito curricular- Especificamente, o relacionado co deseño e avaliación de programas educativos, de unidades didácticas, de materiais e actividades, así como de documentos de centro. <p>(b) En relación coa temática referida á innovación educativa e investigación</p> <ul style="list-style-type: none">- Deseño, aplicación e avaliación de prácticas educativas innovadoras- Elaboración de informes utilizando diferentes formatos para divulgar innovacións educativas- Relación entre a innovación educativa e a investigación centrada no cambio- Utilización do sistema de referencias bibliográficas recomendadas pola APA- Coñecemento dos conceptos e procesos curriculares, así como das diferentes correntes de pensamento curricular <p>En relación ós campos profesionais nos que se proxecta:</p> <ul style="list-style-type: none">* Deseño e planificación educativa* Asesoramento a programas de innovación educativa e curricular* Asesoramento nos procesos de avaliación educativa e a súa implementación* Elaboración, deseño e actualización de programas curriculares* Deseño de materiais educativos e curriculares* Formación de docentes en procesos de ensino-aprendizaxe* Asesoramento en plans formativos para organizacións e empresas			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a resiliencia e a disciplina persoal nos estudantes
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable

CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
CE8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
CE9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
CE11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
CE13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
CE14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
CE15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
CE16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
CE17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
CE18	Participar na definición do proxecto educativo e na actividade xeral do centro atendendo a criterios de xestión de calidade
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT6	Capacidade de xestión da información
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT18	Creatividade
CT22	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe en o aula atendendo a as necesidades de os estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.	CB4	CG1 CG8 CG9 CG11	CE8 CE16	CT1 CT8 CT9 CT14 CT15 CT18 CT22
Capacitarse para traballar en equipos multidisciplinares cos compañeiros e outros profesionais dentro e fora do centro como condición necesaria para l mellora da súa actividade profesional, compartindo saberes e experiencias e aceptando a disparidade de opinións.	CB4 CB5	CG8 CG9	CE8 CE14 CE16 CE17	CT2 CT9 CT15
Seleccionar, desenvolver e avaliar contidos do curriculum mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.	CB3 CB4	CG1 CG8 CG9	CE14 CE16	CT1 CT2 CT8 CT14 CT15
Analizar e comprender os procesos educativos na aula e fora de ela relativos ó periodo de 6-12 anos.	CB5	CG1 CG8	CE7 CE15	CT1 CT8 CT13 CT14
Preparar, seleccionar ou construír materiais didácticos e utilízalos nos marcos específicos das distintas disciplinas atendendo aos principios teóricos básicos da globalización e a súa aplicación ás etapas de Educación Primaria.	CB3 CB4	CG1 CG4 CG10 CG11	CE8 CE9 CE16 CE17	CT1 CT2 CT8 CT14
Desenvolver a capacidade para recopilar, analizar, elaborar, crear, seleccionar e avaliar materiais curriculares apropiados ás características do alumno de Educación Primaria.	CB3 CB4	CG4 CG8 CG9	CE8 CE9 CE11 CE14 CE16 CE17	CT1 CT8 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18

Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensinanza-aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias precisas.	CB5	CG1 CG4	CE8 CE9 CE16 CE18	CT1 CT8 CT13 CT14 CT15
Utilizar a avaliación, na súa función propiamente pedagóxica e non meramente acreditativa, como elemento regulador e promotor da ensinanza, da aprendizaxe e da súa propia formación.	CB5	CG1 CG5	CE9 CE11 CE13 CE14 CE16 CE18	CT1 CT6 CT8 CT14 CT15 CT22
Potenciar o rendimento académico dos alumnos e o seu progreso escolar, no marco dunha educación integral.	CB2 CB3	CG2 CG8	CE16 CE17	CT1 CT2
Asumir a necesidade dun desenvolvemento integral continuo, mediante a autoavaliación da propia práctica.	CB5	CG8 CG9 CG12	CE13 CE18	CT1 CT6 CT8 CT14 CT15

Contidos

Tema	
Cara unha conceptualización da Didáctica Xeral. Estructura disciplinar.	Aproximación o concepto de Didáctica. A Didáctica como Ciencia Social e como Ciencia da Educación. Ubicación da didáctica nas ciencias da educación. Desenvolvemento histórico da didáctica. Panorama actual da Didáctica. A Investigación Didáctica. Construción do coñecemento didáctico. Paradigmas de investigación didáctica. Enfoque positivista da Didáctica. Enfoque interpretativo da Didáctica. Enfoque crítico da Didáctica. A investigación no campo da didáctica. Proceso e fases da investigación.
A Didáctica como campo semántico: Estructura conceptual	O obxecto de estudo da Didáctica: A Ensinanza. O aprendizaxe. A Formación. A Instrucción. A didáctica como tenoloxía e práctica. Teorías e modelos Curriculares
Didáctica como campo de intervención: estrutura operativa	O Concepto e tipos currículo. Compoñentes do currículo. Modelos de curriculum. Factores que determinan o curriculum. Características e funcionalidade do deseño curricular no Sistema Educativo Español. Do curriculum prescriptivo ao curriculum de aula. O curriculum de Educación primaria.
O profesor como axente curricular.	Características do profesor na aula. Funcións do profesor. Competencias profesionais. A comunicación. A observación. A organización e dirección das actividades na aula
Competencias clave. Obxectivos de aprendizaxe	As competencias clave na LOMCE. Obxectivos e Competencias da ensinanza. Niveis de xeralización na definición de obxectivos. Características dos obxectivos. Selección e secuenciación de obxectivos.
Contidos.	Contidos. Concepto, características dos contidos. Tipos de contidos. Selección de contidos. Secuenciación de contidos.
Metodoloxía didáctica.	Metodoloxía didáctica. O método didáctico. Principios metodolóxicos. Técnicas e estratexias de ensinanza. As Tarefas, actividades e exercicios. Compoñentes e estrutura das actividades. Criterios para a selección de actividades. Actividades extraescolares e complementarias
Medios didácticos.	Medios didácticos. Funcións dos recursos no ensino. Clasificación dos medios didácticos. O libro de texto como recurso didáctico. O entorno como recurso. Os medios audiovisuais. Os medios de comunicación social. Evaluación dos medios e recursos na ensinanza. Construción de novos recursos.
A avaliación dentro do currículo.	Paradigmas de avaliación. Fases na avaliación. Modalidades de avaliación. Técnicas de avaliación. Estándares de aprendizaxe. A avaliación da ensinanza. A avaliación do centro docente.
Diversidade e Inclusión na aula de Primaria	O plan de atención a diversidade nos centros. Adecuación do deseño curricular aos nenos con N.E.E.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	2	4
Lección maxistral	25	40	65
Aprendizaxe baseado en proxectos	10	45	55
Seminario	7	10	17

Eventos científicos	2	2	4
Seminario	2	0	2
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Proxecto	1	0	1
Cartafol/dossier	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Nos primeiros días de clase explicarase o programa dla materia, ofrecerase o material preciso e explicarase o manexo da plataforma TEMA.
Lección maxistral	<p>A Lección maxistral utilizarase para a explicación dos contidos teóricos. Constitue unha actividade presencial na aula mediante a utilización de medios personais e audiovisuais. Estas leccións estruturanse en catro partes: introdución, desenvolvemento, conclusións e debate, para explicar e aclarar os concetos clave tanto teóricos como prácticos. As sesións maxistrais realizaranse con todo o grupo clase co fin de o alumnado domine os principios e conceptos traballados e adquira unha cultura argumentativa que lle axudará a resolver as partes teóricas do proxecto. Para o desenvolvemento das sesións teóricas, previo ao inicio de cada bloque de contidos, entrégase ao alumnado em FAITIC un pequeno dossier no que se inclúe:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Explicación de obxectivos e contidos. * Guión desenvolto de cada un dos temas e conceptos básicos. * Liñas xerais do desenvolvemento metodolóxico e proposta de actividades. * Prácticas relacionadas co bloque temático. * Temporalización. * Criterios e estratexias de avaliación que se seguirán nese bloque. * Documentos de lectura obrigatoria. * Bibliografía de ampliación.
Aprendizaxe baseado en proxectos	<p>Utilizarase como metodoloxía base o Aprendizaxe Basado en Proxectos ou Project Based Learning (PBL). Trátase dunha metodoloxía didáctica que utiliza metodoloxías activas e colaborativas cuio obxectivo é que o alumnado alcance o dominio duns contidos mediante a realización dun proxecto. Siguiendo a Edwards (2000) o proceso para levar a cabo o deseño por proxectos é o seguinte:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Planificación da investigación * Selección do tema * Recollida da información * Aplicación * Análise de datos * Informe * Seguimento e avaliación <p>O proxecto consistirá na elaboración dunha unidade didáctica integrada que se realizará individualmente ó longo do curso. Cada elemento curricular desta unidade terá un apartado teórico de fundamentación e análise que se realizará a través de consultas documentais e bibliográficas e tamén un apartado de deseño curricular. As diferentes fases do proxecto concretaranse nun produto escrito no ordenador para incorporar na plataforma. A profesora ofrecerá posibles temáticas para a unidade didáctica.</p> <p>A elaboración do proxecto terá varias fases que coinciden co deseño dos elementos curriculares dunha unidade didáctica.</p> <p>Para desenvolver o proxecto o alumnado terá en conta as explicacións teóricas da profesora e o traballo en equipo cos compañeiros donde se realizará unha retroalimentación do proceso para corregir o antes posible os posibles erros no desenvolvemento do proxecto .</p>
Seminario	<p>O traballo individual e en grupos pequenos, onde o profesor pode facer un seguimento individualizado, constitue unha actividade autónoma, que ensina o alumnado a traballar de forma independente e a tomar decisións por si mesmo, facilitando o descubrimento do coñecemento coa orientación da profesora. O alumno debe coordinarse co resto dos compañeiros do equipo, co fin de desenvolver aprendizaxes activos e significativos de forma colaborativa.</p> <p>As titorías grupais teñen como fin consensuar a temática da unidade, revisar o formato e presentación na aula, corregir as posibles problemáticas que se presenten na elaboración do proxecto e dos diferentes materiais, asesorar sobre alternativas de actuación ou para ofrecer ampliación e reforzo en cada tema. A finalidade será que o alumnado consiga habilidades e destrezas de traballo en equipo e valore as aportacións e a retroalimentación dos compañeiros como medio de novos aprendizaxes. As tarefas a realizar serán as seguintes:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Busca informática de datos. Manexo de fondos bibliográficos. * Análise de textos e o material videográfico. * Elaboración e corrección das diferentes fases do proxecto e dos diferentes materiais
Eventos científicos	O alumnado poderá aportar documentación de outros eventos educativos que se realicen na facultade, na universidade ou no contexto social próximo sempre que axuden o desenvolvemento exitoso da materia e a asimilación e dominio dos contidos.

Seminario	A profesora organizará un seminario monográfico sobre un tema de actualidade e sempre relacionado con unha temática da materia para facilitar a comprensión do contido e a interdisciplinabilidade que se produce no eido didáctico dada a complexidade do feito educativo.
-----------	---

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe baseado en proxectos	Serán varias as estratexias que poñamos a disposición do alumnado para a seguir con éxito o desenvolvemento da materia: * Durante a realización dos proxectos o alumnado poderá comprobar se o seu traballo é correcto a través de modelos comparativos. * Nas Tutorías grupais o alumnado pode ir comprobando a evolución na aprendizaxe mediante a retroalimentación do proceso tanto na relación coa profesora como cos seus compañeiros (co-avaliación). Intentaremos poñer en común os avances e estado actual do rendemento individual e de grupo. Ademais disporá de probas de autoavaliación e autoreflexión co fin de reflexionar de forma sistemática sobre o que estamos facendo, os avances sobre o aprendido, e a funcionalidade práctica dos contidos impartidos.
Seminario	

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Seminario		0	
Exame de preguntas obxectivas	O alumnado realizará unha proba tipo test para avaliación dos contidos conceptuais (competencias de coñecemento). Para a avaliación da proba tipo test utilizaráse a fórmula: Acertos menos (erros / n \square 1). Donde n = nº de posibles respostas. Na segunda convocatoria o exame será de preguntas de desenvolvemento.	40	CB3 CG1 CE8 CT1 CB5 CG11 CE11 CT14 CE17
Proxecto	O proxecto final consistirá na presentación dunha unidade didáctica integrada fundamentada a nivel teórico. Este proxecto será presentado o día do exame oficial da materia. Este traballo permitirá avaliar os contidos procedimentais.	50	CB2 CG1 CE7 CT1 CB3 CG2 CE8 CT2 CB4 CG4 CE9 CT6 CB5 CG10 CE15 CT8 CG11 CE16 CT13 CG12 CE17 CT15 CE18
Cartafol/dossier	Utilizaranse rexistros observacionais para comprobar a participación do alumnado nos traballos, a súa implicación nos mesmos e as súas actitudes de colaboración, axuda, reflexión crítica e apoio o labor de equipo (competencias saber ser e saber estar). Tamén mediante estes rexistros a profesora poderá medir a participación, implicación nos traballos, compromiso, ético, etc.. do alumnado nos traballos grupais.	10	CB2 CG5 CE9 CT9 CB4 CG8 CE11 CT14 CG9 CE13 CT15 CG10 CE14 CG12

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación desta asignatura desenvólvese en varios niveis e dimensións. Partindo do marco xeral das competencias, é dicir, das capacidades, a avaliación intentará recoller e valorar aqueles aspectos relacionados co alumnado respecto de: campo dos coñecementos, campo dos procedementos, campo actitudinal e campo relacional.

Entendemos que o equilibrio estará en que o alumnado acabe por dominar estas catro grandes dimensións que dalgunha forma contribuirá a que se forme de xeito integral.

A avaliación está deseñada en función das seguintes características: formativa, continua, integral e final. Polo tanto, afecta a todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

A avaliación do proxecto terá dous aspectos: por un lado a xustificación teórica dos distintos elementos curriculares traballados e por outro o seu deseño. Para avaliar o proxecto seguiranse as seguintes normas:

- 1.- Utilización dos coñecementos disponibles nos documentos traballados na aula para contrastar as propias ideas, apoiadas e fundamentadas. Comprensión das ideas básicas contidas nos materiais utilizados e analizados.
- 2.- Expresar correctamente as ideas propias, argumentadas e demostrar capacidade de escoita e receptividade.
- 3.- Crítica razonada de posicións e feitos fundamentados con argumentos utilizando un vocabulario técnico propio da materia.
- 4.- Claridade expositiva, habilidades de comunicación, estrutura da presentación traballada na aula.

- 5.- Estructura lóxica das ideas.
- 6.- Utilización e manexo das TIC.
- 7.- Adecuación e coherencia entre as actividades prácticas e os contidos teóricos.
- 8.- Calidade das aportacións e expresións de ideas innovadoras, contribucións no traballo en grupo, compromiso nas diferentes tarefas.
- 9.- Formulación dos obxectivos didácticos, adecuación a idade, o tempo, etc.
- 10.- Selección do tema, secuenciación dos contidos a longo da unidade didáctica, adecuación a idade, o tempo, etc.
- 11.- Selección das actividades, creatividade na súa elaboración, adecuación a idade e a temporalización.
- 12.- Diseño innovador de recursos.
- 13.- Selección das estratexias de avaliación: actividades de avaliación, tipos e técnicas de avaliación, deseño de instrumentos,

O seguimento dos grupos de traballo convírtese unha ocasión privilexiada para introducir, por parte da profesora, aspectos actitudinais (cooperación, responsabilidade profesional, motivación polo traballo de mestre, etc.). Do mesmo xeito, en algunhas fases do proxecto pídeselle ao alumnado que valoren o seu propio traballo (autoavaliación) ou o traballo dos demais compañeiros (coavaliación) para facer unha retroalimentación do proceso que permita solventar os erros na aprendizaxe o antes posible.

Para a valoración de traballo en grupo o alumnado debe cubrir unha matriz de autovaloración que estará dispoñible na plataforma.

A cualificación final da disciplina resultará da integración das distintas notas nas actividades realizadas. Deberán ser superadas todas as partes para poder obter unha cualificación positiva. Os alumnos/as que non realicen todas as actividades de avaliación obterán a cualificación final de suspenso, aínda que algúns dos exercicios estean aprobados. Se o alumno/a realiza algunha das actividades de curso terá a cualificación de suspenso, xa que participou nalgunha das actividades e se realiza unha avaliación continua.

Se na convocatoria de xuño non fosen superadas todas as partes da avaliación, en xullo avaliaranse mediante un exercicio escrito, a presentación dunha unidade didáctica xustificada e deseñada según o modelo constructivista e as prácticas de aula que poden atoparse na plataforma TEMA.

ALUMNADO NON ASISTENTE: O alumnado non asistente deberá presentar os mesmos traballos de aula e facer as mesmas probas co alumnado asistente.

A revisión dos exames será no despacho da profesora unha vez concluída a corrección.

Pautas de mellora para a recuperación

Serán varias as estratexias que poñamos a disposición do alumnado para a súa mellora, e de selo caso, da recuperación da materia:

- 1.- Titorías onde podemos ir vendo a evolución na aprendizaxe e resolver posibles dúbidas.
- 2.- Exercicios na plataforma. Onde se poderá comprobar os avances e estado actual do rendemento individual e de grupo.
- 3.- Probas de auto-reflexión e autoavaliación onde os grupos e os alumnos individualmente poderán reflexionar de forma sistemática sobre o que estamos facendo, os avances sobre o aprendido, e a funcionalidade práctica dos contidos impartidos.

Os exercicios e as probas para a súa análise estarán na plataforma TEMA.

As datas de exame poden atoparse na seguinte ligazón: <http://feduc.webs.uvigo.es/index.php?id=60,0,0,1,0,0>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CANTÓN MAYO, I y PINO JUSTE, M., **Diseño y desarrollo del currículum**, Alianza Editorial, 2011

PINO JUSTE, M., **Metodologías activas como clave en los procesos de innovación en la escuela**. En Miguel A. Santos Rego et al. **Éxito Educativo: Claves de Construcción y Desarrollo**, (pp. 129-150), Editorial Tirant lo Blanch., 2019

Bibliografía Complementaria

Moral Santaella, C. e Pérez García, M.P., **Didáctica. teoría y práctica de la enseñanza**, 2º ed., Pirámide, 2010

Casarini Ratto, M., **Teoría Y Diseno Curricular**, Editorial Trillas, 2013

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino/P02G120V01101

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria/P02G120V01202

Plan de Continxencias

Descrición

Non é preciso ningún tipo de modificación ou adaptación xa que o deseño metodolóxico desta materia adaptase a calquera modalidade de ensinanza.

Se fose preciso, as sesións de titorización poderanse realizar por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, □) ou telefónicamente, baixo a modalidade de concertación previa.

No caso de ter que impartir a docencia en modalidade semipresencial a actividade docente para aqueles alumnos que non poidan estar presentes na aula poderá ser seguida a través do Campus Remoto en horario sincrónico.

No caso de ter que impartir a docencia en modalidade totalmente non presencial a actividade docente impartirase mediante Campus Remoto. As ferramentas da plataforma de teledocencia Faitic usaranse se fose preciso.

Ademais o alumnado disporá de pímulas formativas de cada tema gravadas no campus do Mar para a súa visualización asíncrona.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria**

Materia	Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria			
Código	P02G120V01202			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua impartición	Galego Inglés			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Martínez Figueira, María Esther			
Profesorado	Martínez Figueira, María Esther			
Correo-e	esthermf@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	<p>Esta materia cumpre un papel fundamental derivado do seu carácter instrumental e formativo:</p> <ul style="list-style-type: none">- Ten un carácter instrumental porque se traballan as competencias necesarias para o manexo das tecnoloxías como ferramentas para a procura, tratamento, organización e representación da información. Neste sentido, serve de apoio a outras materias do plan de estudos.- Ten un carácter formativo porque ofrece unha nova visión de como ensinar e como aprender na escola (6-12 anos) dentro da sociedade da información e o coñecemento. <p>Nesta materia terás a oportunidade de coñecer, analizar e valorar cal é o novo papel do profes@r, de l@s alumn@s e dos elementos que configuran o acto didáctico, cal é a nova maneira de ensinar e aprender en educación primaria coa tecnoloxía. Así coñecerás, entre outras cousas, a usar novos recursos didácticos con base tecnolóxica, como deseñar e elaborar materiais didácticos empregando a tecnoloxía, que estratexias de traballo empregar coas novas tecnoloxías na escola ...</p> <p>Por último, como maestr@ será necesario que sexas capaz de axudar aos nenos e nenas de 6 a 12 anos a desenvolverse neste novo ámbito tecnolóxico pero cunha visión crítica e reflexiva, que lle permita descubrir nas tecnoloxías unha ferramenta non só para o seu lecer e tempo libre, senón tamén para a súa formación como parte dunha cidadanía libre e responsable.</p>			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostran posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
CG7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa

CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao periodo 6-12 no contexto familiar, social e escolar
CE2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
CE5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
CE6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
CE7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
CE8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
CE9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
CE11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
CE13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
CE15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
CE16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
CE17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
CE19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
CE23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT4	Coñecemento de lingua estranxeira
CT5	Coñecemento de informática relativos ao ambito de estudo
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT18	Creatividade
CT22	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias				
Analizar o contexto da actual sociedade da información e reflexionar sobre a nova contorna social e educativa que xeran as Tecnoloxías da Información e a Comunicación (TIC), dando lugar á necesidade de adquirir novas competencias persoais e profesionais.	CB1	CG1	CE1	CT1	
		CB2	CG2	CE2	CT2
		CB3	CG6	CE7	
		CB4	CG9	CE8	
		CB5	CG10	CE11	
Familiarizarse cos marcos legislativos que regulan a contorna dixital e coñecer a lexislación aplicable ao uso das novas tecnoloxías da información e a comunicación na educación primaria.			CE17		
			CE19		
		CB5	CG1	CE1	CT1
			CG2	CE2	CT2
			CG5	CE5	
			CG6	CE7	
			CE8		
			CE9		

Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas.	CB3 CB5	CG1 CG6	CE1 CE2 CE5 CE7 CE8 CE9 CE23	CT1 CT6
Adquirir conceptos teóricos e habilidades prácticas para o emprego de habilidades que faculten ao alumno no manexo e aplicación dos novos medios tecnolóxicos e dixitais na súa formación continuada e o exercicio profesional.	CB2 CB4 CB5	CG1 CG2 CG4 CG5 CG6 CG8 CG10 CG11 CG12	CE1 CE2 CE5 CE6 CE7 CE8 CE9 CE11 CE15 CE17 CE19	CT1 CT5
Construír unha base de coñecementos, actitudes e habilidades técnicas útiles para o futuro mestre no desenvolvemento da súa actividade profesional que lle permitan unha axeitada utilización dos recursos tecnolóxicos ao seu alcance, analizando e reflexionando sobre as implicacións que a devandita utilización ten no deseño e desenvolvemento curricular.	CB2 CB5	CG1 CG2 CG5 CG6 CG9 CG11 CG12	CE1 CE2 CE5 CE7 CE8 CE11 CE15 CE17 CE19	CT1 CT2 CT5 CT14 CT15 CT22
Ser quen de buscar, seleccionar e avaliar ou deseñar e construír materiais didácticos en soporte tecnolóxico adaptados ás características do alumnado e dos contidos de aprendizaxe, así como de realizar unha proposta didáctica de integración curricular en contextos específicos.	CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG10 CG11 CG12	CE1 CE2 CE5 CE6 CE7 CE8 CE9 CE11 CE13 CE15 CE16 CE17 CE19 CE23	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT22
Identificar puntos fortes e débiles nos materiais dixitais avaliando e determinando as súas posibilidades de integración nos procesos de ensino-aprendizaxe.		CG1 CG2 CG10 CG12	CE9 CE16 CE23	CT1 CT14
Integrar os novos medios de comunicación nos procesos de ensino-aprendizaxe.	CB5	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12	CE1 CE2 CE5 CE7 CE8 CE11 CE17 CE19 CE23	CT1 CT7 CT14 CT15 CT18 CT22

Afrontar a produción e adaptación de materiais e recursos tecnolóxicos de forma creativa e innovadoras axustándose ás necesidades de contornas específicas.	CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12	CE1 CE2 CE5 CE6 CE7 CE8 CE9 CE11 CE13 CE15 CE16 CE17 CE19 CE23	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT22
Desenvolver as capacidades de colaboración, participación activa e traballo en equipo como instrumentos básicos da formación como docentes, e tomar conciencia de que o ensino é un labor de equipo.	CB2 CB5	CG5 CG6 CG9	CE16	CT8 CT9 CT12 CT13 CT15
Traballar autonomamente, cun posicionamento académico e unha actitude investigadora ante os procesos educativos en xeral e a educación virtual ou e-learning, en particular.	CB5	CG1 CG12	CE19 CE23	CT14 CT15 CT16 CT17 CT22

Contidos

Tema	
PARTE TEÓRICA	8 temas
Tema 1: As TIC na sociedade da información	1.1. Alfabetización tecnolóxica e competencia dixital 1.2. Impacto social e educativo da cultura audiovisual e dixital 1.3. Papel dos centros educativos na sociedade da información
Tema 2: A integración das TIC en contextos educativos	2.1. Factores que inflúen na súa integración 2.2. Perspectivas curriculares e modelos de integración das TIC 2.3. O proxecto Abalar/Edixgal en Galicia e os proxectos nacionais de implantación das TIC 2.4. M-Learning e o movemento BYOD nos centros educativos.
Tema 3: Recursos multimedia para a educación primaria	3.1. Concepto, clasificación e características dos multimedia educativos 3.2. Funcións e orientacións para o uso didáctico do multimedia educativo 3.3. Selección e avaliación de multimedias educativos 3.4. Diseño e elaboración de materiais didácticos multimedia
Tema 4: Recursos web para a educación primaria	4.1. Aplicacións educativas da Web 2.0 e traballo colaborativo na rede 4.2. Metodoloxías de traballo con Internet na aula: webquest, cazas do tesouro... 4.3. Seguridade da infancia en Internet 4.4. Contornos virtuais de ensino-aprendizaxe
Tema 5: A linguaxe audiovisual e os medios de comunicación de masas en educación primaria	5.1. Lectura de imaxes. A imaxe dixital 5.2. A televisión e a publicidade na aula 5.3. Utilización educativa do vídeo e do cine 5.4. Integración do cine en educación e na aula
Tema 6: Novos recursos TIC para o proceso de ensino- aprendizaxe	6.1. Do libro de texto ó libro dixital 6.2. O encerado dixital na aula 6.3. Dispositivos móbiles e realidade aumentada 6.4. Videoxogos e gamificación
Tema 7: Inclusión educativa con apoio das TIC	7.1. As tecnoloxías de apoio a diversidade: tipoloxías e funcións 7.2. Experiencias de integración das TIC para a inclusión educativa
Tema 8: A avaliación e a titoría a través das TIC	8.1. O portafolio e a rúbrica para a avaliación e seguimento de aprendizaxes 8.2. A acción titoría mediada por TIC

PARTE PRÁCTICA:

As prácticas, que se concretarán na primeira semana de clase en función dos coñecementos previos dos alumnos e a disponibilidad de recursos, serán proxectos de traballo individuais ou en pequeno grupo e virarán ao redor dos seguintes eixos, a elixir un.

O produto final será un E-PORTFOLIO en formato blogue que se elaborará ao longo do cuadrimestre e que deberá conter, entre outros, a colección ou recompilación en formato dixital de cada unha das actividades elaboradas e reflexións derivadas.

A parte práctica da materia será defendida oralmente ao final do cuadrimestre.

- Elaborar unha web de recursos educativos dixitais en lingua galega.
- Elaborar unha secuencia didáctica dixital baseada na Tableta ou dispositivos móbiles.
- Elaborar unha secuencia didáctica dixital baseada no Ecerado Dixital Interactivo (EDI).
- Realizar un E-book (libro dixital).
- Realizar un xornal ou revista escolar dixital.
- Radio na biblioteca.
- Realizar unha secuencia dixital baseada en recursos educativos audiovisuais.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	1	5	6
Flipped Learning	2	10	12
Prácticas con apoio das TIC	30	45	75
Lección maxistral	16.5	16.5	33
Cartafol/dossier	2	14	16
Exame de preguntas obxectivas	1	7	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	O alumnado desenvolve exercicios ou proxectos vinculados a cada un dos temas.
Flipped Learning	Entrevistas que o alumnado mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Van encamiñadas a guiar todo o proceso de aprendizaxe proporcionando documentación, resolvendo dúbidas, orientando traballos, corrixindo propostas, etc.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia. Desenvólvense a través das TIC de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposicións sobre contidos da materia, bases teóricas e/ou directoras dun traballo, exercicio ou práctica a desenvolver individual ou en grupo.
Cartafol/dossier	O/a estudante desenvolve exercicios ou proxectos vinculados a cada un dos temas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Flipped Learning	Orientación en pequenos grupos durante a resolución das tarefas sobre os proxectos de prácticas, ben sexa presencialmente e/ou empregando os medios telemáticos como correo electrónico, vídeoconferencia, foros de FAITIC, aulas virtuais de campus remoto, despacho virtual...
Cartafol/dossier	Orientación en pequenos grupos durante a resolución das tarefas sobre os proxectos de prácticas, ben sexa presencialmente e/ou empregando os medios telemáticos como correo electrónico, vídeoconferencia, foros de FAITIC, aulas virtuais de campus remoto, despacho virtual...
Prácticas con apoio das TIC	Orientación en pequenos grupos durante a resolución das tarefas sobre os proxectos de prácticas, ben sexa presencialmente e/ou empregando os medios telemáticos como correo electrónico, vídeoconferencia, foros de FAITIC, aulas virtuais de campus remoto, despacho virtual...
Traballo tutelado	Orientación en pequenos grupos durante a resolución das tarefas sobre os proxectos de prácticas, ben sexa presencialmente e/ou empregando os medios telemáticos como correo electrónico, vídeoconferencia, foros de FAITIC, aulas virtuais de campus remoto, despacho virtual...

Avaliación

Descrición	CualificaciónCompetencias Avaliadas
------------	-------------------------------------

Traballo tutelado	Realización de actividades de tipo teóricas	10	CB1	CG1	CE1	CT1
				CG2	CE2	CT2
				CG10	CE5	CT3
				CG12	CE6	CT4
					CE8	CT5
					CE11	CT14
					CE15	CT15
					CE17	
					CE19	
Cartafol/dossier	Resultados das actividades prácticas de laboratorio en formato e-portfolio. Inclúe a defensa e a exposición do produto final.	60	CB1	CG1	CE1	CT1
			CB2	CG2	CE2	CT2
			CB3	CG3	CE5	CT3
			CB4	CG4	CE6	CT4
			CB5	CG5	CE7	CT5
				CG6	CE8	CT6
				CG7	CE9	CT7
				CG8	CE11	CT8
				CG9	CE13	CT9
				CG10	CE15	CT12
				CG11	CE16	CT13
				CG12	CE17	CT14
					CE19	CT15
					CE23	CT16
						CT17
						CT18
						CT22
Exame de preguntas obxectivas	Proba tipo test de elección múltiple sobre os contidos teóricos da materia.	30	CB1	CG1	CE1	CT1
				CG2	CE2	CT2
				CG6	CE5	CT3
				CG10	CE6	CT4
				CG12	CE8	CT5
					CE11	CT14
					CE15	CT15
					CE17	
					CE19	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia, tanto os estudantes asistentes como non asistentes (enténdese que os estudantes son asistentes que non asistan alomenos a un 80% das sesións teóricas e prácticas, respectivamente) están obrigados a ter unha puntuación mínima 2 puntos na teoría (dos 4 puntos asignados a esta parte) e 3 puntos nas prácticas (dos 6 puntos asignados a esta parte). Conforme a normativa vixente, con independencia da súa asistencia ou non a clases, o alumnado disfrutará de condicións equivalentes de avaliación.

As competencias non adquiridas serán avaliadas en 2ª convocatoria e, de non aprobarse entón, non se gardarán as notas para a seguinte convocatoria.

Pódense consultar as datas de exames na páxina web da facultade: <http://fced.uvigo.es/gl/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Raposo-Rivas, M.; Cebrián de la Serna, M. (Coord.), **Tecnoloxías para la formación de educadores en la sociedad del conocimiento**, 978-84-368-4320-0, 1, Pirámide, 2020

Gallego, M.J.; Raposo, M. (coord.), **Formación para la educación con tecnoloxías.**, 1, Pirámide, 2016

Cebrian De la Serna, M.; Gallego Arrufat, M.J, **Procesos educativos con TIC en la sociedad del conocimiento**, 1, Pirámide, 2011

Bibliografía Complementaria

Raposo Rivas, M., **Novas tecnoloxías aplicadas a educación: aspectos técnicos e didácticos**, 1, Servizo de Publicacións da Universidade de Vigo., 2002

Raposo Rivas, M. y Martínez Figueira, M.E. (coord.), **As TIC e as súas aplicacións na aula: misión posible.**, 1, Toxosoutos, 2012

Manuela Raposo Rivas (coord.), **TiC e TAD como obxecto de investigación e de intervención en educación**, 1, Servizo de Publicacións da Universidade de Vigo., 2014

Martínez Figueira, M.E. (coord.), **TiC para a inclusión de alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.**, 1, Servizo de Publicacións da Universidade de Vigo., 2013

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Innovación e investigación didáctica/P02G120V01504

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria/P02G120V01201

Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino/P02G120V01101

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- 1) Actitude favorable e receptiva para a experimentación e exploración das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías no campo educativo.
 - 2) Asistencia continua ás sesións de teoría e prácticas. A asistencia considérase fundamental para o seguimento da materia por parte do alumnado e para avaliación, por parte dos docentes, do grao de desenvolvemento das capacidades instrumentais e procedimentais.
 - 3) Que o alumnado non asistente o comunique durante o primeiro mes de clase para determinar as alternativas metodolóxicas e de avaliación que se van seguir.
-

Plan de Continxencias

Descrición

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Metodoloxías docentes que se manteñen:

As metodoloxías docentes serán as mesmas nos tres escenarios, dado que foron deseñadas para facilitar unha transferencia fluída desde un escenario 100% presencial a outro 100% en remoto. En calquera caso, a única diferenza atinxe ao espazo non que se desenvolverá a actividade. No posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías levaríanse a cabo de modo semipresencial e virtual. Por outra banda, no escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas adaptaríanse a una modalidade de execución virtual.

Metodoloxías docentes que se modifican:

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías):

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de titorización poderán realizarse presencialmente e/ou no despacho virtual, baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza. No caso dun escenario docente na modalidade a distancia, a titorización realizarase unicamente polos medios telemáticos mencionados.

Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir:

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe:

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia.

Outras modificacións:

Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante Campus Integra/Remoto e preverase o uso da plataforma de teledocencia Fatic como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non hai cambios nin nos instrumentos nin nos criterios de avaliación establecidos na guía docente ordinaria.

Probas pendentes que se manteñen:

Todas as probas propostas na guía docente para as vindeiras convocatorias, mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2020-21. Os criterios de avaliación, así como a súa ponderación sobre a nota final, se manteñen, tanto para o alumnado asistente, coma para o non asistente. Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero si no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos. Así, no caso de estar nunha situación de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual.

Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de modo virtual.

Probas que se modifican

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións nas probas de avaliación, agás no referido á modalidade de avaliación: presencial ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que se leve a cabo a docencia.

Novas probas:
Non se prevén novas probas de avaliación.
Información adicional
Non hai.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Historia: Historia do presente**

Materia	Historia: Historia do presente			
Código	P02G120V01203			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Rodríguez Teijeiro, Domingo			
Profesorado				
Correo-e				
Web	http://cursos.faitic.uvigo.es/moodle3_1718/course/view.php?id=330			
Descrición xeral	A materia de Historia do Presente pretende introducir ao alumnado no estudo dos principais acontecementos e os procesos xerais de cambio e continuidade da Humanidade a partires da segunda metade do século XX e, ao tempo, que se familiarice coas destrezas propias da aprendizaxe histórica, entre as que cabe destacar a localización dos acontecementos no espazo e no tempo, o manexo de fontes de información, a interpretación crítica dos datos, a conciencia de que as explicacións causais son produto da interacción dun conxunto de factores diversos, capacidade de análise e síntese ou a emisión de xuízos fundamentados sobre asuntos controvertidos.			

Competencias

Código	
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CE31	Comprender os principios básicos das ciencias sociais
CE32	Coñecer o currículo escolar das ciencias sociais
CE33	Integrar o estudo histórico e xeográfico desde unha orientación instructiva e cultural
CE34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
CE35	Valorar a relevancia das institucións públicas e privadas para a convivencia pacífica entre os pobos
CE37	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT20	Coñecemento doutras culturas e costumes
CT23	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Profundizar nas destrezas propias da aprendizaxe histórica, entre as que destacan: localización dos acontecementos no espazo e no tempo, manexo de fontes de información, interpretación crítica dos datos, conciencia de que as explicacións históricas son produto da interacción de diversos factores, capacidade de análise e sintese, capacidade de emitir xuízos fundamentados sobre asuntos controvertidos.	CB3 CG8 CG10	CE31 CE32 CE33 CE34 CE35 CE37	CT1 CT2 CT6 CT7 CT8 CT9 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT20 CT23
Dentro das técnicas historiográficas: manexo das categorías temporais, representación de ciclos e de etapas, vocabulario específico, etc.	CB3 CG8 CG11	CE31 CE32 CE33 CE34 CE35 CE37	CT1 CT2 CT6 CT7 CT8 CT9 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT20 CT23
Integración de novas tecnoloxías de información: como fontes primarias e como un obxecto de estudo, alcanzando a capacidade de analizar criticamente o impacto das novas tecnoloxías e medios de comunicación.	CG11		CT1 CT2 CT6 CT7 CT8 CT9 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16
Capacidade para reflexionar criticamente sobre aspectos importantes do Presente e sobre a construción de valores sociais, os cambios nas relacións de xénero e interxeracionais, multiculturalidade e interculturalidade, a discriminación e inclusión social.	CB3 CG9		CT1 CT2 CT6 CT7 CT8 CT9 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT20 CT23

Contidos

Tema	
Historia e Tempo. O cambio histórico e a súa dimensión cultural.	----
Movementos sociais e políticos na contemporaneidade.	Os movementos de contestación social. Sistemas e ideas políticas. Xénero e desigualdade social.
As bases do tempo presente	As relacións internacionais (1945-1989). Evolución económica (1945-1989)
O mundo do presente: de 1989 á "Gran Recesión".	A posguerra fría e a "Nova Orde Mundial". O mundo despois do 11-S. Das crises dos noventa á "Gran Recesión".
Globalización e novos modelos culturais.	La "Sociedad Red": cultura y nuevas tecnologías de la comunicación. Crecimiento y desarrollo sostenible.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	25	25	50
Obradoiro	15	20	35
Traballo tutelado	7	20	27
Presentación	1	1	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	30	32
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	4	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Explicación dos contidos da materia polo profesor, debates dirixidos, aportación personais do alumno.
Obradoiro	Realización de comentarios de textos históricos e de actualidade.
Traballo tutelado	Traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado orientados ao achegamento á bibliografía especializada, aos instrumentos de recompilación de información e ás fontes propias da Historia do Presente. Deberán estar asignados inexcusamente antes do remate do primeiro mes do cuadrimestre.
Presentación	Exposición sintética na aula dos traballos realizados en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Resolución de dúbidas sobre a materia explicada nas leccións maxistras, sobre as lecturas recomendadas para a preparación das clases prácticas e seminarios. Resolución de dúbidas e problemas que poidan aparecer a medida que se desenrola a elaboración do traballo en grupo. Resolución de calquera outra dúbida ou problema que se lle poida plantexar ó alumnado. Todo o alumnado: curso virtual na plataforma de Teledocencia Moodle (FaiTic, Uvigo), Titoría presencial (despacho), Titoría no Campus Remoto, correo electrónico.
Obradoiro	Resolución de dúbidas sobre a materia explicada nas leccións maxistras, sobre as lecturas recomendadas para a preparación das clases prácticas e seminarios. Resolución de dúbidas e problemas que poidan aparecer a medida que se desenrola a elaboración do traballo en grupo. Resolución de calquera outra dúbida ou problema que se lle poida plantexar ó alumnado. Todo o alumnado: curso virtual na plataforma de Teledocencia Moodle (FaiTic, Uvigo), Titoría presencial (despacho), Titoría no Campus Remoto, correo electrónico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Presentación e entrega, na data sinalada dos traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado. Valorarase o marco teórico, a estrutura e articulación do traballo, a reflexión crítica sobre as fontes e a presentación formal do mesmo. Obxectivos de aprendizaxe. Profundizar nas destrezas propias da aprendizaxe histórica, entre as que destacan: localización dos acontecementos no espazo e no tempo, anexo de fontes de información, interpretación crítica dos datos, conciencia de que as explicacións históricas son produto da interacción de diversos factores, capacidade de análise e síntese, capacidade de emitir xuízos fundamentados sobre asuntos controvertidos. Dentro das técnicas historiográficas: manexo das categorías temporais, representación de ciclos e etapas, vocabulario específico, etc.	30	CB3 CG8 CE31 CT1 CG10 CE32 CT2 CE33 CT6 CE34 CT7 CE35 CT8 CE37 CT9 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT20 CT23
Exame de preguntas de desenvolvemento	Valoraranse os coñecementos teóricos da materia, a estrutura de ideas e a precisión e claridade expositiva. Resultados da aprendizaxe: Capacidade para reflexionar criticamente sobre aspectos importantes do Presente e sobre a construción de valores sociais, os cambios nas relacións de xénero e interxeracionais, multiculturalidade e interculturalidade, a discriminación e inclusión social, etc.	30	CG9 CT1 CT2 CT6 CT7 CT8 CT14 CT20 CT23

Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Seminarios : Selección, presentación, análise e crítica dos materiais traballados e capacidade para fomentar o debate, a discusión e a participación. Traballos de aula: Presentación e entrega, nas datas sinaladas e conforme aos parámetros indicados, dos exercicios prácticos indicados. Resultados da aprendizaxe: Dentro das técnicas historiográficas: manexo das categorías temporais, representación de ciclos e de etapas, vocabulario específico, etc. Integración de novas tecnoloxías de información: fontes primarias e como un obxecto de estudo, alcanzando a capacidade de analizar criticamente o impacto das novas tecnoloxías e medios de comunicación.	40	CB3 CG8 CG10	CE31 CT1 CE32 CT2 CE33 CT6 CE34 CT7 CE35 CT8 CE37 CT9	CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT20 CT23
--	--	----	-----------------	--	--

Outros comentarios sobre a Avaliación

Valoraranse a asistencia e participación activa nas sesións teóricas e prácticas, seminarios, titorías e outras actividades. Aqueles alumnos que non se acollan á modalidade presencial, couda que deberán comunicar ao profesor responsable dentro do primeiro mes do cuatrimestre, examinaranse de todo o programa da materia, o cal deberán preparar a partir da bibliografía básica sinalada. Asemade, deberán realizar obrigatoriamente un traballo práctico ou bibliográfico, que será asignado polo profesor responsable con anterioridade ao remate das sesións presenciais e entregado na data do exame. Este último suporá o 70% da nota final e o traballo o 30%.

Os alumnos da modalidade presencial que non realicen todas as actividades e traballos prácticos ou non acaden nestes ou no examen a cualificación de aprobado, deberán repetir na segunda convocatoria aquelas partes da materia que teñan suspensas ou ben acollerse á modalidade non presencial con idénticos requisitos aos esixidos a este alumnado. Neste caso, a nota que aparecerá na Acta da primeira convocatoria será un 4.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade, no apartado "Docencia/Exames".

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Avilés Farré, J., Pardo, R. y Sepúlveda Muñoz, I., **Las claves del mundo actual: una historia global desde 1989**, 1ª, Síntesis, 2014
- Avilés Farré, J. y Sepúlveda Muñoz, I., **Historia del Mundo Actual: de la caída del Muro a la Gran Recesión**, 1ª, Síntesis, 2014
- Fontana, J., **Por el bien del imperio: una historia del mundo desde 1945**, 8ª, Pasado y presente, 2011
- Núñez Seixas, X.M., **Las utopías pendientes. Una breve historia del mundo desde 1945**, 1ª, Crítica, 2015
- Marichal, C., **Nueva historia de las grandes crisis financieras: una perspectiva global, 1873-2008**, 1, Debate, 2010

Bibliografía Complementaria

- Judt, T., **Posguerra: Una historia de Europa desde 1945**, 1ª, Taurus, 2012
- Rodríguez Jiménez, J.L., **Historia de la España Actual**, 1ª, Universitas, 2014
- Aróstegui, J., **La investigación histórica. Teoría y método**, 2ª, Crítica, 2001

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Manteñense todas as metodoloxías, adaptadas a docencia a través do Campus Remoto e ao traballo, individual ou en grupo, remoto a través da plataforma de teledocencia FAITIC e outros mecanismos colaborativos.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)

As tutorías realizaránse a través do Campus remoto, foros na plataforma de teledocencia FAITIC, correo electrónico, etc.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non se modifican os contidos.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

As fontes de información e materiais existentes no curso virtual (FAITIC) permiten traballar todos os contidos e son suficientes para facilitar a auto-aprendizaxe.

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non se prevé ningún cambio en relación coas probas de avaliación e a porcentaxe correspondente a cada proba.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Psicología: Prevención e tratamento das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento**

Materia	Psicología: Prevención e tratamento das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento			
Código	P02G120V01204			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Psicología evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	Alvarez Lires, Francisco Javier			
Profesorado	Alvarez Lires, Francisco Javier			
Correo-e	xabieral@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudo teórico-práctico das dificultades da aprendizaxe e os trastornos de desenvolvemento. Tratamentos psicolóxicos dos mesmos e maneiras de realizar a súa prevención			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CE3	Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e identificar disfuncións
CE4	Identificar dificultades de aprendizaxe, informais e colaborar no seu tratamento
CE5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
CE6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
CE13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
CE17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
CE19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT16	Aprendizaxe autónoma

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias		
1. Identificar as dificultades da aprendizaxe e as disfuncións da personalidade.	CG10	CE4 CE6 CE13	CT2 CT7 CT8 CT9 CT13
2. Comunicalas e colaborar no seu tratamento.	CB2 CB4	CE3 CE4 CE5 CE13	CT1 CT2

3. Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe.	CG10	CE3 CE4 CE6 CE13 CE17 CE19	CT1 CT2 CT7 CT8 CT9 CT13 CT16
4. Aplicar os coñecementos adquiridos para favorecer a aprendizaxe e o desenvolvemento en contextos diversos e plurais.	CB2 CB4	CG10 CE3 CE4 CE6 CE13 CE17 CE19	CT2 CT7 CT8 CT13 CT16

Contidos

Tema	
☐ As necesidades específicas do apoio educativo	Exposición de contidos e discusión guiada. Traballo dirixido polo profesor/a. Técnicas grupais participativas. Resolución de dúbidasdas, consulta e seguimento de traballos. Probas orais e/ou escritas. Actividade autónoma do alumno.
☐ Identificación, prevención e intervención psicoeducativa das dificultades na aprendizaxe escolar durante a educación primaria	Exposición de contidos e discusión guiada. Traballo dirixido polo profesor/a. Técnicas grupais participativas. Resolución de dúbidasdas, consulta e seguimento de traballos. Probas orais e/ou escritas. Actividade autónoma do alumno.
☐ Identificación, prevención e intervención psicoeducativa das dificultades na aprendizaxe escolar, asociadas a factores sociais en educación primaria	Exposición de contidos e discusión guiada. Traballo dirixido polo profesor/a. Técnicas grupais participativas. Resolución de dúbidasdas, consulta e seguimento de traballos. Probas orais e/ou escritas. Actividade autónoma do alumno.
☐ Identificación, prevención e intervención psicoeducativa dos trastornos do desenvolvemento na educación primaria	Exposición de contidos e discusión guiada. Traballo dirixido polo profesor/a. Técnicas grupais participativas. Resolución de dúbidasdas, consulta e seguimento de traballos. Probas orais e/ou escritas. Actividade autónoma do alumno.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	45	45	90
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	5	10
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	25	25	50

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Serán realizados baixo a supervisión do profesor, serán repartidos por grupos . Ao finalizar cada traballo o grupo que o realizou explicarao brevemente ao resto dos grupos . A elaboración do traballo, será supervisada en todo momento polo profesor , ben directamente na aula, mediante titoria ou por medios informáticos - Exposición de contidos e discusión guiada. - Traballo dirixido polo profesor/a. - Técnicas grupais participativas. - Resolución de dúbidas, consulta e seguimento de traballos. - Probas escritas. - Actividade autónoma do alumnado

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Traballo tutelado Serán realizados baixo a supervisión do profesor, serán repartidos por grupos . Ao finalizar cada traballo o grupo que o realizou explicarao brevemente ao resto dos grupos . A elaboración do traballo, será supervisada en todo momento polo profesor, ben directamente na aula, mediante tutoría ou por medios informáticos Exposición de contidos e discusión guiada. Traballo dirixido po lo profesor/a. - Técnicas grupais participativas. - Resolución de dúbidas, consulta e seguimento de traballos. - Probas escritas. - Actividade autónoma do alumnado

Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Documentación dos traballos realizados
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de problemas relacionados coas dificultades de aprendizaxe que o alumnado debe resolver de maneira autónoma

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Traballo tutelado	Serán realizados baixo a supervisión do profesor, serán repartidos por grupos . Ao finalizar cada traballo o grupo que o realizou explicarao brevemente ao resto dos grupos. A elaboración do traballo será supervisada en todo momento polo profesor, ben directamente na aula, mediante tutoría ou por medios informáticos	40	CB2 CB4	CG10	CE3 CE4 CE5 CE6 CE13 CE17 CE19	CT1 CT2 CT7 CT8 CT9 CT13 CT16
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de problemas relacionados coas dificultades de aprendizaxe que o alumnado debe resolver de maneira autónoma	40				
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración dun documento por parte do alumnado no que se reflicten as características do traballo levado a cabo. O alumnado debe describir as tarefas e procedementos desenvolvidos, mostrar os resultados obtidos ou observacións realizadas, así como a análise e tratamento dos datos	20	CB2 CB4	CG10	CE4 CE5 CE6	CT1 CT2 CT8 CT16

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para poder acollerse á avaliación continua a través de actividades na aula virtual é preciso asistir ás aulas nun 80% do tempo presencial cun aproveitamento idóneo.

Os documentos e arquivos dos traballos e tarefas do curso serán dispostos, en tempo e forma segundo os prazos programados, por cada alumna e cada alumno no seu espazo persoal respectivo no aula virtual do curso, en formatos de código aberto ou de visores libres.

Para obter unha avaliación positiva é preciso obter a cualificación de aprobado en cada un dos apartados establecidos nas probas de avaliación e observar un comportamento correcto nas sesións presenciais, xa que se valorará como condición imprescindible que o aproveitamento e a participación sexan acomodadas. A cualificación final será obtida mediante a acumulación porcentual de cada unha das cualificacións singulares.

De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.

2ª CONVOCATORIA

O alumnado que se puido acoller ao sistema de avaliación continua na primeira convocatoria, poderá optar por realizar as actividades pendentes de avaliación positiva ou pola realización dun exame. Gardaranse as cualificacións positivas alcanzadas na primeira convocatoria, que se promediarán coas obtidas nesta, de acordo coas porcentaxes indicadas anteriormente. Devandito alumnado tamén poderá optar por realizar un exame.

O alumnado non asistente terá que realizar un exame global da materia

DATAS DE EXAMES

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade no espazo "datas exames 2016-17", no enlace: <http://feduc.webs.uvigo.es/index.php?id=189,921,0,0,1,0>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Marchesi, A., Coll, C. e Palacios, J. (compls.), **Desarrollo psicológico y educación 3. Trastornos del desarrollo y necesidades educativas especiales.**, Alianza, 1999

Deaño, M., **Como prevenir las dificultades del cálculo**, Aljibe, 2000

Nieto, M., **El niño disléxico: Guía para resolver las dificultades de la lectura y la escritura**, Prensa Médica Mexicana, 1982

Defiol Citoles, S., Serrano Chica, F. y Gutierrez Palma, N, **Dificultades específicas de aprendizaje**, Síntesis, 2015

Bibliografía Complementaria

González Pienda, J. y Nuñez Perez, J.C, **Dificultades de aprendizaje escolar**, Piramide, 1998

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria/P02G120V01202

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar/P02G120V01205

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos/P02G120V01103

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen:

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións significativas nas metodoloxías nos tres escenarios docentes previstos. A única adaptación resaltada, é a relativa ao seu modo de execución. Dentro do posible escenario de ensino mixto ou semipresencial, as metodoloxías levaríanse a cabo de modo presencial e virtual. Por outra banda, no escenario de ensino a distancia, as metodoloxías previstas adaptaríanse a unha modalidade de execución virtual.

* Metodoloxías docentes que se modifican:

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de tutorización poderán realizarse presencialmente, nas aulas e no despacho 121 da Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte, ou por medios telemáticos (Sala 94, clave:Petar2s; por teléfono: 680570241 e por correo electrónico: xabieral@uvigo.é), baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza.

No caso dun escenario docente na modalidade a distancia, a tutorización realizarase unicamente polos medios telemáticos mencionados.

* Modificacións (se procede) dos contidos a impartir

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia, para cada tema.

* Outras modificacións

Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a

actividade docente virtual se impartirá mediante Campus Remoto, e preverase ao mesmo tempo o uso da plataforma de teledocencia Fatic como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

As probas de avaliación durante o curso 2019-20 nesta materia, ata que se produce a situación de alarma por razóns sanitarias do Covid-19, foron realizadas segundo o establecido na guía docente ordinaria. A partir da implantación do estado de alarma, a avaliación realizouse de modo virtual (a través da plataforma Moodle, de FAITIC, e do Campus remoto), sen modificar a tipoloxía das probas programadas, os criterios de avaliación, nin a ponderación destes na nota final.

* Probas pendentes que se manteñen

Todas as probas propostas na guía docente para as próximas convocatorias, mantéñense para o curso 2020-21, en calquera das tres modalidades de ensino previstas: presencial, mixta e a distancia.

Os criterios de avaliación, así como a súa ponderación sobre a nota final, mantéñense, tanto para o alumnado asistente, como para o non asistente.

Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero si no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos.

Así, no caso de estar nunha situación de ensino mixta ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Si non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual, ou se realizarían exclusivamente de forma virtual.

Si a situación é de ensino a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de modo virtual.

* Probas que se modifican

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións nas probas de avaliación previamente programadas para curso 2019-20. A única modificación, como xa se mencionou no apartado anterior, podería darse con relación á modalidade de avaliación: presencial e/ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que se leve a cabo a docencia.

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

Non se prevén novas probas de avaliación.

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Psicología: Psicología da educación: Procesos de aprendizaxe escolar**

Materia	Psicología: Psicología da educación: Procesos de aprendizaxe escolar			
Código	P02G120V01205			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS 6	Carácter FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Psicología evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	González González, Salvador Guillermo			
Profesorado	González González, Salvador Guillermo			
Correo-e	salva@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia proporciona ao futuro docente un coñecemento detallado sobre o proceso de aprendizaxe dos seus alumnos/as e a forma de melloralo mediante procedementos de instrución acomodados. Na actualidade espérase que o mestre/a desempeñe un papel de guía, titor/a, mediador/a dos procesos de aprendizaxe; que sexa un investigador activo na aula e moi crítico e reflexivo co seu labor. Esta materia é unha ferramenta esencial que o capacitará para desempeñoo destas funcións.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CE1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao periodo 6-12 no contexto familiar, social e escolar
CE5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
CE6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
CE7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
CE11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
CE13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
CE16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
CE19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT11	Traballo nun contexto internacional

CT12 Habilidades nas relacións interpersoais

CT13 Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade

CT14 Razoamento crítico

CT15 Compromiso ético

CT16 Aprendizaxe autónoma

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período 6-12 no contexto escolar, familiar e social.	CB3		CE1 CE7	CT1 CT2 CT6 CT14 CT16
Coñecer e aplicar nunha proposta educativa as formulacións actuais baseados na aprendizaxe de competencias.	CB2	CG2	CE5 CE16	CT1 CT6 CT11
Identificar e deseñar actuacións educativas na aula para atender a alumnado con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe.	CB2 CB3	CG4 CG7	CE6	CT2 CT7 CT8 CT13 CT15
Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula de primaria e utilízalos para xestionar o clima da aula e a instrución.	CB2 CB3	CG5	CE11	CT12
Promover o traballo cooperativo e o traballo autónomo que permita deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe con outros docentes e profesionais.	CB2 CB3 CB4		CE13	CT2 CT8 CT9 CT12
Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación en psicoloxía da educación na idade escolar.	CB5	CG10	CE19	CT1 CT2 CT3 CT6 CT7 CT11 CT14 CT16

Contidos

Tema	
Paradigmas e concepcións teóricas sobre a aprendizaxe e a aprendizaxe escolar	Contribucións do condutismo á explicación dos procesos de aprendizaxe. Aprendizaxe por observación: a teoría social cognitiva. Aportacións do procesamento da información A teoría sociocultural de Vygotski. A teoría de Bruner e a construción do coñecemento A teoría da aprendizaxe significativa de Ausubel. A concepción construtivista da aprendizaxe escolar.
Contextos e factores condicionantes da aprendizaxe na idade escolar	Ámbitos educativos nas sociedades desenvolvidas. O contexto familiar. Funcións psicolóxicas e educadoras da familia. A interacción familia-escola. Programas de formación de pais. O contexto escolar. Características das prácticas educativas escolares. Factores persoais, contextuais e relacionais que favorecen a aprendizaxe na escola. O profesor/a: elemento clave da aprendizaxe dos alumnos/as. O alumno/a: axente, protagonista e responsable da aprendizaxe. Os contidos. Outros ámbitos educativos. Os mass media como instrumentos educativos.
Procesos e estratexias de aprendizaxe no ámbito escolar	Natureza, estrutura e formulacións teóricas sobre a intelixencia. Procesos e estratexias cognitivas e metacognitivas. Implicacións na aprendizaxe escolar. Avaliación e mellora das habilidades cognitivas.
Procesos afectivos e motivación académica na idade escolar	Autoconcepto: formación e relación co rendemento académico. Emocións e aprendizaxe escolar. A motivación do estudante e a aprendizaxe escolar. Estratexias motivacionles.
Interacción alumno-alumno e profesor-alumno na educación primaria	Estilos de ensino e efectividade docente. Relacións profesor-alumno: representacións, expectativas e interacción. A mediación instrucional. Interacción entre alumnos e aprendizaxe escolar.

Contexto familiar, Tics e aprendizaxe escolar	O uso dos Tics e a aprendizaxe escolar. O uso dos Tics e a instrución.
Métodos e procedementos de investigación en Psicoloxía da Educación	Importancia da investigación nesta disciplina. Métodos de investigación Técnicas de investigación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	14	21	35
Estudo previo	0	4	4
Resolución de problemas	12	15	27
Traballo tutelado	12	49	61
Seminario	7	7	14
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas 3		0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo previo	Resolución de actividades e traballos na aula e fora dela baixo a dirección do docente
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións idóneas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Traballo tutelado	Resolución de actividades, estudo de casos, elaboración de documentos sobre a temática da materia, tanto na aula como fora dela, baixo a dirección do docente
Seminario	Entrevistas que os grupos manteñen co docente para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Seguimento e asesoramento do traballo grupal.
Resolución de problemas	Execución das actividades de aula.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Informes e exposicións de actividades, resolución de casos correspondentes a metodoloxía de traballos tutelados realizados na aula e fóra da mesma	15	CB2 CG2 CE13 CT1 CB3 CG4 CE19 CT2 CB4 CG5 CT3 CG7 CT6 CG10 CT7 CT8 CT9 CT11 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16
Exame de preguntas obxectivas	Preguntas con diferentes opcións de resposta	35	CB2 CE1 CT1 CB3 CE7 CT3 CE11 CT7 CT14 CT16

Resolución de problemas e/ou exercicios	Preguntas sobre contidos específicos e claves da materia	15	CB2 CB3	CE1 CE7 CE11	CT1 CT3 CT7 CT14 CT16	
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Informes e defensa das prácticas desenvolvidas coa metodoloxía de prácticas de laboratorio	35	CB2 CB3 CB4 CB5	CG2 CG4 CG5	CE1 CE5 CE6 CE7 CE13 CE16 CE19	CT1 CT2 CT3 CT6 CT7 CT8 CT9 CT11 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16

Outros comentarios sobre a Avaliación

Alumnado presencial:

Para o alumnado que siga a avaliación continua, os traballos serán obrigatorios e contará a asistencia a clase, que tamén será obrigatoria (esíxese a asistencia regular a, polo menos, o 80% das sesións). Os traballos entregaranse na aula e subiranse á plataforma (Faitic) segundo o calendario que se estableza.

Para superar a materia será preciso que os e as estudantes obteñan en cada proba ou actividades obxecto de avaliación como mínimo un 50% da cualificación establecida para cada apartado. Aquel alumnado que non supere algunha das probas ou actividades que son obxecto de avaliación poderá recuperalas na convocatoria de xullo.

Alumnado non presencial:

No caso de que algunha alumna ou alumno non poida seguir a avaliación continua e o traballo en grupo titorizado polos docentes, realizará na primeira convocatoria e seguintes unha proba na que se avaliarán as competencias básicas da materia, que incluírá contidos teóricos (60% da nota final) e prácticos (40% da nota). Para superar a materia será preciso que o ou a estudante obteña en cada unha das partes (teórica e práctica) o 50% da cualificación establecida para cada parte.

Todas as datas oficiais de exames pódense consultar na WEB da Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte, na sección de organización académica ou no seguinte enlace: <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Alonso Tapia, J., **Motivar para el aprendizaje. Teoría y estrategias.**, Edebé, 1997

Coll, C. y Monedero, C., **Psicología de la educación virtual.**, Morata, 2008

González-Pienda, J.A., González, R., Núñez, J.C. y Valle, A., **Manual de Psicología de la Educación**, Pirámide, 2002

Mayer, R.E., **Psicología de la Educación: Vol. II. Enseñar para un aprendizaje significativo.**, Pearson Prentice Hall, 2004

Navarro, J.I. y Martín, C., **Psicología de la educación para docentes.**, Pirámide, 2010

Rodríguez Sánchez, S., **Psicología de la Educación. Grado en Educación Infantil y Primaria.**, Pirámide, 2015

Bibliografía Complementaria

González-Pienda, J.A., Núñez, J.C., Álvarez, L. y Soler, E. (coords.), **Estrategias de aprendizaje: concepto, evaluación e intervención.**, Pirámide, 2002

Pozo, J.I., **Aprendices y maestros: la nueva cultura del aprendizaje.**, Alianza, 1996

Sampascual, G., **Psicología de la Educación.**, UNED, 2001

Santrock, J. W., **Psicología de la Educación.**, McGraw-Hill, 2006

Trianes, M.V. y Gallardo, J.A., **Psicología de la educación y del desarrollo para profesores.**, Pirámide, 2008

Woolfolk, A.E., **Psicología Educativa**, Prentice Hall, 2010

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos/P02G120V01103

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen:

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións significativas nas metodoloxías nos tres escenarios docentes previstos. A única adaptación resaltábel, é a relativa ao seu modo de execución. No posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías se levarían a cabo de modo presencial e virtual. Por outra banda, que no escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas se adaptarían a una modalidade de execución virtual.

* Metodoloxías docentes que se modifican:

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de titorización poderán realizarse presencialmente, nas aulas e no despacho 112 da Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte, ou por medios telemáticos (Despacho Virtual 1169, clave: Salvador1169; por teléfono: 986 801789; e por correo electrónico: salva@uvigo.es), baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza.

No caso dun escenario docente na modalidade a distancia, a titorización realizarase unicamente polos medios telemáticos mencionados.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia, para cada tema.

* Outras modificacións

Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante Campus Remoto e preverase asemade o uso da plataforma de teledocencia Faitic como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

As probas de avaliación durante o curso 2019-20 nesta materia, ata que se produce a situación de alarma por mor sanitario do Covid-19, foron realizadas segundo o establecido na guía docente ordinaria. A partires da implantación do estado de alarma, a avaliación realizouse de modo virtual (a través da plataforma Moodle, de FAITIC, e do Campus remoto), sen modificar a tipoloxía das probas programadas, os criterios de avaliación, nin a ponderación destes na nota final.

* Probas pendentes que se manteñen

Todas as probas propostas na guía docente para as vindeiras convocatorias, mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2020-21.

Os criterios de avaliación, así como a súa ponderación sobre a nota final, se manteñen, tanto para o alumnado asistente,

coma para o non asistente.

Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero sí no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos.

Así, no caso de estar nunha situación de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual, ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual. Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de modo virtual.

*** Probas que se modifican**

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións nas probas de avaliación previamente programadas para curso 2019-20. A única modificación, como xa se mencionou no apartado anterior, podería darse con relación á modalidade de avaliación: presencial ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que se leve a cabo a docencia.

*** Novas probas**

Non se prevén novas probas de avaliación.

*** Información adicional**

No caso de realizarse a docencia nun escenario virtual, a avaliación referente as probas [Examen de preguntas objetivas] e [Resolución de problemas y/o ejercicios], realizarase a través da plataforma Moodle. Mentras que, a realización e avaliación dos [traballos tutelados], e os [informes de prácticas, prácticum e prácticas externas], realizarase a traveso de FAITIC e do despacho e aulas virtuais.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Aprendizaxe e desenvolvemento da motricidade na educación primaria**

Materia	Aprendizaxe e desenvolvemento da motricidade na educación primaria			
Código	P02G120V01301			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Carballo Afonso, María Rocío			
Profesorado	Carballo Afonso, María Rocío			
Correo-e	rociocarballo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia aborda a organización dos procesos educativos no eido das actividades físicas en relación coa atención ás necesidades educativas especiais do alumnado en idade de escolarización na etapa de educación infantil baseada na adaptación do contexto educativo.			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT11	Traballo nun contexto internacional
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións

CT18 Creatividade

CT19 Lideranza

CT20 Coñecemento doutras culturas e costumes

CT21 Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias		
1. Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe para a diversidade.	CB1	CG1	CT1
	CB2	CG2	CT2
	CB3	CG3	CT6
	CB4	CG4	CT7
	CB5	CG8	CT8
		CG9	CT9
		CG11	CT11
		CG12	CT13
			CT14
			CT15
			CT16
			CT17
		CT18	
		CT19	
		CT20	
		CT21	
2. Ser capaz de utilizar os xogos como medio para promover a comprensión da realidade.	CB1	CG1	CT1
	CB2	CG2	CT2
	CB3	CG3	CT6
	CB4	CG4	CT7
	CB5	CG8	CT8
		CG9	CT9
		CG11	CT11
		CG12	CT13
			CT14
			CT15
			CT16
			CT17
		CT18	
		CT19	
		CT20	
		CT21	
3. Deseñar actividades encamiñadas ao desenvolvemento das habilidades motrices que atendan á diversidade.	CB1	CG1	CT1
	CB2	CG2	CT2
	CB3	CG3	CT6
	CB4	CG4	CT7
	CB5	CG8	CT8
		CG9	CT9
		CG11	CT11
		CG12	CT13
			CT14
			CT15
			CT16
			CT17
		CT18	
		CT19	
		CT20	
		CT21	

4. Coñecer o desenvolvemento psicomotor e deseñar intervencións que atendan a diversidade.	CB1	CG1	CT1
	CB2	CG2	CT2
	CB3	CG3	CT6
	CB4	CG4	CT7
	CB5	CG8	CT8
		CG9	CT9
		CG11	CT11
		CG12	CT13
			CT14
			CT15
			CT16
			CT17
		CT18	
		CT19	
		CT20	
		CT21	
5. Promover o xogo simbólico e de representación de roles como principal medio de coñecemento da realidade social.	CB1	CG1	CT1
	CB2	CG2	CT2
	CB3	CG3	CT6
	CB4	CG4	CT7
	CB5	CG8	CT8
		CG9	CT9
		CG11	CT11
		CG12	CT13
			CT14
			CT15
			CT16
			CT17
		CT18	
		CT19	
		CT20	
		CT21	
6. Ser capaz de desenvolver os hábitos de autonomía persoal e o respecto ás normas de convivencia nos seus alumnos.	CB1	CG1	CT1
	CB2	CG2	CT2
	CB3	CG3	CT6
	CB4	CG4	CT7
	CB5	CG8	CT8
		CG9	CT9
		CG11	CT11
		CG12	CT13
			CT14
			CT15
			CT16
			CT17
		CT18	
		CT19	
		CT20	
		CT21	
7. Deseñar actividades encamiñadas ao desenvolvemento das habilidades motrices	CB1	CG1	CT1
	CB2	CG2	CT2
	CB3	CG3	CT6
	CB4	CG4	CT7
	CB5	CG8	CT8
		CG9	CT9
		CG11	CT11
		CG12	CT13
			CT14
			CT15
			CT16
			CT17
		CT18	
		CT19	
		CT20	
		CT21	
8. Ser capaz de crear e manter liñas e lazos de comunicación coordinados coas familias para incidir máis eficazmente no proceso educativo	CB5	CG11	CT11
		CG12	CT13
			CT14
			CT19

Contidos	
Tema	
BLOQUE 1	Conceptos básicos sobre diversidade e actividade física. Tipoloxía da diversidade: diversidade socioculturais, alumnado con necesidades educativas especiais, diversidade de xéneros e persoas, etc
BLOQUE 2	A atención á diversidade en educación infantil desde a motricidade e a práctica de actividades físicas. Os Modelos de ensino. A aprendizaxe motriz cooperativa. A convivencia e a resolución de conflitos.
BLOQUE 3	Estratexias didácticas de atención á diversidade desde a actividade física en educación infantil.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	30	52.5	82.5
Lección maxistral	22.5	45	67.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas de laboratorio	Organización, deseño, dirección e desenvolvemento de sesións prácticas, vencelladas ás competencias a desenvolver na materia. Organización, deseño, dirección e desenvolvemento de sesións prácticas nunha contorna educativa específica. Asistencia e participación activa nas prácticas desenvolvidas polo alumnado da materia.
Lección maxistral	Sesións de presentación e exposición de contidos de carácter conceptual e teórico vencellados ás competencias a desenvolver no alumnado e os contidos da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Sesión sobre os contidos teóricos ou conceptuais da materia a desenvolver na aula. A docencia repartirase en base os contidos específicos a desenvolver entre os docentes responsables da materia.
Prácticas de laboratorio	Deseño, dirección e desenvolvemento de sesións prácticas vencelladas as competencias e contidos desenvolvidos na materia. O desenvolvemento destas sesións corresponderá o profesorado e o alumnado da materia. A participación do alumnado nas sesión e o deseño, dirección e desenvolvemento das sesións por parte do alumnado son situacións obxecto da avaliación dos docentes responsables da materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas		
Prácticas de laboratorio	Participación activa nas clases prácticas, deseño, dirección e desenvolvemento de sesións prácticas vencelladas coas competencias e contidos da materia. Presentación escrita da Unidade Didáctica marco de desenvolvemento das sesións prácticas.	50	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG4 CG8 CG9 CG11 CG12	CT1 CT2 CT6 CT7 CT8 CT9 CT11 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT20

50	CB1	CG1	CT1
	CB2	CG2	CT2
	CB3	CG3	CT6
	CB4	CG4	CT7
	CB5	CG8	CT8
		CG9	CT9
		CG11	CT11
		CG12	CT13
			CT14
			CT15
			CT16
			CT17
			CT18
			CT19
			CT20
			CT21

Outros comentarios sobre a Avaliación

É requisito imprescindible para a superación da materia ter aprobadas as dúas ferramentas ou instrumentos de avaliación establecidos. No caso de non superar a materia en primeira convocatoria gárdanse as partes aprobadas exclusivamente ata a segunda convocatoria do mes de xullo. Non se gardan partes aprobadas da materia para outras matrículas na materia, correspondente a diferente curso académico.

De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.

No desenvolvemento das sesións teóricas de grupo A, e de xeito exclusivo para o alumnado presente na aula, podense deseñar/elaborar/plantexar tarefas de suposto práctico ou de investigación/achega de información co gallo de liberar contidos teóricos do examen final da materia.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade na ligazón <http://fced.uvigo.es/es/docencia/examenes>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Gomez, H. (2009), **Educación Física y atención a la diversidad**, La tierra hoy, 2009

Lasaga, M.J. & Rodríguez, C., **La coeducación en la Educación Física y el deporte escolar: Liberar Modelos**, Wanceulen, 2006

Bibliografía Complementaria

Jiménez Martín, P. J., **Manual de estrategias de intervención en actividad física, deporte y valores**, Síntesis, 2008

Merida, R., **La orientación en educación infantil: una alianza entre los agentes educativos.**, Pirámide, 2012

Prades, J. & Oriol, M., **Los retos del multiculturalismo: en el origen de la diversidad.**, Encuentro,

Pratt, M. & Soler, S., **Actitudes valores y normas en la educación física. Reflexiones y propuestas didácticas**, INDE, 2003

Ruiz de Velasco, A., **El juego simbólico**, Graó, 2011

Sainz de Vicuña, P., **Educación en el aula de 2 años: una propuesta metodológica**, Graó, 2010

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

A linguaxe corporal/P02G110V01928

Xogo na educación infantil/P02G110V01912

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Desenvolvemento motor/P02G110V01202

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento

da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican: Lección maxistral troca por videoconferencias para o desenvolvemento de contidos teórico - prácticos da materia.

Prácticas de laboratorio trocan por seminarios on line de deseño de tarefas motrices, sesións ou unidades didácticas dirixidas a un proceso de ensino - aprendizaxe no eido das actividades físicas e o deporte atendendo a casos espoe'ficos e concretos de aplicación de medidas de atención a diversidade.

Ambas opcións metodolóxicas desenvolveranse por medio das aulas do Campus Remoto da UVigo

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías).

Titorías on line nos despachos virtuais do profesorado responsable da materia (Despacho nº 396 de D^a. Rocío Carballo Afonso e despacho nº 2704 de D. Pedro Vicente Vila), sempre utilizando o procedemento de cita previa vía correo electrónico (nobody@uvigo.es de D^a. Rocío Carballo Afonso e pvicente@uvigo.es de D. Pedro Vicente Vila), consultas vía correo electrónico nos enderezos anteriormente indicados e aportación de apuntamentos, documentación de docencia virtual (presentacións comentadas, grabacións de videoconferencias) e bibliografía de apoio no FAITIC.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba Prácticas de laboratorio, Participación activa nas clases prácticas, deseño, dirección e desenvolvemento de sesións prácticas vencelladas coas competencias e contidos da materia. Presentación escrita da Unidade Didáctica marco de desenvolvemento das sesións prácticas. : [Peso anterior 50%] [Peso Proposto 50%]

...

* Probas que se modifican

[Lección maxistral, proba tipo test ou resposta curta] => Probatipo test pou resposta curta on line no FAITIC [Peso proposto 50%]

* Novas probas.

No desenvolvemento das sesións vía telemática podense deseñar/elaborar/plantexar tarefas de suposto práctico ou de investigación/achega de información co gallo de liberar contidos teóricos do examen final da materia.

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Ciencias experimentais**

Materia	Ciencias experimentais			
Código	P02G120V01302			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Serrallé Marzoa, José Francisco			
Profesorado	Serrallé Marzoa, José Francisco			
Correo-e	jfserralle@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral	<p>Se tomamos en consideración os referentes que neste momento existen acerca das tendencias ao redor da titulación que marca o EEES, como son o estudo das competencias específicas de formación disciplinar e profesional do Libro Branco (ANECA) do Título de Grao de Educación Primaria na área de Ciencias Experimentais.</p> <p>Obsérvase que as competencias máis valoradas aluden a aspectos vinculados directamente co desenvolvemento didáctico da área, xunto á imprescindible formación en ciencias experimentais, está o coñecemento dos obxectivos da educación primaria "Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia"; así como os contidos curriculares da área troncais de Ciencias da Natureza.</p> <p>As competencias específicas para a área de Ciencias Experimentais, exponse en termos de obxectivos na proposta de Título Universitario de Grao segundo RD 55/2005, de 21 de xaneiro de Mestre de Educación Primaria.</p> <p>Os coñecementos científicos intégranse no currículo para proporcionar ao alumnado as bases dunha formación científica e tecnolóxica que contribúa a desenvolver as competencias necesarias para comprender a realidade, desenvolverse na vida e interactuar co seu medio natural -a docencia-.</p> <p>O coñecemento competencial integra un coñecemento de base conceptual (saber dicir), un coñecemento relativo ás destrezas (saber facer) e un coñecemento con gran influencia social e cultural, que implican un conxunto de valores e actitudes (saber ser).</p> <p>Neste contexto normativo, as universidades van seguir sendo competentes na formación inicial do profesorado e van seguir contribuíndo substancialmente ao perfil profesional do profesorado novel de Educación Primaria.</p> <p>Neste marco propónse o deseño e implantación de procedementos que inciden no proceso de aprendizaxe (avaliación formativa e formadora, na que o alumnado é *corresponsable) a través dos seguintes instrumentos: Cuestionarios ou formularios (Knowledge - Prior - Study - Inventory o KPSI), rúbricas ou matrices de valoración e mapas conceptuais. Todos eles están inseridos na combinación entre o traballo cooperativo e o individual, pois se ben os procesos de aprendizaxe teñen lugar socialmente, a aprendizaxe é individual. No caso dos mapas conceptuais tamén se utilizan como probas de execución ou realización.</p> <p>A iniciativa de propiciar o ámbito da denominada [educación STEM] (science - technology [engineering [mathematics)] para a cualificación para ensinanza das ciencias; no que podemos referir os informes do Research Council dos Estados Unidos (2009), a National Science Foundation USA (2011), a STEM Education Coalition EE.UU. (2012) e, no caso da Unión Europea, as accións en execución da [Science in society] (2011) e a [European Schoolnet] (2012) do Directorate General de Research & Innovación da Comisión Europea, ten unhas repercusións na formación universitaria do futuro profesorado.</p> <p>O que é refrendado polas últimas actuacións da Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional da Xunta de Galicia e do Ministerio de Educación e Formación Profesional, como:</p> <p>A evolución da integración educativa das TIC no momento actual, co desenvolvemento de iniciativas gobernamentais como os proxectos [ABALAR] e o [E-DIXGAL] coa dotación de libros electrónicos en tabletas ao alumnado de primaria para uso no centro y no seu fogar.</p> <p>A resolución do 13 de xuño de 2017, pola que se convoca a participación no programa de innovación educativa "Club de Ciencia" para centros docentes públicos de ensino non universitario.</p> <p>A posta en marcha nos centros educativos galegos do programa [Creando Código], co que se procura afondar nas competencias dixitais STEM (Ciencias, Tecnoloxía, Enxeñaría e Matemática) do alumnado de Infantil, Primaria e ESO.</p> <p>O programa de innovación educativa polo que se introduce a [Robótica en Primaria] na que alumnado traballará con kits de robótica, no que obxectivo último é favorecer a iniciación do alumnado, xa desde idades temperáns, na experiencia de programación básica, robótica e construción. O material estará conformado por seis robots de uso educativo adecuados ás idades do alumnado; seis kits de construción, que permitirán a realización dun mínimo de cinco proxectos diferentes; así como un manual de uso e guía didáctica.</p> <p>A Resolución do 12 de xuño de 2018, pola que se regulaba o bacharelato de excelencia en Ciencias e Tecnoloxía (STEMbach), de xeito experimental e a súa continuidade no curso 2019/2020.</p>
------------------	--

Competencias

Código

CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
CG7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE25	Comprender os principios básicos e as leis fundamentais das ciencias experimentais (Física, Química, Biología e Xeoloxía)
CE26	Coñecer o currículo escolar destas ciencias
CE27	Suscitar e resolver problemas asociados coas ciencias á vida cotiá
CE28	Valorar as ciencias como un feito cultural
CE29	Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostenible
CE30	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover a adquisición de competencias básicas nos estudantes
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT4	Coñecemento de lingua estranxeira
CT5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
CT11	Traballo nun contexto internacional
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT18	Creatividade
CT19	Lideranza
CT20	Coñecemento doutras culturas e costumes

CT21 Iniciativa e espírito emprendedor
 CT22 Motivación pola calidade
 CT23 Sensibilidade por temas ambientais

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Comprender os principios básicos, as leis fundamentais, os modelos, os marcos teóricos e as metodoloxías das ciencias experimentais ao longo da historia e os seus niveis de desenvolvemento actuais.	CB1	CG1	CE25	CT1
		CG3	CE26	CT2
		CG8	CE27	CT3
		CG9	CE28	CT4
		CG10	CE29	CT5
		CG11	CE30	CT6
		CG12		CT7
				CT8
				CT9
				CT12
				CT13
				CT14
				CT15
		CT16		
		CT17		
		CT18		
		CT19		
		CT20		
		CT21		
		CT22		
		CT23		
Comprender, analizar e avaliar o deseño curricular actual da educación primaria; identificando a complexidade dos procesos educativos na aprendizaxe das ciencias experimentais, seleccionar e desenvolver recursos didácticos apropiados para a adquisición de competencias polo alumnado.	CB1 CB2 CB3	CG1	CE26	CT1
		CG2	CE27	CT2
		CG3	CE28	CT3
		CG4	CE29	CT5
		CG5	CE30	CT6
		CG6		CT8
		CG7		CT9
		CG8		CT10
		CG10		CT12
		CG11		CT13
		CG12		CT14
				CT15
				CT16
		CT17		
		CT18		
		CT19		
		CT20		
		CT21		
		CT22		
		CT23		

Identificar e comprender as similitudes e diferenzas entre a construción do coñecemento científico-tecnolóxico e a aprendizaxe da ciencia na escola; relacionando os aspectos físico-químicos, biolóxico-xeolóxicos e tecnolóxicos coa contorna próxima e a vida cotiá do alumnado.	CB1	CG1	CE25	CT1	
		CB2	CG2	CE26	CT2
		CB3	CG3	CE27	CT3
		CB4	CG4	CE28	CT4
		CB5	CG5	CE29	CT5
			CG6	CE30	CT6
			CG7		CT7
			CG8		CT8
			CG9		CT9
			CG10		CT10
			CG11		CT11
			CG12		CT12

Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, tecnoloxía, sociedade e medio ambiente; valorando as ciencias experimentais como un feito cultural, promover actitudes e condutas cidadás para buscar un futuro sustentable en igualdade de xénero.	CB1	CG1	CE25	CT1	
		CB2	CG2	CE26	CT2
		CB3	CG3	CE27	CT3
		CB4	CG4	CE28	CT4
		CB5	CG5	CE29	CT5
			CG6	CE30	CT6
			CG7		CT7
			CG8		CT8
			CG9		CT9
			CG10		CT10
			CG11		CT11
			CG12		CT12

Contidos

Tema	
1. As Ciencias Experimentais. Xénese e desenvolvemento da ciencia como feito cultural.	As ciencias experimentais. Ciencia, tecnoloxía, xénero, sociedade e medio ambiente. A experimentación na aula-laboratorio e nas saídas didácticas ao contorno. A correlación dos descubrimentos experimentais e as achegas científicas na vida cotiá.
2. Metodoloxía científica e educación	Fundamentos do ensino das ciencias experimentais na educación primaria. A ciencia escolar. O decreto de currículo da comunidade autónoma para a educación primaria. A programación didáctica. O traballo práctico na aprendizaxe das ciencias experimentais. Observación e experimentación. Iniciativas complementarias: o club de ciencias e o bacharelato STEM.

3. A materia e a súa diversidade na Natureza.	A realidade macroscópica: propiedades. Magnitudes cualitativas e cuantitativas. Masa e volume. Os estados da materia e os cambios físicos. Os cambios químicos: as reaccións. Unidades fundamentais: elementos e sustancias, mesturas e compostos. (enfoque físico, químico, biolóxico e xeolóxico). Substancias naturais e artificiais. Polución e contaminación ambiental.
4. As interaccións fundamentais.	Forza, traballo e potencia. Energía, formas e mecanismos de transferencia. Calor e radiación. Fontes e sumidoiros de enerxía. Entalpía e entropía. A gravitación universal. O Universo: cosmos e caos. A evolución do Universo. A estrutura submicroscópica da materia: átomos e moléculas, partículas e subpartículas. Teorías de interpretación e de unificación das ciencias. (enfoque físico, químico, biolóxico e xeolóxico).
5. Máquinas e tecnoloxías	Máquinas elementais: vantaxe mecánica e rendemento. Dispositivos e sistemas tecnolóxicos: sensores e actuadores. Control e automatismo: robótica, algorítmica e programación. Comunicacións e informacións dixitais: redes e internet. Learning machine, big data e intelixencia artificial.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	5	10	15
Prácticas de laboratorio	14	25.2	39.2
Aprendizaxe baseado en proxectos	2	3.9	5.9
Lección maxistral	9	21.6	30.6
Resolución de problemas	14	23.8	37.8
Debate	4.5	9	13.5
Exame de preguntas obxectivas	2	2	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Elaboración dun informe sobre unha cuestión científica ou situación problema de carácter experimental.
Prácticas de laboratorio	Realización participativa de actividades experimentais individuais e en pequeno grupo na aula-laboratorio.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Formulación e desenvolvemento dunha actividades de investigación científica e súa plasmación no deseño dunha actividade experimental ou simulacións dixital interactiva.
Lección maxistral	Actividade autónoma da alumna e do alumno, a partir do rexistro de información exposta e da formulación de preguntas e achegas.
Resolución de problemas	Estudo científico de situacións problema abertas, hipotéticas e experimentais, realizando os cálculos e formulando propostas críticas de solucións.
Debate	Técnicas grupais participativas de exposicións individuais en pequeno grupo e en gran grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Debate	Monitorizaranse as intervencións de cada alumna e alumno nos debates grupais de aula.
Traballo tutelado	Cada alumna e cada alumno reflectirá na aula virtual o seu diario de aula, que incluírá as súas dúbidas sobre as actividades realizadas.
Prácticas de laboratorio	A persoa alumna, no pequeno grupo de traballo, formulara as súas cuestións, achegas e suxestións.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Cada alumna e cada alumno reflectirá na aula virtual o seu traballo de desenvolvemento do proxecto de investigación realizado.
Lección maxistral	A partir da exposición e a presentación temática de aula, o alumnado formulara as preguntas e suxestións de continuidade.
Resolución de problemas	Cada alumna e cada alumno reflectirá na aula virtual o seu caderno de aula coas resolucións de situacións problema abertas de carácter científico, hipotéticas e experimentais, desenvolvidas ao longo do curso.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Avaliación continua a través do seguimento da alumna e do alumno, cos seguintes resultados de aprendizaxes: 1º)- Comprender, analizar e desenvolver, a terceiro nivel de concreción, o deseño curricular actual da educación primaria; identificando a complexidade dos procesos educativos na aprendizaxe das ciencias experimentais. 2º)-Comprender, analizar e desenvolver, a terceiro nivel de concreción, o deseño curricular actual da educación primaria; identificando a complexidade dos procesos educativos na aprendizaxe das ciencias experimentais. 3º)- Buscar, coñecer e utilizar recursos didácticos, os equipamentos tecnolóxicos e as metodoloxías docentes para a ensinanza das ciencias na educación primaria; deseñando e avaliando a posta en práctica de actividades na aula-laboratorio e no contorno próximo do centro educativo.	10	CB1 CG1 CE25 CT1 CB2 CG2 CE26 CT2 CB3 CG3 CE27 CT3 CB4 CG4 CE28 CT4 CB5 CG5 CE29 CT5 CG6 CE30 CT6 CG7 CT7 CG8 CT8 CG9 CT9 CG10 CT12 CG11 CT13 CG12 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT20 CT22 CT23
Prácticas de laboratorio	Avaliación continua individual a través da exposición de traballos realizados, individualmente e en pequeno grupo; cos seguintes resultados de aprendizaxes: 1º)- Resolver situacións problema experimentais, de maneira científica, identificando as condicións e os datos significativos, as incógnitas as relacións conceptuais e matemáticas que se poden establecer. 2º)- Identificar e comprender as similitudes e as diferencias entre a construción do coñecemento científico-tecnolóxico e a aprendizaxe da ciencia na escola; relacionando os aspectos físico-químicos, biolóxico-xeolóxicos e tecnolóxicos co contorno próximo e coa vida cotiá do alumnado. 3º)- Comprender, analizar e desenvolver, a terceiro nivel de concreción, o deseño curricular actual da educación primaria; identificando a complexidade dos procesos educativos na aprendizaxe das ciencias experimentais. 4º)-Buscar, coñecer e utilizar recursos didácticos, os equipamentos tecnolóxicos e as metodoloxías docentes para a ensinanza das ciencias na educación primaria; deseñando e avaliando a posta en práctica de actividades na aula-laboratorio e no contorno próximo do centro educativo.	10	CB1 CG1 CE25 CT1 CB2 CG2 CE26 CT2 CB3 CG3 CE27 CT3 CB4 CG4 CE28 CT4 CB5 CG5 CE29 CT5 CG6 CE30 CT6 CG7 CT7 CG8 CT8 CG9 CT9 CG10 CT12 CG11 CT13 CG12 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT20 CT22 CT23
Exame de preguntas obxectivas	Avaliación global final do proceso de aprendizaxe e adquisición de competencias e coñecementos, ao terminar o curso, que comprenderá a realización individual obrigatoria dunha exame presencial, consistente na resolución dun cuestionario tipo test sobre os contidos da materia, referentes á comprensión dos principios básicos, as leis fundamentais, as teorías científicas e as metodoloxías de desenvolvemento das ciencias experimentais ao longo da historia ata os seus niveis actuais.	40	CB2 CG1 CE25 CT1 CB3 CG2 CE26 CT2 CB4 CG3 CE27 CT3 CG4 CE28 CT4 CG5 CE29 CT5 CG6 CE30 CT6 CG7 CT7 CG8 CT8 CG9 CT9 CG10 CT12 CG11 CT13 CG12 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT20 CT22 CT23

Resolución de problemas e/ou exercicios	Avaliación global final do proceso de aprendizaxe e adquisición de competencias e coñecementos, ao terminar o curso, que comprenderá a realización individual obrigatoria dunha exame presencial, consistente na resolución de situacións problema abertas de carácter científico, hipotéticas e experimentais, referentes aos contidos da materia que demostren a comprensión dos principios básicos, as leis fundamentais, as teorías científicas e as metodoloxías de desenvolvemento das ciencias experimentais.	40	CB2 CB3 CB4	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12	CE25 CE26 CE27 CE28 CE29 CE30	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT20 CT22 CT23
---	--	----	-------------------	---	--	---

Outros comentarios sobre a Avaliación

- Na bibliografía inclúese a referencia completa do libro titulado Ciencia para educadores. O uso deste libro é unha fonte documental para realizar unha parte importante das actividades e traballos que serán obxecto de avaliación.
- Para poder acollerse á avaliación continua a través de actividades na aula virtual é preciso asistir á sesión lectivas de aula e de aula-laboratorio nun 80% do tempo presencial, cun aproveitamento idóneo.
- **PERSOAS NON ASISTENTES:** todas aquelas alumnas e alumnos que non acaden o 80% das asistencias deberán realizar as respectivas dúas probas de resposta longa (exames de aspectos teóricos e de aspectos prácticos). Para obter unha avaliación positiva é preciso obter unha cualificación igual ou superior a 5 puntos sobre 10 en cada unha das dúas probas, e a súa nota será a media aritmética de ambas as dúas cualificacións.
- Os documentos e arquivos dos traballos e tarefas do curso serán dispostos, en tempo e forma segundo os prazos programados, por cada alumna e cada alumno no seu espazo persoal respectivo na aula virtual do curso en FAITIC, en formatos de código aberto ou de visores libres.
- Para obter unha avaliación continua positiva é preciso obter a cualificación de aprobado en cada un dos apartados establecidos nas probas de avaliación e observar un comportamento correcto nas sesións presenciais, xa que se valorará como condición imprescindible que o aproveitamento e a participación sexan acomodadas.
- **DATAS DE EXAMES:** consultarase na páxina web da facultade no apartado de organización académica (<http://feduc.webs.uvigo.es/index.php?id=60,0,0,1,0,0>)
- **1ª CONVOCATORIA:** A cualificación final (nota) será obtida, por avaliación continua, mediante a acumulación porcentual de cada unha das cualificacións singulares (notas) dos traballos de aula, das prácticas de laboratorio e das probas presenciais, realizadas ao longo do curso. En todo caso será necesario alcanzar unha cualificación mínima de aprobado (5 sobre 10) en cada un dos apartados establecidos de: Traballos de aula, Prácticas de laboratorio e Proba presencial individual.
- **2ª CONVOCATORIA:** gardaranse todas as cualificacións parciais (notas) positivas dos traballos de aula e das prácticas de laboratorio, obtidas pola alumna ou polo alumno durante todo o curso, que ponderadas segundo as porcentaxes anteditas (10% e 10%, respectivamente) serán acumuladas sumativamente nunha cualificación única (nota), a que promediará (ao 80 %) coa cualificación (nota) de probas escrituras presenciais desta convocatoria.
- Se a alumna ou o alumno manifesta expresamente, por escrito na cabeceira da primeira folla de exame desta segunda convocatoria, o seu desexo de que non sexan tidas en conta estas notas, a súa cualificación final será unicamente a nota derivada da corrección desta proba.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

GARRIDO, J.M.; PERALES, F.J.; GALDÓN. M., **Ciencia para educadores** ., 1ª, Pearson Educación, 2008

CAÑAS, A.; MARTÍN-DÍAZ, M.J. & NIEDA, J., **Competencia en el conocimiento y la interacción con el mundo físico.**, 1ª, Alianza Editorial., 2009

ONTORIA, A. et al., **Mapas Conceptuales. Una técnica para aprender.**, 1ª, Narcea Ediciones, 2011

GONZÁLEZ GARCÍA, F.M., **El Mapa Conceptual y el Diagrama UVE.**, 1ª, Narcea Ediciones, 2008

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Didáctica das ciencias experimentais I/P02G120V01402

Didáctica das ciencias experimentais II/P02G120V01502

Outros comentarios

Ver apartado de avaliación

Plan de Continxencias

Descrición

PLANIFICACIÓN EXTRAORDINARIA.

Ante a posibilidade dunha situación de docencia parcial ou totalmente non presencial, por incidencia de alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, se establecerá unha planificación extraordinaria complementaria, que se activaría nese momento, consistente na prominencia do emprego usual da aula virtual da materia en FAITIC, xa como referente habitual en todos os cursos académicos.

ADAPTACIÓNS METODOLÓXICAS

As metodoloxías formuladas se manteñen, desenvolvendoas a través das plataformas telemáticas desta Universidade, FAITIC e Campus Remoto, do seguinte xeito:

- * Traballos tutelados se entregarán en formato dixital a través das tarefas e dos talleres na aula virtual en FAITIC,. A asesoría e a realimentación se realizaría a través de sesións lectivas por video conferencia no Campus Remoto.
- * Prácticas de aula-laboratorio se proporcionarán videos, simulaciones interactivas e programas de libre disposición para a súa realización. Así mesmo, no caso de necesidade dalgúns experimento ou construto, este será posible que o alumnado o realice con materias disponibles na súa contorna e achegue una grabación en video, co sea smartphome, da súa elaboración.
- * A aprendizaxe baseada en proxectos se entregarán en formato dixital a través da aula virtual en FAITIC, a asesoría e a realimentación se realizará a través do Campus Remoto.
- * As leccións maxistras serán difundidas por video conferencia, se retransmitirán mediante o Campus Remoto e as grabaciones das sesións estarán disponibles na aula virtual en FAITIC.
- *A resolución de problemas se realizará e monitorizará mediante as probas, os cuestionarios da plataforma da aula virtual de FAITIC.
- *Debates se realizarán mediante foros, conversas e enquisas da aula virtual de FAITIC.

TITORÍAS

Telemáticamente a través da sala do profesorado 2436 no Campus Virtual desta Universidade.

CONTIDOS

Non procede a modificación dos contidos a impartir.

BIBLIOGRAFÍA

A bibliografía referida na aula virtual é a mínima axeitada para facilitar a auto-aprendizaxe, calquera documento adicional necesario será engadido en formato dixital na aula virtual de FAITIC.

ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN

As probas deseñadas poden realizarse tanto impresas presencialmente, como telemáticamente en liña a través da aula virtual; tendo o mesmo peso porcentual en ámbolos dous casos.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Lingua española**

Materia	Lingua española			
Código	P02G120V01303			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Fernández Soneira, Ana María			
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	A lexislación actual esixe que o futuro docente posúa, ademais dunha extensa e profunda formación en aspectos psicopedagóxicos, un dominio da ferramenta básica e imprescindible en todo proceso de comunicación: a lingua española. Ademais do coñecemento dos principios básicos e científicos de disciplinas lingüísticas que se ocupan da lingua española, nesta materia traballaranse as destrezas que os profesores deben perfeccionar nas clases, para alcanzar os obxectivos inherentes á aprendizaxe: capacidade lectora, a expresión oral, a expresión escrita e a análise e interpretación de textos orais e escritos.			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
CE43	Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación
CE44	Adquirir formación literaria e coñecer a literatura infantil
CE45	Coñecer o currículo escolar das linguas e a literatura
CE46	Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma correspondente
CE47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino
CE48	Fomentar a lectura e animar a escribir
CE49	Coñecer as dificultades para a aprendizaxe das linguas oficiais de estudantes doutras linguas
CE50	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües
CE52	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT7	Resolución de problemas
CT9	Traballo en equipo

CT10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
CT11	Traballo nun contexto internacional
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT19	Lideranza
CT20	Coñecemento doutras culturas e costumes

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma, creativo e cooperativo, e promoverlos nos estudantes desde a participación e o esforzo individual.	CB3 CB5	CG2 CG3 CG4 CG5	CE50	CT1 CT2 CT7 CT9 CT10 CT12 CT17 CT19
Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	CB1	CG1 CG2 CG4 CG7	CE43 CE44 CE45 CE46 CE47 CE49 CE52	CT1 CT2 CT3 CT7 CT13 CT14 CT15 CT20
Coñecer, respectar e promover a diversidade lingüística e cultural de España e de Europa.	CB1 CB2 CB3	CG3 CG4 CG5 CG7	CE43 CE50 CE52	CT11 CT13 CT14 CT15 CT20
Recoñecer a identidade da etapa de educación infantil e as súas características cognitivas e *comunicativas.	CB2	CG1 CG2	CE43 CE44 CE46 CE47 CE49	CT7 CT14 CT17
Saber expresarse en español con fluidez e precisión e poder facer un uso flexible do devandito idioma para fins sociais, académicos e profesionais.	CB4	CG2	CE46 CE48	CT1 CT3 CT12
Falar, ler e escribir, correcta e adecuadamente, a lingua española.	CB4		CE46 CE48	CT1 CT7 CT14
Coñecer a *fonoloxía, a fonética e a ortografía da lingua española.	CB1 CB2	CG1	CE43	CT1 CT3 CT7 CT14
Coñecer e saber usar a gramática do español.	CB1 CB2	CG1	CE43	CT1 CT7 CT14 CT16
Adquirir e saber utilizar os conceptos básicos da *semántica, a *lexicología e a lexicografía do español.	CB1 CB2	CG1	CE43	CT1 CT7 CT9 CT14 CT16

Contidos

Tema	
1. Introducción ás ciencias da linguaxe e á comunicación	1.1. Comunicación, linguaxe e significación. 1.2. A linguaxe como instrumento de comunicación e expresión. 1.3 As linguas como patrimonio inmaterial (*PEA-UNESCO) 1.4. Mensaxes, sinais e supostos: procesos inferenciais e semióticos 1.5. O código na comunicación 1.6. Relevancia

2. Fonética e fonoloxía do español	2.1. Fonética e fonoloxía. As relacións entre os elementos do sistema. 2.2. Fonética. Ramas da Fonética. Fundamentos da Fonética Articulatoria e Acústica. Os sons do español. A transcrición. 2.3. Fonoloxía. Ámbito de estudo. A fonemática e a prosodia. A fonema e a súa determinación. As fonemas do español. Neutralización, desfonoloxización e distribución defectiva. A transcrición. 2.4. Suprasegmentos. A sílaba. O acento. A entoación.
3. Morfoloxía e sintaxe	3.1. O ámbito da morfoloxía e da sintaxe. As unidades. Enunciado e oración. A noción de sintagma. 3.2. Descrición das unidades. 3.3. As categorías gramaticais. 3.4. Unidades sintácticas. 3.5. Funcións. A oración simple, composta e complexa.
4. Semántica e léxico	4.1. Lexicoloxía, lexicografía e semántica. 4.2. Relacións léxico-semánticas 4.3. Neoloxismos e creación de palabras

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	20	0	20
Presentación	6	18	24
Resolución de problemas de forma autónoma	2	12	14
Lección maxistral	28	40	68
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	20	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas aplicando os contidos explicados e axudado polas directrices e supervisión do profesor. Por iso, adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Presentación	Exposición durante as horas prácticas e por grupos de traballo no que se poñan en práctica os contidos explicados.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades previstas para ser realizadas polos alumnos de maneira autónoma e fora da aula que serán corrixiadas polo profesor de maneira individual.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación	No horario de titorías establecido ao efecto ou mediante cita acordada.
Resolución de problemas	No horario de titorías establecido ao efecto ou mediante cita acordada.
Resolución de problemas de forma autónoma	No horario de titorías establecido ao efecto ou mediante cita acordada.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Presentación	Realización de traballos tutelados e presentación dos resultados	20	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG7	CE43 CE44 CE45 CE46 CE47 CE48 CE49 CE50 CE52	CT1 CT2 CT3 CT7 CT9 CT10 CT11 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT19 CT20
Resolución de problemas de forma autónoma	De forma autónoma e non autónoma: Resolución de problemas e/ou exercicios: Participación na preparación, realización e revisión dos exercicios de aplicación/profundización, de resolución de problemas ou de prácticas de análises e comentario (20 %) Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas: Avaliación das competencias adquiridas na aplicación práctica dos coñecementos teóricos (20%)	40	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG7	CE43 CE44 CE45 CE46 CE47 CE48 CE49 CE50 CE52	CT1 CT2 CT3 CT7 CT9 CT10 CT11 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT19 CT20
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia dende unha perspectiva aplicada e didáctica.	40	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG4	CE43 CE44 CE45 CE46 CE47 CE49 CE52	CT1 CT2 CT3 CT7 CT13 CT14 CT15 CT16 CT20

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todo o alumnado, asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado (mediante un exame ou no modo en que se estableza na guía docente).

O alumnado que siga a avaliación continua terá que entregar todas e cada unha das probas para poder ser avaliado nesta modalidade.

No caso de que non superasen a materia, serán avaliados na segunda convocatoria durante o mes de xullo. Neste caso a avaliación realizarase mediante un exame.

Aqueles estudantes que, por causa xustificada no comezo do curso académico, non poidan asistir regularmente ás clases teóricas, prácticas, actividades e exercicios que se desenvolverán nos espazos docentes destinados ás tarefas determinadas, deberán realizar, obrigatoriamente, as mesmas actividades e tarefas dos asistentes, e no mesmo prazo sinalado para ese efecto. As porcentaxes asignadas ás probas para os alumnos non asistentes serán exactamente as mesmas que as indicadas para os estudantes asistentes.

AVISO: a detección de plaxio nalgún dos traballos propostos suporá a perda do dereito á avaliación continua.

As datas dos exames pódense consultar na web da Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte na sección "Organización académica" (<http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>)

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Escandell Vidal, M. V., **Apuntes de semántica léxica**, 978-84-36255-0-10, UNED, 2007

Escandell Vidal, M. V., **La comunicación**, 978-84-24927-3-94, Gredos, 2005

Fernandez Planas, A. M^a, **Así se habla. Nociones fundamentales de fonética general y española**, 978-84-96108-14-7, Horsori, 2005

Lozano, G., **Cómo enseñar y aprender sintaxis**, 978-84-376-4156-0, Cátedra, 2012

Real Academia Española, **Nueva gramática de la lengua española (3 vols.)**, 978-84-670-0001-6, Espasa, 2010/2011

Varela Ortega, S., **Morfología léxica: La formación de palabras**, 978-84-24927-40-0, Gredos, 2005

Bibliografía Complementaria

Real Academia Española, **Ortografía de la lengua española**, 978-84-67038-16-3, Espasa, 2010

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Didáctica da lingua e a literatura infantil/P02G110V01404

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense todas salvo a Lección maxistral.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Lección maxistral: a través do campus remoto farase unha breve explicación dos contidos teóricos e as clases se plantexarán a partir das preguntas e das dúbidas dos alumnos e valorarase a súa participación.

Os contidos da materia estarán dispoñibles en Faitic

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

A atención personalizada levase a través de diferentes medios:

1. Resolución grupal de dúbidas nas clases virtuais que se desenvolven no horario da materia.
2. Titorías individualizadas ou en pequeno grupo a través do despacho virtual do profesorado.
3. Intercambio de correos electrónicos

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non procede

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Facilitarase, de ser preciso, ao longo do curso.

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

A materia está plantexada para facer unha avaliación continua, polo que só se sinalan pequenas modificacións derivadas da non presencialidade.

No caso dos traballos tutelados que contan cunha presentación dos resultados, a avaliación adaptarase as circunstancias presentes, no caso de non poder realizarse unha presentación oral.

A proba ("Exame de preguntas de desenvolvemento") que figura na guía docente e que está pensada para desenvolverse de xeito presencial na data oficial establecida polo centro será substituída, de se-lo caso, por unha actividade de avaliación non

DATOS IDENTIFICATIVOS**Matemáticas e a súa didáctica I**

Materia	Matemáticas e a súa didáctica I			
Código	P02G120V01304			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Matemáticas			
Coordinador/a	Pérez Rodríguez, Marta			
Profesorado	Pérez Rodríguez, Marta			
Correo-e	martapr@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Con esta materia o alumnado adquirirá as competencias e coñecementos necesarios do área das matemáticas para o desenvolvemento da súa profesión.			

Competencias

Código

CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
CG9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE38	Adquirir competencias matemáticas básicas (numéricas, cálculo, geométricas, representacións espaciais, estimación e medida, organización e interpretación da información, etc)
CE39	Coñecer o currículo escolar de matemáticas
CE40	Analizar, razoar e comunicar propostas matemáticas. Suscitar e resolver problemas vinculados coa vida cotiá
CE41	Valorar a relación entre matemáticas e ciencias como un dos alicerces do pensamento científico
CE42	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións

CT9	Traballo en equipo
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT14	Razoamento crítico
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT18	Creatividade
CT21	Iniciativa e espírito emprendedor
CT22	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
1. Adquirir competencias matemáticas básicas	CB1	CG10	CE38	CT1
	CB2			CT7
	CB3			CT9
	CB4			CT12
	CB5			CT14
				CT16
2. Coñecer o currículo escolar de matemáticas en Educación Primaria. Coñecer erros e dificultades que se poden presentar en o proceso de ensino-aprendizaxe de as matemáticas	CB2	CG1	CE39	CT1
	CB3	CG2	CE42	CT2
		CG3		CT3
		CG4		CT6
		CG10		CT7
		CG12		CT8
				CT9
				CT12
				CT14
				CT16
				CT18
				CT21
				CT22
3. Analizar, razoar e comunicar propostas matemáticas. Desenvolver a autoconfianza no uso das matemáticas, estima e o gusto por esta asignatura	CB2	CG2	CE40	CT1
	CB3	CG3	CE41	CT2
	CB4	CG4	CE42	CT3
	CB5	CG5		CT6
		CG9		CT7
		CG10		CT8
		CG12		CT9
				CT12
				CT14
				CT16
				CT18
				CT21
				CT22
4. Saber traballar en equipo para deseñar e resolver problemas, reflexionar sobre a práctica docente e a formación permanente en matemáticas. Plantexar e resolver problemas vinculados coa vida cotia.	CB1	CG3	CE40	CT1
	CB2	CG5	CE41	CT2
	CB3	CG7	CE42	CT3
	CB4	CG10		CT6
	CB5	CG12		CT7
				CT8
				CT9
				CT12
				CT14
				CT16
				CT18
				CT21
				CT22
7. Valorar a relación entre matemáticas e ciencias como un dos alicerces de o coñecemento científico.	CB2	CG3	CE41	CT1
		CG4		CT3
		CG12		CT6
				CT8
				CT9
				CT14
				CT16
				CT18
				CT21
				CT22

Contidos

Tema

1. Números e operacións: conceptos previos	Introdución. Conxuntos
2. Clasificación e ordenación	Relacións. Relacións de equivalencia e de orde
3. Os números naturais	Números naturais. Operacións. Algoritmos
4. Sistemas de numeración	Sistemas de numeración. Operacións con sistemas de numeración posicionais
5. Divisibilidade	Divisibilidade. Máximo común divisor. Mínimo común múltiplo.
6. As fraccións e os números decimais	Números enteiros. Números racionais. Números decimais
7. Os problemas aritméticos	Estratexias

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	1	2
Resolución de problemas	13	30	43
Traballo tutelado	7	14	21
Resolución de problemas de forma autónoma	2	0	2
Lección maxistral	27	27	54
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	24	28

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Resolución de problemas	Formulación, análise, resolución e debate de un problema ou exercicio relacionado con a materia impartida.
Traballo tutelado	Deseño de actividades tendo en conta unha ou varias competencias do Decreto do currículo de matemáticas na Educación Primaria. Utilizarase Aprendizaxe colaborativa como metodoloxía integrada na actividade. De forma voluntaria e sempre que se dean as condicións necesarias poderase realizar o traballo tutelado sobre prácticas de campo. Nas prácticas de campo realízanse actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos non académicos exteriores. Utilizarase Aprendizaxe Colaborativa e Aprendizaxe-Servizo como metodoloxía integrada na actividade.
Resolución de problemas de forma autónoma	Propoñeranse exercicios e problemas relacionados con a materia impartida que os estudantes deben resolver (en grupo) de forma autónoma. Utilizarase Aprendizaxe colaborativo como metodoloxía integrada en a actividade.
Lección maxistral	Exposición de os contidos de a materia por parte de o docente que se ilustran con numerosos exemplos e aplicacións.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de titoría e, por outro, nas horas presenciais dos grupos C. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de faitic, campus remoto, ...)
Actividades introdutorias	Atención e resolución de dúbidas a o alumnado en relación a as diferentes actividades de a materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de tutoría e, por outro, en as horas presenciais de os grupos C. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de faitic, campus remoto, ...)
Resolución de problemas	Atención e resolución de dúbidas a o alumnado en relación a as diferentes actividades de a materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de tutoría e, por outro, en as horas presenciais de os grupos C. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de faitic, campus remoto, ...)
Traballo tutelado	Atención e resolución de dúbidas a o alumnado en relación a as diferentes actividades de a materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de tutoría e, por outro, en as horas presenciais de os grupos C. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de faitic, campus remoto, ...)

Resolución de problemas de forma autónoma	Atención e resolución de dúbidas a o alumnado en relación a as diferentes actividades de a materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de tutoría e, por outro, en as horas presenciais de os grupos C. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de faitic, campus remoto, ...)
---	--

Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	Atención e resolución de dúbidas a o alumnado en relación a as diferentes actividades de a materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de tutoría e, por outro, en as horas presenciais de os grupos C. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de faitic, campus remoto, ...)

Avaliación		Cualificación	Competencias Avaliadas			
	Descrición					
Traballo tutelado	Secuencias didácticas. No caso de realizar as prácticas de campo entregárase un cartafol sobre as actividades realizadas.	20	CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG7 CG10 CG12	CE39 CE40 CE41 CE42	CT1 CT2 CT3 CT6 CT7 CT8 CT9 CT12 CT14 CT16 CT18 CT21 CT22
Resolución de problemas de forma autónoma	Realización (en grupo) e defensa de exercicios básicos. A entrega se evalúa entre pares.	15	CB1 CB5	CG10		CT7 CT9 CT16
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización de dúas probas parciais (35% cada unha) sobre os contidos correspondentes a as sesións magistrales e a resolución de problemas. Constan de dúas partes: Unha de preguntas curtas de carácter teórico-práctico (20%). Outra na que se resolverán problemas/exercicios (80%).	65	CB1	CG10		CT1 CT7 CT14 CT16

Outros comentarios sobre a Avaliación

- Todo o alumnado, asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado (mediante un examen ou no modo no que se estableza na guía docente).
- De non ter superada a materia na primeira edición de actas, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA ASISTENTES 1ª EDICIÓN DE ACTAS

- Todos os estudantes que se presenten a algunha das dúas probas parciais ou que realicen algunha das entregas de exercicios enténdese que seguen a materia de forma presencial e polo tanto deberán de seguir o procedemento de avaliación descrito anteriormente.
- Se un estudante non realiza algunha de as entregas de exercicios ou de os traballos tutelados ou non se presenta a algunha das probas, asignaráselles unha cualificación de 0 puntos nelas.
- **Requisitos mínimos para superar a materia:**

P1: nota parcial I (sobre 10); P2: nota parcial II (sobre 10); E: nota media resolución de problemas (sobre 10)

- $P1, P2 \geq 2,5$
- $(P1+P2)/2 \geq 4$
- $E \geq 4$

CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA NON ASISTENTES 1ª E 2ª EDICIÓN DE ACTAS E FIN DE CARREIRA

Avaliación teórica-práctica

Descrición: Realización de unha proba obxectiva con dous partes: unha de carácter teórico-práctico e outra en a que se resolverán exercicios prácticos. En esta proba recolleranse os contidos correspondentes as sesións maxistras e á resolución de problemas.

Cualificación: 85%.

Competencias evaluadas: CB1, CG10, CT1, CT7, CT14, CT16

Avaliación de o traballo:

Descrición: Deseño de actividades (en grupo) tendo en conta unha ou varias competencias de o Dcereto de o currículo de matemáticas en a Educación Primaria

Cualificación: 15%

Competencias evaluadas: CB2, CB3, CB4, CB5, CG1, CG2, CG3, CG4, CG5, CG7, CG10, CG12, CE39, CE40, CE41, CE42, CT1, CT2, CT3, CT6, CT7, CT8, CT9, CT12, CT14, CT16, CT18, CT21, CT22

CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA ASISTENTES 2ª EDICIÓN DE ACTAS

Empregarase o mesmo sistema de avaliación aplicado para non asistente, fóra diso que, en caso de obter unha cualificación superior a 5 en o traballo durante o cuatrimestre, non terán que evaluarse de esa parte e mantense a nota.

PROCESO DE CUALIFICACIÓN DE ACTAS

- Na avaliación de asistentes da 1ª edición de actas, en caso de non cumprir os requisitos mínimos para superar a materia, a cualificación en actas será:

$$\min(4, (P1+P2)/2)$$

- Na avaliación de asistentes da 1ª edición de actas, en caso de cumprir os requisitos mínimos para superar a materia, a cualificación en actas será:

$$\max(0.8 \times (P1+P2)/2, 0.65 \times (P1+P2)/2 + 0.15 \times E) + 0.2 \times T$$

P1: nota parcial I (sobre 10); P2: nota parcial II (sobre 10); E: nota media resolución de problemas (sobre 10); T: nota traballo (sobre 10)

As datas oficiais de os exames poden ser consultadas en a páxina web de a facultade

(<http://fcced.uvigo.é/gl/docencia/exames>)

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Godino J. D. Y otros, **Didáctica de las Matemáticas para Maestros**, 2004

Godino J. D. Y otros, **Matemáticas para Maestros**, 2004

Hidalgo Alonso, S., **Las matemáticas en el título de maestro**, 1ª, L. Diagonal, 1997

Nortes Checa, Andrés, **Matemáticas y su Didáctica**, Diego Marín Librero Editor, 1993

Nortes Checa, Andrés, **700 problemas de Matemáticas y su Didáctica**, Diego Marín Librero Editor, 2007

Orton, A., **Didáctica de las matemáticas**, 1ª, Morata, 1990

Varios (colección), **Matemáticas: Cultura y aprendizaje**, Síntesis,

Bibliografía Complementaria

Nortes Checa, Andrés, **Actividades prácticas de matemáticas y su didáctica 1**, Editorial CCS, 2013

Recomendacións

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Mantéñense todas as metodoloxías docentes que se implementarán co apoio das ferramentas postas a disposición pola Universidade de Vigo (Foro Fatic, Campus Remoto, etc).

* Para o desenvolvemento das titorías o mecanismo non presencial de atención ao alumnado utilizaranse as ferramentas postas a disposición pola Universidade de Vigo (Foro Fatic, Campus Remoto, etc).

* Para o desenvolvemento das clases utilizarase o Campus Remoto

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Mantense a *ponderación das actividades de avaliación.

* Para a realización das actividades de avaliación utilizaranse as ferramentas postas a disposición pola Universidade de Vigo (Fatic, Campus Remoto, etc).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Xeografía**

Materia	Xeografía			
Código	P02G120V01305			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Pazo Labrador, Alberto José			
Profesorado	Pazo Labrador, Alberto José			
Correo-e	apazo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Trátase de que o alumno adquira os coñecementos, habilidades e destrezas necesarias para comprender e coñecer os aspectos elementais dos fenómenos xeográficos, físicos e humanos e os seus interrelacións, así como a súa proxección na *docencia. Trátase tamén de que o alumno desenvolva as súas capacidades de análises e de sínteses e o *razonamiento espacial, fundado na *multicausalidad dos procesos xeográficos.			

Competencias

Código

CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
CG7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CE13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
CE14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
CE23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
CE29	Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostenible
CE31	Comprender os principios básicos das ciencias sociais
CE32	Coñecer o currículo escolar das ciencias sociais
CE33	Integrar o estudo histórico e xeográfico desde unha orientación instructiva e cultural
CE34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
CE35	Valorar a relevancia das institucións públicas e privadas para a convivencia pacífica entre os pobos

CE37	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CE48	Fomentar a lectura e animar a escribir
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT18	Creatividade
CT20	Coñecemento doutras culturas e costumes
CT23	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Comprender os principios básicos das Ciencias Sociais: Xeografía	CB1	CG1	CE14	CT2
		CG11	CE29	CT14
			CE31	CT15
			CE32	CT23
Coñecer o currículo escolar das Ciencias Sociais: os contidos xeográficos	CB1	CG1	CE31	CT1
	CB2	CG4	CE32	CT2
				CT3
				CT13
				CT14
				CT15
				CT23
Coñecer e aplicar os métodos e técnicas propios da Xeografía no estudo e análise espacial e dominar o vocabulario xeográfico básico	CB3	CG5	CE33	CT1
		CG10	CE48	CT3
		CG11		CT6
				CT9
				CT14
				CT16
				CT23
Integrar o estudo xeográfico desde unha orientación instructiva e cultural	CB1	CG3	CE13	CT3
	CB4		CE33	CT7
			CE34	CT8
				CT13
				CT15
				CT20
				CT23
Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico	CB3	CG3	CE14	CT7
		CG7	CE23	CT8
		CG8	CE35	CT9
		CG9		CT13
				CT14
				CT23
Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes entre os estudantes	CB2	CG11	CE13	CT7
			CE37	CT8
				CT9
				CT16
				CT18
Manexo dos Tics de forma adecuada ás necesidades e niveis da Educación Primaria	CB1	CG6	CE29	CT5
	CB2	CG11	CE37	CT6
	CB4			CT7
				CT16
				CT17

Contidos

Tema

1. BLOQUE 1. A situación no espazo e a representación	A Terra no Universo e os seus movementos. As consecuencias xeográficas. As representacións da Terra.
2. BLOQUE 2. As consecuencias xeográficas dos procesos naturais	A Hidrosfera. O sistema climático. As formas do relevo terrestre. A Biosfera.
3. BLOQUE 3. As consecuencias xeográficas da acción humana	A poboación do mundo e os seus problemas. O proceso de urbanización e os caracteres actuais da cidade. A globalización.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	22.5	22.5	45
Resolución de problemas	6	21	27
Estudo previo	5	13	18
Traballo tutelado	9	21	30
Exame de preguntas de desenvolvemento	5	10	15
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	10	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia, con apoio de material audiovisual e exemplos prácticos
Resolución de problemas	Resolución de exercicios; traballos con material cartográfico; realización, análise e comentario de gráficos; comentarios de texto
Estudo previo	Lectura e análise do material proporcionado previamente polo profesor
Traballo tutelado	Realización, en grupo, dun comentario exhaustivo dunha folla do Mapa Topográfico

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Resolución de dúbidas e problemas que poidan ir xurdindo ao realizar os traballos propostos, así como realizar un seguimento máis personalizado das actividades de aprendizaxe, mediante *tutorías presenciais ou ben virtuais, a través do correo electrónico, sala virtual, foros de *faitic, etc.
Traballo tutelado	*esolución de dúbidas e problemas que poidan ir xurdindo ao realizar os traballos propostos, así como realizar un seguimento máis personalizado das actividades de aprendizaxe, mediante *tutorías presenciais ou ben virtuais, a través do correo electrónico, sala virtual, foros de *faitic, etc.
Estudo previo	Resolución de dúbidas que expoña o material proporcionado ao alumno mediante *tutorías presenciais ou ben virtuais, a través do correo electrónico, sala virtual, foros de *faitic, etc.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas	Presentación dos traballos realizados na aula (comentarios, reflexións, análises). Os resultados de aprendizaxe esperados son: - Coñecer e aplicar os métodos e técnicas propios da Xeografía no estudo e análise espacial e dominar o vocabulario xeográfico básico - Integrar o estudo xeográfico desde unha orientación instrutiva e cultural - Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico - Manexo dos Tics de forma adecuada ás necesidades e niveis da Educación Primaria	10	CB2 CG3 CE13 CT1 CB3 CG5 CE35 CT2 CB4 CG6 CE48 CT3 CG10 CT5 CG11 CT6 CT8 CT9 CT14

Estudo previo	Asistencia e participación en clase Os resultados de aprendizaxe esperados son: - Comprender os principios básicos das Ciencias Sociais: Xeografía - Coñecer o currículo escolar das Ciencias Sociais: os contidos xeográficos - Coñecer e aplicar os métodos e técnicas propios da Xeografía no estudo e análise espacial e dominar o vocabulario xeográfico básico	5	CB1 CB3 CB4	CG1 CG8	CE13 CE48	CT1
Traballo tutelado	Presentación do traballo realizado acorde ás pautas propostas. Os resultados de aprendizaxe esperados son: - Coñecer e aplicar os métodos e técnicas propios da Xeografía no estudo e análise espacial e dominar o vocabulario xeográfico básico - Manexo dos Tics de forma adecuada ás necesidades e niveis da Educación Primaria	15	CB2 CB3 CB4	CG3 CG5 CG10 CG11	CE13 CE48	CT1 CT2 CT3 CT6 CT9 CT14 CT16
Exame de preguntas de desenvolvemento	Tres probas teóricas sobre os conceptos básicos e contidos do temario. Os resultados de aprendizaxe esperados son: - Comprender os principios básicos das Ciencias Sociais: Xeografía -Coñecer o currículo escolar das Ciencias Sociais: os contidos xeográficos - Coñecer e aplicar os métodos e técnicas propios da Xeografía no estudo e análise espacial e dominar o vocabulario xeográfico básico	35	CB1 CB4	CG1 CG7 CG9	CE31 CE32 CE48	CT1 CT3 CT14 CT20 CT23
Resolución de problemas e/ou exercicios	Tres probas prácticas sobre aspectos tratados no temario. Os resultados de aprendizaxe esperados son: - Coñecer e aplicar os métodos e técnicas propios da Xeografía no estudo e análise espacial e dominar o vocabulario xeográfico básico - Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes entre os estudantes	35	CB1 CB4	CG3 CG8 CG10 CG11	CE23 CE33 CE37 CE48	CT1 CT2 CT3 CT7 CT14

Outros comentarios sobre a Avaliación

As probas teóricas e prácticas, os traballos de aula, tutelado e demais actividades serán *liberatorias. No exame final (oficial) faranse as partes que queden pendentes, no seu caso. En caso de non asistir e non realizar as actividades, ou non realizar as probas correspondentes, faranse todas no exame final (oficial). Para obter un aprobado na cualificación final é CONDICIÓN NECESARIA superar as probas teóricas e prácticas. A realización das demais actividades por si soas, aínda que numericamente permítano, non será suficiente para conseguir o aprobado final. Da mesma maneira, o aprobado da parte teórico-práctica non bastará para o aprobado final sen a realización e superación das demais actividades

As probas teóricas e prácticas non se compensarán entre si de face á nota final; é preciso aprobar o tres partes de maneira independente. Os contidos teórico-prácticos de cada proba serán os seguintes: na primeira, os do bloque 1; na segunda, os do bloque 2; na terceira, os do bloque 3.

Ás probas parciais teórico-prácticas só se poderán presentar aqueles alumnos que entregasen unha ficha debidamente cuberta dentro do primeiro mes.

Na segunda convocatoria, xullo, e demais convocatorias extraordinarias, deberá facerse un exame global da materia. Non se conservarán as notas de eventuais partes aprobadas. Soamente conservaranse, en caso de realizarse na aula, as cualificacións das actividades das clases *B. De non realizar estas actividades, deberán realizarse nese exame.

Todo o alumnado, asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado (mediante un exame ou no modo que se estableza na guía docente). As mesmas condicións de avaliación xerais rexen para aqueles alumnos que, por algunha razón, non poidan asistir regularmente a clase

As datas dos exames poden consultarse na páxina web da Facultade, na ligazón <http://feduc.webs.uvigo.es/index.php?ide=189,921,0,0,1,0>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

AGUILERA ARILLA, M.J. y otros, **Geografía General I. Geografía Física**, UNED, 2013

AGUILERA ARILLA, M.J., **Geografía General II. Geografía Humana**, UNED, 2014

ALONSO, J. y otros, **Geografía. Curso de Acceso**, Centro de Estudios Ramón Areces, 2000

BIELZA DE ORY, V. (ed.), **Geografía General**, 3ª ed., Taurus, 1993

PAZO LABRADOR, A.J., **Nocións básicas del Xeografía Xeral Física para Mestres. As consecuencias humanas dos procesos naturais**, Servicio de Publicacións da Universidade de Vigo, 2007

TROITIÑO TORRALBA, N.L., **Geografía General**, Centro de Estudios Financieros, 2011

Bibliografía Complementaria

ALBET, A. y BENEJAM, P., **Una Geografía Humana renovada. Lugares y regiones en un mundo global**, ICE de la Universitat Autònoma de Barcelona-Vicens, 2000

PLANS, P., **Geografía Física, Geografía Humana.**, EUNSA, 1993

ROMERO, J. (coord.), **Geografía Humana**, Ariel, 2004

ESTÉBANEZ, J. y otros (1992), **Geografía Humana**, Cátedra, 1992

LÓPEZ BERMÚDEZ, F. y otros, **Geografía Física**, Cátedra, 1992

ZÁRATE MARTÍN, M.A. y RUBIO BENITO, M.T., **Geografía Humana. Sociedad, Economía y Territorio**, Ed. Universitaria Ramón Areces, 2005

ZÁRATE MARTÍN, M.A. y RUBIO BENITO, M.T., **Glosario y prácticas de Geografía Humana.**, Ed. Universitaria Ramón Areces, 2006

ZÁRATE MARTÍN, M.A. y RUBIO BENITO, M.T., **Paisaje, Sociedad y Cultura en Geografía Humana**, Ed. Universitaria Ramón Areces, 2011

MURPHY, A.B., **Geografía. ¿Por qué importa?**, 9788491817628, Alianza Editorial, 2020

PIQUERAS, J., **Introducción a la Geografía**, 9788494096792, Universitat de Valencia, 2013

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

Didáctica das ciencias sociais/P02G120V01503

Materias que se recomienda cursar simultáneamente

Ciencias experimentais/P02G120V01302

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Historia: Historia do presente/P02G120V01203

Plan de Contingencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Manteranse as metodoloxías adaptándoas ao formato virtual

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (*tutorías) Realizarase de forma virtual a través da sala de profesor, previa cita

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

O peso das probas xa realizadas, no seu caso, mantense

* Probas que se modifican

As probas poden modificar o seu formato, para adaptalo ao virtual, en función das circunstancias

* Novas probas En función das contingencias, realizaranse probas de avaliación adaptadas ás circunstancias

* Información adicional

O exame final oficial deberá ser realizado por aqueles alumnos que non asistan, presencial ou virtualmente, ao desenvolvemento da materia, nin realizado as actividades propostas

DATOS IDENTIFICATIVOS**Didáctica das artes plásticas e visuais**

Materia	Didáctica das artes plásticas e visuais			
Código	P02G120V01401			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Paz García, Maria Begoña			
Profesorado	Martínez López de Castro, Rut Paz García, Maria Begoña			
Correo-e	marpaz@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A finalidade primeira da didáctica das artes plásticas e visuais é proporcionar ao alumnado unha formación artística e didáctica de calidade, tanto no que se refire á capacidade de formalizar e interpretar producións plásticas e visuais nos diversos ámbitos e territorios da arte (concepto ampliado de arte), como á capacidade para deseñar accións educativas e materiais didácticos para a formación artística do alumnado de primaria. Por elo partírase da construción dun sustrato de coñecementos teóricos fundamentais da linguaxe plástica e visual e da historia da arte combinados coa práctica dunha serie de destrezas e habilidades formais/procedimentais que armen ao alumno/a de ferramentas críticas, discursivas e creativas. As tarefas procedimentais convivirán coa análise e reflexión sobre os espazos da arte como espazos de aprendizaxe, vinculando así as linguaxes actuais da arte coa educación artística do alumnado de primaria.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CE53	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde as artes
CE54	Coñecer o currículo escolar da educación artística, nos seus aspectos plástico, audiovisual e musical
CE55	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades musicais e plásticas dentro e fóra da escola
CE56	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético

CT16 Aprendizaxe autónoma

CT17 Adaptación a novas situacións

CT18 Creatividade

CT19 Lideranza

CT21 Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
	CB3	CG11	CE53	CT1
Poder valorar os fundamentos e ámbitos de actuación das distintas formas de expresión artística, así como o patrimonio artístico.			CE55	CT14 CT16 CT18 CT21
Ser capaces de identificar recursos e metodoloxías propios das artes plásticas. Saber recoñecer os distintos métodos e medios adecuados a cada técnica para unha expresión plástica favorable así como utilizar os distintos recursos procedimentais e conceptuais idóneos para a execución da obra na súa dimensión compositiva e estética.	CB2 CB5		CE53 CE54 CE55	CT1 CT2 CT7 CT8 CT10 CT14 CT16 CT18 CT21
Facilitar a representación e a expresión a través das linguaxes plásticas, visuais e audiovisuais profundando nos novos medios e estratexias plásticas para transmitir os coñecementos e propor espazos e modos expresivos que sirvan ao alumno como ferramenta de linguaxe e espazo de construción plástica.	CB3 CB4	CG2	CE53 CE55 CE56	CT2 CT7 CT8 CT9 CT16 CT18 CT21
Ser capaz de producir imaxes e propostas objectuales en dúas e tres dimensións, ben estruturadas, conceptualmente coutadas, con calidade compositiva e detalladas sobre temas e proxectos no ámbito dos coñecementos tópicos e característicos da creación Artística Visual.	CB2 CB3	CG8 CG11	CE53 CE55 CE56	CT1 CT5 CT7 CT8 CT17 CT18 CT21
Coñecer e avaliar o currículo escolar das Didácticas da Expresión Artística e audiovisual	CB5	CG4	CE54	CT1 CT14 CT15 CT16 CT18 CT21
Ser capaces de mellorar a capacidade de comprender, ler, visionar crear e producir dentro das linguaxes artístico visuais e plásticas promovendo metodoloxías para facer que a apreciación estética sexa máis alcanzable para o alumnado.		CG11	CE53 CE55 CE56	CT1 CT2 CT5 CT7 CT8 CT12 CT13 CT16 CT17 CT19 CT21
Adquirir e consolidar hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma, creativo e cooperativo e promovelos nos estudantes desde a participación e o esforzo individual.		CG2 CG3 CG8		CT1 CT2 CT7 CT8 CT9 CT12 CT14 CT15 CT16 CT18 CT19

Ter dominio e comprender adecuadamente toda a densidade e complexidade das imaxes e producións visuais; as obras de arte, os símbolos e sinais visuais, a publicidade e os medios de comunicación de masa.
Os obxectos, as pezas, construcións e edificios que constitúen a cultura material e conceptual antiga e contemporánea.

CG11 CE53 CT1
CT13
CT14
CT16
CT18
CT19
CT21

Contidos

Tema	
I. Artes Plásticas e Visuais. Marco disciplinar e Modelos Formativos	Estrutura curricular das Artes Plásticas e Visuais en Educación Primaria. Obxectivos cognitivos e procedimentais. Criterios metodolóxicos. Observación, representación, experimentación, transformación. O espazo escolar como dispositivo pedagóxico.
II. O concepto ampliado da arte como base da educación	Novos plantexamentos e linguaxes plásticos e visuais no contexto da contemporaneidade. Novos espazos para a pedagogía da arte: o museo como recurso didáctico.
III. Elementos básicos da plástica I	A linguaxe e a comunicación visual. O grado de iconicidade. Lectura de imáxenes: tipo de forma. Lectura de imáxenes: modos de expresión da linguaxe icónica. Elementos básicos: Punto, líña, plano.
IV. Elementos básicos da Plástica II	A cor. A textura. A composición. Forma e espazo.
V. O concepto de creatividade	Definición de creatividade. O papel da imaxinación na creación. Pensamento converxente vs. Pensamento diverxente. Teoría das intelixencias múltiples de Gardner.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	12	0	12
Traballo tutelado	23	67.5	90.5
Eventos científicos	3	0	3
Resolución de problemas	14.5	30	44.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.
Traballo tutelado	O/a estudante, de maneira individual ou en grupo, elaborará un traballo artístico - didáctico sobre a temática da materia. Pautaranse entregas parciais e revisarase o avance das materializacións finais con revisións intermedias e presentación de tarefas específicas.
Eventos científicos	Conferencias, faladoiros, exposicións, mesas redondas, debates... realizados por relatores/as de prestixio, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia.
Resolución de problemas	O/a alumno/a debe desenvolver exercicios relacionados coa adquisición de habilidades procedimentais e técnicas propias da expresión plástica e visual.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Realizarase un seguimento do traballo, para orientar ao alumno/a na realización do exercicio. As sesións de tutorización realizaranse por medio telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros en FAITIC) baixo a modalidade de concertación previa.
Traballo tutelado	Nos traballos tutelados observarase a evolución do traballo nas distintas fases do proceso creativo e de execución. Deste xeito atenderase ó alumnado solventando os bloqueos do proceso de indagación e resolvendo dúbidas sobre a elaboración do traballo. As sesións de tutorización realizaranse por medio telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros en FAITIC) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistral	Exame de preguntas obxectivas. Probas que avalían o coñecemento que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os/as alumnos/as seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	25	CB2 CB3 CB4 CG11 CE53 CE54 CE56 CT1 CT2 CT14 CT17 CT18 CT21
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo de formalización plástica e cun sentido didáctico. Preferentemente será un traballo grupal.	35	CB2 CB3 CB4 CG2 CG3 CG8 CE53 CE54 CE56 CT1 CT2 CT7 CT8 CT9 CT12 CT14 CT18 CT21
Eventos científicos	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...	10	
Resolución de problemas	Exercicios nos que o/a alumno/a debe desenvolver tarefas procedimentais da práctica artística nun tempo/condicións establecido/as polo/a profesor/a.	30	CB5 CE54 CE56 CT1 CT7 CT16 CT17 CT18 CT21

Outros comentarios sobre a Avaliación

As datas de exames pódense consultar na web da facultade no apartado de organización académica <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Para superar a materia é necesario superar a proba teórica, o que dará acceso á valoración do resto de traballos.

Os/as alumnos/as que non tiveran asistido ou non cubran o porcentaxe obrigatorio de asistencia durante o curso académico ordinario, deberán superar unha proba escrita de contidos teóricos que lles dará dereito á valoración do resto de entregas. Para coñecer con detalle os exercicios a realizar o/a alumno/a debe contactar con antelación suficiente co profesorado responsable da materia mediante as titorías.

SEGUNDA CONVOCATORIA

Os/as alumnos/as que non tiveran asistido ou non cubran o porcentaxe obrigatorio de asistencia durante o curso académico ordinario, deberán superar unha proba escrita de contidos teóricos que lles dará dereito á valoración do resto de entregas. Para coñecer con detalle os exercicios a realizar o/a alumno/a debe contactar con antelación suficiente co profesorado responsable da materia mediante as titorías.

No caso de alumnos/as que aindan presentando as entregas puntualmente non superaran a materia deberán entregar soamente aqueles exercicios nos que a nota é inferior a un 5, ademais de superar a proba de contidos teóricos que da acceso á valoración dos exercicios.

As datas desta segunda convocatoria poderán consultarse na web da facultade no apartado de organización académica: <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Marín, R. (coord.), **Didáctica de la Educación Artística**, 1ª ed., Pearson, 2003

Lowenfeld y Brittain, **Desarrollo de la capacidad creadora**, 2ª ed., Kapelusz, 1984

Aguirre, I, **Teorías y prácticas en educación artística**, 1ª ed., Octaedro, 2007

AA,VV, **Didáctica de las artes plásticas y la cultura visual**, 1ª ed., Akal, 2011

Jenny, P., **Técnicas de dibujo**, 1ª ed., Gustavo Gili, 2013

Antúñez, N., Ávila, N., Zapatero, D. (eds.), **El arte contemporáneo en la educación artística**, 1ª ed., Eneida, 2008

Garabal, N. & Álvarez, M., **O patio dos soños**, Eduga, 2018

Freire, H., **Los patios para crecer y aprender**, Cuadernos de Pedagogía, 2016

Bibliografía Complementaria

Berger, John, **Modos de ver**, 3ª ed., Gustavo Gili, 2016

Marchán Fiz, Simón, **Del arte objetual al arte de concepto : 1960-1974 : epílogo sobre la sensibilidad**, 2ª ed., Akal, 2012

Agra, M.J. y otros, **La educación artística en la escuela**, 1ª ed., Graó, 2007

Wilson, B. y otros, **La enseñanza del dibujo a partir del arte**, 1ª ed., Paidós, 2004

Albers, J., **La interacción del color**, 1ª ed., Alianza, 1985

Arheim, Rudolf, **Arte y percepción visual**, Paidós, 1983

Berrocal, M., **Menús de educación visual y plástica**, 1ª ed., Graó, 2005

Berrocal, M. y otros, **Figuras, Formas, Colores**, 1ª ed., Graó, 2003

Caja, J. (coord.), **La educación visual y plástica hoy**, 1ª ed., Graó, 2002

Belloq, G., Gil Díaz M. J., **Tocar el arte**, 1ª ed., Kaleida, 2010

Mauhaus, **La arquitectura a través del juego**, 1ª ed., Arquia, 2016

Eisner, Elliot W., **Educación la visión artística**, 1ª ed., Paidós, 1995

Jenny, P., **La mirada creativa**, 1ª ed., Gustavo Gili, 2013

Reynolds, P. H., **El punto**, 1ª ed., Ediciones Serres, 2015

Gilberti, F., **Lucio Fontana**, 1ª ed., Corraini, 2016

Vigotskii, **La imaginación y el arte en la infancia**, 2ª ed., Akal, 1990

Klein, J., Klein, S., **¡Arte! Contemporáneo? Guía para niños**, 1ª ed., Nerea, 2012

Ruiz, J. Mª, **El espacio escolar**, Revista Complutense de Educación, 1994

Olano, A., **El patio escolar, un espacio educativo**, El busgosu, 2007

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Educación artística/P02G120V01902

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria/P02G120V01202

Outros comentarios

A pesar de que os bloques son independentes retomaranse contidos de forma intermitente para que as cuestións básicas queden debidamente asentadas.

A materia NON é exclusivamente técnico-práctica e procedimental, xa que ten unha significativa carga conceptual.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións significativas nas metodoloxías nos tres escenarios docentes previstos. A única adaptación a comentar é a relativa ao seu modo de execución. No posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías se levarían a cabo de modo presencial e virtual. Por outra banda, que no escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas se adaptarían a una modalidade de execución virtual.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de titorización poderán realizarse presencialmente nas aulas e no despacho de cada unha das docentes na Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte (Begoña Paz no despacho de plástica e Rut Martínez no despacho 206) ou por medios telemáticos (Begoña Paz despacho virtual 1878 e correo electrónico marpaz@uvigo.es e Rut Martínez despacho virtual 1567 e correo electrónico rut@uvigo.es) baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza.

No caso dun escenario docente de modalidade non presencial, a titorización realizarase unicamente polos medios telemáticos mencionados.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia, para cada tema.

* Outras modificacións

Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante Campus Remoto e preverase asemade o uso da plataforma de teledocencia FAITIC como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Todas as probas propostas na guía docente mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2020-21 e en todas as súas convocatorias.

Os criterios de avaliación, así como a súa ponderación sobre a nota final, mantense, tanto para o alumnado asistente, coma para o non asistente.

Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero sí no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos.

Así, no caso de estar nunha situación de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual, ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual. Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de modo virtual.

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

Manterase o peso das probas realizadas.

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

Manterase tanto a tipoloxías das probas planificadas como a súa ponderación.

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

Non se modifica ningunha proba de avaliación.

* Novas probas

Non se prevén novas probas de avaliación.

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Didáctica das ciencias experimentais I**

Materia	Didáctica das ciencias experimentais I			
Código	P02G120V01402			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Pérez Rodríguez, Uxío			
Profesorado	2020_21_agardap6anualpo_205 , Pérez Rodríguez, Uxío			
Correo-e	uxio.perez@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral Se tomamos en consideración os referentes que neste momento existen acerca das tendencias ao redor da titulación que marca o EEES, como son o estudo das competencias específicas de formación disciplinaria e profesional do Libro Branco (ANECA) do Título de Grao de Maxisterio na área de ciencias experimentais, obsérvase que as competencias máis valoradas aluden a aspectos vinculados directamente co desenvolvemento didáctico da área, xunto á imprescindible formación e coñecemento dos contidos do propio currículo de Ciencias da EP. Os coñecementos, actitudes e destrezas específicos para a área de Ciencias Experimentais exponse en termos de obxectivos na proposta de Título Universitario de Grao segundo RD 55/2005, de 21 de xaneiro de Mestre de EP. Neste contexto normativo, as universidades van seguir sendo competentes na formación inicial do profesorado e van seguir contribuíndo substancialmente ao perfil profesional do profesorado novel de EP.

Por outra parte, a ciencia forma parte da cultura e caracteriza, en gran medida, a sociedade na que vivimos. O alumnado de Educación Primaria debe aprender as posibilidades de intervención no medio de maneira que se favoreza a sostibilidade das formas de vida e do medio ambiente a través dun achegamento ao mundo físico e natural e dunha interrelación coas outras áreas de coñecemento. Trátase dun enfoque globalizado de utilización da ciencia para formar á cidadanía. O alumnado desta titulación, futuro persoal docente, debe promover unha educación científica que axude a pensar, a comunicarse, a facer e a autorregularse, tendo como referente o establecido no currículo de Educación Primaria da Consellería de Educación da Xunta de Galicia.

A práctica docente universitaria e as liñas de investigación didáctica, neste campo, deben contemplar metodoloxías e construcións conceptuais, procedementais e actitudinais, sempre en interacción e co horizonte do desenvolvemento das competencias básicas, relativas a problemas globais de actualidade tales como os referidos medio ambiente e ao desenvolvemento sostible. Deste modo, partindo das metodoloxías propias da didáctica das ciencias, pódense utilizar os enfoques C-T-S, os da construción do coñecemento arredor de problemas globais, os de alfabetización científica e técnica da cidadanía, ou os da Educación en Ciencia Global: Débese incluír o tratamento da transversalidade, prestando especial atención á igualdade entre homes e mulleres, dentro dun modelo integrador.

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar

CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
CG7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE25	Comprender os principios básicos e as leis fundamentais das ciencias experimentais (Física, Química, Biología e Xeoloxía)
CE26	Coñecer o currículo escolar destas ciencias
CE27	Suscitar e resolver problemas asociados coas ciencias á vida cotiá
CE28	Valorar as ciencias como un feito cultural
CE29	Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostenible
CE30	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover a adquisición de competencias básicas nos estudantes
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT4	Coñecemento de lingua estranxeira
CT5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
CT11	Traballo nun contexto internacional
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT18	Creatividade
CT19	Lideranza
CT20	Coñecemento doutras culturas e costumes
CT21	Iniciativa e espírito emprendedor
CT22	Motivación pola calidade
CT23	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Capacidade para comprender a complexidade dos procesos educativos das ciencias experimentais na E. Primaria partindo das experiencias previas do alumnado desta etapa educativa	CB1 CG1 CE25 CT1
	CB3 CG2 CE28 CT2
	CG3 CE29 CT3
	CG4 CT6
	CG6 CT14
	CG8 CT15
	CG9 CT17
	CG10 CT22
	CG12 CT23

Capacidade para comprender a construción do coñecemento científico e da ciencia escolar	CB1	CG1	CE25	CT1
	CB3	CG2	CE26	CT2
		CG4	CE27	CT6
		CG5	CE28	CT7
		CG6	CE29	CT8
		CG7	CE30	CT9
		CG8		CT12
		CG9		CT13
		CG10		CT14
		CG12		CT15
				CT16
				CT17
				CT20
			CT21	
			CT22	
			CT23	
Capacidade para relacionar fundamentación, obxectivos, metodoloxía e avaliación das aprendizaxes do ensino das ciencias na Educación Primaria desde un enfoque globalizado	CB1	CG1	CE25	CT1
	CB2	CG2	CE26	CT2
	CB3	CG3	CE27	CT3
	CB5	CG4	CE30	CT6
		CG6		CT7
		CG7		CT8
		CG10		CT9
		CG11		CT12
				CT14
				CT15
				CT16
				CT17
				CT21
			CT22	
			CT23	
Capacidade para utilizar e elaborar recursos didácticos en soporte papel e dixital para o ensino das ciencias na Educación Primaria	CB1	CG1	CE25	CT1
	CB2	CG2	CE26	CT2
	CB3	CG3	CE27	CT3
	CB4	CG4	CE28	CT4
	CB5	CG5	CE29	CT5
		CG6	CE30	CT6
		CG7		CT7
		CG8		CT8
		CG9		CT9
		CG10		CT10
		CG11		CT11
		CG12		CT12
				CT13
			CT14	
			CT15	
			CT16	
			CT17	
			CT18	
			CT19	
			CT21	
			CT22	
			CT23	

Capacidade para realizar actividades experimentais na aula-laboratorio e na contorna

CB1 CG1 CE25 CT1
 CB2 CG2 CE26 CT2
 CB3 CG3 CE27 CT3
 CB4 CG4 CE28 CT4
 CB5 CG5 CE29 CT5
 CG6 CE30 CT6
 CG7 CT7
 CG8 CT8
 CG9 CT9
 CG10 CT10
 CG11 CT11
 CG12 CT12
 CT13
 CT14
 CT15
 CT16
 CT17
 CT18
 CT19
 CT20
 CT21
 CT22
 CT23

Coñecer procedementos e instrumentos de avaliación para a autorregulación das aprendizaxes na educación científica

CB1 CG1 CE25 CT1
 CB2 CG2 CE26 CT2
 CB3 CG3 CE27 CT6
 CB4 CG6 CE28 CT7
 CB5 CG8 CE29 CT8
 CG10 CE30 CT9
 CG12 CT12
 CT14
 CT15
 CT16
 CT17
 CT18
 CT21
 CT22

Contidos

Tema	
Introdución: A didáctica da Física e a Química para a Educación Primaria	Introdución: A didáctica das Ciencias Experimentais na Educación Primaria
O currículo oficial de Física e Química para a Educación Primaria	O currículo oficial de Ciencias Experimentais na Educación Primaria
As metodoloxías para o ensino da Física e a Química para a Educación Primaria	As metodoloxías para o ensino das Ciencias Experimentais na Educación Primaria
Os recursos para o ensino na Física e a Química para a Educación Primaria	Os recursos para o ensino das Ciencias Experimentais na Educación Primaria
A avaliación da Física e da Química para a Educación Primaria	A avaliación na Educación Primaria e a Didáctica das Ciencias Experimentais

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Debate	4	0	4
Eventos científicos	1.5	0	1.5
Traballo tutelado	7.5	50	57.5
Prácticas de laboratorio	26	45	71
Seminario	3.5	0	3.5
Saídas de estudo	2	2.5	4.5
Lección maxistral	8	0	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Debate	Debates na aula

Eventos científicos	Conferencias e obradoiros
Traballo tutelado	Realización de traballos de aula
Prácticas de laboratorio	Realización de actividades experimentais
Seminario	Titorías grupais
Saídas de estudo	Saídas ao exterior da facultade para recollida de mostras, observación...
Lección maxistral	Exposicións do profesorado

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Debate	Realización de debates
Lección maxistral	Exposicións na aula/laboratorio
Eventos científicos	Realización de eventos docentes e/ou divulgativos
Traballo tutelado	Realización de traballos de aula
Seminario	Titoría grupal na aula/laboratorio e en horario de atención
Prácticas de laboratorio	Realización de prácticas de laboratorio
Saídas de estudo	Saídas ao exterior da facultade

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Realización de traballos de aula	60	CB1 CG1 CE25 CT1 CB2 CG2 CE26 CT2 CB3 CG3 CE27 CT3 CB4 CG4 CE28 CT4 CB5 CG5 CE29 CT5 CG6 CE30 CT6 CG7 CT7 CG8 CT8 CG9 CT9 CG10 CT10 CG11 CT11 CG12 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT20 CT21 CT22 CT23

40	CB1	CG1	CE25	CT1
	CB2	CG2	CE26	CT2
	CB3	CG3	CE27	CT3
	CB4	CG4	CE28	CT4
	CB5	CG5	CE29	CT5
		CG6	CE30	CT6
		CG7		CT7
		CG8		CT8
		CG9		CT9
		CG10		CT10
		CG11		CT11
		CG12		CT12
				CT13
				CT14
				CT15
				CT16
				CT17
				CT18
				CT19
				CT20
				CT21
				CT22
				CT23

Outros comentarios sobre a Avaliación

A materia ten parte A (60% da cualificación) e B (40%), que se avaliarán do seguinte xeito:

- Parte A: o alumnado que asista ao 80% das sesións A poderá superar esta parte mediante a entrega de traballos de aula. O alumnado que non cumpra coa asistencia indicada ou non entregue os traballos establecidos deberá realizar un exame.

- Parte B: o alumnado que asista ao 80% das sesións B poderá superar esta parte mediante a entrega de traballos prácticos. O alumnado que non cumpra coa asistencia indicada ou non entregue os traballos establecidos deberá realizar un exame.

A cualificación total será a suma das dúas partes, tendo en conta que é preciso superar ambas para aprobar a materia. De non superar algunha parte, a cualificación máxima posíbel será de 4.5.

Alumnado de segunda oportunidade de avaliación:

De non ter superada a materia na primeira oportunidade de avaliación, as competencias non adquiridas serán avaliadas na oportunidade de avaliación de xullo, para a que se gardarán as partes aprobadas (A/B) na primeira oportunidade.

O alumnado que non aprobe algunha parte da materia na primeira oportunidade de avaliación, poderá optar na segunda por:

- No caso de ter asistido a clase, pódense realizar as actividades pendentes de avaliación positiva.

- Realizar o exame A e/ou B (segundo corresponda) da materia.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade: <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

PUJOL, R. M., **Didáctica de las ciencias en la educación primaria**, Síntesis,

ARIAS, A.; ARIAS, D.; NAVAZA, V.; RIAL, D., **O traballo por proxectos en infantil, primaria e secundaria**, Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, Xunta de Galicia,

Bibliografía Complementaria

NOVAK, J. D.; GOWIN, D. B., **Aprendiendo a aprender**, Martínez Roca,

PUJOLAS, P.; LAGO, J.R., **El programa CA/AC (Cooperar para Aprender / Aprender a Cooperar) para enseñar a aprender en equipo. Implementación del aprendizaje cooperativo en el aula**, Universidad de Vic,

JORBA, J.; SANMARTÍ, N., **Enseñar, aprender y evaluar: un proceso de regulación continua**, MEC,

PERALES, F. J.; CAÑAL, P., **Didáctica de las Ciencias Experimentales**, Marfil,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Didáctica das ciencias experimentais II/P02G120V01502

Educación ambiental para o desenvolvemento/P02G120V01901

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria/P02G120V01201

Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino/P02G120V01101

Ciencias experimentais/P02G120V01302

Plan de Continxencias

Descrición

No caso de que non se poda levar a cabo a modalidade de ensinanza presencial, haberá unha adaptación das metodoloxías docentes aos medios telemáticos.

En relación coas prácticas de laboratorio, estas acondiciónanse ao contexto, primándose aquelas que se poidan realizar en contornas virtuais e aquelas que o alumnado poida realizar de forma autónoma. Ademais, a través de FAITIC facilitaráselle ao alumnado toda a documentación adicional necesaria. A atención personalizada realizarase, neste caso, de forma telemática (correo electrónico, videoconferencia, foros de FAITIC...) baixo a modalidade de concertación previa.

A avaliación manterase segundo o disposto nesta guía docente, excepto en relación co requisito de asistencia, que se adaptará ás horas presenciais impartidas.

No caso de impartición da docencia en modalidade non presencial, a actividade docente impartirase mediante Campus Remoto e empregarse asemade a plataforma de teledocencia Faitic como reforzo, sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Expresión e linguaxe musical**

Materia	Expresión e linguaxe musical			
Código	P02G120V01403			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	García Fernández, Andrea Lucato, Marco			
Profesorado	García Fernández, Andrea Lucato, Marco			
Correo-e	mlucato@uvigo.es andrea@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Coñecemento da linguaxe musical para aplicación práctica co alumnado de primaria. Recursos musicais prácticos.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CE53	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde as artes
CE54	Coñecer o currículo escolar da educación artística, nos seus aspectos plástico, audiovisual e musical
CE55	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades musicais e plásticas dentro e fóra da escola
CE56	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT18	Creatividade
CT19	Lideranza
CT21	Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados de aprendizaxe				
Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Identificar e manexar os principais elementos constitutivos da linguaxe musical, dun xeito teórico-práctico.	CB4 CB5	CG3 CG4	CE54 CE56	CT1 CT2 CT7 CT16 CT18
Coñecer diferentes metodoloxías para o ensino musical, e ser capaz de aplicalas dun xeito práctico nunha aula de educación primaria.	CB2 CB4	CG2 CG4	CE53 CE55 CE56	CT1 CT2 CT9 CT15 CT18
Ser capaz de manexar axeitadamente diverso instrumental, para a súa aplicación práctica nunha aula de Educación Primaria. Instrumental Orff.	CB3 CB5	CG4	CE53 CE55	CT9 CT12 CT16 CT18
Comprender a importancia do uso da canción como elemento expresivo, e saber empregar técnicas para a súa ensinanza.	CB4	CG2 CG4	CE53 CE55 CE56	CT2 CT7 CT9 CT12 CT16 CT18
Saber empregar os recursos didácticos axeitados para a formación rítmica, o movemento e a danza nas aulas de primaria.	CB2 CB4 CB5	CG2 CG4	CE53 CE55 CE56	CT2 CT9 CT12 CT13 CT18
Valorar a importancia e manexar recursos básicos da audición musical activa.	CB2 CB3 CB4	CG2 CG4	CE53 CE55 CE56	CT1 CT9 CT13 CT17 CT18 CT19 CT21
Ser capaz de deseñar, por en práctica e avaliar propostas de intervención educativa nunha aula de educación primaria, empregando diversos elementos da expresión e a linguaxe musical .	CB3 CB5	CG2 CG4 CG8 CG11	CE53 CE54 CE55 CE56	CT1 CT2 CT5 CT7 CT8 CT9 CT12 CT14 CT16 CT18

Contidos

Tema	
Parámetros constitutivos da arte da música. A Linguaxe Musical.	Parámetros do son. Representación gráfica da música. Ritmo. Expresión musical. Melodía. Harmonía. Textura. Forma. Timbre. Xénero. Harmonización de cancións.
Representacións convencionais e non convencionais da linguaxe musical.	Os musicogramas. As metodoloxías para o ensino da música na escola: Wuytack, Orff, Kodaly ...
Ritmo e métrica. Compases simples, compostos e de amalgama. Dictados.	Percusións corporais. Audicións comentadas.
Melodía: do intervalo ó motivo e á frase musical. Escalas.	Harmonización e composición de cancións para implementar na aula. Análise musical.
Lectura de partituras convencionais e dictados melódicos.	Lectura entoada.
Xogos musicais para a mellor comprensión da linguaxe musical.	A danza. Estructura.
Lectura musical a dúas voces.	O canon. As imitacións.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	2	4
Traballo tutelado	10	30.5	40.5

Lección maxistral	16.5	0	16.5
Práctica de laboratorio	12	33	45
Traballo	8	32	40
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Observación sistemática	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Preparación para a práctica instrumental: fruta de pico, instrumental Orff...
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios prácticos na aula baixo as directrices e supervisión da docente.
Lección maxistral	Exposición dos temas a desenvolver na aula.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Exposición da materia e dos coñecementos previos necesarios
Actividades introdutorias	Aclaracións previas, introducción de premisas e obxectivos mínimos
Traballo tutelado	Realización dos traballos que se van propoñendo.

Probas	Descrición
Práctica de laboratorio	Realización de exercicios rítmicos e melódicos tanto vocais como instrumentais
Traballo	Participación e nivel de implicación nos proxectos conxuntos
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización de diferentes probas que nos indiquen o nivel de consecución dos obxectivos

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Actividades de carácter práctico a desenvolver na aula. Entre outras, pódense incluír actividades como: execución individual ou en grupo de pequenas pezas (rítmicas, vocais e/ou instrumentais), prácticas na aula de informática,....	25	CB2 CG8 CE53 CT1 CB3 CG11 CE55 CT2 CB5 CT5 CT7 CT9 CT12 CT13 CT16 CT18
Práctica de laboratorio	Deseño e implementación, individual ou en grupo, de actividades prácticas para educación primaria.	25	CB2 CG2 CE53 CT1 CB4 CG4 CE54 CT2 CB5 CG8 CE55 CT7 CE56 CT8 CT9 CT12 CT13 CT14 CT16 CT18
Resolución de problemas e/ou exercicios	Preguntas de resposta curta, e de carácter práctico, onde o alumnado deberá demostrar que adquiriu unha serie de contidos básicos sobre a linguaxe musical.	40	CB2 CG8 CE54 CT1 CB3 CE56 CT7 CB4 CT8 CB5 CT14 CT16 CT18
Observación sistemática	Implicación activa na dinámica das clases (participación, interese, actitude, colaboración, traballo en equipo, resolución de actividades...)	10	CB4 CG3 CE55 CT7 CB5 CE56 CT12 CT17 CT21

Outros comentarios sobre a Avaliación

CRITERIOS DE AVALIACIÓN:

Para superar a materia, tanto na modalidade presencial como na non presencial será preciso que os estudantes obteñan en

todas e cada unha das partes avaliábeis, polo menos un 50% da súa cualificación total. A nota final virá dada pola suma das puntuacións obtidas en cada unha das partes, sendo preciso superar cada unha delas illadamente.

Aplicaranse dous sistemas de avaliación diferenciados para o alumnado Asistente e o Non Asistente. O alumnado que por diversos motivos non poida participar no desenvolvemento da materia en calidade de Asistente deberá porse en contacto co profesorado nos primeiros días de inicio da materia para informar desta situación e poder ser convenientemente avaliado. Do mesmo modo, todo aquel alumnado que, sen notificar esta situación, asista a menos do 80% das sesións prácticas será considerado para todos os efectos como Non Asistente. O alumnado deberá entregar a súa ficha debidamente cumprimentada nun prazo máximo de tres semanas facendo constar expresamente a modalidade pola que opta.

* Modalidade presencial: A nota final virá dada pola suma das puntuacións obtidas nos distintos apartados especificados no cadro superior, sendo preciso ter superados cada un deles illadamente

* Modalidade non presencial: Os alumnos/as non asistentes, realizarán un exame práctico relacionado cos resultados de aprendizaxe da materia. A avaliación e a superación da mesma virá determinada da seguinte maneira:

- Traballos e proxectos (individuais): 30%
- Exame práctico, de execución de tarefas reais e/ou simuladas. 30%
- Proba teórica de resposta curta: 40%

Do mesmo xeito que na modalidade Presencial, a nota final virá dada pola suma das puntuacións obtidas en cada unha das partes, sendo preciso superar cada unha delas illadamente, obtendo polo menos un 50% da súa cualificación total.

SEGUNDA CONVOCATORIA:

De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo, gardándose a nota da parte superada (exclusivamente para o presente curso académico), tanto na modalidade presencial como na non presencial.

Toda a información necesaria para superar a materia atópase na plataforma TEMA a disposición dos alumnos/as.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Alsina, P., **El área de Educación Musical. Propuestas para aplicar en el aula.**, Graó, 1997

De Pedro, D., **Teoría completa de la Música.**, Real Musical, 2014

Díaz, M. e Giráldez, A. (Coords.), **Aportaciones teóricas y metodológicas a la educación Musical. UNA selección de autores relevantes.**, Graó, 2007

Giráldez, A., **Contribuciones de la educación musical a la adquisición de las competencias básicas.**, 2007

Pascual, P., **Didáctica de la música**, Pearson, 2006

Riu, N., **El lenguaje musical: propuestas didácticas para los tres ciclos de primaria**, Ceac, 2000

De la Vega, P. y García-Palao, A., **Teoría del lenguaje musical y fichas de ejercicios. Segundo curso de grado elemental**, Si Bemol Ediciones, 2007

De la Vega, P. y García-Palao, A., **Teoría del lenguaje musical y fichas de ejercicios. Primer curso de grado elemental**, Si Bemol Ediciones, 2007

Cremades, R., **Didáctica de la Educación Musical en Primaria**, Paraninfo Ediciones, 2017

Robles, G., **Nuevo Lenguaje Musical I. Edición ampliada**, Si Bemol Ediciones, 2003

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Plan de Continxencias

Descrición

Circunstancias excepcionais

En caso de circunstancias excepcionais que impidan a asistencia presencial ás clases, terase en conta a modalidade activada (presencial, mixta ou non presencial) e faranse as seguintes adaptacións:

Para a Docencia mixta: o profesor/a estará na aula de clase, xunto co grupo de alumnos/as, segundo o aforamento permitido. O resto do alumnado seguirá a clase polo campus remoto e/ou Fatic. Estableceranse grupos de alumnado para a asistencia ás clases. No caso das clases prácticas, a previsión é que todo o alumnado poida asistir ás sesións. No caso de non ser posible manter a distancia de seguridade, débense establecer as medidas de protección persoal necesarias. A

Resolución Reitoral do 17 de xuño indica que o curso 2020-21 comezará na modalidade mixta, o que se ha de ter en conta especialmente para as materias do primeiro cuadrimestre.

Para a Docencia non presencial: nin o profesor/a nin o alumando asistirán ás aulas. As clases levarán a cabo polo campus remoto e/ou Faitic. Chegado o caso, activaríase esta modalidade mediante Resolución Reitoral.

Adaptacións Metodolóxicas: Fomentárase o uso de material audiovisual alternativo (programas informáticos musicais, gravacións, audio-vídeos, páxinas web, blogs, etc.) e fomentárase actividades en liña participativas e interactivas promovendo o traballo grupal e individual sobre distintos temas da materia, mediante a realización de foros, debates, etc. Empregaremos a plataforma FAITIC, para os fins descritos no apartado anterior, en caso de non poder impartir as clases de forma presencial.

Clases prácticas: No caso de que se active a modalidade non presencial, mediante Resolución Reitoral, as clases prácticas desenvolveranse on-line. O profesor/a establecerá o contido e as prácticas a realizar, de acordo coa guía docente, para despois realizar a súa revisión on-line, mediante a utilización do campus remoto e FAITIC, de forma grupal e/ou individual.

Atención ao alumnado: Habilitáranse os despachos virtuais, e o correo electrónico para contactar cos profesores. Utilizaranse ademais todos os medios dispoñibles (foros en Faitic, aulas virtuais, etc.) para atender a todo o alumnado.

Avaliación: No caso de non poder realizar a avaliación ordinaria prevista na guía docente presencial, avaliarase da seguinte maneira:

Traballo tutelado

Actividades de carácter práctico a desenvolver na aula. Entre outras, pódense incluír actividades como: execución individual ou en grupo de pequenas pezas (rítmicas, vocais e/ou instrumentais), prácticas na aula de informática, ditados rítmicos e melódicos, resolución e execución de tarefas propostas.... 30 %

Prácticas de laboratorio

Deseño e implementación, individual ou en grupo, de actividades prácticas para educación primaria, exercicios con programas informáticos musicais...30 %

Resolución de problemas e/ou exercicios

Preguntas de resposta curta ou tipo test, onde o alumnado deberá demostrar que adquiriu unha serie de contidos básicos sobre a linguaxe musical. 40 %

DATOS IDENTIFICATIVOS**Lingua galega**

Materia	Lingua galega			
Código	P02G120V01404			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Acuña Trabazo, Ana			
Profesorado	Acuña Trabazo, Ana Fernández Salgado, Benigno			
Correo-e	ganime@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	<p>A especialidade de Grao en Educación Primaria esixe que o futuro docente posúa, ademais dunha ampla formación en aspectos psicopedagóxicos, un dominio cabal da ferramenta básica e imprescindible na comunicación: a lingua. Tal competencia é condición sine qua non para a transmisión de coñecementos e para formar os discentes dun xeito integral. E tres son as destrezas que os profesores deben perfeccionar nas aulas para alcanzar os obxectivos inherentes á aprendizaxe desta materia: a capacidade lectora (comprensión, ritmo, dicción), a expresión oral (corrección, claridade, fluidez) e a expresión escrita (corrección, cohesión, propiedade).</p> <p>O futuro mestre de Educación Primaria deberá, polo tanto, adquirir un nivel adecuado de lingua galega que lle permita o dominio das destrezas arriba sinaladas (lectura expresiva, expresión oral e expresión escrita) para levar a cabo unha tripla tarefa: utilizar a lingua galega como lingua normal no ensino, servir de modelo de corrección lingüística aos seus alumnos e detectar e corrixir os erros que estes poidan cometer na lingua oral e na escrita.</p>			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
CE43	Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación
CE46	Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma correspondente
CE48	Fomentar a lectura e animar a escribir
CE50	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT4	Coñecemento de lingua estranxeira
CT7	Resolución de problemas
CT9	Traballo en equipo
CT11	Traballo nun contexto internacional
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais

CT13 Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade

CT14 Razoamento crítico

CT15 Compromiso ético

CT17 Adaptación a novas situacións

CT18 Creatividade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	CE43	CT1	CT3	
Falar, ler e escribir correcta e axeitadamente en galego.	CE46	CT1	CT2	CT3
	CE50	CT3	CT12	CT14
			CT17	CT18
Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita para mellorar as competencias orais e escritas e, especialmente, para mellorar a redacción de textos académicos.	CB1	CG2	CE46	CT1
	CB2	CG4	CE48	CT2
	CB3	CG5		CT3
	CB4	CG6		CT9
				CT14
				CT15
				CT17
				CT18
Coñecer a fonética e a ortografía da lingua galega.	CB1	CG4	CE46	CT3
	CB3			
	CB4			
	CB5			
Coñecer a gramática da lingua galega.	CB1		CE46	CT1
	CB2			CT3
	CB3			CT13
	CB4			
	CB5			
Coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua galega.	CB1		CE46	CT3
	CB2		CE50	
	CB3			
Comprender as regras de formación de palabras polas que a lingua enriquece o seu vocabulario por vía interna.	CB2		CE46	CT1
	CB3			CT3
	CB4			CT7
	CB5			
Coñecer e utilizar adecuadamente un léxico suficiente para expresarse con precisión na exposición oral e na redacción de textos.	CB1		CE46	CT3
	CB2			CT4
	CB3			CT7
	CB4			CT11
	CB5			CT12
				CT13

Contidos

Tema	
Fonética e ortografía	O uso das grafías e o sistema fonético galego. A acentuación gráfica. Palabras de ortografía dubidosa. Os signos de puntuación.
Gramática	Substantivo e adxectivo. Artigo. Pronome persoal. Demostrativo. Posesivo. Indefinidos e numerais. Relativos, interrogativos e exclamativos. O adverbio. O verbo. O infinitivo conxugado. As perífrases verbais. Os elementos de relación: preposicións e conxuncións. A sintaxe oracional. Concordancia nominal e correlación verbal. A construción da oración.

Léxico e formación de palabras

Palabras patrimoniais, semicultismos e cultismos.
Grupos consonánticos.
Sufijos e terminacións.
Familias léxicas irregulares.
Interferencias léxicas. Neoloxismos.
A precisión léxica: selección do léxico, incorreccións comúns, tópicos e abusos.
Procesos de formación de palabras e morfoloxía léxica.
Derivación: prefixación e sufixación.
Parasíntese.
Composición.
Outros procedementos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	7	20	27
Resolución de problemas	15	15	30
Presentación	7	10	17
Actividades introductorias	1	3	4
Lección maxistral	20	48	68
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo (texto escrito, estudo dialectolóxico ou análise de calquera aspecto relacionado co programa).
Resolución de problemas	Exercicios relacionados co temario da materia.
Presentación	Exposición oral do traballo elaborado.
Actividades introductorias	Presentación do sistema de traballo que debe interiorizar o alumnado para conseguir uns bos resultados. Avaliación inicial mediante un modelo de exame.
Lección maxistral	Desenvolvemento do programa da materia, con especial atención á gramática do idioma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Aclaracións relativas ao programa, a algún tema explicado na aula ou a calquera dúbida sobre as actividades programadas. Atención presencial, durante o horario de atendimento, no despacho 124. No caso de docencia non presencial, as titorías realizaranse por medios telemáticos (véxase o apartado "plan de continxencias").
Traballo tutelado	Orientacións sobre a elaboración dun traballo escrito e indicacións sobre a súa exposición oral. Atención presencial, durante o horario de atendimento, no despacho 124. No caso de docencia non presencial, as titorías realizaranse por medios telemáticos (véxase o apartado "plan de continxencias").
Resolución de problemas	Aclaracións relativas ao programa, a algún tema explicado na aula ou a calquera dúbida sobre as actividades programadas. Atención presencial, durante o horario de atendimento, no despacho 124. No caso de docencia non presencial, as titorías realizaranse por medios telemáticos (véxase o apartado "plan de continxencias").

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo (texto escrito, estudo dialectolóxico ou análise de calquera aspecto relacionado co programa) e presentación oral.	30	CB1 CG4 CE46 CT1 CB2 CE48 CT2 CB3 CE50 CT3 CB4 CT7 CB5 CT12 CT14 CT17 CT18

Resolución de problemas	Exercicios relacionados co temario da materia.	10	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CE43 CE46 CE48 CE50	CT1 CT2 CT3 CT7 CT12 CT14 CT17 CT18
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame	60	CB2 CB3 CB4	CG4 CE46 CE48	CT1 CT2 CT3 CT7 CT14

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todo o alumnado, asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado (mediante un exame ou no modo en que se estableza na guía docente).

Modelo A: O alumnado que asista regularmente á clase, para poder presentarse ao exame, terá que superar antes os exercicios das clases B e o traballo das clases C. Para aprobar a materia hai que superar o traballo, os exercicios e o exame. Mentres non se aprobe o exame non se sumarán as notas de B e C.

Modelo B: O alumnado que non asista regularmente á clase, para poder presentarse ao exame terá que entregar dúas semanas antes da data oficial, e como requisito, os exercicios das clases B e un traballo equivalente ao das clases C. Estes traballos só contarán como requisito para poder presentarse ao exame.

De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.

Toda copia ou plaxio será valorada cun 0 na parte en que se produza.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade na ligazón correspondente (<http://fcced.uvigo.es/gl/docencia>).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Álvarez, R., Monteagudo, H. e Regueira, X. L., **Gramática galega**, Xerais, 1986
 Álvarez, R. e Xove, X., **Gramática da lingua galega**, Galaxia, 2002
 Feixóo Cid, X., **Gramática da lingua galega. Síntese práctica**, Xerais, 2004
 Freixeiro Mato, X. R., **Gramática da lingua galega. I, II, III**, A Nosa Terra, 2002-2006
 Granxa González, X. A. e Méndez Álvarez, M. X., **Manual de lingua galega I e III**, Xerais, 2002
 ILG/RAG, **Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego**, ILG/RAG, 2004

Bibliografía Complementaria

- Dosil, B., **Escrita doada. Consellos para redactar ben**, Xerais, 2015
 Hermida, C., **Gramática práctica (morfosintaxe)**, Sotelo Blanco, 2004
 Méndez Álvarez, M^a. X., **Ortografía da lingua galega**, Xerais, 2004
 Pena, X. R. e Rosales, M., **Manual e exercicios de galego urxente**, Xerais, 2006
 Regueira, X. L., **Os sons da lingua**, Xerais, 1998
 Muñoz Súa, B., **Claro e seguido. 1, 2, 3, 4**, Xerais, 2004

Recomendacións

Outros comentarios

A ficha persoal cos datos e a fotografía debe entregarse nas dúas primeiras semanas de clase.

Plan de Continxencias

Descrición

Docencia

No caso de impartición da docencia en modalidade non presencial, a actividade docente impartirase mediante Campus Remoto e o uso da plataforma de teledocencia Faitic.

Atención personalizada

No caso de impartición da docencia non presencial, as sesións de titorización realizaranse por medios telemáticos (correo electrónico, foros de Faitic...) con concertación previa dependendo da modalidade.

Avaliación

No caso de non poder facerse o exame de forma presencial, axustaranse as porcentaxes de cualificación que serán as seguintes (a non ser que haxa outras recomendacións):

traballo tutelado 40%

resolución de problemas 20%

exame 40%

A modalidade de exame, de non ser presencial, será on line a través da plataforma de teledocencia Faitic.

En calquera caso, teranse en conta as dificultades de conectividade do alumnado.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Matemáticas e a súa didáctica II**

Materia	Matemáticas e a súa didáctica II			
Código	P02G120V01405			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Matemáticas			
Coordinador/a	Pérez Rodríguez, Marta			
Profesorado	Pérez Rodríguez, Marta			
Correo-e	martapr@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Con esta materia o alumnado adquirirá as competencias e coñecementos necesarios de matemáticas para o desenvolvemento da súa profesión.			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
CG9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE38	Adquirir competencias matemáticas básicas (numéricas, cálculo, geométricas, representacións espaciais, estimación e medida, organización e interpretación da información, etc)
CE39	Coñecer o currículo escolar de matemáticas
CE40	Analizar, razoar e comunicar propostas matemáticas. Suscitar e resolver problemas vinculados coa vida cotiá
CE41	Valorar a relación entre matemáticas e ciencias como un dos alicerces do pensamento científico
CE42	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións

CT9	Traballo en equipo
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT14	Razoamento crítico
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT18	Creatividade
CT21	Iniciativa e espírito emprendedor
CT22	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
1. Adquirir competencias matemáticas básicas	CB1	CG10	CE38	CT1
	CB2			CT7
	CB3			CT9
	CB4			CT12
	CB5			CT14
				CT16
2. Coñecer o currículo escolar de matemáticas en Educación Primaria. Coñecer erros e dificultades que se poden presentar en o proceso de ensino-aprendizaxe de as matemáticas	CB2	CG1	CE39	CT1
	CB3	CG2	CE42	CT2
		CG3		CT3
		CG4		CT6
		CG10		CT7
		CG12		CT8
				CT9
				CT12
				CT14
				CT16
				CT18
				CT21
				CT22
3. Analizar, razoar e comunicar propostas matemáticas. Desenvolver a autoconfianza no uso das matemáticas, estima e o gusto por esta asignatura	CB2	CG2	CE40	CT1
	CB3	CG3	CE41	CT2
	CB4	CG4	CE42	CT3
	CB5	CG5		CT6
		CG9		CT7
		CG10		CT8
		CG12		CT9
				CT12
				CT14
				CT16
				CT18
				CT21
				CT22
4. Saber traballar en equipo para deseñar e resolver problemas, reflexionar sobre a práctica docente e a formación permanente en matemáticas. Plantexar e resolver problemas vinculados coa vida cotia.	CB1	CG3	CE40	CT1
	CB2	CG5	CE41	CT2
	CB3	CG7	CE42	CT3
	CB4	CG10		CT6
	CB5	CG12		CT7
				CT8
				CT9
				CT12
				CT14
				CT16
				CT18
				CT21
				CT22
7. Valorar a relación entre matemáticas e ciencias como un dos alicerces de o coñecemento científico.	CB2	CG3	CE41	CT1
		CG4		CT3
		CG12		CT6
				CT8
				CT9
				CT14
				CT16
				CT18
				CT21
				CT22

Contidos

Tema	
1. Xeometría e medida: elementos básicos.	Compoñentes elementais das figuras xeométricas. Construcións con regra e compás. Medida.
2. Xeometría no plano	Figuras xeométricas. Construcións con regra e compás. Relacións métricas. Lonxitudes e áreas. Transformacións xeométricas. Xeometría con coordenadas.
3. Xeometría no espazo	Poliedros e superficies de revolución. Áreas e volumes.
4. Tratamento da información	Recollida e ordenación de datos. Representacións gráficas. Medidas de tendencia central e de dispersión. Probabilidade.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	1	2
Resolución de problemas	13	30	43
Traballo tutelado	7	14	21
Resolución de problemas de forma autónoma	2	0	2
Lección maxistral	27	27	54
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	24	28

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Resolución de problemas	Formulación, análise, resolución e debate de un problema ou exercicio relacionado con a materia impartida.
Traballo tutelado	<p>Deseño de actividades tendo en conta unha ou varias competencias do Decreto do currículo de matemáticas na Educación Primaria. Utilízase Aprendizaxe colaborativa como metodoloxía integrada na actividade.</p> <p>De forma voluntaria e sempre que se dean as condicións necesarias poderase realizar o traballo tutelado sobre prácticas de campo. Nas prácticas de campo realízanse actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos non académicos exteriores. Utilízase Aprendizaxe Colaborativa e Aprendizaxe-Servizo como metodoloxía integrada na actividade.</p>
Resolución de problemas de forma autónoma	<p>Propoñeranse exercicios e problemas relacionados con a materia impartida que os estudantes deben resolver (en grupo) de forma autónoma.</p> <p>Utilízase Aprendizaxe colaborativo como metodoloxía integrada en a actividade.</p>
Lección maxistral	Exposición de os contidos de a materia por parte de o docente que se ilustran con numerosos exemplos e aplicacións.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Atención e resolución de dúbidas a o alumnado en relación a as diferentes actividades de a materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de tutoría e, por outro, en as horas presenciais de os grupos C. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de faitic, campus remoto, ...)
Actividades introdutorias	Atención e resolución de dúbidas a o alumnado en relación a as diferentes actividades de a materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de tutoría e, por outro, en as horas presenciais de os grupos C. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de faitic, campus remoto, ...)
Resolución de problemas	Atención e resolución de dúbidas a o alumnado en relación a as diferentes actividades de a materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de tutoría e, por outro, en as horas presenciais de os grupos C. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de faitic, campus remoto, ...)
Traballo tutelado	Atención e resolución de dúbidas a o alumnado en relación a as diferentes actividades de a materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de tutoría e, por outro, en as horas presenciais de os grupos C. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de faitic, campus remoto, ...)

Resolución de problemas de forma autónoma	Atención e resolución de dúbidas a o alumnado en relación a as diferentes actividades de a materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de tutoría e, por outro, en as horas presenciais de os grupos C. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de faitic, campus remoto, ...)
---	--

Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	Atención e resolución de dúbidas a o alumnado en relación a as diferentes actividades de a materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de tutoría e, por outro, en as horas presenciais de os grupos C. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de faitic, campus remoto, ...)

Avaliación		Cualificación	Competencias Avaliadas			
	Descrición					
Traballo tutelado	Secuencias didácticas. No caso de realizar as prácticas de campo entregárase un cartafol sobre as actividades realizadas.	20	CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG7 CG10 CG12	CE39 CE40 CE41 CE42	CT1 CT2 CT3 CT6 CT7 CT8 CT9 CT12 CT14 CT16 CT18 CT21 CT22
Resolución de problemas de forma autónoma	Realización (en grupo) e defensa de exercicios básicos. A entrega se evalúa entre pares.	15	CB1 CB5	CG10		CT7 CT9 CT16
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización de dúas probas parciais (35 % cada unha) sobre os contidos correspondentes a as sesións magistrales e a resolución de problemas. Constan de dúas partes: Unha de preguntas curtas de carácter teórico-práctico (20%). Outra na que se resolverán problemas/exercicios (80%).	65	CB1	CG10		CT1 CT7 CT14 CT16

Outros comentarios sobre a Avaliación

- Todo o alumnado, asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado (mediante un examen ou no modo no que se estableza na guía docente).
- De non ter superada a materia na primeira edición de actas, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA ASISTENTES 1ª EDICIÓN DE ACTAS

- Todos os estudantes que se presenten a algunha das dúas probas parciais ou que realicen algunha das entregas de exercicios enténdese que seguen a materia de forma presencial e polo tanto deberán de seguir o procedemento de avaliación descrito anteriormente.
- Se un estudante non realiza algunha de as entregas de exercicios ou de os traballos tutelados ou non se presenta a algunha das probas, asignaráselles unha cualificación de 0 puntos nelas.
- **Requisitos mínimos para superar a materia:**

P1: nota parcial I (sobre 10); P2: nota parcial II (sobre 10); E: nota media resolución de problemas (sobre 10)

- $P1, P2 \geq 2,5$
- $(P1+P2)/2 \geq 4$
- $E \geq 4$

CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA NON ASISTENTES 1ª E 2ª EDICIÓN DE ACTAS E FIN DE CARREIRA

Avaliación teórica-práctica

Descrición: Realización de unha proba obxectiva con dous partes: unha de carácter teórico-práctico e outra en a que se resolverán exercicios prácticos. En esta proba recolleranse os contidos correspondentes as sesións maxistras e á resolución de problemas.

Cualificación: 85%.

Competencias evaluadas: CB1, CG10, CT1, CT7, CT14, CT16

Avaliación de o traballo:

Descrición: Deseño de actividades (en grupo) tendo en conta unha ou varias competencias de o Dcereto de o currículo de matemáticas en a Educación Primaria

Cualificación: 15%

Competencias evaluadas: CB2, CB3, CB4, CB5, CG1, CG2, CG3, CG4, CG5, CG7, CG10, CG12, CE39, CE40, CE41, CE42, CT1, CT2, CT3, CT6, CT7, CT8, CT9, CT12, CT14, CT16, CT18, CT21, CT22

CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA ASISTENTES 2ª EDICIÓN DE ACTAS

Empregarase o mesmo sistema de avaliación aplicado para non asistente, fóra diso que, en caso de obter unha cualificación superior a 5 en o traballo durante o cuatrimestre, non terán que evaluarse de esa parte e mantense a nota.

PROCESO DE CUALIFICACIÓN DE ACTAS

- Na avaliación de asistentes da 1ª edición de actas, en caso de non cumprir os requisitos mínimos para superar a materia, a cualificación en actas será:

$$\min(4, (P1+P2)/2)$$

- Na avaliación de asistentes da 1ª edición de actas, en caso de cumprir os requisitos mínimos para superar a materia, a cualificación en actas será:

$$\max(0.8 \times (P1+P2)/2, 0.65 \times (P1+P2)/2 + 0.15 \times E) + 0.2 \times T$$

P1: nota parcial I (sobre 10); P2: nota parcial II (sobre 10); E: nota media resolución de problemas (sobre 10); T: nota traballo (sobre 10)

As datas oficiais de os exames poden ser consultadas en a páxina web de a facultade

(<http://fcced.uvigo.é/gl/docencia/exames>)

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Castro, E., **Didáctica de la Matemática en Educación Primaria**, Síntesis, 2001

Godino, J.;Ruíz, F., **Geometría y su didáctica para maestros**, Proyecto Edumat-Maestros, 2002

Godino J. D. Y otros, **Didáctica de las Matemáticas para Maestros**, 2004

Godino J. D. Y otros, **Matemáticas para Maestros**, 2004

Nortes Checa, A., **Matemáticas y su Didáctica**, Diego Marín Librero Editor, 1993

Bibliografía Complementaria

Alsina, C.; Burgues, C.; Fortuny, J.M., **Invitación a la Didáctica de la Geometría**, Síntesis, 1987

Batanero, C.; Godino, J. D.; Navarro Pelayo, V., **Razonamiento combinatorio**, Síntesis, 1994

Godino, J. D.; Batanero, C.;Cañizares, M.J., **Azar y Probabilidad**, Síntesis, 1987

Nortes Checa, A., **Actividades prácticas de matemáticas y su didáctica 1**, Editorial CCS, 2013

Nortes Checa, A., **Actividades prácticas de matemáticas y su didáctica 1**, Editorial CCS, 2014

Nortes Checa, A., **Encuestas y precios**, Síntesis, 1987

Recomendacións

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Mantéñense todas as metodoloxías docentes que se implementarán co apoio das ferramentas postas a disposición pola Universidade de Vigo (Foro Faitic, Campus Remoto, etc).

* Para o desenvolvemento das titorías o mecanismo non presencial de atención ao alumnado utilizaranse as ferramentas postas a disposición pola Universidade de Vigo (Foro Faitic, Campus Remoto, etc).

* Para o desenvolvemento das clases utilizarase o Campus Remoto

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Mantense a ponderación das actividades de avaliación.

* Para a realización das actividades de avaliación utilizaranse as ferramentas postas a disposición pola Universidade de Vigo (Faitic, Campus Remoto, etc).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Didáctica da lingua e literatura: Galego**

Materia	Didáctica da lingua e literatura: Galego			
Código	P02G120V01501			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Agrelo Costas, María Eulalia			
Profesorado	Agrelo Costas, María Eulalia			
Correo-e	magrelo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia proporcionaralle ao futuro docente os coñecementos e recursos máis acaídos para favorecer o desenvolvemento das competencias lingüísticas e literarias do alumnado de Educación Primaria. Nela ofreceranse referencias científicas, liñas metodolóxicas, experiencias reais, propostas de avaliación, recursos diversos etc. que contribúan á formación dun docente coa capacidade necesaria para afrontar o proceso de ensino-aprendizaxe desde unha perspectiva plural e sen perder de vista o vínculo co contexto social máis próximo.			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CE1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período 6-12 no contexto familiar, social e escolar
CE4	Identificar dificultades de aprendizaxe, informais e colaborar no seu tratamento
CE20	Mostrar habilidades sociais para entender ás familias e facerse entender por elas
CE23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
CE43	Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación
CE44	Adquirir formación literaria e coñecer a literatura infantil
CE45	Coñecer o currículo escolar das linguas e a literatura
CE46	Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma correspondente

CE47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino
CE48	Fomentar a lectura e animar a escribir
CE49	Coñecer as dificultades para a aprendizaxe das linguas oficiais de estudantes doutras linguas
CE50	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT18	Creatividade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
1. Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	CB1			CT1
	CB2			CT3
	CB3			
	CB4			
	CB5			
2. Coñecer o currículo escolar da lingua galega e literatura	CB1	CG1	CE45	CT3
	CB2	CG2		
	CB3			
	CB4			
	CB5			
3. Adquirir coñecementos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe da lingua galega como medio de comunicación.	CB1		CE1	CT1
	CB2		CE4	CT13
	CB3			
	CB4			
	CB5			
4. Saber aplicar estratexias didácticas para mellorar o proceso de desenvolvemento das habilidades lingüísticas de expresión e comprensión oral	CB1	CG3	CE4	CT12
	CB2	CG10	CE20	CT13
	CB3	CG11	CE23	CT14
	CB4		CE49	CT18
	CB5		CE50	
5. Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino.	CB1		CE43	CT3
	CB2		CE46	CT18
	CB3		CE47	
	CB4		CE49	
	CB5		CE50	
6. Desenvolver estratexias didácticas para a comprensión do texto escrito e promover a creatividade	CB1	CG10	CE1	CT14
	CB2	CG11		CT18
	CB3			
	CB4			
	CB5			
7. Coñecer textos de literatura popular e de literatura infantil galega e valorar o seu aproveitamento para a aprendizaxe lingüística e como medio de normalización da lingua.	CB1	CG11	CE44	CT3
	CB2		CE48	CT14
	CB3			CT18
	CB4			
	CB5			
8. Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.	CB1	CG4		CT1
	CB2	CG6		CT14
	CB3			
	CB4			
	CB5			

Contidos

Tema	
1.- COÑECEMENTOS PARA O DESENVOLVEMENTO DAS HABILIDADES COMUNICATIVAS.	Desenvolvemento das habilidades comunicativas. Comprensión e expresión oral. Competencia comunicativa. Metodoloxía, estratexias e técnicas.
2.- ANIMACIÓN Á LECTURA E Á ESCRITURA.	Lectura comprensiva. As idades lectoras. Competencia literaria e competencia lectora. A biblioteca de aula. Animación á lectura. Expresión escrita: obxectivos. Formas de expresión escrita. Proceso didáctico da composición. Escrita creativa.
3.- DESENVOLVEMENTO DE EXPERIENCIAS EDUCATIVAS E DE MATERIAIS DIDÁCTICOS.	Desenvolvemento de experiencias educativas e de materiais didácticos.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	15	25	40
Lección maxistral	16	30	46
Presentación	20	41	61
Actividades introdutorias	1	0	1
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Traballo tutelado	Os/as estudantes desenvolverán propostas didácticas e experiencias educativas baixo as directrices e supervisión da docente. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do alumnado.
Lección maxistral	Exposición por parte da docente dos contidos da materia, bases teóricas e /ou directrices dun traballo, actividade ou proposta educativa a desenvolver polos/as estudantes.
Presentación	Elaboración e exposición oral na aula de dous traballos prácticos sobre un tema ou contido do programa.
Actividades introdutorias	Esta sesión servirá para presentar a materia aos/ás estudantes.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Desenvolveranse coa supervisión da docente, que aclarará dúbidas e consultas pertinentes ao proceso de elaboración dos traballos indicados. En caso de que as aulas se teñan que desenvolver baixo a modalidade mixta ou non presencial recorrerase ao correo electrónico, ás videoconferencias e aos foros de FAITIC para calquera consulta. Nestes dous últimos casos, sempre será baixo cita previa.
Lección maxistral	Durante estas sesións o alumnado poderá expresar as súas dúbidas e consultas, propiciando o debate e a reflexión acorde á temática tratada. En caso de que as aulas se teñan que desenvolver na modalidade mixta ou non presencial recorrerase ás videoconferencias e aos foros de FAITIC.
Presentación	Para a elaboración das presentacións/exposicións o alumnado terá que acudir ás titorías para supervisar o traballo antes da súa exposición. En caso de que as aulas se teñan que desenvolver baixo a modalidade mixta ou non presencial recorrerase ao correo electrónico, ás videoconferencias e aos foros de FAITIC para manter un contacto fluído e directo. Nestes dous últimos casos, sempre será baixo cita previa.

Avaliación		Cualificación	Competencias Avaliadas
	Descrición		
Traballo tutelado	Valorarase a asistencia. A participación e implicación nos traballos de aula serán obxecto de avaliación continua.	10	CB1 CG1 CE1 CT1 CB2 CG2 CE4 CT3 CB3 CG3 CE20 CT12 CB4 CG10 CE23 CT13 CB5 CG11 CE43 CT14 CE44 CT18 CE45 CE47 CE48 CE49 CE50
Presentación	Valorarase a aplicación práctica dos contidos teóricos do temario, a planificación, a creatividade, a exposición oral, etc.	40	CB1 CG1 CE1 CT1 CB2 CG2 CE4 CT3 CB3 CG3 CE20 CT12 CB4 CG10 CE23 CT13 CB5 CG11 CE43 CT14 CE44 CT18 CE45 CE46 CE47 CE48 CE49 CE50

Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas sobre contidos da materia	50	CG1 CG2 CG3 CG10	CE1 CE43 CE44 CE45 CE46 CE47 CE48 CE49 CE50	CT1 CT3 CT14 CT18
---------------------------------------	----------------------------------	----	---------------------------	---	----------------------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

De levárense a cabo os Proxectos de Ensino-Aprendizaxe da Universidade de Vigo, ofreceráselle ao alumnado a posibilidade de participar neles. Isto será tido en conta para a nota final.

Tamén se valorará a participación do alumnado en eventos científicos (congresos, xornadas...), en caso de que se poidan realizar.

Para superar a materia será requisito imprescindible aprobar tanto o exame coma a realización dos traballos que se establezan.

De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán de novo avaliadas na convocatoria de nullo.

Para ser avaliado como alumnado presencial, ha de asistirse ao 80% das aulas.

Aquel estudiantado que, por causa xustificada, NON POIDA ASISTIR regularmente será avaliado cunha proba escrita e a elaboración de tarefas. Desde o inicio das aulas, este alumnado porase en contacto coa docente para establecer un plan de traballo.

As datas do exame pódense consultar na páxina web da facultade (<http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>)

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CANTERO SERENA, J., **El arte de no enseñar lengua**, Octaedro, 2019

LAGE FERNÁNDEZ, J. J., **Bibliotecas escolares, lectura y educación**, Octaedro, 2013

LÓPEZ VALERO, A. e ENCABO, E., **Fundamentos didácticos de la lengua y la literatura**, Síntesis, 2016

MARTÍN VEGAS, R., **Desarrollo de la competencia lingüística y literaria en la educación primaria**, Síntesis, 2018

MOSQUERA CASTRO, E., **Didáctica da lingua e novos soportes comunicativos**, AS-PG, 2013

PRADO ARAGONÉS, J., **Didáctica de la lengua y la literatura para educar en el siglo XXI**, La Muralla, 2004

Bibliografía Complementaria

ÁLVAREZ ANGULO, T., **Competencias básicas en escritura**, Octaedro, 2010

BADÍA ARMENGOLD, D. e VILÁ, M., **Juegos de expresión oral y escrita**, Graó, 2009

BALLESTER ROCA, J., **La formación lectora y literaria**, Graó, 2015

CALLÓN, C., **Como falar e escribir en galego con corrección e fluidez**, Xerais, 2012

CARPENTE ALLEGUE, B., **Gramática insubordinada. Obradoiro de Lingua Gianni Rodari**, Xerais, 2004

CASSANY, D. e outros, **Enseñar lengua**, Graó, 1997

COLOMER, T., M. MANRESA, L. RAMADA e L. REYES, **Narrativas literarias en educación infantil y primaria**, Síntesis, 2018

DOSIL, B., **Escrita doada. Consellos para redactar ben**, Xerais, 2015

FONS, M. e PALOU, J. (coords.), **Didáctica de la lengua y la literatura en educación primaria**, Síntesis, 2016

GARCÍA TEIJEIRO, A., **A poesía necesaria. Lectura e creación poética dentro da aula**, Galaxia, 2009

LLUCH, G., **Cómo seleccionar libros para niños y jóvenes**, Trea, 2010

MARTÍN VEGAS, R. A., **Manual de didáctica de la lengua y la literatura**, Síntesis, 2009

MATA ANAYA, J., NÚÑEZ DELGADO, M. P. e RIENDA POLO, J. (Coord.), **Didáctica de la lengua y la literatura**, Pirámide, 2015

MENDOZA FILLOLA, A., **Didáctica de la Lengua y la Literatura para Primaria**, Pearson, 2000

PARDO DE NEYRA, X., **Didáctica da lingua e da literatura galegas: o xogo transpositor fronte ao cinema galego: dimensión e desenvolvemento edcativo**, Fervenza, 2018

RODARI, G., **Gramática da fantasía**, Kalandraka, 2010

ROIG RECHOU, B.-A. (coord.), **Historia da Literatura Infantil e Xuvenil galega**, Xerais, 2015

SÁNCHEZ MIGUEL, E. e outros, **La lectura en el aula**, Graó, 2010

SILVA VALDIVIA, B., **Didáctica da lingua en situacións de contacto lingüístico**, Instituto de Ciencias da Educación, 1994

Recomendacións

Outros comentarios

Recoméndase asistencia continua ás sesións de teoría e prácticas. A asistencia considérase fundamental para o seguimento da materia por parte do alumnado e para a avaliación, por parte da profesora, do grao de desenvolvemento das capacidades instrumentais e procedementais.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

En caso de que as aulas se impartan a través da modalidade mixta ou non presencial, mantéñense as mesmas metodoloxías docentes a través da plataforma do Campus Remoto e de FAITIC.

- Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado será atendido no horario de titoría a través do correo electrónico e da plataforma do Campus Remoto, neste caso, con previa cita.

- Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Os contidos serán os mesmos en calquera das modalidades de docencia.

- Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A través de FAITIC, poñerase a disposición do alumnado o material imprescindible para o desenvolvemento do proceso ensino-aprendizaxe.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

En función do momento no que o desenvolvemento ordinario da aulas se vexa alterado, explicaranse e expoñeranse nos espazos que proceda, e seguindo as indicacións que se reciban, as modificacións que experimenten as probas, traballos etc. e as porcentaxes de valoración.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Didáctica das ciencias experimentais II**

Materia	Didáctica das ciencias experimentais II			
Código	P02G120V01502			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Pérez Rodríguez, Uxío Varela Losada, María Mercedes Arias Correa, Azucena			
Profesorado	Arias Correa, Azucena Pérez Rodríguez, Uxío Varela Losada, María Mercedes			
Correo-e	azucena@uvigo.es mercedesvare@gmail.com uxio.perez@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral	<p>Se tomamos en consideración os referentes que neste momento existen acerca das tendencias ao redor da titulación que marca o EEES, como son o estudo das competencias específicas de formación disciplinaria e profesional do Libro Branco (ANECA) do Título de Grao de Maxisterio na área de ciencias experimentais, obsérvase que as competencias máis valoradas aluden a aspectos vinculados directamente co desenvolvemento didáctico da área, xunto á imprescindible formación e coñecemento dos contidos do propio currículo de Ciencias da EP. Os coñecementos, actitudes e destrezas específicos para a área de Ciencias Experimentais exponse en termos de obxectivos na proposta de Título Universitario de Grao segundo RD 55/2005, de 21 de xaneiro de Mestre de EP. Neste contexto normativo, as universidades van seguir sendo competentes na formación inicial do profesorado e van seguir contribuíndo substancialmente ao perfil profesional do profesorado novel de EP.</p> <p>Por outra parte, a ciencia forma parte da cultura e caracteriza, en gran medida, a sociedade na que vivimos. O alumnado de Educación Primaria debe aprender as posibilidades de intervención no medio de maneira que se favoreza a sostibilidade das formas de vida e do medio ambiente a través dun achegamento ao mundo físico e natural e dunha interrelación coas outras áreas de coñecemento. Trátase dun enfoque globalizado de utilización da ciencia para formar á cidadanía. O alumnado desta titulación, futuro persoal docente, debe promover unha educación científica que axude a pensar, a comunicarse, a facer e a autorregularse, tendo como referente o establecido no currículo de Educación Primaria da Consellería de Educación da Xunta de Galicia.</p> <p>A práctica docente universitaria e as liñas de investigación didáctica, neste campo, deben contemplar metodoloxías e construcións conceptuais, procedementais e actitudinais, sempre en interacción e co horizonte do desenvolvemento das competencias básicas, relativas a problemas globais de actualidade tales como os referidos medio ambiente e ao desenvolvemento sostible. Deste modo, partindo das metodoloxías propias da didáctica das ciencias, pódense utilizar os enfoques C-T-S, os da construción do coñecemento arredor de problemas globais, os de alfabetización científica e técnica da cidadanía, ou os da Educación en Ciencia Global: Débese incluír o tratamento da transversalidade, prestando especial atención á igualdade entre homes e mulleres, dentro dun modelo integrador.</p> <p>No presente curso continuarase coa experimentación do Proxecto de Innovación: "DESEÑO E IMPLANTACIÓN DE PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN EN GRAOS E POSGRAOS A TRAVÉS DA PLATAFORMA TEMA: CUESTIONARIOS KPSI, RÚBRICAS E MAPAS CONCEPTUAIS EN FORMATO DIXITAL" (Pendente de Resolución Reitoral), consistente en:</p> <p>Neste marco propónse o deseño e implantación de procedementos que inciden no proceso de aprendizaxe (avaliación formativa e formadora, na que o alumnado é corresponsable) a través dos seguintes instrumentos: Cuestionarios ou formularios Knowledge and Prior Study Inventory (KPSI), Rúbricas ou matrices de valoración e Mapas Conceptuais. Todos eles están inseridos na combinación entre o traballo cooperativo e o individual, pois se ben os procesos de aprendizaxe teñen lugar socialmente, a aprendizaxe é individual. No caso dos Mapas Conceptuais tamén se utilizan como probas de execución ou realización.</p>
------------------	--

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.

CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
CG7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE25	Comprender os principios básicos e as leis fundamentais das ciencias experimentais (Física, Química, Biología e Xeoloxía)
CE26	Coñecer o currículo escolar destas ciencias
CE27	Suscitar e resolver problemas asociados coas ciencias á vida cotiá
CE28	Valorar as ciencias como un feito cultural
CE29	Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostenible
CE30	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover a adquisición de competencias básicas nos estudantes
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT4	Coñecemento de lingua estranxeira
CT5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
CT11	Traballo nun contexto internacional
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT18	Creatividade
CT19	Lideranza
CT20	Coñecemento doutras culturas e costumes
CT21	Iniciativa e espírito emprendedor
CT22	Motivación pola calidade
CT23	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Comprender os principios básicos e as leis fundamentais das ciencias experimentais (Física, Química, Bioloxía e Xeoloxía)	CB3	CG1	CE25	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT20 CT21 CT22 CT23
Coñecer o currículo escolar das ciencias experimentais (Bioloxía, Xeoloxía, Física, Química)	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1	CE26	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT20 CT21 CT22 CT23

Suscitar e resolver problemas asociados coas ciencias á vida cotiá

CB1 CG1 CE27 CT1
CB2 CG2 CT2
CB3 CG3 CT3
CB4 CG4 CT4
CB5 CG5 CT5
CG6 CT6
CG7 CT7
CG8 CT8
CG9 CT9
CG10 CT10
CG11 CT11
CG12 CT12
CT13
CT14
CT15
CT16
CT17
CT18
CT19
CT20
CT21
CT22
CT23

Valorar as ciencias como un feito cultural

CB1 CG7 CE28 CT1
CB3 CG8 CT2
CB4 CG9 CT3
CB5 CG12 CT4
CT5
CT6
CT7
CT8
CT9
CT10
CT11
CT12
CT13
CT14
CT15
CT16
CT17
CT18
CT19
CT20
CT21
CT22
CT23

Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostible

CB1 CG5 CE29 CT1
CB2 CG6 CT2
CB3 CG7 CT3
CG8 CT4
CG9 CT5
CG11 CT6
CG12 CT7
CT8
CT9
CT10
CT11
CT12
CT13
CT14
CT15
CT16
CT17
CT18
CT19
CT20
CT21
CT22
CT23

Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover a adquisición de competencias básicas nas e nos estudantes	aCB1	CG1	CE30	CT1
	CB2	CG2		CT2
	CB3	CG3		CT3
	CB4	CG4		CT4
	CB5	CG5		CT5
		CG6		CT6
		CG7		CT7
		CG8		CT8
		CG9		CT9
		CG10		CT10
		CG11		CT11
		CG12		CT12
				CT13
				CT14
				CT15
				CT16
				CT17
				CT18
				CT19
				CT20
				CT21
				CT22
				CT23

Contidos

Tema	
Introdución	A didáctica das Ciencias experimentais (Bioloxía, Xeoloxía, Física e Química) para a Educación Primaria
O Currículo	O currículo oficial das Ciencias experimentais (Bioloxía, Xeoloxía, Física e Química) para a Educación Primaria
Metodoloxías e recursos	As metodoloxías para a ensinanza das Ciencias experimentais (Bioloxía, Xeoloxía, Física e Química) para a Educación Primaria Os recursos para a ensinanza das Ciencias experimentais (Bioloxía, Xeoloxía, Física e Química) para a Educación Primaria
Avaliación	A avaliación das Ciencias experimentais (Bioloxía, Xeoloxía, Física e Química) para a Educación Primaria

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	4	8	12
Traballo tutelado	8	25	33
Aprendizaxe baseado en proxectos	12	35	47
Prácticas de laboratorio	23	23	46
Saídas de estudo	1	1	2
Seminario	5	5	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	Actividades expositivas do profesorado sobre os ámbitos temáticos da materia. Elaboración e exposición de presentacións-resumo sobre os traballos realizados na materia polo alumnado
Traballo tutelado	Actividades e tarefas desenvolvidas na aula de forma grupal participativa e titoradas polo profesorado
Aprendizaxe baseado en proxectos	Elaboración de proxectos integrados no marco das Ciencias experimentais en Educación primaria, onde se fomenta a actividade autónoma do alumnado
Prácticas de laboratorio	O alumnado desenvolverá actividades experimentais co equipamento didáctico da aula - laboratorio.
Saídas de estudo	Planificación e realización de saída para estudo e/ou recolleita de mostras no medio.
Seminario	Resolución de dúbidas, consulta e seguimento dos traballos

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Traballo tutelado	Atender ao alumnado en pequeno grupo ou grupo cooperativo na aula proporcionándolle orientación, apoio e motivación na resolución de problemas e realización de tarefas. As sesións de titorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de FAITIC, ...) baixo a modalidade de concertación previa.
Prácticas de laboratorio	Axudar ao alumnado no desenvolvemento de actividades experimentais na aula tanto individualmente como en equipo cooperativo e resolver as dúbidas a nivel individual ou grupal que xurdan neste tipo de tarefa. As sesións de titorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de FAITIC, ...) baixo a modalidade de concertación previa.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Proporcionar axuda ao alumnado en pequenos grupos, en equipos ou individualmente tanto en aula como fóra delas sobre o desenvolvemento e deseño de proxectos relacionados coa temática da materia. As sesións de titorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de FAITIC, ...) baixo a modalidade de concertación previa.
Presentación	Axudar ao alumnado en pequeno grupo. As sesións de titorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de FAITIC, ...) baixo a modalidade de concertación previa.
Seminario	Atender as necesidades e consultas do alumnado en equipo cooperativo relacionadas coas temáticas relacionadas coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. As sesións de titorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de FAITIC, ...) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Presentación	Avaliación continua a través da elaboración e exposición de traballos individuais e/ou de equipo cooperativo.	10	CE25 CE26 CE27 CE28 CE29 CE30
Traballo tutelado	Avaliación global do proceso de aprendizaxe e adquisición de competencias e coñecementos mostrados a través dos traballos de aula e do diario do alumnado	30	CE25 CE26 CE27 CE28 CE29 CE30
Aprendizaxe baseado en proxectos	Avaliación continua a través do seguimento do alumnado no deseño dun proxecto relacionado coas ciencias para alumnado de E. Primaria	30	CE25 CE26 CE27 CE28 CE29 CE30
Prácticas de laboratorio	Avaliación continua a través do seguimento da realización de actividades prácticas e do caderno de laboratorio do alumnado	30	CE25 CE26 CE27 CE28 CE29 CE30

Outros comentarios sobre a Avaliación

Condições de avaliación:

- Cada alumna e cada alumno confeccionará un cartafol/diario e/ou caderno de laboratorio nos que haberá parte grupal e parte individual, subirao á sección particular específica da aula virtual da materia-curso en FAITIC. O traballo consistirá na recolleita do seguimento das sesións lectivas, coas notas de aula, ampliacións, achegas, reflexións propias e coa avaliación e autoavaliación das sesións correspondentes. **A realización completa e a entrega deste diario/cartafol/caderno de laboratorio será condición necesaria e imprescindible para acollerse á opción de modalidade presencial de avaliación continua.**
- Os documentos e arquivos dos traballos e tarefas do curso serán dispostos, en tempo e forma segundo os prazos programados, por cada alumna e cada alumno no seu espazo persoal respectivo na aula virtual do curso en FAITIC, en formatos de código aberto ou de visores libres.
- Para poder acollerse á avaliación continua a través de actividades na aula virtual é preciso asistir ás aulas nun 80%

do tempo presencial cun aproveitamento axeitado. (No caso de que non se poida levar a cabo a modalidade de ensinanza presencial pola evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, eliminarase este requisito de asistencia para levar a cabo esta avaliación e seguirase o indicado no Plan de Continxencias).

- Para obter unha avaliación positiva é preciso obter a cualificación de aprobado en cada un dos traballos e probas de avaliación e observar un comportamento correcto nas sesións presenciais, xa que se valorará como condición imprescindible que o aproveitamento e a participación sexan axeitadas.
- A cualificación final será obtida mediante a acumulación porcentual de cada unha das cualificacións singulares
- O alumnado que non asistiu a clase, para obter unha avaliación positiva, deberá realizar exame (dúas probas escritas presenciais sobre os contidos da materia xerais e de de laboratorio, respectivamente). As datas de exames poden consultarse na web da facultade no apartado de organización académica <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>. Cómpre obter a cualificación de aprobado en cada un dos apartados establecidos nas probas de avaliación e observar un comportamento correcto. A cualificación final será obtida mediante a acumulación porcentual de cada unha das cualificacións singulares.

De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo

Criterios de avaliación da 2ª convocatoria:

- Para obter unha avaliación positiva o alumnado que asistiu regularmente a clase, coa porcentaxe de asistencia indicada anteriormente, poderá optar por presentar as tarefas e traballos pendentes indicados para a 1ª convocatoria ou pola realización de exame (dúas probas escritas presenciais sobre os contidos desenvolvidos na aula e no laboratorio, respectivamente)- as datas de exames poden consultarse na web da facultade no apartado de organización académica <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>. Cómpre obter a cualificación de aprobado en cada un dos apartados establecidos nas probas de avaliación e observar un comportamento correcto. A cualificación final será obtida mediante a acumulación porcentual de cada unha das cualificacións singulares.
- O alumnado que non asistiu a clase, para obter unha avaliación positiva, deberá realizar exame (dúas probas escritas presenciais sobre os contidos da materia xerais e de de laboratorio, respectivamente)- as datas de exames poden consultarse na web da facultade no apartado de organización académica <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>. Cómpre obter a cualificación de aprobado en cada un dos apartados establecidos nas probas de avaliación e observar un comportamento correcto. A cualificación final será obtida mediante a acumulación porcentual de cada unha das cualificacións singulares.

Suxerencias:

- Na bibliografía inclúese a referencia completa do libro titulado Ciencia para educadores . O uso deste libro está recomendado para poder realizar unha parte importante das actividades e traballos que serán obxecto de avaliación.
- O libro titulado Didáctica de las ciencias en la educación secundaria será tamén de uso recomendado

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Garrido, J.M.; Perales, F.J.; Galdón, M, **Ciencia para educadores**, 1ª, Pearson, 2008

Pujol, R.M., **Didáctica de las ciencias en la educación primaria**, 1ª, Síntesis, 2007

Ramiro i Roca, E., **La maleta de la ciencia**, 1ª, Graó, 2010

Arias, A. et al., **O traballo por proxectos en infantil, primaria e secundaria**, 1ª, Consellería de Educación, 2009

Sanmartí, N., **Didáctica de las ciencias en la educación secundaria**, 1ª, Síntesis, 2002

Bibliografía Complementaria

VanCleave , J., **Química para niños y jóvenes**, 1ª, LIMUSA WILEY, 2005

Battista Quinto, B., **Los talleres en educación infantil. Espacios de crecimiento**, 1ª, Editorial Graó., 2009

Jorba, J. e Sanmartí, N., **Enseñar, aprender y evaluar: un proceso de evaluación continua**, 1ª, MEC, 1996

Chivite Pérez, J. et al., **Química en infantil y primaria**, 1ª, Graó, 2012

Martí, J., **Aprender ciencias en educación primaria**, 1ª, Graó, 2012

Vílchez González, J.M., **Didáctica de las ciencias para educación primaria**, 1ª, Pirámide, 2015

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento no que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial.

No caso de que non se poida levar a cabo a modalidade de ensinanza presencial, haberá unha adaptación das metodoloxías docentes aos medios telemáticos.

De impartirse docencia en modalidade non presencial, a actividade docente terá lugar mediante campus remoto e utilizarase asimesmo a plataforma de teledocencia Faitic, sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos.

Neste contexto manterase a organización da materia por tarefas e proxectos, de forma que se siga promocionando o traballo autónomo do alumnado tanto a nivel individual como grupal.

As clases presenciais de grupo A substituiranse por lecturas e vídeos -achegaranse ao alumnado a través de Faitic instrucións para a realización de tarefas na casa relacionadas con eles (lecturas e vídeos)- ademais das conclusións e reflexións sobre o lido e elaborado.

As clases presenciais de grupos B substituiranse por tarefas que o profesorado subirá a Faitic para a súa realización na casa. As prácticas de laboratorio acondicionaranse ao contexto, primándose aquelas que se poidan realizar en contornas virtuais e aquelas que o alumnado poida realizar de forma autónoma.

O alumnado presentará as" tarefas suxeridas para cada sesión na casa "e remitiraas ao profesorado correspondente" co formato proposto e nas datas indicadas.

A través de FAITIC facilitaráselle ao alumnado toda a documentación adicional necesaria: actividades a realizar, materiais de estudo, calendarios de entregas e criterios de avaliación.

A atención personalizada realizarase, neste caso, de forma telemática (correo electrónico, videoconferencia, foros de FAITIC, ...) baixo a modalidade de concertación previa.

A avaliación continua manterase segundo o disposto nesta guía docente, excepto en relación co requisito de asistencia, que se adaptará ás horas presenciais que poidan ser impartidas.

O alumnado que non poida optar á avaliación continua presentará as tarefas para non asistentes que se especifican en Faitic e un traballo compensatorio global co que demostre os resultados de aprendizaxe. Fai falla obter a cualificación de aprobado en cada tarefa e traballo. A cualificación final será obtida mediante a acumulación porcentual de cada unha das cualificación singulares.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Didáctica das ciencias sociais**

Materia	Didáctica das ciencias sociais			
Código	P02G120V01503			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Moragón Arias, María Pilar			
Profesorado	Moragón Arias, María Pilar			
Correo-e	mariapilarmoragon@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia consiste en ensinar aos futuros Mestres a introducir aos nenos no coñecemento das distintas Ciencias Sociais que compoñen os contidos do *DCB para a Educación Primaria, así como a recoñecer as dificultades de aprendizaxe dos distintos conceptos e nocións relacionados coas Ciencias Sociais.			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
CG7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CE13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
CE14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
CE23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
CE29	Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostenible
CE31	Comprender os principios básicos das ciencias sociais
CE32	Coñecer o currículo escolar das ciencias sociais
CE33	Integrar o estudo histórico e xeográfico desde unha orientación instructiva e cultural

CE34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
CE35	Valorar a relevancia das institucións públicas e privadas para a convivencia pacífica entre os pobos
CE37	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CE48	Fomentar a lectura e animar a escribir
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT18	Creatividade
CT20	Coñecemento doutras culturas e costumes
CT23	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecer o currículo escolar das Ciencias Sociais en Primaria	CB2	CG1	CE14	CT3
	CB3	CG3	CE23	CT13
		CG6	CE32	CT14
		CG8	CE34	CT23
Integrar o estudo histórico e xeográfico para comprender as relacións da sociedade co seu medio	CB1	CG1	CE14	CT1
	CB2	CG5	CE29	CT2
		CG8	CE31	CT3
		CG9	CE32	CT6
			CE33	CT13
Comprender o desenvolvemento e a evolución das nocións espaciais, temporais e da historia da arte nos nenos e os problemas que expón a súa aprendizaxe	CB2	CG1	CE13	CT1
	CB4	CG4	CE23	CT2
		CG7	CE32	CT7
		CG9	CE35	CT13
			CE48	CT15
				CT17
Deseñar programacións e materiais para a área de Ciencias Sociais en Primaria	CB4	CG8	CE13	CT2
	CB5	CG9	CE32	CT3
		CG10	CE33	CT5
		CG11	CE34	CT8
			CE37	CT9
				CT13
				CT16
				CT18
			CT23	

Contidos

Tema	
1. BLOQUE 1. A construción dos conceptos e nocións para o coñecemento das Ciencias Sociais	Desenvolvemento e evolución das nocións espaciais Desenvolvemento e evolución das nocións temporais Tratamento didáctico da obra de arte
2. BLOQUE 2. Epistemoloxía e contido da área de Ciencias Sociais	Introdución ás Ciencias Sociais Concepto e trazos que as caracterizan Cales son as Ciencias Sociais?: definicións específicas As Ciencias Sociais na Escola: contidos
3. BLOQUE 3. Desenvolvemento de experiencias educativas e materiais didácticos da área	Elementos para a programación didáctica nas Ciencias Sociais Actividades para a Didáctica das Ciencias Sociais Elaboración e defensa dunha Unidade Didáctica en Coñecemento do Medio

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais

Lección maxistral	22.5	22.5	45
Debate	9	19	28
Traballo tutelado	15	28	43
Exame de preguntas de desenvolvemento	5	22	27
Presentación	1	6	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia con apoio de material audiovisual e exemplos prácticos
Debate	Comentario de textos, debates guiados
Traballo tutelado	Elaboración en grupo dunha Unidade Didáctica da área de Ciencias Sociais

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Resolución de dúbidas e problemas que poidan ir xurdindo ao realizar os traballos propostos, así como realizar un seguimento máis personalizado das actividades de aprendizaxe. Orientación sobre a presentación dos resultados do traballo

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistral	Asistencia e participación. Os resultados de aprendizaxe esperados son: - Coñecer e asimilar os principios básicos das Ciencias Sociais e a contido da área - Coñecer o *currículo escolar das Ciencias Sociais en Primaria - Comprender o desenvolvemento e a evolución das nocións espaciais, temporais e da historia da arte nos nenos e os problemas que expón a súa aprendizaxe	5	CB1 CG1 CE31 CT1 CB4 CG8 CE32 CT3 CB5 CG9 CE33 CT7 CT20
Debate	Comentarios de texto, participación en debates, propostas... Os resultados de aprendizaxe esperados son: - Coñecer e asimilar os principios básicos das Ciencias Sociais e a contido da área - Integrar o estudo histórico e xeográfico para comprender as relacións da sociedade co seu medio	15	CB1 CG3 CE13 CT1 CB3 CG6 CE23 CT3 CE34 CT13 CE35 CT14 CE48 CT15
Traballo tutelado	Realización en grupo da Unidade Didáctica seleccionada. Os resultados de aprendizaxe esperados son: - Diseñar programacións e materiais para a área de Ciencias Sociais en Primaria	15	CB2 CG4 CE13 CT2 CB3 CG10 CE29 CT3 CE37 CT6 CT9 CT16 CT17 CT18
Exame de preguntas de desenvolvemento	Unha proba teórica sobre os conceptos básicos e contidos do temario. Os resultados de aprendizaxe esperados son: - Coñecer e asimilar os principios básicos das Ciencias Sociais e a contido da área - Coñecer o currículo escolar das Ciencias Sociais en Primaria - Comprender o desenvolvemento e a evolución das nocións espaciais, temporais e da historia da arte nos nenos e os problemas que expón a súa aprendizaxe	50	CB1 CG1 CE31 CT1 CB4 CG8 CE32 CT3 CB5 CG9 CE33 CT7 CT20
Presentación	Presentación e defensa da Unidade Didáctica Seleccionada. Os resultados de aprendizaxe esperados son: - Diseñar programacións e materiais para a área de Ciencias Sociais en Primaria	15	CB2 CG4 CE13 CT2 CB3 CG10 CE29 CT3 CE37 CT6 CT9 CT16 CT17 CT18

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para aprobar a materia na primeira convocatoria (abril-maio), o alumnado que asista regularmente a clase deberá superar unha proba teórica sobre os conceptos básicos e os contidos do temario (exame final), así como realizar os traballos de aula e tutelados propostos. En caso de non asistir a clase e non realizar as actividades, faranse no exame final (oficial), na segunda convocatoria (xullo) ou nas convocatorias extraordinarias. As notas das actividades das clases B, e a nota da

Unidade Didáctica, no caso de que se realizasen na aula, conservarase na segunda convocatoria (xullo) e nas convocatorias extraordinarias. Quen non as realizou deberá facelas para superar a materia. A superación da proba teórica é condición imprescindible para superar a materia.

Todo o alumnado, asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado (mediante un exame ou no modo no que se estableza na Guía Docente). As mesmas condicións de avaliación xerais rexen para aqueles alumnos que, por algunha razón, non poidan asistir regularmente a clase.

As datas dos exames poden consultarse na páxina web da Facultade, na ligazón <http://feduc.webs.uvigo.es/index.php?ide=60,0,0,1,0,0>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

TREPAT, C. y COMES, P., **TREPAT, C. y COMES, P.**, Graó, 2000

HERNÁNDEZ CARDONA, F.X., **Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia**, Graó, 2002

DOMÍNGUEZ GARRIDO, M.C., **Didáctica de las Ciencias Sociales**, Pearson Educación, 2004

GARCÍA RUIZ, A.L., **El conocimiento del medio y su enseñanza práctica en la Educación Primaria**, Natívola, 2003

GARCÍA RUIZ, A.L., **Didáctica de las Ciencias Sociales en la Educación Primaria**, Algaida, 1993

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Historia: Historia do presente/P02G120V01203

Xeografía/P02G120V01305

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen: Manteranse as metodoloxías adaptándoas ao formato virtual

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (*tutorías): Realizarase de forma virtual a través da sala de profesor, previa cita

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas: O peso das probas realizadas, no seu caso, mantense

* Probas que se modifican: As probas poden modificar o seu formato, para adaptalo ao virtual, en función das circunstancias

* Novas probas: En función das continxencias, realizaranse probas de avaliación adaptadas ás circunstancias.

* Información adicional: O exame final oficial deberá ser realizado por aqueles alumnos que non asistan, presencial ou

virtualmente, ao desenvolvimento da materia, nin realizado as actividades propostas

DATOS IDENTIFICATIVOS**Innovación e investigación didáctica**

Materia	Innovación e investigación didáctica			
Código	P02G120V01504			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Blanco Pesqueira, Antonia			
Profesorado	Blanco Pesqueira, Antonia Fernández Menor, Isabel			
Correo-e	antoniablancop2011@gmail.com			
Web				
Descrición xeral	Os continuos cambios sociais que experimenta a nosa sociedade reflíctense nos comportamentos dos cidadáns e nas dinámicas dos centros e institucións educativas, cuxo microsistema absorbe a diversidade e complexidade do macrosistema social. O Profesorado, os centros e institucións educativas enfróntanse no momento actual ao desafío de ofrecer resposta á ampla demanda educativa da sociedade contemporánea. Ante estes desafíos, o profesorado necesita e demanda recursos, formación e estratexias que lles permitan encontrar respostas útiles, realistas e eficaces para adaptarse e adaptar a educación aos novos requirimentos sociais. Entre estes recursos e estratexias encóntranse a INNOVACIÓN e a INVESTIGACIÓN DIDÁCTICA. Nela tratarase fundamentalmente de como atacar no centro e aula proxectos de innovación e investigación didáctica.			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
CE9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
CE11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
CE16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
CE17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
CE19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
CE22	Relacionar a educación co medio, e cooperar coas familias e a comunidade
CE65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica
CE68	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas

CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT18	Creatividade
CT22	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Capacitarse para analizar e cuestionar as concepcións educativas emanadas da investigación así como as propostas curriculares da Administración educativa.	CB2 CB3 CB4 CB5	CG10 CG12	CE9 CE17 CE19	CT1 CT2 CT3
Promover a calidade dos contextos (aula e centro) nos que se desenvolve o proceso educativo, de modo que garanta o benestar dos alumnos.	CB1	CG2 CG10 CG12	CE17 CE19 CE68	CT1 CT2 CT6 CT8 CT9 CT15 CT16 CT22
Participar en proxectos de investigación relacionados co ensino e a aprendizaxe, introducindo propostas de innovación encamiñadas á mellora da calidade educativa.	CB1 CB2 CB3 CB4		CE17 CE19 CE65 CE68	CT2 CT3 CT7 CT8 CT9 CT15 CT16 CT22
Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG2 CG10	CE7 CE9 CE17 CE19 CE65 CE68	CT1 CT2 CT3 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9 CT15 CT16 CT18 CT22
Comprender a complexidade, relevancia e necesidade da avaliación como un elemento regulador e promotor da mellora do ensino, da aprendizaxe e da súa propia formación.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG2	CE7 CE16	CT1 CT2 CT8 CT9 CT15
Desenvolver a capacidade de análise e síntese e potenciar unha actitude crítica e reflexiva ante distintos enfoques e criterios que poidan seleccionar e/ou aplicar na súa futura práctica profesional.	CB1 CB3 CB4 CB5	CG10 CG12	CE7 CE9 CE22 CE65 CE68	CT1 CT2 CT3 CT6 CT7 CT9 CT15
Desenvolver habilidades de relación interpersoal. Expor e argumentar de forma asertiva e desenvolver a capacidade de relación, comunicación e traballo en equipo, potenciando valores de cooperación e responsabilidade.	CB2 CB3 CB4 CB5	CG2 CG10 CG12	CE9 CE11 CE22	CT1 CT2 CT3 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9 CT15 CT16 CT18 CT22

Contidos

Tema

BLOQUE I. INNOVACIÓN EDUCATIVA.	1.- Fundamentos de la innovación educativa y didáctica 2.- La innovación en el centro y en el aula (Diseño, estrategias y evaluación) 3.- Factores y procesos de cambio y mejora en la escolar
BLOQUE II: INVESTIGACION EDUCATIVA	4.- Fundamentos de la Investigación e Educación y en la Didáctica 5.- El diseño y la metodología de la investigación en la escuela 5.- Difusión y transferencia de la investigación educativa

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	5	5	10
Aprendizaxe baseado en proxectos	12	36	48
Actividades introductorias	2	0	2
Estudo de casos	11	33	44
Lección maxistral	14	28	42
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	A través delas o profesor facilitará e orientará os estudantes no seu proceso formativo, podendo ser obxecto de atención calquera das facetas ou dimensións que inciden no mesmo (aspectos académicos, actitudinais, persoais, sociais...). Se traballará con os grupos que configuren os grupos C da materia. Neste apartado faremos traballo colaborativo e participativo coas dúbidas e avances da materia, dando lugar a grupos de discusión.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Mediante esta metodoloxía os estudantes levarán a cabo a realización dun proxecto de Innovación Educativa e outro de Investigación Educativa nun tempo determinado para resolver un problema ou abordar unha tarefa mediante a planificación, deseño e realización dunha serie de actividades, e todo isto a partir do desenvolvemento de aprendizaxes adquiridas e do uso efectivo de recursos.
Actividades introductorias	Estas actividades servirán para presentarlle os estudantes a materia: competencias, contidos, planificación, metodoloxía, atención personalizada, avaliación e bibliografía.
Estudo de casos	En este apartado se presentarán ó alumnado varios proxectos de innovación e investigación reais para que analicen, discutan e propoñan alternativas.
Lección maxistral	A través desta metodoloxía farase a presentación dos temas lxicamente estruturados coa finalidade de facilitar información organizada seguindo criterios axeitados á finalidade dos mesmos. Consistirá na exposición verbal por parte do profesor dos contidos da Innovación e Investigación Didáctica

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	través delas o profesor facilitará e orientará os estudantes no seu proceso formativo, podendo ser obxecto de atención calquera das facetas ou dimensións que inciden no mesmo (aspectos académicos, actitudinais, persoais, sociais...). Se traballará cos grupos que configuren os grupos C da materia. Neste apartado faremos traballo colaborativo e participativo coas dúbidas e avances da materia, dando lugar a grupos de discusión.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Mediante esta metodoloxía os estudantes levarán a cabo a realización dun proxecto de Innovación Educativa e outro de Investigación Educativa nun tempo determinado para resolver un problema ou abordar unha tarefa mediante a planificación, deseño e realización dunha serie de actividades, e todo isto a partir do desenvolvemento de aprendizaxes adquiridas e do uso efectivo de recursos.
Estudo de casos	En este apartado se presentarán ó alumnado varios proxectos de innovación e investigación reais para que analicen, discutan e propoñan alternativas.

Avaliación

Descrición	CualificaciónCompetencias Avaliadas
------------	-------------------------------------

Seminario	Durante a realización das tutorías en grupo aténdese ao alumnado segundo os seus perfís diferenciados e individualizados. No seu desenvolvemento realizarase unha avaliación continua e formativa tendo en conta a cantidade dos traballos realizados ao longo das sesións eempregando os procedementos de: Observación (rexistros, listas de control, rúbricas, ect.)	15	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG10 CG12	CE9 CE16 CE17	
Aprendizaxe baseado en proxectos	A avaliación céntratase na realización de dous proxectos : - Elaboración dun proxecto de innovación 15% - Elaboración dun proxecto de investigación 15% A calificación dos proxectos farase mediante rúbricas que se faran publicas previamente	30	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG2 CG10 CG12	CE7 CE9 CE11 CE16 CE17 CE19 CE22 CE65 CE68	CT1 CT2 CT3 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9 CT15 CT16 CT18 CT22
Estudo de casos	Mediante o estudo de casos a consecución das competencias explorarase a través de diversas estratexias: Pola preparación: 10% Elaboración dunha recensión 5%	15	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG2	CE11 CE16 CE17 CE19 CE22 CE65 CE68	CT1 CT2 CT3 CT5 CT6 CT8 CT9 CT15 CT16 CT18
Lección maxistral	Como actividade avaliadora ten por obxecto avaliar as actividades e tarefas realizadas durante a súa execución. Para iso terase en conta a: - Implicación nas actividades individuais e grupais: 10% - Cantidade e calidade das aportacións: 10%	20	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5		CE7 CE9 CE11 CE17 CE19	CT1 CT2 CT3 CT7 CT8 CT9 CT15 CT16 CT18
Resolución de problemas e/ou exercicios	Mediante estas probas preténdese constatar a precisión conceptual e terminolóxica dos aspectos relativos a INNOVACIÓN E INVESTIGACIÓN DIDÁCTICA: Neste tipo de exames cada pregunta curta ten unha puntuación individual, a suma destas preguntas reflicte a puntuación do exame.	20	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG2	CE7 CE9 CE11 CE16 CE17 CE19 CE22 CE65 CE68	CT1 CT2 CT6 CT7 CT8 CT15 CT16 CT18 CT22

Outros comentarios sobre a Avaliación

Crterios para superar a materia:

- Alumnado asistente: enténdese por alumnado asistente ao que asista con regularidade a clases (como mínimo un 80%). Este deberá realizar todas as probas indicadas e será condición indispensable para superar a materia que se obteña en cada unha delas polo menos un 5.

- Alumnado non asistente: enténdese por alumnado non asistente o que non asista con regularidade a clases (falta máis dun 80%). Este deberá realizar unha única proba: un exame no que entran todos os contidos da materia. Será condición indispensable para superar a materia que se obteña polo menos un 5 neste.

Segunda convocatoria:

As competencias non adquiridas en primeira convocatoria, serán avaliadas en segunda (xullo). De non aprobar entón, non se gardarán.

Responde ás mesmas esixencias e probas realizadas na primeira.

As datas de exames poden verse na seguinte ligazon: <http://feduc.webs.uvigo.es/index.php?id=189,921,0,0,1,0>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Blaxter, L. et al., **Cómo se investiga**, 1ª ed, Graó, 2008

- Carbonell, J., **La aventura de innovar**, 1ª ed, Morata, 2001

- Contreras, J. y Pérez de Lara, N., **Investigar la experiencia educativa**, 1ª ed, Morata, 2010

- Cortés Rodríguez, L. y Camacho Adarve, Mª. M., **¿Qué es el análisis del discurso?**, 1ª ed, Octaedro, 2003

- Escudero Escorza, T. y Correa, P., **Investigación en innovación educativa**, 1ª ed, La Muralla, 2007

- Imbernón, F., **La investigación educativa como herramienta de formación del profesor: reflexión y experiencias de investigación educativa**, 1ª ed, Graó, 2002

Wood, P. y Smith, J., **Investigar en educación**, 1ª ed, Narcea, 2018

Bibliografía Complementaria

<https://www.monografias.com/trabajos28/investigacion-educativa/investigacion-educativa.shtml>, **Monografía sobre Investigación Educativa**, 2012, Monografias.com, 2012

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria/P02G120V01201

Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino/P02G120V01101

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria/P02G120V01202

Outros comentarios

Recoméndase:

- 1) Asistencia continuada a clases. A asistencia considérase fundamental para o seguimento da materia por parte do alumnado e para a avaliación, por parte dos docentes.
- 2) Dominio da informática a nivel usuario, o que supón o manexo de aplicacións de carácter xeral (por exemplo, de tratamento de textos, base de datos, programa de presentacións...), do correo electrónico e Internet.
- 3) Actitude favorable e receptiva para a aprendizaxe.

Plan de Continxencias

Descrición

== MEDIDAS EXCEPCIONALES PLANIFICADAS ==

Ante la incierta e imprevisible evolución de la alerta sanitaria provocada por la COVID- 19, la Universidad establece una planificación extraordinaria que se activará en el momento en que las administraciones y la propia institución lo determinen atendiendo a criterios de seguridad, salud y responsabilidad, y garantizando la docencia en un escenario no presencial o no totalmente presencial. Estas medidas ya planificadas garantizan, en el momento que sea preceptivo, el desarrollo de la docencia de una manera mas ágil y eficaz al ser conocido de antemano (o con una amplia antelación) por el alumnado y el profesorado a través de la herramienta normalizada e institucionalizada de las guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DE Las METODOLOGÍAS ===

Metodologías docentes que se mantienen:

Las metodologías docentes serán las mismas en los tres escenarios, dado que fueron diseñadas para facilitar una transferencia fluida desde un escenario 100% presencial a otro 100% en remoto. En cualquiera caso, la única diferencia alcanza o espacio no que se desarrollará la actividad. Dentro de lo posible escenario de enseñanza mixta o semipresencial, las metodologías se llevarían a cabo de modo semipresencial y virtual. Por otra parte, en el escenario de enseñanza a distancia, las metodologías previstas se adaptarían la una modalidad de ejecución virtual.

Metodologías docentes que se modifican:

No se modifica la dinámica propia de ninguna metodología docente, excepto, como se dice en el apartado anterior, su modalidad de ejecución, presencial y virtual (en el caso de un escenario mixto); y exclusivamente virtual (en el caso de un escenario a distancia).

Mecanismo no presencial de atención al alumnado (tutorías):

En el potencial escenario de docencia semipresencial, las sesiones de tutorización podrán realizarse presencialmente y/o en el despacho virtual, bajo la modalidad de concertación previa y en el horario que se establezca. En el caso de un escenario docente en la modalidad a distancia, la tutorización se realizará únicamente por los medios telemáticos mencionados.

Modificaciones (se proceder) de los contenidos a impartir:

No hay modificaciones en los contenidos a impartir.

Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaje:

La bibliografía adicional será proporcionada al largo del desarrollo de la materia.

Otras modificaciones:

- Herramientas para la docencia virtual. En el escenario de docencia semipresencial, además de la docencia presencial en

las aulas, la actividad docente virtual se impartirá mediante Campus Integra y se preverá además el uso de la plataforma de teledocencia Fatic como refuerzo, y sin perjuicio de otras medidas que se puedan adoptar para garantizar la accesibilidad del alumnado a los contenidos docentes.

- En el escenario de docencia a distancia, la actividad docente se realizará exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DE La EVALUACIÓN ===

No hay cambios ni en los instrumentos ni en los criterios de evaluación establecidos en la guía docente común.

Pruebas pendientes que se mantienen:

Todas las pruebas propuestas en la guía docente para las próximas convocatorias, se mantienen en cualquiera de las tres modalidades de enseñanza previstas: presencial, mixta y la distancia, para el curso 2020-21. Los criterios de evaluación, así como su *ponderación sobre la nota final, se mantienen, tanto para el alumnado asistente, como para lo no asistente. Los procedimientos o tipología de pruebas de evaluación, tampoco se modifican en su contenido, pero sí en su modo de ejecución, en el caso de los dos potenciales escenarios docentes extraordinarios previstos. Así, en el caso de estar en una situación de enseñanza mixta o semipresencial, las pruebas de evaluación podrán ser organizadas de modo presencial, dependiendo de las instalaciones y medios disponibles. Si no fuera posible hacerlas presencialmente, se combinaría la modalidad presencial con la virtual o se realizarían exclusivamente de forma virtual.

Si la situación es de enseñanza a distancia, todas las pruebas de evaluación se realizarán de modo virtual.

Pruebas que se modifican

Para el curso 2020-2021, no hay modificaciones en las pruebas de evaluación, excepto en el referido a la modalidad de evaluación: presencial o virtual, dependiendo del escenario sanitario en el que se lleve a cabo a docencia.

Nuevas pruebas:

No se prevén nuevas pruebas de evaluación.

Información adicional

No hay.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Lingua francesa e a súa didáctica**

Materia	Lingua francesa e a súa didáctica			
Código	P02G120V01505			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua impartición	#EnglishFriendly Francés			
Departamento	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinador/a	Valcárcel Riveiro, Carlos			
Profesorado	Valcárcel Riveiro, Carlos			
Correo-e	carlos.valcarcel@uvigo.es			
Web	http://https://classroom.google.com/			
Descrición xeral	Materia centrada na adquisición de competencias na didáctica en lingua estranxeira tomando como exemplo a lingua francesa. Materia do programa English Friendly. O estudiantado internacional poderá solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CE11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
CE13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
CE16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
CE34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
CE43	Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación
CE45	Coñecer o currículo escolar das linguas e a literatura
CE48	Fomentar a lectura e animar a escribir
CE50	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües
CE51	Expresarse, oralmente e por escrito nunha lingua estranxeira
CE52	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CE62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia
CE63	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e en particular o de ensino-aprendizaxe mediante o dominio das técnicas e estratexias necesarias
CE65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica

CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT4	Coñecemento de lingua estranxeira
CT7	Resolución de problemas
CT9	Traballo en equipo
CT11	Traballo nun contexto internacional
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT19	Lideranza
CT20	Coñecemento doutras culturas e costumes
CT21	Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
2. Comprender a idea principal de filmes e de programas de radio ou televisión que tratan temas actuais ou de interese persoal ou profesional, cando a articulación é relativamente lenta e clara.				CT1 CT3 CT4 CT11 CT13 CT20
3. Comprender textos escritos redactados nunha lingua de uso habitual e cotián ou relacionada co traballo.				CT1 CT3 CT4
4. Comprender a descrición de acontecementos, sentimentos e desexos en cartas persoais.				CT1 CT3 CT4
5. Saber desenvolverse en case todas as situacións que se lle presentan cando viaxa onde se fala esa lingua.			CE50 CE51	CT1 CT3 CT4 CT13 CT17 CT20
6. Poder participar espontaneamente nunha conversa que trate temas cotiáns de interese persoal ou que sexan pertinentes para a vida diaria (por exemplo familia, afeccións, traballo, viaxes e acontecementos actuais).			CE50 CE51	CT1 CT3 CT4 CT12 CT20
7. Poder tratar oralmente en francés, con fluidez e seguridade, de temas de interese para estudantes de educación primaria. Saber enlazar frases de forma sinxela co fin de describir experiencias e feitos, así como os seus soños, esperanzas e ambicións.	CB3 CB4	CG3	CE11 CE50 CE51	CT1 CT3 CT4 CT12 CT20
8. Poder explicar e xustificar brevemente as súas opinións e proxectos.			CE50 CE51	CT1 CT3 CT4 CT12 CT17 CT20 CT21
9. Saber narrar unha historia ou relato, a trama dun libro ou película, e poder describir as súas reaccións.			CE51	CT1 CT3 CT4
10. Ser capaz de escribir textos sinxelos e ben enlazados sobre temas que lle son coñecidos ou de interese persoal. Poder escribir cartas persoais que describan experiencias e impresións.			CE51	CT1 CT3 CT4
11. Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinaria entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos sobre os procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos.	CG1 CG6		CE11 CE63	CT1 CT2 CT9 CT12 CT19

12. Diseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.	CG2 CG8	CE13 CE16 CE34 CE43 CE45	CT1 CT2 CT9 CT12 CT19
13. Fomentar a convivencia no aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuír á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes.	CG5	CE11 CE13 CE34	CT2 CT7 CT12 CT15
14. Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes.	CG10	CE13 CE16 CE34	CT2 CT9 CT12 CT16 CT21
15. Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e da comunicación.		CE43	CT1 CT3 CT4
16. Manexar os conceptos básicos do ensino comunicativo dunha lingua estranxeira, incluíndo as funcións lingüísticas, as competencias e estratexias comunicativas.		CE43	CT1 CT3 CT4
17. Diferenciar entre competencias lingüísticas, socioculturais, e pragmáticas (MECR, Capítulo 5, Seccións 5.2.1, 5.2.2 e 5.2.3).		CE11 CE43 CE52	CT1
18. Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino.		CE43 CE51 CE63	CT1 CT3 CT4
19. Coñecer o currículo escolar da lingua estranxeira.		CE43 CE45	CT1 CT4
20. Saber desenvolver un programa de ensino e aprendizaxe comunicativa da lingua estranxeira.	CB1 CB2 CB3 CB4	CE45 CE52	CT1 CT2 CT4
21. Ser capaz de preparar e aplicar unha unidade didáctica.	CB1 CB2 CB3 CB4	CE16 CE51 CE52 CE62 CE63 CE65	CT1 CT2 CT3 CT4 CT9
22. Ser capaz de presentar novos elementos funcionais, gramaticais e lexicais.		CE43 CE51 CE52 CE62 CE63 CE65	CT1 CT2 CT3 CT4 CT9
23. Saber facilitar a práctica oral na aula mediante actividades comunicativas en parellas e grupos.		CE43 CE52 CE62 CE63 CE65	CT1 CT2 CT3 CT4 CT9
24. Saber crear oportunidades para a produción libre e comunicativa mediante xogos, actividades lúdicas e creativas.		CE43 CE52 CE62 CE63 CE65	CT1 CT2 CT4 CT9 CT21
25. Saber como fomentar a lectura e animar a escribir.		CE48	CT2 CT4
26. Comprender distintas formas de avaliación e de auto-avaliación e saber levar a avaliación a cabo.		CE63 CE65	CT1 CT2 CT4

Contidos

Tema

D1 - Ensino comunicativo da lingua estranxeira	D1a. As variábeis do ensino das linguas estranxeiras na educación primaria: idade, lingua inicial, contexto sociocultural, necesidades e obxectivos. D1b. Metodoloxías no ensino das linguas estranxeiras. D1c. Aprendizaxe da lingua estranxeira por proxectos na Educación Primaria.
D2 □ Metodoloxía 1: Presentación e práctica.	D2a. O nivel A1 do MECR en educación infantil: obxectivos, contidos e competencias. D2b. O Currículo de Educación Primaria e a aprendizaxe das linguas estranxeiras. D2c. Actividades para traballar as competencias lingüísticas en lingua estranxeira na Educación Primaria: comprensión oral e escrita, expresión oral e escrita.
D3 - Metodoloxía 2: Producción, creatividade e xogo.	D3a. Cancións e música na clase de francés en Educación Primaria. D3b. O papel dos contos na clase de francés de Educación Primaria. D3c. O uso do xogo na clase de francés de Educación Primaria.
D4 - A unidade didáctica.	D4a. A escolla de materiais para traballar na aula: documentos pedagoxizados e documentos auténticos. D4b. Temporalización de obxectivos, contidos e actividades D4c. A avaliación da comprensión oral e escrita. D4d. A avaliación da expresión oral e escrita.
L1. Presentación de si mesmo e dos demais.	L1a. Saúdos, despedidas. L2b. Preguntar e saber dicir o nome, o enderezo, a idade e o número de teléfono. L3c. Preguntar e saber dicir a profesión e o país de orixe.
L2. Descrición física e da personalidade.	L2a. Características físicas, afectivas e persoais: describirse a si mesmo e os demais en termos da aparencia e do carácter. Identificar alguén mediante a súa descrición. L2b. Expresar o acordo e o desacordo; técnicas de clarificación, paráfrase e verificación.
L3. O medio no que vivimos.	L3a. Descrición de vivendas e lugares. L3b. Comprensión de anuncios de pisos e vivendas en aluguer. L3c. Orientarse na cidade.
L3. Solicitar un traballo. Os animais.	L3a. Comprender textos relacionados co mundo laboral L3b. Practicar entrevistas de traballo en parellas. L3c. Ler e escribir cartas de solicitude de emprego. L3d. Os animais domésticos e salvaxes. os animais da granxa.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	2	4	6
Aprendizaxe baseado en proxectos	18	36	54
Presentación	2	4	6
Resolución de problemas	27	54	81
Debate	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Lección maxistral	As sesións maxistrais desenvolveranse con toda a clase, nas horas de grupo A. Nelas profesor e alumnado traballarán os conceptos esenciais dos diferentes puntos indicados nos contidos da materia e necesarios para a elaboración dos proxectos. O profesor tamén indicará bibliografía e outros recursos útiles para o alumnado poder encontrar información adicional.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Ao longo do curso, o profesor propondrá un mínimo de tres proxectos que se deberán presentar oralmente nas datas indicadas no inicio do curso. Todos os proxectos serán de carácter grupal e as instrucións para a súa realización estarán detalladas na plataforma de aprendizaxe. Nas aulas o profesor guiará o alumnado para a execución destes proxectos mediante a realización de tarefas grupais e colaborativas.
Presentación	Desenvolveranse preferentemente nas sesións de tipo A. Para cada proxecto, os grupos deberán expor en francés e presencialmente o resultado do seu traballo. Cada grupo disporá de 10 minutos para realizar a súa presentación.
Resolución de problemas	Nos grupos B, o alumnado realizará unha serie de tarefas grupais en espazos colaborativos dixitais para traballar diferentes aspectos relacionados cos proxectos en curso.
Debate	Desenvolveranse preferentemente nas horas de tipo C. O alumnado deberá achegar respostas e ideas sobre as preguntas que se formulen nas sesións maxistrais, aínda que tamén se poderán programar encontros dixitais con algunha persoa experta. As horas de debate tamén se poderán usar para reforzar competencias lingüísticas ou dixitais.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	A atención personalizada realizarase de diferentes maneiras: 1. Durante o horario de titorías que o profesor detallará na sesión introdutoria do curso. O alumnado deberá fixar previamente unha cita co profesor dentro deste horario e a través do correo electrónico. Nestas titorías o alumnado poderá resolver dúbidas, facer suxestións e reforzar co profesor aspectos prácticos da materia. O profesor non atenderá o alumnado sen cita previa ou fóra do horario establecido. 2. A través da plataforma de aprendizaxe. 3. A través de videoconferencia (previa cita) ou do correo electrónico.
Aprendizaxe baseado en proxectos	A atención personalizada realizarase de diferentes maneiras: 1. Durante o horario de titorías que o profesor detallará na sesión introdutoria do curso. O alumnado deberá fixar previamente unha cita co profesor dentro deste horario e a través do correo electrónico. Nestas titorías o alumnado poderá resolver dúbidas, facer suxestións e reforzar co profesor aspectos prácticos da materia. O profesor non atenderá o alumnado sen cita previa ou fóra do horario establecido. 2. A través da plataforma de aprendizaxe. 3. A través de videoconferencia (previa cita) ou do correo electrónico.
Presentación	A atención personalizada realizarase de diferentes maneiras: 1. Durante o horario de titorías que o profesor detallará na sesión introdutoria do curso. O alumnado deberá fixar previamente unha cita co profesor dentro deste horario e a través do correo electrónico. Nestas titorías o alumnado poderá resolver dúbidas, facer suxestións e reforzar co profesor aspectos prácticos da materia. O profesor non atenderá o alumnado sen cita previa ou fóra do horario establecido. 2. A través da plataforma de aprendizaxe. 3. A través de videoconferencia (previa cita) ou do correo electrónico.
Debate	A atención personalizada realizarase de diferentes maneiras: 1. Durante o horario de titorías que o profesor detallará na sesión introdutoria do curso. O alumnado deberá fixar previamente unha cita co profesor dentro deste horario e a través do correo electrónico. Nestas titorías o alumnado poderá resolver dúbidas, facer suxestións e reforzar co profesor aspectos prácticos da materia. O profesor non atenderá o alumnado sen cita previa ou fóra do horario establecido. 2. A través da plataforma de aprendizaxe. 3. A través de videoconferencia (previa cita) ou do correo electrónico.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Presentación Nas datas establecidas nas aulas o alumnado deberá presentar en francés os resultados dos proxectos grupais propostos polo profesor e que serán entregados na plataforma de aprendizaxe. O alumnado presencial deberá realizar todos os proxectos propostos ao longo do curso para ser avaliado na primeira convocatoria. Cada grupo de traballo disporá de 10 minutos e poderá usar os medios técnicos que a facultade pon ao seu dispor. As exposicións serán avaliadas polo profesor segundo unha grade de avaliación cuxos criterios e baremo poderán ser consultados na plataforma de aprendizaxe. En calquera caso, os grupos serán creados aleatoriamente polo profesor.	100	CG1 CE11 CT1 CG2 CE13 CT2 CG3 CE16 CT3 CG5 CE34 CT4 CG6 CE43 CT7 CG8 CE45 CT9 CG10 CE48 CT11 CE50 CT12 CE51 CT13 CE52 CT15 CE62 CT16 CE63 CT17 CE65 CT19 CT20 CT21

Outros comentarios sobre a Avaliación

As datas e os prazos das avaliacións estarán expostas desde o inicio do curso na plataforma de aprendizaxe e na web da facultade.

Avaliación en primeira convocatoria

Avaliación presencial

O alumnado deberá realizar e expor todos os proxectos propostos polo profesor. A nota final calcularase a partir da media das notas obtidas en cada proxecto.

Avaliación non presencial

O alumnado que non puiden ou non desexar vir á clase deberá solicitar ao profesor facer a avaliación non presencial ao longo do primeiro mes de aulas. A avaliación non presencial consistirá na realización dun exame escrito sobre o 100% dos contidos traballados nos proxectos de aula. O exame realizarase na data oficial fixada polo centro. Será puntuado de 0 a 10 e contará con diferentes tarefas onde se avaliarán a comprensión oral e escrita do alumnado en francés, así como a súa expresión oral e escrita. O tipo de exame e os instrumentos de avaliación que usará o profesor estarán dispoñíbeis na plataforma de aprendizaxe.

Alumnado con necesidades educativas especiais (NEE)

O alumnado que presentar necesidades educativas especiais por dificultades específicas de aprendizaxe poderá se obxecto dunha adaptación do sistema de avaliación. Esta adaptación, deseñada entre o profesor e o alumnado implicado, procurará garantir o recurso a todos os medios necesarios para que o alumnado con NEE poida demostrar a consecución dos obxectivos da materia.

Desafíos voluntarios en primeira convocatoria

O profesor poderá propor desafíos voluntarios e outorgar ao alumnado distincións cun determinado valor sobre a nota final. As instrucións dos desafíos, o seu valor na cualificación final e os criterios da súa concesión estarán detallados na plataforma de aprendizaxe.

Avaliación en segunda convocatoria

O alumnado que non concorrer a ningunha avaliación (presencial ou non presencial) en primeira convocatoria será avaliado como non presentado. Para quen non superar a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas en segunda convocatoria. En segunda convocatoria non se terá en conta o traballo realizado na primeira convocatoria.

O alumnado que concorrer á segunda convocatoria deberá realizar un exame escrito sobre o 100% dos contidos traballados nos proxectos de aula da materia. O exame realizarase na data oficial fixada polo centro. Será puntuado de 0 a 10 en función dunha grade de avaliación establecida polo profesor. O exame contará con diferentes tarefas onde se avaliarán a comprensión oral e escrita do alumnado en francés, así como a súa expresión oral e escrita cunha pregunta teórica e cun suposto práctico que o alumnado deberá resolver. O tipo de exame e os instrumentos de avaliación que usará o profesor estarán dispoñíbeis na plataforma de aprendizaxe.

Linguas de traballo

As linguas de traballo da materia serán o francés, o galego, o castelán e excepcionalmente o inglés. O profesor comunicará co alumnado en todo momento, tanto por oral como por escrito, preferentemente en lingua francesa. Sempre que o profesor non dea outras indicacións, alumnado poderá empregar calquera das linguas de traballo. Porén, o esforzo por usar o francés será tido en conta positivamente na avaliación final. Os enunciados dos exames estarán redactados unicamente en lingua francesa. O alumnado de programas de mobilidade internacional poderán recibir apoio en lingua inglesa mediante pedido.

Fica prohibida a utilización do tradutor automático en calquera actividade de aprendizaxe desta materia, así como na comunicación co profesor. O seu uso repetido nun proxecto ou nun exame poderá supor a invalidación dos mesmos.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BENTLEY, K., **The TKT course : teaching knowledge test : CLIL module (Content and Language Integrated Learning)**, 1, Cambridge University Press, 2010

- BERTOCCHINI, P. e COSTANZO, E., **Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE**, 2, Clé Internationale, 2017
- CHAUVET, A., **Référentiel de l'Alliance française pour le Cadre européen commun**, 1, Clé Internationale, 2009
- DALE L. et TANNER, R., **CLIL activities : a resource for subject and language teachers**, 1, Cambridge University Press, 2012
- COYLE, D., HOOD, P. e MARSH, D., **CLIL. Content and language integrated learning**, 1, Cambridge University Press, 2010
- CUQ, J. P. et GRUCA, I., **Cours de didactique du français langue étrangère et seconde**, 2, Presses Universitaires de Grenoble, 2008
- Bibliografía Complementaria**
- BALL, P. / KELLY, K. / KLEGG, J., **Putting CLIL into Practice**, Oxford University Press, 2015
- PINTER, A., **Teaching Young Language Learners**, 2, Oxford University Press, 2017
- VANTHIER H., **L'enseignement aux enfants en classe de langue**, 1, Clé Internationale, 2009

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

- Didáctica da lingua e literatura: Español/P02G120V01506
- Didáctica da lingua e literatura: Galego/P02G120V01501
- Lingua e literatura: Español/P02G120V01603
- Lingua e literatura: Galego/P02G120V01602

Materias que se recomenda ter cursado previamente

- Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria/P02G120V01201
- Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria/P02G120V01202
- Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar/P02G120V01205
- Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos/P02G120V01103
- Lingua española/P02G120V01303
- Lingua galega/P02G120V01404

Outros comentarios

Recoméndase que o alumnado matriculado teña estudado, ao menos, dous anos de lingua francesa en ESO e/ou Bacharelato. Así mesmo, aconséllase que, tras cursar esta materia, o alumnado continúe adquirindo máis competencias en lingua francesa na Escola Oficial de Idiomas ou no Centro de Linguas da universidade.

O profesor pediralle ao alumnado que dispoña dun perfil en Google (gmail) e en Facebook.

En caso de ausencia xustificada do profesor, este garantizará as aprendizaxes do alumnado mediante actividades en liña.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Non se requiren adaptacións dos contidos xa que todos poden ser traballados nun contexto non presencial. As metodoloxías docentes, xa baseadas no uso síncrono de espazos dixitais colaborativos, tampouco requiren modificacións. As aulas en liña faranse por videoconferencia no Campus remoto nos horarios previstos para as aulas presenciais sempre que for posíbel.

As titorías garantiranse preferentemente por videoconferencia, aínda que tamén se poderá contactar co profesor por e-mail ou por teléfono. Varias referencias da bibliografía recomendada está dispoñíbel en formato dixital. O alumnado interesado na súa consulta deberá contactar o profesor.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

O sistema de avaliación previsto para as diferentes convocatorias mantense nun contexto non-presencial. Os exames da avaliación non presencial ou de segunda convocatoria realizaranse a través da plataforma de aprendizaxe e do Campus remoto na data e hora previstas polo centro. As probas de expresión oral requirirán a gravación de ficheiros de audio por parte do alumnado.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Didáctica da lingua e literatura: Español**

Materia	Didáctica da lingua e literatura: Español			
Código	P02G120V01506			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Vázquez Rodríguez, Sara			
Profesorado	Vázquez Rodríguez, Sara			
Correo-e	savazquez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Coñecemento e aplicación das metodoloxías, actividades e recursos que proporcionen aos estudantes de Educación Primaria unha competencia comunicativa e unha adecuada formación literaria.			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promova entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE43	Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación
CE44	Adquirir formación literaria e coñecer a literatura infantil
CE45	Coñecer o currículo escolar das linguas e a literatura
CE46	Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma correspondente
CE47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino
CE48	Fomentar a lectura e animar a escribir
CE49	Coñecer as dificultades para a aprendizaxe das linguas oficiais de estudantes doutras linguas
CE50	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües
CE52	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CE69	Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo fin de Grado que compendia a formación adquirida ao longo de todas as ensinanzas descritas
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación

CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
CT6	Capacidade de xestión da información
CT9	Traballo en equipo
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecer o currículo escolar da lingua española e da literatura.	CB1	CG1	CE43	CT1
	CB2	CG2	CE44	CT2
	CB3	CG3	CE45	CT3
	CB4	CG4	CE46	CT5
	CB5	CG8	CE47	CT6
		CG10	CE48	CT9
		CG11	CE49	CT13
		CG12	CE50	CT16
			CE52	CT17
			CE69	
Adquirir coñecementos sobre os procedementos de ensino e aprendizaxe da lingua española como medio de comunicación.	CG1	CG2	CE43	CT1
			CE44	CT2
			CE45	CT3
			CE46	CT5
			CE47	CT6
			CE48	CT9
			CE49	CT13
			CE50	CT16
			CE52	CT17
			CE69	
Saber aplicar estratexias didácticas para mellorar o proceso de desenvolvemento das habilidades lingüísticas de expresión e comprensión oral	CG1	CG2	CE43	CT2
			CE44	CT3
			CE45	CT5
			CE46	CT6
			CE47	CT9
			CE48	CT13
			CE49	CT16
			CE50	CT17
			CE52	
			CE69	
Coñecer o proceso de aprendizaxe da lingua escrita e a súa ensinanza.	CB1	CG1	CE43	CT1
	CB2	CG2	CE44	CT2
	CB3	CG3	CE45	CT3
	CB4	CG4	CE46	CT5
	CB5	CG8	CE47	CT6
		CG10	CE48	CT9
		CG11	CE49	CT13
		CG12	CE50	CT16
			CE52	CT17
			CE69	
Desenvolver estratexias didácticas para a comprensión do texto escrito e promover a creatividade	CB1	CG1	CE43	CT1
	CB2	CG2	CE44	CT2
	CB3	CG3	CE45	CT3
	CB4	CG4	CE46	CT5
	CB5	CG8	CE47	CT6
		CG10	CE48	CT9
		CG11	CE49	CT13
		CG12	CE50	CT16
			CE52	CT17
			CE69	

Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para fomentar a lectura como fonte de pracer e de enriquecemento persoal.	CB1	CG1	CE43	CT1
	CB2	CG2	CE44	CT2
	CB3	CG3	CE45	CT3
	CB4	CG4	CE46	CT5
	CB5	CG8	CE47	CT6
		CG10	CE48	CT9
		CG11	CE49	CT13
		CG12	CE50	CT16
			CE52	CT17
			CE69	
Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.	CB1	CG1	CE43	CT1
	CB2	CG2	CE44	CT2
	CB3	CG3	CE45	CT3
	CB4	CG4	CE46	CT5
	CB5	CG8	CE47	CT6
		CG10	CE48	CT9
		CG11	CE49	CT13
		CG12	CE50	CT16
			CE52	CT17
			CE69	
Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación	CB1	CG1	CE43	CT1
	CB2	CG3	CE44	CT2
	CB3	CG10	CE45	CT3
	CB4	CG11	CE46	CT5
	CB5		CE47	CT6
			CE48	CT9
			CE49	CT13
			CE50	CT16
			CE52	CT17
			CE69	

Contidos

Tema	
1. Coñecementos para o desenvolvemento das habilidades comunicativas.	<p>DIDÁCTICA DA EXPRESIÓN ORAL</p> <p>Recursos e aplicacións didácticas para o desenvolvemento das habilidades lingüísticas.</p> <p>A APRENDIZAXE DA LECTOESCRITURA</p> <p>1. Métodos de lectoescritura.</p> <p>2. Principais dificultades na escritura.</p>
2. Animación á lectura e á escritura.	<p>DIDÁCTICA DA EXPRESIÓN ESCRITA</p> <p>1. Composición de textos e propiedades textuais.</p> <p>2. O taller de escritura creativa.</p> <p>3. Avaliación da expresión escrita.</p> <p>DIDÁCTICA DA ORTOGRAFÍA E DO LÉXICO</p> <p>1. Aprendizaxe da ortografía de uso e as regras.</p> <p>2. Procedementos didácticos.</p> <p>3.- Actividades e recursos para a ensinanza da ortografía.</p> <p>4. Estratexias, recursos e actividades para o desenvolvemento do vocabulario.</p>
3. Desenvolvemento de experiencias educativas y materiais didácticos.	<p>DIDÁCTICA DA GRAMÁTICA</p> <p>1. A aprendizaxe da gramática na E. Primaria.</p> <p>2. Procedementos didácticos.</p> <p>DIDÁCTICA DA LITERATURA (cuestións xerais)</p> <p>1. A literatura infantil.</p> <p>2. Criterios para a selección de textos.</p> <p>3. A literatura de tradición oral.</p> <p>4. Recursos dixitais.</p> <p>EDUCACIÓN LITERARIA</p> <p>1. Poesía.</p> <p>2. Narrativa.</p> <p>3. Teatro.</p>

Planificación

Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
---------------	--------------------	--------------

Actividades introductorias	2	0	2
Lección maxistral	16	32	48
Traballo tutelado	10	10	20
Seminario	2	20	22
Presentación	7	30	37
Seminario	3	6	9
Traballo	10	0	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Exposición sobre os contidos da materia, a metodoloxía e a avaliación.
Lección maxistral	Nas sesións maxistras expóñense os contidos teóricos de cada tema e que servirán de base para a realización dos traballos que han de realizar os alumnos.
Traballo tutelado	Os alumnos desenvolverán na aula as actividades prácticas que, previamente, preparen de xeito individual, sobre un tema do programa, relacionándoas coas dos demais membros do grupo e nas que o profesor actuará como coordinador.
Seminario	Nos seminarios ampliaranse os contidos tratados na sesión maxistral, propoñendo e comentando novas actividades que ilustren o tema con maior profundidade.
Presentación	Exposición por parte do alumnado dos traballos realizados por eles sobre distintos temas da materia.
Seminario	Nas titorías o profesor supervisa os traballos prácticos do grupo asesorándoos e orientándoos na súa realización e podendo considerar a achega que cada alumno fai ao desenvolvemento dos mesmos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Tanto nos traballos de aula como na titoría de grupo, o alumno recibirá unha atención personalizada, coa que o profesor orientará as súas propostas, escoitará as súas opinións e aclarará as dúbidas que poidan xurdir sobre as tarefas nas que o grupo está a traballar ou sobre calquera tema relacionado coa materia.
Seminario	Tanto nos traballos de aula como na titoría de grupo, o alumno recibirá unha atención personalizada, coa que o profesor orientará as súas propostas, escoitará as súas opinións e aclarará as dúbidas que poidan xurdir sobre as tarefas nas que o grupo está a traballar ou sobre calquera tema relacionado coa materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo	TRABALLO INDIVIDUAL. Valoración das actividades propostas:- Corrección na súa realización.- Estruturação e sistematización.-Elaboración de recursos didácticos.- Orixinalidade e creatividade.- Capacidade de autoavaliación da propia aprendizaxe.TRABALLO GRUPAL. Valorase:-Asistencia e participación en todas as actividades apuntadas na metodoloxía docente.-Adecuación e pertinencia dos contidos tratados.-Claridade e coherencia na exposición.-Creación grupal de recursos didácticos.-Manexo de bibliografía rica, variada e actualizada.	50	CG1 CE45 CT3 CG2 CE46 CT6 CG3 CT9 CG4
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumno poderá realizar unha proba final de resposta curta, onde deberá demostrar tanto o seu coñecemento teórico-práctico dos contidos da materia, desenvolvidos nas sesións maxistras e os seminarios, como o seu nivel competencial da lingua: expresión correcta, adecuada, cohesionada e coherente, nun nivel operativo eficaz.	50	CE47 CT1 CT2 CT3 CT9 CT13 CT16 CT17

Outros comentarios sobre a Avaliación

Data do exame: consultar a web da facultade no apartado "Datos de exames"

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CRUZ RIPOLL, J., **Enseñar a leer. Cómo hacer lectores competentes**, EOS, 2015

Paredes, F., Álvaro, S. y Paredes, L., **Las 100 dudas más frecuentes del español**, Instituto Cervantes, 2019

QUILES, MC., MARTÍNEZ, A. Y PALMER, I., **Enredos de palabras: gramática y uso de la lengua en nuevos espacios de comunicación**, Graó, 2019

Bibliografía Complementaria

CASSANY, Daniel, y otros, **Enseñar lengua**, Graó, 2003

MENDOZA FILLOLA, Antonio (coord.), **Didáctica de la lengua y la literatura para Primaria**, Pearson, 2003

PRADO ARAGONÉS, Josefina, **Didáctica de la lengua y la literatura para educar en el siglo XXI**, La Muralla, 2004

DÍEZ de ULZURRUN, Ascen (coord.), **El aprendizaje de la lectoescritura desde una perspectiva constructivista**, Graó, 2005

FONS ESTEVE, Montserrat, **Leer y escribir para vivir. Alfabetización inicial y uso real de la lengua escrita en la escuela**, Graó, 2004

LLUCH, G. Y ZAYAS, F., **Leer en el centro escolar. El plan de lectura**, Octaedro, 2015

Recomendaciones

Outros comentarios

Recoméndase asistencia continua ás sesións de teoría e prácticas. A asistencia considérase fundamental para o seguimento da materia por parte do alumnado e para a avaliación, por parte da profesora, do grao de desenvolvemento das capacidades instrumentais e procedimentais.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Metodoloxías docentes que se manteñen:

As metodoloxías docentes serán as mesmas nos tres escenarios, dado que foron deseñadas para facilitar unha transferencia fluída desde un escenario 100% presencial a outro 100% en remoto. En calquera caso, a única diferenza atinxe ao espazo non que se desenvolverá a actividade. No posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías levaríanse a cabo de modo semipresencial e virtual. Por outra banda, no escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas adaptaríanse a una modalidade de execución virtual.

Metodoloxías docentes que se modifican:

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías):

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de tutorización poderán realizarse presencialmente e/ou no despacho virtual, baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza. No caso dun escenario docente na modalidade a distancia, a tutorización realizarase unicamente polos medios telemáticos mencionados.

Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir:

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe:

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia.

Outras modificacións:

☐ Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante Campus Integra e preverase asemade o uso da plataforma de teledocencia Faitic como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non hai cambios nin nos instrumentos nin nos criterios de avaliación establecidos na guía docente ordinaria.

Probas pendentes que se manteñen:

Todas as probas propostas na guía docente para as vindeiras convocatorias, mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2020-21. Os criterios de avaliación, así como a súa ponderación sobre a nota final, se manteñen, tanto para o alumnado asistente, coma para o non asistente. Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero si no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos. Así, no caso de estar nunha situación de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual.

Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de modo virtual.

Probas que se modifican

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións nas probas de avaliación, agás no referido á modalidade de avaliación: presencial ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que se leve a cabo a docencia.

Novas probas:

Non se prevén novas probas de avaliación.

Información adicional

Non hai.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Lingua inglesa e a súa didáctica**

Materia	Lingua inglesa e a súa didáctica			
Código	P02G120V01507			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua impartición	Inglés			
Departamento	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinador/a	Lareo Martín, Inés			
Profesorado	Lareo Martín, Inés			
Correo-e	ilareo@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Tendo en conta o carácter lingüístico e didáctico desta materia preténdese reforzar o nivel de competencia comunicativa na lingua estranxeira ademais de ofrecer ao alumnado unha visión metodolóxica sobre o ensino en lingua estranxeira nas aulas de Primaria.			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CE11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
CE13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
CE16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
CE34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
CE43	Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación
CE45	Coñecer o currículo escolar das linguas e a literatura
CE48	Fomentar a lectura e animar a escribir
CE50	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües
CE51	Expresarse, oralmente e por escrito nunha lingua estranxeira
CE52	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CE62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia
CE63	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e en particular o de ensino-aprendizaxe mediante o dominio das técnicas e estratexias necesarias
CE65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica

CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT4	Coñecemento de lingua estranxeira
CT7	Resolución de problemas
CT9	Traballo en equipo
CT11	Traballo nun contexto internacional
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT19	Lideranza
CT20	Coñecemento doutras culturas e costumes
CT21	Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
1. Comprender as ideas principais do discurso falado cando este é claro e normal e trátanse asuntos cotiáns dos ámbitos persoal, público, profesional e educacional (Marco Común, Cadro 5)				CT1 CT3 CT4 CT11 CT12
2. Comprender a idea principal de películas e de programas de radio ou televisión que tratan temas actuais ou de interese persoal ou profesional, cando a articulación é relativamente lenta e clara.				CT1 CT3 CT4 CT11 CT13 CT20
3. Comprender textos escritos redactados nunha lingua de uso habitual e cotián ou relacionada co traballo.				CT1 CT3 CT4
4. Comprender a descrición de acontecementos, sentimentos e desexos en cartas persoais.				CT1 CT3 CT4
5. Saber desenvolverse en case todas as situacións que se lle presentan cando viaxa onde fálase esa lingua.			CE50 CE51	CT1 CT3 CT4 CT13 CT17 CT20
6. Poder participar espontaneamente nunha conversación que trate temas cotiáns de interese persoal ou que sexan pertinentes para a vida diaria (por exemplo familia, afeccións, traballo, viaxes e acontecementos actuais).			CE50 CE51	CT1 CT3 CT4 CT12 CT20
7. Poder abordar oralmente en inglés/francés, con fluidez e seguridade, temas de interese para alumnos de educación primaria. Saber enlazar frases de forma sinxela co fin de describir experiencias e feitos, así como os seus soños, esperanzas e ambicións.	CB3 CB4 CB5	CG3	CE11 CE50 CE51	CT1 CT3 CT4 CT12 CT20
8. Poder explicar e xustificar brevemente as súas opinións e proxectos.			CE50 CE51	CT1 CT3 CT4 CT12 CT17 CT20 CT21
9. Saber narrar unha historia ou relato, a trama dun libro ou película, e poder describir as súas reaccións			CE51	CT1 CT3 CT4
10. Ser capaz de escribir textos sinxelos e ben enlazados sobre temas que lle son coñecidos ou de interese persoal. Poder escribir cartas persoais que describan experiencias e impresións.			CE51	CT1 CT3 CT4
11. Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos.	CG1 CG6		CE11 CE63	CT1 CT2 CT9

12. Diseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.	CG2 CG8	CE13 CE16 CE34 CE43 CE45	CT1 CT2 CT9 CT12 CT19
13. Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuír á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes.	CG5	CE11 CE13 CE34	CT2 CT7 CT12 CT15
14. Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos entre os estudantes.	CG10	CE13 CE16 CE34	CT2 CT9 CT12 CT16 CT21
15. Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e da comunicación.		CE43	CT1 CT3 CT4
16. Manexar os conceptos básicos do ensino comunicativa dunha lingua estranxeira, incluíndo as funcións lingüísticas, e as competencias e estratexias comunicativas.		CE43	CT1 CT3 CT4
17. Diferenciar entre competencias lingüísticas, socioculturais, e pragmáticas (Marco Común, Capítulo 5, Seccións 5.2.1, 5.2.2 e 5.2.3).		CE11 CE43 CE52	CT1
18. Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino.		CE43 CE51 CE63	CT1 CT3 CT4
19. Coñecer o currículo escolar da lingua estranxeira.		CE43 CE45	CT1 CT4
20. Saber desenvolver un programa de ensino e aprendizaxe comunicativo da lingua estranxeira.	CB1 CB2	CE45 CE52	CT1 CT2 CT4
21. Ser capaz de preparar e impartir unha unidade didáctica.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CE16 CE51 CE52 CE62 CE63	CT1 CT2 CT3 CT4 CT9
22. Ser capaz de presentar novos elementos funcionais, gramaticais e léxicos.		CE43 CE51 CE52 CE62 CE63 CE65	CT1 CT2 CT3 CT4 CT9
23. Saber facilitar a práctica oral na aula mediante actividades comunicativas en parellas e grupos.		CE43 CE52 CE62 CE63 CE65	CT1 CT2 CT3 CT4 CT9
24. Saber crear oportunidades para a produción libre e comunicativa mediante xogos, actividades lúdicas e creativas.		CE43 CE52 CE62 CE63 CE65	CT1 CT2 CT4 CT9 CT21
25. Saber como fomentar a lectura e animar a escribir.		CE48	CT2 CT4
26. Comprender distintas formas de avaliación e de auto-avaliación e saber levar a avaliación a cabo		CE63 CE65	CT1 CT2 CT4

Contidos

Tema

L1 □ Presentación.

I. Presentación de si mesmo e dos demais.

II. Experiencias persoais da aprendizaxe da lingua estranxeira.

III. Identificación de oportunidades na contorna para fomentar a propia aprendizaxe e diagnóstico de necesidades e obxectivos.

L2 - Descrición física e da personalidade.	I. Características físicas, afectivas e persoais. II. Describírese a se mesmo e aos demais en termos da aparencia e do carácter. III. Expresar o acordo e o desacordo.
L3 - A contorna no que vivimos.	I. Discusión dos distintos tipos de vivenda en países estranxeiros e comparación con Galicia. II. Descrición das vivendas dos estudantes, comprensión de anuncios de pisos e vivendas en aluguer. III. Vídeos turísticos dando a coñecer Pontevedra.
L4 □ Os animais.	I. Os animais da granxa, partes do corpo. II. Os animais do bosque. III. Os animais salvaxes.
D1 - Ensino comunicativa da lingua estranxeira.	I. Funcións lingüísticas. II. Competencias e estratexias comunicativas.
D2 □ Metodoloxía 1: Presentación e práctica.	I. Presentación de novos elementos lingüísticos y de contido na aula en lingua estranxeira. II. Práctica oral mediante actividades comunicativas en parellas e grupos.
D3 - Metodoloxía 2: Produción, creatividade e xogo.	I. Os xogos: dimensión lúdica da aprendizaxe. II. Cancións tradicionais anglófonas. III. O contacontos na aula de lingua estranxeira. IV. Uso de internet para aprendizaxe autónoma.
D4 - A unidade didáctica.	I. Obxectivos II. Competencias lingüísticas, socioculturais, discursivas e estratéxicas. III. A avaliación. IV. A utilización do PEL (Portfolio europeo das linguas) como ferramenta de avaliación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	3	0	3
Lección maxistral	30	15	45
Estudo previo	2	0	2
Traballo tutelado	0	72.6	72.6
Presentación	6.5	3.9	10.4
Resolución de problemas e/ou exercicios	10	6	16
Exame oral	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como presentar a materia.
Lección maxistral	Sesións nas que se abordarán os contidos teóricos da materia. As sesións maxistrais desenvolveranse con toda a clase, nas horas de grupo A e outros puntos nas horas de tipo C. Posto que a materia ten unha dobre faceta, LINGUA E DIDÁCTICA, parte das sesións maxistrais tratarán os contidos do ensino das linguas estranxeiras e outra de certos aspectos lingüísticos e comunicativos do inglés. En caso de ausencia xustificada do profesor, este poderá propor actividades alternativas en liña.
Estudo previo	Sesións nos que iranse descubriendo cos alumnos as súas necesidades a nivel de teoría para realizar o traballo tutelado grupal.
Traballo tutelado	Esta actividade realizarase en grupos. Os alumnos deberán aplicar a teoría e metodoloxía aprendidas ao deseño dun traballo para o que deberán elixir un dos temas propostos pola profesora. Os grupos deberán asistir a lo menos a unha tutoría coa profesora para concretar as súas propostas e os seus avances.
Presentación	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante. Resolución de problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Exposición por parte do alumnado ante o docente e os seus compañeiros do traballo realizado. Pódese levar a cabo de maneira individual (se o número de alumnos permíteo) ou en grupo. A presentación será avaliada polos compañeiros e autoavaliada.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Presentación	A atención personalizada levarase a cabo no despacho 115. É imprescindible solicitar cita vía e-mail. Durante o horario de titorías que o profesor detallará na sesión introdutoria do curso. O alumnado deberá fixar unha cita co profesor dentro deste horario e a través do correo electrónico. Nestas titorías o alumnado poderá resolver dúbidas, facer suxestións e reforzar co profesor aspectos prácticos da materia. O profesor non atenderá o alumnado sen cita previa ou fóra do horario establecido. Tamén poderase contactar co profesor a través de videoconferencia (previa cita) ou do correo electrónico.
Traballo tutelado	A atención a os grupos levarase a cabo no despacho 115. É imprescindible solicitar cita vía e-mail. Durante o horario de titorías que o profesor detallará na sesión introdutoria do curso. O alumnado deberá fixar unha cita co profesor dentro deste horario e a través do correo electrónico. Nestas titorías o alumnado poderá resolver dúbidas. Estas accións poderanse levar a cabo por vía telemática. Durante a realización do traballo é imprescindible alo menos unha visita de todo o grupo na que se comente o plan de traballo e outros puntos ademais de dúbidas coa profesora.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	<p>Ó mesmo tempo deberase entregar por escrito (tanto en formato papel como en formato electrónico), unha copia do devandito traballo na data indicada (30=20+10 puntos).</p> <p>Os arquivos teñen que ser etiquetados da seguinte maneira:</p> <p>primaria2019_topic_apellido1_apellido1_apellido1_apellido1.pdf</p> <p>primaria2019_topic_apellido1_apellido1_apellido1_apellido1_song</p> <p>A data de entrega dos traballos pactarase ó principio do curso e non se admitirán traballos fóra de data.</p> <p>A utilización de tradutores automáticos está totalmente prohibida.</p>	30	CB1 CG1 CE11 CT1 CB2 CG2 CE13 CT2 CB3 CG3 CE16 CT4 CB4 CG5 CE34 CT7 CB5 CG6 CE43 CT9 CG10 CE45 CT11 CE48 CT12 CE50 CT13 CE51 CT15 CE52 CT16 CE62 CT17 CE63 CT19 CE65 CT20 CT21
Presentación	<p>Ó longo do curso o alumnado, en grupos, deberá facer varias exposicións obrigatorias.</p> <p>Exposición 1 (en grupo): elaboración dunha secuencia CLIL ca metodoloxía e as actividades que consideren relevantes para o nivel e a temática seleccionada. Ademais de presentar oralmente o traballo os estudantes deberán representar a súa secuencia, turnándose nas funcións de profesor todos os membros do grupo (20=15+10 puntos).</p> <p>Exposición 2 (individual): o tema pactarase ó principio do curso (10 puntos).</p> <p>Exposición 3 (en parellas): concurso de karaoke (10 puntos).</p> <p>Exposición 4 (individual) exposición sobre un tema de interesa para a materia e o resto dos alumnos (10 puntos)</p>	50	CB1 CG1 CE11 CT1 CB2 CG2 CE13 CT2 CB3 CG3 CE16 CT3 CB4 CG5 CE34 CT4 CB5 CG6 CE43 CT7 CG8 CE45 CT9 CG10 CE48 CT11 CE50 CT12 CE51 CT13 CE52 CT15 CE62 CT16 CE65 CT17 CT19 CT20 CT21
Exame oral	<p>Conversa de 10 minutos na lingua estranxeira de forma individual co profesor sobre a temática dos libros de lectura e da película recomendada. (20)</p>	20	CB3 CE45 CT1 CB4 CE48 CT2 CE50 CT4 CE51 CT16 CT20

Outros comentarios sobre a Avaliación

OUTRAS VIAS:

No caso de ausencia forzosa do docente, ou de confinamento as tarefas e contidos poderán ser abordados por vía Telemática, tanto a través de faitic, como de moodle, como do campus remoto, ou do despacho virtual 1354.

AVALIACIÓN:

Posto que a materia ten dúas partes diferenciadas, a avaliación terá unha parte centrada na didáctica e outra na lingua. A avaliación na primeira convocatoria será continua. Por tanto a realización de todas as tarefas obrigatórias é imprescindible para superar a materia.

Todo o alumnado que non poda optar pola avaliación continua ten dereito a ser avalado mediante un exame que constará dunha proba escrita (70) e outra oral (30). A proba oral durará 10 minutos e será unha conversa na lingua estranxeira sobre puntos de interese dos contos e a película recomendados. A data das probas será a data oficial para os exames que se recoga na páxina web da facultade (www.fcced.webs.uvigo.es) no apartado de organización académica.

Os alumnos que no podan asistir as aulas e que queiran acollerse a avaliación continua deberán facer as tarefas e as presentacións obrigatorias nas datas establecidas. Unha vez que o alumno se acolle á avaliación continua, de non facer TODAS as tarefas obrigatorias, será calificado como non presentado na primeira convocatoria. A asistencia ás exposicións dos compañeiros é obrigatoria xa que haberá que avalialos.

Durante o cuadrimestre os alumnos deberán ler os contos de lectura obrigatoria e ver a película que se recomenda na bibliografía.

O uso de tradutores automáticos está totalmente prohibido. A súa utilización suporá a perda da opción á avaliación continua, tendo que presentarse á avaliación da segunda convocatoria.

Calquera situación extraordinaria comunicarase ao profesorado para a súa consideración.

De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na segunda convocatoria de xullo.

Tarefas obrigatorias para a avaliación continua: Exposición 1, dramatización da secuencia AICLE (20 puntos), exposición 2, advert (10 puntos), exposición 3, karaoke (10 puntos), exposición 4, topic (10 puntos); traballo escrito (20 contido+10 inglés), exame oral (20 puntos).

SEGUNDA CONVOCATORIA:

Se o alumnado non pode cumprir os requisitos da avaliación continua ou se non acadara os puntos necesarios para superar a materia durante a avaliación continua, poderá presentarse á segunda convocatoria. Neste caso será avaliado cun único exame en inglés con probas escritas e orais (70+30). A proba escrita estará relacionada cos contidos do programa, con preguntas de carácter teórico e supostos prácticos. De aprobar a escrita, farase unha proba oral, na que o estudante deberá conversar durante 10 minutos sobre puntos de interese didáctico da película obrigatoria e os contos obrigatorios.

A data do exame escrito será a da data oficial fixada polo centro para a segunda convocatoria no apartado de organización académica (www.fcced.webs.uvigo.es). As datas dos exames orais acordaranse segundo as dispoñibilidades de horarios do centro e do alumnado que aprobouse o exame escrito.

VÍDEOS DE TRABALLO:

Once upon a time LIFE. The fantastic story of the human body. Serie de vídeos sobre o corpo humano.

FILME OBRIGATORIO:

School of rock. 2003. Dir. Richard Linklater

CONTOS LECTURA OBRIGATORIA:

Burns, Marilyn (2008). The greedy triangle. Scholastic bookshelf

Manley, Heather (2015). The Human Body detectives. (story 1 and 2). Heather Manley N.D.

Silverstein, Shel (2005). The giving tree. UK: Harper Collins

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Boid, Amanda, et al., **Natural Sciences Primary (1,2,3,4,5,6)**, Macmillan Education, 2015

Manley, Heather, **The Human body detectives (book collection)**, Heather Manley N.D., 2015

Slattery, Mary; Willis, Jane, **English for primary teachers**, OUP, 2003

VVAA, **Top natural science 5 student's book**, Richmond-Santillana, 2011

VVAA, **Top natural Science 4 student's book**, Richmond-Santillana, 2011

VVAA, **Natural Sciences 5 student's book**, Richmond-Santillana, 2017

Bibliografía Complementaria

- Barillé, Albert, **Once upon a time life (24)**, 1989
- Bentley, Kay, **TKT. Teaching Knowledge Test Course.**, CUP, 2010
- Bestard Monroig, J. y Pérez Martín M.C., **La didáctica de la lengua inglesa. Fundamentos lingüísticos y metodológicos**, Editorial Síntesis, 1992
- Burns, Marilyn, **The greedy triangle**, Scholastic bookshelf, 2008
- Cameron, Lynne, **Teaching languages to young learners.**, CUP, 2005
- Collins, **Collins diccionario español-inglés-inglés-español**, Grijalbo, 2002
- Dale, Liz; Tanner, Rosie, **CLIL activities. A resource for language and subject teachers.**, CUP, 2012
- Doff, A., **Teach English**, CUP, 1994
- Elsworth, S. y Walker, E., **Grammar Practice for Intermediate Students.**, Pearson Longman, 2007
- Estaire, S. y Zanón, J., **Planning classwork: a task-based approach**, Heinemann, 1999
- García Arreza, M. et al., **La lengua inglesa en la Educación Primaria**, Ediciones Aljibe, 1994
- Graham, Carolyn, **Creating Chants and songs**, OUP, 2011
- Halliwell, S., **La Enseñanza del Inglés en la Educación Primaria**, Longman, 1993
- Harmer, Jeremy., **How to teach English**, Longman, 2000
- Ioannou-Georgiou, Sophie; Pavlou, Pavlos, **Assessing young learners**, OUP, 2003
- Ioannou-Georgiou, Sophie; Pavlou, Pavlos, **Guidelines for CLIL implementation in primary and pre-primary education**, 2011
- Jensen, Margie, **What is Montessori?**, 2011
- LePort Montessori Schools, **Montessori Language Programme**,
- Lewis, Gordon; Bedson, Günter., **Games for Children**, OUP, 2009
- Lewis, Gordon; Mol, Hans, **Grammar for young learners.**, OUP, 2009
- Lewis, Gordon; Mol, Hans, **The internet and young learners.**, OUP, 2004
- Linklater, Richard, **School of rock**, 2003
- LoPresti, Angeline Sparagna, **A place for zero**, Charlesbridge Publishing, 2003
- Madrid, D. y McLaren N., **TEFL in Primary Education.**, Editorial de la Universidad de Granada, 2004
- McLoughlin, Amanda Jane, **Natural Sciences. Think, do, learn (1,2,3,4,5,6)**, OUP, 2015
- Montessori, Maria, **The Montessori Method.**, Frederick A. Stokes Company, 1912
- Moon, Jane, **Children Learning English**, Macmillan books, 2011
- Murphy, Tim, **Music and song.**, OUP, 1992
- Oxford, **Oxford Spanish Dictionary: Spanish-English, English Spanish**, OUP, 2008
- Pastor Cisneros, S., **Aprendizaje de Segundas Lenguas**, Universidad de Alicante, 2004
- Phillips, Sarah, **Young Learners.**, OUP, 1993
- Phillips, Diane; Burwood, Sarah; Dunford, Helen, **Projects with young learners**, OUP, 2003
- Redman, S., **English Vocabulary in Use.Pre-Intermediate/Intermediate (with answers).**, OUP, 2000
- Reilly, Jackie; Reilly, Vanessa, **Writing with children**, OUP, 2005
- Ruiz Bikandi, U., **Didáctica de la Segunda Lengua en Educación Infantil y Primaria.**, Síntesis, 2000
- Salaberri, S., **Classroom language: Handbooks for the English Classroom**, Heinemann, 1995
- Silverstein, Shel, **The giving tree**, Harper Collins, 2005
- Vale, D. y Feunteun, A., **Teaching Children English: An Activity Based Training Course**, CUP, 1995
- Wright, Andrew, **Creating stories with children.**, OUP, 1997
- Wright, Andrew, **Story telling with children.**, OUP, 2003

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

- Didáctica da lingua e literatura: Español/P02G120V01506
- Didáctica da lingua e literatura: Galego/P02G120V01501
- Lingua francesa e a súa didáctica/P02G120V01505
- Lingua e literatura: Español/P02G120V01603
- Lingua e literatura: Galego/P02G120V01602

Materias que se recomenda ter cursado previamente

- Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria/P02G120V01201
- Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria/P02G120V01202
- Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar/P02G120V01205
- Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos/P02G120V01103
- Lingua española/P02G120V01303
- Lingua galega/P02G120V01404

Outros comentarios

Dado que a materia é en inglés e a lingua de traballo dos alumnos tamén será inglés, recoméndase ter polo menos un nivel de inglés B1 do MECR.

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen: se mantearán todas as metodoloxías propostas aínda que adaptadas ao medio que corresponda. Se empregará tanto o campus remoto, como Faitic ou moodle.

* Metodoloxías docentes que se modifican: non haberá modificacións de contidos.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías): a través do correo electrónico e do campus remoto.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir: non haber modificacións.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe: os alumnos dispoñen de todo o material para o estudo en faitic, ou no despacho virtual 1354.

* Outras modificacións: no caso de utilizar a vía telemática, eliminarase unha das exposicións identificadas como 2, 3, o 4 e a súa puntuación repartirse entre as outras 2.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas: non haberá variacións da avaliación nas probas xa realizadas.

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen: nas 2 exposicións que se manteñen repartiránse os 10 puntos da exposición eliminada

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican: O exame escrito de xaneiro así como o da segunda convocatoria, substituiránse por 3 probas orais.

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas: non se contemplan

* Información adicional: no caso de ter que utilizar a vía telemática ou ol campus remoto, as exposicións dos alumnos poderán ser individuais e en vez de realizar 4, reduciránse a 3.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Educación física e a súa didáctica na educación primaria**

Materia	Educación física e a súa didáctica na educación primaria			
Código	P02G120V01601			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Alvariñas Villaverde, Mirian			
Profesorado	Alvariñas Villaverde, Mirian			
Correo-e	myalva@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	<p>Esta materia ten como obxectivo principal proporcionar ao alumnado os coñecementos e experiencias necesarias para desenvolver o proceso de ensino-aprendizaxe a través da motricidade na Educación Primaria.</p> <p>Busca ofrecer aos/ás estudantes unha visión dos distintos elementos que se relacionan coa Didáctica da Educación Física; por iso abordanse cuestións de tipo histórico-cultural, de programación, de currículo, de intervención e de avaliación.</p> <p>Así mesmo, preténdese formalas/vos en diferentes competencias relacionadas coa capacidade de aprender de forma autónoma, tanto en grupo como individualmente, deseñando, analizando e desenvolvendo propostas propias da disciplina. O manexo de fontes documentais, a integración de coñecementos doutras materias, o uso de novas tecnoloxías e a participación activa serán compoñentes importantes para a consecución dos obxectivos da materia.</p>			

Competencias

Código				
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.			
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.			
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos			
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro			
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar			
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá			
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes			
CG6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida			
CG7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa			
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas			
CG9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable			
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promoverla entre os estudantes			
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural			
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos			
CE1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período 6-12 no contexto familiar, social e escolar			
CE2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais			
CE3	Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e identificar disfuncións			

CE5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
CE6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
CE7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
CE8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
CE11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
CE12	Abordar e resolver problemas de disciplina
CE13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
CE14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
CE15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
CE16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
CE17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
CE19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
CE20	Mostrar habilidades sociais para entender ás familias e facerse entender por elas
CE22	Relacionar a educación co medio, e cooperar coas familias e a comunidade
CE23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
CE34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
CE57	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde a educación física
CE58	Coñecer o currículo escolar da educación física
CE59	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades deportivas dentro e fóra da escola
CE60	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CE61	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma
CE62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia
CE63	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e en particular o de ensino-aprendizaxe mediante o dominio das técnicas e estratexias necesarias
CE65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica
CE66	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
CE67	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes 6-12 anos
CE68	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social
CE69	Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo fin de Grado que compendia a formación adquirida ao longo de todas as ensinanzas descritas
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT4	Coñecemento de lingua estranxeira
CT5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
CT11	Traballo nun contexto internacional
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT18	Creatividade
CT19	Lideranza
CT20	Coñecemento doutras culturas e costumes
CT21	Iniciativa e espírito emprendedor
CT22	Motivación pola calidade
CT23	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe

Competencias

1. Comprender o proceso de ensino-aprendizaxe en Educación Física.	CB3	CG1	CE1	CT1
2. Desenvolver e avaliar obxectivos e contidos do currículo da Educación Física en Educación Primaria mediante programacións e recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes.	CB4	CG2	CE2	CT2
		CG3	CE3	CT3
		CG4	CE5	CT4
		CG5	CE6	CT5
3. Comprender a necesidade e dispor dos recursos didácticos adecuados para dar respostas a todos os alumnos desde unha perspectiva da diversidade.		CG6	CE7	CT6
		CG7	CE8	CT7
		CG8	CE11	CT8
4. Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades deportivas dentro e fóra da escola, como medio de promoción de hábitos saudables.		CG9	CE12	CT9
		CG10	CE13	CT10
5. Diseñar programacións para a mellora das habilidades *motrices básicas e capacidades *perceptivomotrices no alumnado de Educación Primaria.		CG11	CE14	CT11
		CG12	CE15	CT12
			CE16	CT13
			CE17	CT14
			CE19	CT15
			CE20	CT16
			CE22	CT17
			CE23	CT18
			CE34	CT19
			CE57	CT20
			CE58	CT21
			CE59	CT22
			CE60	CT23
			CE61	
			CE62	
			CE63	
			CE65	
			CE66	
			CE67	
			CE68	
			CE69	

Contidos

Tema	
Fundamentos conceptuais e didácticos da Educación Física	O proceso ensino aprendizaxe en Educación Física. Deseño curricular da Educación Física en Educación Primaria.
Educación motriz básica	Deseño e exposición de Unidades de Programación para a mellora das habilidades motrices básicas e específicas no alumnado de Educación Primaria.
Educación lúdico-deportiva	Deseño e exposición de Unidades de Programación para promover o xogo e o deporte como elemento formativo e no alumnado de educación primaria. Xogos motores individuais e colectivos.
Actividade física e saúde	Deseño e exposición de Unidades de Programación para promover o desenvolvemento de hábitos saudables a través da actividade física.
Actividade física e Expresión Corporal	Deseño e exposición de Unidades de Programación para promover a capacidade expresiva a través do movemento.
Adaptación da actividade física aos alumnos con necesidades educativas especiais.	Deseño de adaptacións das actividades motrices e sensibilización do alumnado a problemáticas específicas

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	2	4
Lección maxistral	12.5	15.5	28
Prácticas de laboratorio	14	10	24
Traballo tutelado	4	16	20
Presentación	16	10	26
Exame de preguntas obxectivas	1	24	25
Traballo	1	10	11
Práctica de laboratorio	1	10	11
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Prácticas de laboratorio	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixa as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Presentación	Exposicións e posta en práctica, por parte do alumnado, de maneira individual ou en grupo, ante o docente e un grupo de estudantes dunha programación que implica actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentales relacionadas co ensino e aprendizaxe da Educación Física na Educación Primaria. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado(ximnasio-pavillón).

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Resolución de dúbidas sobre a materia na clase. Medios telemáticos para titorías: correo electrónico, videoconferencia e foros Faitic.
Prácticas de laboratorio	Resolución de dúbidas e problemas no desenrolo dos exercicios e proxectos realizados na clase. Medios telemáticos para titorías: correo electrónico, videoconferencia e foros Faitic.
Actividades introductorias	Resolución de dúbidas sobre a materia na clase. Medios telemáticos para titorías: correo electrónico, videoconferencia e foros Faitic.
Traballo tutelado	Resolución de dúbidas e problemas que poidan xurdir no proceso de elaboración do traballo. O profesorado realizará as formacións/seminarios que considere oportunos para a mellora da documentación e a preparación da avaliación. A atención ao alumnado farase fundamentalmente nos horarios de titoría que o profesorado ten nos despachos. Medios telemáticos para titorías: correo electrónico, videoconferencia e foros Faitic.
Presentación	Resolución de dúbidas e problemas que poidan xurdir no proceso de elaboración do traballo. O profesorado realizará as formacións/seminarios que considere oportunos para a mellora da documentación e a preparación da avaliación. A atención ao alumnado farase fundamentalmente nos horarios de titoría que o profesorado ten nos despachos. Medios telemáticos para titorías: correo electrónico, videoconferencia e foros Faitic.

Probas	Descrición
Traballo	Resolución de dúbidas e problemas que poidan xurdir no proceso de elaboración do traballo. A atención ao alumnado farase fundamentalmente nos horarios de titoría que o profesorado ten nos despachos. Medios telemáticos para titorías: correo electrónico, videoconferencia e foros Faitic.
Práctica de laboratorio	Resolución de dúbidas e problemas que poidan xurdir no proceso de elaboración do traballo. A atención ao alumnado farase fundamentalmente nos horarios de titoría que o profesorado ten nos despachos. Tamén faranse correccións na propia clase práctica. Medios telemáticos para titorías: correo electrónico, videoconferencia e foros Faitic.
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Resolución de dúbidas nos horarios de titoría do profesorado. Medios telemáticos para titorías: correo electrónico, videoconferencia e foros Faitic.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas

Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	35	CG1 CE1 CG2 CE2 CG4 CE3 CG9 CE5 CG12 CE6 CE7 CE8 CE11 CE15 CE16 CE17 CE57 CE58 CE59 CE60
Traballo	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de xeito individual ou en grupo, de forma oral ou escrita.	15	CB3 CG1 CE1 CT1 CB4 CG2 CE2 CT2 CG3 CE3 CT3 CG4 CE5 CT5 CG5 CE6 CT6 CG6 CE7 CT7 CG7 CE8 CT8 CG8 CE11 CT9 CG9 CE13 CT12 CG10 CE15 CT13 CG11 CE16 CT14 CG12 CE17 CT15 CE19 CT16 CE23 CT17 CE34 CT18 CE57 CT19 CE58 CT20 CE59 CT21 CE60 CT22 CE61 CT23 CE62 CE63 CE65 CE66 CE67 CE69

Práctica de laboratorio	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade exposta, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	25	CB3 CB4	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12	CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE8 CE11 CE12 CE13 CE14 CE15 CE16 CE17 CE19 CE20 CE22 CE23 CE34 CE57 CE58 CE59 CE60 CE61 CE62 CE63 CE65 CE66 CE67 CE69	CT1 CT2 CT3 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9 CT11 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT20 CT21 CT22 CT23
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Informe realizado pola profesora sobre a participación e aprendizaxe nas clases prácticas.	25				

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación **continua** implica a asistencia a un 80% das clases prácticas, así como a asistencia ás probas de contido (exame) durante o curso. As persoas que superen esta porcentaxe serán avaliadas segundo se define no paso 7 (avaliación):

Apartado A: proba/s tipo test (35%) + traballo teórico (15%).

Apartado B: traballo práctico (25%) e participación activa nas prácticas (25%).

A avaliación **final** a realiza o alumnado que non se acolle á opción continua dende principio de curso. Nestes casos, presentarase un traballo que supón o 40% da puntuación final (15% a parte teórica e 25% a parte práctica). Tamén haberá que facer un exame teórico-práctico que supón o 60% da puntuación final (30% a parte teórica e 30% a parte práctica).

As actividades non superadas na primeira convocatoria poderán ser recuperadas na **segunda convocatoria**. Aquelas persoas que non se presentaron na primeira edición e se presenten na segunda, serán avaliadas seguindo a "avaliación final" comentada con anterioridade.

Avaliación do alumnado non asistente

O alumnado non asistente seguirá a avaliación final.

Cómpre aprobar as catro partes da avaliación en calquera convocatoria (exame teórico, traballo práctico, traballo teórico e participación activa ou exame práctico).

As probas tipo test poden cambiarse por outro tipo de respostas se así o consideran ese curso académico o profesorado (exame oral, de resposta curta ou desenrolo).

Contéplase a posibilidade de facer saídas para realizar prácticas en contextos específicos.

Data dos exames: consultar <http://feduc.webs.uvigo.es/index.php?id=213,934,0,0,1,0>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Galera, A., **Manual de didáctica de la Educación Física: una perspectiva constructivista integradora. Vol. 1. Funciones de impartición**, Paidós, 2001

Galera, A., **Manual de didáctica de la Educación Física: una perspectiva constructivista integradora. Vol. 2. Funciones de programación**, Paidós, 2001

Bibliografía Complementaria

López, V.M.; Monjas, R. y Pérez, D., **Buscando alternativas a la forma de entender y practicar la Educación Física Escolar**, INDE, 2003

Valle, S., **Cómo programar en educación física paso a paso**, INDE, 2007

Recomendacións

Outros comentarios

1. Asistir a clase, resultará moi beneficioso para cumprir os obxectivos da materia sobre todo nas súas aplicacións prácticas. Nas primeiras sesións os profesores da materia darán unha visión de conxunto e anticiparán as tarefas e actividades que serán desenvolvidas.
2. Se non podes asistir a clase, será especialmente importante acudir ás titorías do profesorado, así como a visita frecuente á plataforma docente da nosa Universidade TEMA.
3. A túa condición de estudante da Universidade de Vigo, abre a as portas os moitos recursos, ofertas e servizos. No SIOPE atoparás toda a información sobre as posibilidades formativas, culturais e deportivas que podes atopar na nosa Universidade.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións significativas nas metodoloxías nos tres escenarios docentes previstos. A única adaptación resaltable é a relativa ao seu modo de execución. Dentro do posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías levaríanse a cabo de modo semipresencial e virtual. Por outra banda, no escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas adaptaríanse a unha modalidade de execución virtual.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto a súa modalidade de execución.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

Levarase a cabo con medios telemáticos, baixo a modalidade de concertación previa.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia.

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Ante a situación de alarma, a avaliación levouse a cabo de modo virtual e só se modificaron as cuestións relacionadas coa intervención práctica, que se converteron en deseño ou exercicios de práctica físico-deportiva. As probas non variaron e a ponderación modificouse, aumentando o test nun 5% e diminuíndo a participación activa nas prácticas nun 5%.

* Probas pendentes que se manteñen

Todas as probas propostas na guía docente para as vindeiras convocatorias, mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2020-21.

Os criterios de avaliación se manteñen, tanto para o alumnado asistente, coma para o non asistente.
Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero si no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos.

* Probas que se modifican

Non hai modificacións.

* Novas probas

Non se prevén .

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Lingua e literatura: Galego**

Materia	Lingua e literatura: Galego			
Código	P02G120V01602			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Alonso Núñez, Aquilino Santiago			
Profesorado	Alonso Núñez, Aquilino Santiago			
Correo-e	aalonso@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	<p>Os obxectivos desta materia son lingüísticos e literarios. A disciplina está concibida para profundar en coñecementos lingüísticos non impartidos en cursos anteriores (historia da lingua e lingua e sociedade fundamentalmente) e para fornecerlle ao alumnado os rudimentos necesarios para a comprensión e análise de textos literarios e/ou prosísticos.</p> <p>Entre os coñecementos lingüísticos, trátase, especialmente, a situación lingüística de Galicia contextualizada dentro da situación lingüística mundial. Este coñecemento debe preparar aos futuros mestres e mestras para resolver con eficacia os problemas derivados da situación lingüística galega e, en xeral, para afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües e multiculturais.</p>			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CE43	Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación
CE44	Adquirir formación literaria e coñecer a literatura infantil
CE46	Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma correspondente
CE48	Fomentar a lectura e animar a escribir
CE50	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT18	Creatividade
CT19	Lideranza

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecer e dominar as técnicas da expresión oral e escrita para mellorar as competencias orais e escritas e, especialmente, para mellorar a redacción de textos académicos	CB1		CE46	CT1
	CB2			CT2
	CB3			CT3
	CB4			CT9
				CT14
			CT16	
			CT17	
			CT18	
<hr/>				
Comprender que a dinámica diaria en educación primaria é cambiante en función de cada estudante, grupo, situación e saber ser flexible no exercicio da función docente			CE46	CT1
			CE48	CT3
			CE50	CT14
				CT16
				CT17
<hr/>				
Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente en galego			CE46	CT1
			CE48	CT3
			CE50	CT14
				CT16
				CT17
			CT18	
<hr/>				
Coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua	CB2	CG3	CE46	CT1
	CB4			CT3
				CT13
				CT14
				CT15
				CT16
				CT17
				CT18
				CT19
<hr/>				
Coñecer as liñas xerais da historia da lingua galega	CB1			CT1
	CB2			CT2
	CB3			CT3
	CB4			CT14
	CB5			CT16
<hr/>				
Coñecer os rudimentos teóricos para analizar a relación entre lingua e sociedade	CB1	CG3	CE50	CT1
	CB3			CT2
	CB4			CT3
	CB5			CT7
				CT9
				CT13
				CT14
				CT15
				CT16
				CT17
			CT18	
<hr/>				
Coñecer a situación lingüística mundial multilingüe e multicultural	CB1	CG3	CE50	CT1
	CB3			CT2
	CB4			CT3
	CB5			CT6
				CT7
				CT8
				CT13
				CT14
				CT15
				CT16
			CT17	
			CT18	
<hr/>				
Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües	CB2	CG3	CE50	CT1
				CT7
				CT8
				CT13
				CT14
				CT15
				CT16
				CT17
			CT18	

Relacionar a situación lingüística de Galicia coa situación lingüística mundial	CB2	CG1 CG3	CE50	CT1 CT2 CT3 CT6 CT7 CT8 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18
Coñecer a situación legal, a normalización e a normativización do galego	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG3	CE50	CT1 CT2 CT3 CT7 CT8 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18
Fomentar a eliminación dos prexuízos lingüísticos tanto da escola como da sociedade	CB2 CB3 CB4	CG3	CE50	CT1 CT7 CT8 CT9 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18
Coñecer a tradición oral e o folclore	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG3	CE44	CT1 CT3 CT9 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18
Adquirir formación literaria	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG3	CE44	CT1 CT2 CT3 CT7 CT8 CT14 CT16 CT18
Comprender o feito literario		CG3	CE44 CE48	CT1 CT2 CT3 CT14 CT16 CT18
Coñecer os rudimentos do comentario de texto (narrativo e/ou poético)	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG3	CE44 CE48	CT1 CT2 CT3 CT7 CT8 CT9 CT14 CT16 CT17 CT18

Cofecer a historia da literatura galega para saber contextualizar os textos que se comenten	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG3	CE44 CE48	CT1 CT2 CT3 CT7 CT8 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18
Aplicar os conceptos lingüísticos e literarios á análise da realidade galega atendendo á súa especificidade	CB2 CB3 CB4	CG3	CE43 CE44 CE46 CE48 CE50	CT1 CT2 CT3 CT7 CT8 CT9 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18

Contidos

Tema	
I. Historia da lingua	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1. A formación da lingua galega. 1. 2. O galego na Idade Media. 1. 3. Os Séculos Escuros. 1. 4. O século XIX. 1. 5. O século XX.
II. Lingua e sociedade	<ol style="list-style-type: none"> 2. 1. A linguaxe e a comunicación. Características esenciais da linguaxe. 2. 2. O estudo da lingua. A Lingüística e a Gramática. A Sociolingüística e a Socioloxía da Linguaxe. 2. 3. Unidade e variedade da lingua galega. 2. 4. Lingua oral e lingua escrita. Didáctica da pronunciación e da ortografía. O desenvolvemento da escritura. 2. 5. A situación lingüística no mundo: diversidade versus uniformidade. 2. 6. Os xuízos de feito versus os xuízos de valor. 2. 7. O prexuízos lingüísticos: definición e algúns exemplos. 2. 8. Linguas hexemónicas e linguas minorizadas. 2. 9. A relación entre estatus de lingua e poder político-económico. 2. 10. Ámbitos de uso do galego: ensino, medios de comunicación, igrexa, administración, etc. 2. 11. As linguas de comunicación internacional versus as linguas ameazadas. 2. 12. Distinción entre comunidade lingüística e comunidade política. 2. 13. Principios legais para a recuperación das linguas ameazadas. Personalidade e Territorialidade. 2. 14. Linguas en contacto: o caso galego. Bilingüismo e diglosia. 2. 14. 1. Definicións. 2. 14. 2. Precisións conceptuais sobre a diglosia. 2. 14. 3. Interferencias lingüísticas derivadas do contacto entre linguas. 2. 15. A normalización e a normativización. 2. 15. 1. Precisións terminolóxicas. 2. 15. 2. A situación legal do galego. 2. 15. 3. A normativización.
III. Tradición oral e folclore	<ol style="list-style-type: none"> 3.1. A literatura popular de tradición oral. 3.2. Da literatura de tradición oral á tradición escrita de autor.
IV. Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 4. 1. Breve historia da literatura galega. 4. 2. Especificidade da literatura galega. 4. 3. O comentario de texto. 4. 4. A linguaxe e a literatura.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	14	34	48
Resolución de problemas	22	34	56

Lección maxistral	14	30	44
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Comentario dun texto literario prosístico e/ou poético.
Resolución de problemas	Corrección de actividades iniciadas na aula ou non e análise de lecturas complementarias.
Lección maxistral	Exposición teórica sobre os contidos do temario e análise da lectura "Mal de linguas" de Jesús Tusón.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Aclaracións relativas ao programa, a algún tema explicado na aula ou a calquera dúbida relativa ás actividades programadas. Orientacións sobre a elaboración dun traballo escrito.
Resolución de problemas	Aclaracións relativas ao programa, a algún tema explicado na aula ou a calquera dúbida relativa ás actividades programadas. Orientacións sobre a elaboración dun traballo escrito.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Traballo tutelado	Traballo orixinal	40	CB1	CG1	CE43	CT1
			CB2		CE44	CT2
			CB3		CE46	CT3
			CB4		CE48	CT6
			CB5			CT7
					CT8	
					CT13	
					CT14	
					CT16	
					CT17	
					CT18	
Resolución de problemas	Asistencia e participación	5	CB1	CG1	CE43	CT1
			CB2	CG3	CE44	CT2
			CB3		CE46	CT3
			CB4		CE48	CT6
			CB5		CE50	CT7
						CT8
						CT9
						CT12
						CT13
						CT14
			CT15			
			CT16			
			CT17			
			CT18			
			CT19			
Lección maxistral	Asistencia e participación	5	CB1	CG1	CE43	CT1
			CB2	CG3	CE44	CT2
			CB3		CE46	CT3
			CB4		CE48	CT6
			CB5		CE50	CT7
						CT8
						CT9
						CT12
						CT13
						CT14
			CT15			
			CT16			
			CT17			
			CT18			
			CT19			

Outros comentarios sobre a Avaliación

Modelo A. O alumnado que asista regularmente á clase terá que aprobar as recensións e o traballo literario para poder presentarse ao exame, a non ser que o profesor acorde outra cousa co alumno ou coa alumna. Para aprobar a materia hai que aprobar as recensións, o traballo e o exame.

Modelo B. O alumnado que non asista regularmente á clase terá que realizar un exame final de toda a materia, a non ser que o profesor acorde co alumno ou coa alumna outro tipo de avaliación.

Na segunda convocatoria procederase ao mesmo sistema de avaliación.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade. (<http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>)

Todo o alumnado, asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado (mediante un exame ou no modo en que se estableza na guía docente).

Bibliografía. Fontes de información**Bibliografía Básica**

GUTIÉRREZ IZQUIERDO, R., **Lecturas de nós. Introducción á literatura galega**, Xerais, 2000

MARINO, R., **Historia da lingua galega.**, Sotelo Blanco, 1998

MONTEAGUDO ROMERO, H., **Estudios de sociolingüística galega**, Galaxia, 1995

MORENO CABRERA, J.C., **La dignidad e igualdade de las linguas**, Alianza, 2000

VILLANUEVA, D., **El comentario del texto narrativo: cuento y novela**, Nostrum, 2006

VV.AA., **Galicia. Antropoloxía. Imaxinario. Literatura popular. Tomo XVIII.**, Hércules, 1997

Bibliografía Complementaria

NINYOLES, R., **Estructura Social e Política Lingüística**, Ir Indo, 1991

NOIA, C., **O conto de tradición oral" en Xornadas Internacionais de Cultura Tradicional**, Asociación Cultural Canle, 2005

TUSÓN, J., **Mal de linguas**, Positivas, 1990

Recomendacións**Outros comentarios**

A ficha persoal cos datos e a foto pegada debe entregarse nas dúas primeiras semanas de clase.

Plan de Continxencias**Descrición****RESULTADOS DE APRENDIZAXE:**

Durante o período das clases virtuais haberá que adaptar os resultados de aprendizaxe relacionados coa oralidade.

CONTIDOS:

Mantéñense os contidos, que serán todos fornecidos polo profesor. Agora ben, algúns deles poden non ser obxecto de exame.

PLANIFICACIÓN DOCENTE:

Mantense o traballo tutelado. Mantense o resto da planificación pero cos seguintes matices: A resolución de problemas será feita polos alumnos e subida a faitic con data de entrega límite. Teranse en conta os problemas de conectividade virtual que poidan ter os

alumnos. As leccións maxistras adaptaranse a clases virtuais impartidas no horario das clases A e serán completadas con material que se subirá a faitic antes das clases ou despois. Algúns deses materias serán só para ler como complemento. O exame será de preguntas de desenvolvemento e será preferiblemente presencial. De non ser posible isto, adaptarase ós medios dispoñibles na plataforma Faitic e teranse en conta os problemas de conectividade do alumnado.

METODOLOXÍA DOCENTE:

Traballo tutelado: Comentario dun texto literario prosístico . O alumnado subirá a faitic o traballo e o profesor atenderá a cada alumno individualmente por medio dunha titoría pedida con cita previa. Resolución de problemas: Corrección de actividades iniciadas na aula ou non e análise de lecturas complementarias. O alumnado subirá a faitic o traballo e o profesor atenderá a cada alumno individualmente por medio dunha titoría pedida con cita previa. Lección maxistral: Exposición teórica adaptada ás clases virtuais e complementada con material subido a faitic sobre os contidos do temario e análise da lectura "Mal de linguas" de Jesús Tusón.

ATENCIÓN PERSONALIZADA: Traballo tutelado: Aclaracións relativas ao programa, a algún tema explicado na aula presencial/virtual ou a calquera dúbida relativa ás actividades programadas. Orientacións sobre a elaboración dun traballo escrito. O alumnado terá que concertar cita previa co profesor e este atenderá por email, faitic ou teléfono. Resolución de problemas:Aclaracións relativas ao programa, a algún tema explicado na aula presencial/virtual ou a calquera dúbida relativa ás actividades programadas. Orientacións sobre a elaboración dun traballo escrito. O alumnado terá que concertar cita previa co profesor e este atenderá por email, faitic ou teléfono.

AVALIACIÓN:

Traballo tutelado: Traballo orixinal 45%. Resolución de problemas: Participación (recensións ou outras tarefas) 20%. Exame de preguntas de desenvolvemento: Exame 40%.

Outros comentarios sobre a Avaliación. Modelo A. O alumnado terá que aprobar as recensións e o traballo literario para poder presentarse ao exame, a non ser que o

profesor acorde outra cousa co alumno ou coa alumna. Para aprobar a materia hai que

aprobar as recensións, o traballo e o exame. Modelo B. O alumnado que non cumpra os requisitos do modelo A terá que realizar un exame final de toda a materia, a non ser que o profesor acorde co alumno ou coa alumna outro tipo de

avaliación. Na segunda

convocatoria procederase ao mesmo sistema de avaliación. As datas oficiais dos exames figuran na web do centro.

BIBLIOGRAFÍA. FONTES DE INFORMACIÓN:

Sen cambios. Amais da bibliografía sucinta da guía docente (a aplicación informática

deixou de permitir subir toda a bibliografía complementaria que en anos anteriores nos

obrigaran a elaborar), o alumnado recibirá na primeira clase deste curso unha bibliografía complementaria de tódolos temas do programa.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Lingua e literatura: Español**

Materia	Lingua e literatura: Español			
Código	P02G120V01603			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Fernández Soneira, Ana María			
Profesorado	Fernández Soneira, Ana María Rodríguez Vega, María Regina			
Correo-e	anafe@uvigo.es			
Web	http://about.me/a.fernandezsoneira			
Descrición xeral	Pretendemos que o alumnado adquira unha boa competencia lingüística e literaria do español e para alcanzar este obxectivo traballaremos as destrezas que entran en xogo no proceso comunicativo: a capacidade lectora, a expresión oral, a expresión escrita e a análise e interpretación de textos orais e escritos.			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CE5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
CE8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
CE10	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e legislativos da actividade educativa
CE11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
CE13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
CE14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
CE15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturais
CE16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
CE17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
CE30	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover a adquisición de competencias básicas nos estudantes
CE37	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes

CE43	Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación
CE44	Adquirir formación literaria e coñecer a literatura infantil
CE45	Coñecer o currículo escolar das linguas e a literatura
CE46	Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma correspondente
CE47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino
CE48	Fomentar a lectura e animar a escribir
CE49	Coñecer as dificultades para a aprendizaxe das linguas oficiais de estudantes doutras linguas
CE50	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües
CE51	Expresarse, oralmente e por escrito nunha lingua estranxeira
CE52	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CE53	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde as artes
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT9	Traballo en equipo
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT18	Creatividade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e da comunicación.	CB1	CG3	CE11	CT1
	CB2	CG5	CE15	CT3
	CB5	CG11	CE43	
			CE46	
			CE47	
			CE48	
			CE49	
			CE50	
Coñecer o currículo escolar da lingua española e da súa literatura.	CB1	CG1	CE5	CT1
	CB2	CG2	CE8	CT2
	CB3	CG3	CE10	CT16
			CE17	CT18
			CE30	
			CE37	
			CE43	
			CE44	
			CE45	
			CE48	
			CE53	
Adquirir coñecementos referidos aos procedementos de ensinanza-aprendizaxe da lingua española como medio de comunicación.	CB1	CG1	CE5	CT1
	CB2	CG2	CE8	CT3
	CB3	CG3	CE11	CT14
	CB4	CG4	CE15	CT16
	CB5	CG10	CE16	
		CG11	CE17	
			CE30	
			CE37	
			CE47	
			CE49	
			CE50	
			CE52	
Saber aplicar estratexias didácticas para mellorar o proceso de desenvolvemento das habilidades lingüísticas de expresión e comprensión oral.	CB1	CG1	CE5	CT1
	CB2	CG3	CE8	CT2
	CB3	CG11	CE11	CT3
	CB5		CE43	CT14
			CE46	CT16
			CE49	
			CE51	
			CE53	

Coñecer o proceso de aprendizaxe da lingua escrita e da súa ensinanza.	CB1 CB2 CB3 CB5	CG1 CG3 CG10	CE5 CE8 CE11 CE45 CE46 CE47 CE48 CE49 CE50	CT1 CT2 CT3 CT14 CT16
Desenvolver estratexias didácticas para a comprensión do texto escrito e promover a creatividade.	CB1 CB2 CB3 CB5	CG1 CG10 CG11	CE5 CE14 CE16 CE30 CE37 CE43 CE47 CE52 CE53	CT1 CT2 CT3 CT14 CT16 CT18
Coñecer e empregar adecuadamente recursos para fomentar a lectura como fonte de pracer e de enriquecemento persoal.	CB1 CB2 CB3 CB5	CG1 CG3 CG10 CG11	CE5 CE8 CE11 CE14 CE15 CE16 CE17 CE45 CE46 CE48	CT1 CT3 CT16
Desenvolver e avaliar contidos do currículo empregando recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG5 CG10	CE5 CE8 CE13 CE14 CE16 CE17 CE30 CE37 CE43	CT1 CT9 CT14 CT15 CT16

Contidos

Tema	
1. O currículo escolar á luz dos principios básicos da linguaxe e da comunicación.	1.1. A lingua, a linguaxe e a lingüística. 1.2. As disciplinas lingüísticas. 1.3. As competencias lingüísticas: a comprensión, a expresión e a interacción, na lingua escrita e na lingua oral. 1.4. A lingua no currículo escolar da educación primaria. 1.4.1. Comunicación oral. escoitar e falar 1.4.2. Competencia lectora 1.4.3. Competencia escrita 1.4.4. O coñecemento da lingua
2. Literatura, cultura, tradición, innovación.	2.1. Concepción e papel da literatura no currículo da educación primaria. 2.2. A competencia lectora de textos literarios coma fonte de "desarrollo integral y armónico de los aspectos intelectuales, afectivos y sociales de la persona" (RD 1513/2006). 2.3. Literatura, oralidade e escritura.
3. Interpretación e construción de textos dende o español, sobre todo de textos dos medios de comunicación social, do ámbito académico e da produción literaria	3.1. A unidade "texto". 3.2. Coherencia e cohesión. Procedimentos cohesivos. 3.3. Os marcadores do discurso e as funcións informativas. 3.4. Cuestións normativas e de estilo. 3.5. Tipoloxía textual: textos literarios e non literarios: 3.5.1. Textos dos medios de comunicación social 3.5.2. Textos do ámbito académico 3.5.3. Textos literarios. 3.6. Textos orais 3.6.1. Formas da comunicación pública: o debate, o foro, o coloquio, etc. 3.6.2. Relacións entre oralidade e escritura

4. Unidade e variedade do español: estándar, socioletos e rexistros.

4.1. Norma e uso do español: o español común e o español estándar.

4.2. Os socioletos.

4.3. Os niveis de fala: culto, coloquial, o argot, etc.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	2	2	4
Traballo tutelado	5	5	10
Resolución de problemas de forma autónoma	15	30	45
Presentación	2	10	12
Traballo tutelado	15	15	30
Lección maxistral	13	26	39
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	8	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Resolución de dúbidas. Consultas e seguimento dos traballos.
Traballo tutelado	Técnicas grupales participativas. Exames
Resolución de problemas de forma autónoma	Lecturas e documentación sobre os traballos que se van realizar. Lectura dunha obra literaria. Análise e creación de textos. Preparación da materia e dos exames
Presentación	Os alumnos farán unha exposición oral dun traballo en grupo.
Traballo tutelado	Os alumnos elaborarán traballos de aula vencellados ás explicacións teóricas.
Lección maxistral	Metodoloxía expositiva

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Estas titorías teñen coma obxectivo axudar a resolver as dúbidas que os contidos da materia lle presenten aos alumnos.
Traballo tutelado	Preténdese que os alumnos empreguen estas titorías para facer consultas sobre os traballos e para que o profesor teña un seguimento da súa elaboración.
Presentación	Estas titorías servirán para que os alumnos vaian perfilando os traballos que escollan e para levar a cabo un seguimento sobre a súa elaboración e a estruturación das presentacións orais.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Elaboración de traballos: prácticas de lingua e de literatura, nas horas B (40%) e C (20%)	60	CB1 CG4 CE5 CT1 CB2 CG10 CE8 CT2 CB3 CG11 CE10 CT3 CB4 CE11 CT14 CB5 CE15 CT15 CE16 CT16 CE17 CT18 CE30 CE37 CE44 CE45 CE46 CE47
Presentación	Exposición dun traballo, na que se valorarán tanto os contidos coma a exposición oral.	20	CB2 CE13 CT1 CB3 CE14 CT2 CB4 CE16 CT3 CB5 CE17 CT9 CE45 CT14 CE46 CT15 CE47 CT16 CT18

Exame de preguntas de desenvolvemento	Os alumnos terán que responder a unhas preguntas de desenvolvemento.	20	CB1 CG1 CE8 CT1 CB2 CG10 CE17 CT2 CB3 CG11 CE43 CT3 CB4 CE45 CT14 CE46
---------------------------------------	--	----	--

Outros comentarios sobre a Avaliación

PRIMEIRA EDICIÓN DE ACTAS

Farase una avaliación continua a través do seguimento do alumno nos traballos da aula, a través da exposición de traballos e a realización de probas. Avaliarase a súa competencia oral, a súa competencia escrita e a aprendizaxe e adquisición de competencias e de coñecementos e a aportación crítica de ideas e reflexións no desenvolvemento dos devanditos traballos.

Para poder ser calificado con esta modalidade, o alumno deberá entregar todas as probas establecidas polas docentes, nas datas indicadas. Se o alumno non entrega todos os traballos, non poderá acollerse á avaliación continua.

Os alumnos que non fagan avaliación continua farán unha proba final que valerá o 100% da nota final, que se realizará nas datas oficiais establecidas polo centro. Neste exame haberá unha parte teórica e unha parte práctica que abrangue tanto exercicios de corrección lingüística, semellantes aos desenvolvidos nas horas prácticas da materia, como de aplicación didáctica dos contidos estudados ao longo do curso.

Os alumnos poderán consultar as datas oficiais dos exames na web da facultade, no apartado de Organización Académica: <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>.

AVISO: a detección de plaxio nalgún dos traballos propostos suporá a perda do dereito á avaliación continua.

2ª CONVOCATORIA convocatoria de xullo farase unha proba final que valerá o 100% da calificación salvo para aqueles alumnos que teñan feito a avaliación continua, pero que non aprobasen na primeira convocatoria. A estes alumnos gardaráselles a nota obtida na Exposición do traballo (20%) e responderán a preguntas de desenvolvemento por un valor do 80% da nota. Estas preguntas serán tanto dos contidos teóricos da materia coma dos prácticos (exercicios de corrección lingüística e de aplicación didáctica dos contidos teóricos).

As datas dos exames poden consultarse na páxina web do centro, no apartado de Organización Académica: <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cassany, Daniel et al., **Enseñar lengua**, Graó, 2003

Cerrillo Torremocha, Pedro César, **La animación a la lectura desde las edades tempranas**, Biblioteca Virtual Universal, 2007

Escandell Vidal, Mª Victoria, **La comunicación**, Gredos, 2005

Rienda, José, **Claves de la composición escrita**, Pirámide, 2015

Palou, Juli & Carmina Bosch (coords.), **La lengua oral en la escuela. 10 experiencias didácticas**, Graó, 2005

Mata Anaya, Juan et al. (eds.), **Didáctica de la lengua y la literatura**, Pirámide, 2015

Fundación del español urgente, **Fundéu BBVA**, www.fundeu.es, 2018

Montolío, Estrella, **Manual de escritura académica y profesional. Vol. 1: Estrategias gramaticales**, 3, Ariel, 2017

Montolío, Estrella, **Manual de escritura académica y profesional. Vol. 2: Estrategias discursivas**, 1, Ariel, 2014

Martín Vegas, Rosa Ana, **Desarrollo de la competencia lingüística y literaria en la educación primaria**, Síntesis, 2018

Díez, Antonio y Clemente, Vicente, **Didáctica de la lengua y la literatura para los estudiantes para maestro/a: Saberes previos y reflexión didáctica**, Octaedro, 2017

Alonso Galeano, Arturo, **Enseñar literatura: entre el asombro, la experiencia y la formación**, 2018

Bibliografía Complementaria

BOE, **Real Decreto 126/2014, de 28 de febrero, por el que se establece el currículo básico de la Educación Primaria (BOE» núm. 52, 1 de marzo de 2014)**, Ministerio de Educación, 2014

Abascal, Mª Dolores, **La teoría de la oralidad**, Universidad de Málaga, 2004

Bernárdez Sanchís, Enrique, **El lenguaje como cultura**, Alianza, 2008

Bernárdez Sanchís, Enrique, **Lingüística del texto**, Arco Libros, 1987

Briz, Antonio, **"Lo coloquial y lo formal. El eje de la variedad lingüística"**, 2007

Instituto Cervantes, **El libro del español correcto. Claves para hablar y escribir bien en español**, Espasa Libros, 2012

Loureda Lamas, Óscar, **Nuevas perspectivas para el análisis del texto**, Universidad de Murcia, 2010

Sánchez Abchí, Verónica et al., **Producción escrita y dificultades de aprendizaje**, Graó, 2013

Núñez, Cristina y Rafael Romero, **Emocionario. Di lo que sientes**, Palabras Aladas, 2013

Montolío, Estrella (coord.), **Manual práctico de escritura académica (3 vol.)**, Ariel, 2000

Fidalgo Redondo, Raquel et al., **Cómo enseñar composición escrita en el aula: un modelo de instrucción cognitivo-estratégico y autorregulado**, Aula Abierta, 2009

Martín Vegas, Rosa Ana, **Recursos didácticos en lengua y literatura**, Síntesis, 2015

Mendoza Fillola, Antonio (coord.), **Didáctica de la lengua y la literatura para primaria**, Prentice Hall, 2003

- Mendoza Fillola, Antonio, **Función de la literatura infantil y juvenil en la formación de la competencia literaria**, Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes, 2008
- Yubero Jiménez, Santiago et al (coords.), **Las bibliotecas en la formación del hábito lector**, Universidad de Castilla-La Mancha, 2015
- Tascón, Mario (dir.), **Escribir en Internet. Guía para los nuevos medios y las redes sociales**, Galaxia Gutenberg / Fundéu BBVA., 2012
- Nisbet, J. y J. Shucksmith, **Estrategias de aprendizaje**, 4ª, Santillana, 1994
- Ong, Walter, **Oralidad y escritura. Tecnologías de la palabra**, 2ª, Fondo de Cultura Económica, 2016
- VVAA, **Hablar en clase. Cómo trabajar la lengua oral en el centro escolar**, Graó, 2005
- Guerrero Ruiz, Pedro & Mª Teresa Caro (coords.), **Didáctica de la lengua y educación literaria**, Pirámide, 2015
- Capdevila, Carles, **Educar mejor. Once conversaciones para acompañar a familias y maestros**, Arcàdia, 2016
- VVAA, **TED Talks EDUCATION**, <https://www.ted.com/about/programs-initiatives/ted>, 2018
- Fundación Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes, **Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes**, <http://www.cervantesvirtual.com/>, 2018
- Real Academia Española, **Enclave RAE**, <https://enclave.rae.es/>, 2019
- Valcárcel, Rafael R., **Azul (serie)**, Palabras Aladas, 2015-2019
- Fernández Martín, Patricia, **Didáctica de la Lengua Española en Educación Primaria**, Paraninfo, 2019
- Martín Vegas, Ana Rosa, **Desarrollo de la competencia lingüística y literaria en la educación primaria**, Síntesis, 2018

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingua española/P02G120V01303

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen
Mantéñense todas salvo a Lección maxistral.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Lección maxistral: a través do campus remoto farase unha breve explicación dos contidos teóricos e as clases se plantexarán a partir das preguntas e das dúbidas dos alumnos. Crearase un Foro en Faitic para debatir nel sobre os temas da materia e pedirilles aos alumnos pequenos resumos dos temas relativos as competencias lingüísticas e literarias do currículo de educación primaria (que estarán a súa disposición en Faitic).

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

A atención personalizada levase a través de diferentes medios:

1. Resolución grupal de dúbidas nunha hora das clases virtuais que se desenvolven no horario da materia.
2. Titorías individualizadas ou en pequeno grupo a través de Skype/despacho virtual da profesora.
3. Intercambio de correos electrónicos
4. Foro de [Seguimento do curso] en Faitic

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non procede

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Toda a bibliografía que imos empregar está na guía docente. Se nestes meses aparece nova bibliografía esencial para o desenvolvemento da materia será proporcionada ao alumnado.

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Mantense a porcentaxe de cada unha das probas e a esencia das mesmas.

A materia está plantexada para facer unha avaliación continua, polo que só se sinalan pequenas modificacións derivadas da non presencialidade.

No caso dos traballos que teñen unha porcentaxe da nota vencellada a unha exposición oral, a avaliación farase sobre os traballos escritos (sen porcentaxe de puntuación para a exposición oral).

A proba ("Exame de preguntas de desenvolvemento") que figura na guía docente e que está pensada para desenvolverse de xeito presencial na data oficial establecida polo centro será substituída, de se-lo caso, por unha actividade de avaliación non presencial

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Educación ambiental para o desenvolvemento**

Materia	Educación ambiental para o desenvolvemento			
Código	P02G120V01901			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Varela Losada, María Mercedes			
Profesorado	Varela Losada, María Mercedes			
Correo-e	mercedesvare@gmail.com			
Web				
Descrición xeral	Esta materia ten como obxectivo principal a educación para un desenvolvemento sustentable. Os contidos farán especial fincapé no desenvolvemento de aspectos prácticos relacionados cos procedementos, técnicas e estratexias para elaborar e aplicar programas ou actividades de Educación Ambiental (EA).			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
CG7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible

CE29	Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostenible
CE30	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover a adquisición de competencias básicas nos estudantes
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT4	Coñecemento de lingua estranxeira
CT5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
CT11	Traballo nun contexto internacional
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT18	Creatividade
CT19	Lideranza
CT20	Coñecemento doutras culturas e costumes
CT21	Iniciativa e espírito emprendedor
CT22	Motivación pola calidade
CT23	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar, especialmente en relación co desenvolvemento sustentable	CB1	CG3	CE23	CT1
	CB2	CG5		CT2
	CB3	CG6		CT3
	CB4	CG11		CT4
	CB5			CT5
				CT6
				CT7
				CT8
				CT9
				CT10
				CT11
				CT12
				CT13
				CT14
				CT15
				CT16
				CT17
				CT18
				CT19
				CT20
				CT21
				CT22
				CT23

Suscitar e analizar problemas asociados coas ciencias, a vida cotiá e o medio ambiente, así como o desenvolvemento de accións cidadás pertinentes, para procurar un futuro sustentable	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG4 CG7 CG8 CG9	CE29	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT20 CT21 CT22 CT23
--	---------------------------------	--------------------------	------	---

Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover a adquisición de competencias básicas nos estudantes , no marco da Educación Ambiental	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG4 CG5 CG6 CG10 CG12	CE30	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9 CT11 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT22 CT23
---	---------------------------------	---	------	---

Contidos

Tema	
BLOQUE 1. Análise da problemática ambiental	A crise ambiental Problemas ambientais do mundo actual. Diferentes alternativas ante a problemática ambiental. Desenvolvemento sustentable.
BLOQUE 2. Aproximación conceptual á Educación ambiental	Perspectiva histórica, concepto e fundamentos
BLOQUE 3. Incorporación da Educación ambiental ao currículo de Educación Primaria	Metodoloxías, recursos e materiais O deseño e posta en práctica de programas de EA para Educación Primaria Avaliación de actividades, programas e recursos de EA para Educación Primaria

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	8	15	23
Traballo tutelado	15	28	43
Aprendizaxe baseado en proxectos	12	28	40
Seminario	10	10	20
Saídas de estudo	1	2	3
Prácticas de laboratorio	7	14	21

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Presentación	Actividades expositivas do profesorado sobre os ámbitos temáticos da materia. Elaboración e exposición de presentación-resumen sobre os traballos realizados na materia polo alumnado
Traballo tutelado	Actividades e tarefas desenvolvidas na aula de forma grupal participativa e individual, tuteladas polo profesorado
Aprendizaxe baseado en proxectos	Elaboración de proxectos integrados e relacionados coa Educación Ambiental no marco da Educación primaria, onde se fomenta a actividade autónoma do alumnado
Seminario	Resolución de dúbidas, consulta e seguimento dos traballos
Saídas de estudo	Planificación e realización de saída para estudo e/ou recolleita de mostras no medio
Prácticas de laboratorio	Actividades prácticas tuteladas relacionadas coa Educación Ambiental (prácticas experimentais, talleres, saídas...)

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación	Atención personalizada (individual e en pequeno grupo) para a elaboración e exposición de presentación-resumen sobre os traballos realizados na materia polo alumnado, así como nas dúbidas que poidan xurdir nas actividades expositivas do profesorado. As sesións de titorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de FAITIC, ...) baixo a modalidade de concertación previa.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Atención personalizada (individual e en pequeno grupo) para a elaboración de proxectos integrados e relacionados coa Educación Ambiental no marco da Educación primaria, onde se fomenta a actividade autónoma do alumnado. As sesións de titorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de FAITIC, ...) baixo a modalidade de concertación previa.
Traballo tutelado	Atención personalizada (individual e en pequeno grupo) para a elaboración de actividades e tarefas desenvolvidas na aula de forma grupal participativa e individual. As sesións de titorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de FAITIC, ...) baixo a modalidade de concertación previa.
Prácticas de laboratorio	Atención personalizada (individual e en pequeno grupo) para a realización de actividades prácticas e entregas de cadernos de laboratorio. As sesións de titorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de FAITIC, ...) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas							
Presentación	Avaliación continua a través da elaboración e exposición de traballos	15	CB1	CG1	CE23	CT1				
			CB2	CG2	CE29	CT2				
			CB3	CG3	CE30	CT3				
			CB4	CG4		CT4				
			CB5	CG5		CT5				
				CG6		CT6				
				CG7		CT7				
				CG8		CT8				
				CG9		CT9				
				CG10		CT10				
				CG11		CT11				
				CG12		CT12				
						CT13				
						CT14				
						CT15				
						CT16				
						CT17				
						CT18				
						CT19				
						CT20				
						CT21				
						CT22				
						CT23				

Traballo tutelado	Avaliación global do proceso de aprendizaxe e adquisición de competencias e coñecementos mostrados a través dos traballos de aula	40	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12	CE23 CE29 CE30	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT20 CT21 CT22 CT23
Aprendizaxe baseado en proxectos	Elaboración continua a través do seguimento do alumnado	25			CE23 CE29 CE30	
Prácticas de laboratorio	Elaboración continua a través do seguimento da realización de actividades prácticas e do diario do alumnado	20	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12	CE23 CE29 CE30	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT20 CT21 CT22 CT23

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado que asista ao 80% das sesións teóricas e prácticas, cun aproveitamento axeitado, poderá superar a materia mediante a entrega de traballos de aula. No caso de que non se poda levar a cabo a modalidade de ensinanza presencial, eliminarase o requisito de asistencia para levar a cabo a avaliación continua

Para obter unha avaliación positiva é preciso obter a cualificación de aprobado en cada un dos traballos e probas de avaliación. Ademais se valorará como condición imprescindible o aproveitamento axeitado das sesións de aula e a participación correcta nos equipos.

A cualificación final será obtida mediante a acumulación porcentual de cada unha das cualificacións singulares.

O alumnado non asistente:

O alumnado que non cumpra coa asistencia indicada deberá realizar un exame e unha serie de traballos.

O alumnado en segunda convocatoria (e posteriores):

Este alumnado, deberá:

- No caso de ter asistido a clase, realizar as actividades pendentes de avaliación positiva e realizar un exame.
- No caso de ser alumnado non asistente, realizar o exame teórico/práctico (según corresponda) da materia e unha serie de traballos.

As datas de exames se poden consultar na web da facultade no apartado de organización académica
<http://http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ludevid, Manuel, **Un vivir distinto**, 1ª ed., Nivola, 2003

Mogensen, F., Mayer, M., Breiting, S. y Varga, A., **Educación para el desarrollo sostenible: tendencias, divergencias y criterios de calidad**, 1ª ed., Graò, 2009

Novo, María, **El desarrollo sostenible**, 1ª ed., Pearson, 2006

Novo, María, **Educación Ambiental. Edición revisada**, 1ª ed., Universitas, 2017

Pujol, Rosa; Vilches Amparo; Gil, Daniel,..., **La sostenibilidad un compromiso de la escuela**, 1ª ed., Graò, 2006

Bibliografía Complementaria

Álvarez, Pedro y Vega, Pedro, **Actitudes ambientales y conductas sostenibles. Implicaciones para la educación ambiental**, 2009

Arias, A.; Arias, D.; Navaza, V.; Rial, D., **O traballo por proxectos en infantil, primaria e secundaria**, 1ª ed., Consellería de Educación e Ordenación Universitari, 2009

Martínez Castillo, Roger, **La importancia de la educación ambiental ante la problemática actual**, 2010

Pujol, Rosa, **Didáctica de las ciencias en la educación primaria**, 2ª ed., Síntesis, 2007

Recomendacións

Outros comentarios

Suxírese asistencia e participación nas actividades individuais e **titorías

Plan de Continxencias

Descrición

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia.

Así, no caso de que non se poda levar a cabo a modalidade de ensinanza presencial, haberá unha adaptación das metodoloxías docentes aos medios telemáticos. A actividade docente impartirase mediante Campus Remoto e empregárase asemade a plataforma de teledocencia Faitic como reforzo, sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes

Neste contexto manterase a organización da materia por tarefas e proxectos, de forma que se siga promocionando o traballo autónomo do alumnado tanto a nivel individual como grupal.

En relación coas prácticas de laboratorio, estas acondiciónanse ao contexto, primándose aquelas que se poidan realizar en contornas virtuais e aquelas que o alumnado poida realizar de forma autónoma.

Ademais, a través de FAITIC facilitaráselle ao alumnado toda a documentación adicional necesaria: materiais de estudo, calendarios de entregas e criterios de avaliación.

A atención personalizada realizarase, neste caso, de forma telématica (correo electrónico, videoconferencia, foros de FAITIC, ...) baixo a modalidade de concertación previa.

A avaliación manterase segundo o disposto nesta guía docente, excepto en relación co requisito de asistencia, que se adaptará ás horas presenciais impartidas.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Educación artística**

Materia	Educación artística			
Código	P02G120V01902			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Ezquieta Llamas, Iciar			
Profesorado	Ezquieta Llamas, Iciar			
Correo-e	iciarezquieta@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia o alumnado adquirirá unha visión ampla sobre as diferentes concepcións e tendencias que conforman a linguaxe plástica e visual contemporánea así como plantexamentos e estratexias na educación artística.			

Competencias

Código

CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CE53	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde as artes
CE54	Coñecer o currículo escolar da educación artística, nos seus aspectos plástico, audiovisual e musical
CE55	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades musicais e plásticas dentro e fóra da escola
CE56	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT18	Creatividade
CT22	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Adquirir destrezas e habilidades para a produción e o análise artístico.	CB1	CG4	CE53	CT1
	CB4	CG8	CE54	CT7
		CG11	CE55	CT9
				CT14
				CT18

Abordar a educación artística dende a perspectiva da cultura visual	CG2 CG11	CE53 CE55	CT1 CT2 CT7 CT8 CT13 CT14 CT16 CT17 CT18
---	-------------	--------------	--

Contidos

Tema	
1- Educación artística e escola	1.1 Concepto de Arte e a súa historia: Intencionalidade artística e estética. 1.2 Curriculum de arte na escola. Novas propostas educativas. 1.3 Creatividade e procesos creativos.
2- Educación artística e cultura visual.	2.1 Contemporaneidade e cultura visual. 2.2 As novas linguaxes e comportamentos artísticos. 2.3 Propostas e estratexias no proceso de creación plástica e visual. 2.4 Adquisición de habilidades e destrezas técnico-artísticas para a creación.
3- Arte e educación. O museo e outros espazos de mediación.	3.1 O museo como recurso didáctico. 3.2 Entornos de creación: O espazo urbano e a paisaxe. 3.3 O patrimonio como ferramenta artística e de creación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	22.5	52.5
Resolución de problemas	30	22.5	52.5
Traballo tutelado	22.5	22.5	45

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices de traballos ou exercicios que o/a estudante ten que desenvolver.
Resolución de problemas	Formulación de problemas e/ou exercicios de carácter conceptual ou procedimental relacionados coa materia.
Traballo tutelado	Planificación e desenvolvemento de maneira individual ou en grupo de traballos e propostas de creación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O alumnado terá unha tutorización (presencial ou telemática) que facilite, na medida do posible o desenvolvemento óptimo dos traballos propostos.
Resolución de problemas	O alumnado terá unha tutorización (presencial ou telemática) que facilite, na medida do posible o desenvolvemento óptimo dos traballos propostos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Lección maxistral	Avaliación a través da participación e resolución de propostas, interpretación, valoración crítica e recoñecemento de contidos propios da materia.	30	CB1 CG2 CE55 CT1 CG3 CE56 CT7 CG11 CT8 CT9 CT14 CT18 CT22

Resolución de problemas	Avaliación a través da entrega e exposición de exercicios. Execución técnica adecuada de procedementos e experimentación de carácter artístico, plástico e visual.	35	CG11 CE55 CT1 CT7 CT8 CT14 CT18
Traballo tutelado	Avaliación a través da entrega, traballos prácticos, traballos teóricos e proxectos. Execución técnica/ conceptual adecuada de procedementos e experimentación de carácter artístico, plástico e visual.	35	CG3 CE55 CT8 CE56 CT9

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación será continua a través do seguimento do alumnado. Os alumnos/as que non tiveran asistido ou non cubran a porcentaxe obrigatoria de asistencia durante o curso académico ordinario, deberán superar una proba escrita de contidos teóricos que lles dará dereito á valoración do resto de entregas. Para coñecer os exercicios e traballo a realizar, o alumno/a debe contactar con antelación suficiente co profesorado responsable da materia mediante as tutorías.

Terase en conta:

- Os exercicios instrumentais e traballos.
- O proceso de aprendizaxe e a adquisición de competencias e coñecementos.

A calificación será numérica de 0 a 10 segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003)

De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo. Nesta 2ª convocatoria o alumnado ten que entregar os exercicios prácticos e teóricos que se fixeron durante o curso. Con respecto as datas dos exames da 2ª convocatoria poderán consualtalos no seguinte enlace: <http://fcced.uvigo.es/es/docencia/examenes/>

superar a materia os alumn@s teñen que obter como mínimo un 5 de puntuación.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Agirre, I., **Teorías y prácticas en educación artística. Ideas para una revisión pragmatista de la experiencia estética.**, Universidad Pública de Navarra,

Hernández, F., **Educación y cultura visual**, Octaedro,

Eisner, E., **Educación la visión artística**, Paidós,

Freedman, K., **Enseñar la cultura visual. Currículum, estética y la vida social del arte**, Octaedro,

Bibliografía Complementaria

Antúnez, N; Avila, N.; Zapatero, D., **El arte contemporáneo en la educación artística**, Eneida,

Acaso, M.; Berver, M.; Nuere, S.; Moreno, Mª del Carmen; Antúnez, **Didáctica de las artes y la cultura visual**, Akal,

□□ECUYER, C., **Educación en el asombro**, Plataforma,

CUADERNOS DE PEDAGOGÍA, **Educación con la naturaleza**, 439,

López Abril, Vega M. y Loren L., **El arte como herramienta ambiental**, Centro Nacional de Educación Ambiental, 2017

Heras Hernández, F., **EntreTantos. Guía práctica para dinamizar procesos participativos sobre problemas ambientales y sostenibilidad**, GEA, SCL, 2003

Hernández, F. y Calderón, N., **La investigación artística Un espacio de conocimiento disruptivo en las artes y en la universidad**, Octaedro, 2019

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Didáctica das artes plásticas e visuais/P02G120V01401

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Educación: Teoría e historia da educación/P02G120V01102

Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento/P02G120V01104

Expresión e linguaxe musical/P02G120V01403

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Didáctica das artes plásticas e visuais/P02G120V01401

Outros comentarios

- A guía docente é unha declaración de intencións.
- O alumnado que non asista as aulas debe de informar os primeiros 15 días do curso.
- Considerarase o alumnado non asistente o que falte un 80% as aulas.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións significativas nas metodoloxía nos tres escenarios docentes previstos. No posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías se levarían a cabo de modo presencial e virtual. Por outra banda, nun escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas se adaptarían a una modalidade de excepción virtual.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Non se modifican as dinámicas propias de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución: presencial e virtual (no caso un escenario mixto) e virtual exclusivamente (nun escenario a distancia)

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesión de titorización poderan realizarse presencialmente nas aulas e nos despachos de cada un dos docentes que impartan materia, ou por medios telemáticos (despachos virtuales) baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza.

No caso un escenario docente na modalidade a distancia, a titorización realizarase unicamente polos medios telemáticos.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia se procede.

* Outras modificacións

Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante Campus Remoto e preverase asemade o uso da plataforma de teledocencia FAITIC como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Todas as probas propostas na guía docente mantéñense en caquera das tres modalidades de ensinanza previstas para o curso 2020-2021 e todas as súas convocatorias.

Os criterios de avaliación, así coma a ponderación sobre a nota final, mantense, tanto para o alumnado asistente, coma para o non asistente.

Os procedimentos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero si no seu modo de excepción, no caso dos dous escenarios docentes extraordinarios previstos.

Así, no caso de estar nun escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliación podrán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalación e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaría a modalidade presencial coa virtual, ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual. Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse virtualmente.

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

Manterase o peso das probas realizadas

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

Manterase tanto a tipoloxía das probas planificadas como a súa ponderación

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

Non se modifica ninguna proba de avaliación

* Novas probas

Non se preven novas probas de aviación

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Ética e deontoloxía profesional**

Materia	Ética e deontoloxía profesional			
Código	P02G120V01903			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Caruncho Michinel, María Cristina			
Profesorado	Caruncho Michinel, María Cristina			
Correo-e	caruncho@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia de Ética e deontoloxía profesional tenta ofrecerlle ó alumnado os elementos instrumentais e conceptuais básicos para o achegamento á Ética. Proporcionarlle os conceptos fundamentais para a comprensión de textos relacionados coa Ética que lle permitan analizar, sintetizar e valorar criticamente as diferentes teorías da Ética proposta nos contidos e a posibilidade de aplicalas á realidade actual da sociedade e do ámbito educativo. Tenta tamén motivar ó alumnado sobre a importancia que a formación ética desempeña no seu traballo profesional.			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
CE10	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e legislativos da actividade educativa
CE13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
CE23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
CE29	Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostenible
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais

CT13 Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade

CT14 Razoamento crítico

CT15 Compromiso ético

CT16 Aprendizaxe autónoma

CT17 Adaptación a novas situacións

CT19 Lideranza

CT20 Coñecemento doutras culturas e costumes

CT22 Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
1.- Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais	CB2	CG8 CG10	CE8 CE10 CE13 CE23	CT1 CT2 CT9 CT12 CT15
2.- Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática	CB3	CG9 CG12	CE10	CT12 CT13 CT15
3.- Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e interxeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social, desenvolvemento sostible.	CB3	CG8 CG11 CG12	CE23 CE29	CT1 CT2 CT13 CT15 CT17
4.- Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico	CB3	CG4 CG5 CG8 CG11	CE23 CE29	CT7 CT14 CT15 CT19
5.- Valorar a relevancia das institucións públicas e privadas para a convivencia pacífica entre os pobos.				CT8 CT15 CT17
6.- Capacidade de analizar e sistematizar a información, e administrar e ser responsable do seu propio traballo	CB2	CG9	CE13	CT1 CT2 CT3 CT6 CT14
7.- Capacidade para investigar, analizar, avaliar e utilizar o coñecemento actual.		CG8 CG10 CG11 CG12	CE23	CT1 CT2 CT3 CT6 CT14
8.- Saber distinguir moral e ética. Coñecer os rasgos formais do discurso ético. Coñecer os desafíos máis destacados plantexados á ética como proposta universalizable e as principais metodoloxías seguidas na resolución das controversias morais. Coñecer as claves para entender e valorar as principais teorías éticas normativas, as dificultades de xustificación de determinados principios morais, así como as claves para entender e valorar destacadas propostas éticas de resolución de conflitos morais que preocupan a sociedade do noso tempo.	CB1 CB2 CB3	CG12	CE23	CT1 CT6 CT14
9.- Capacidade para recoñecer e analizar criticamente argumentos éticos de nivel básico para recoñecer as cuestións esenciais que subxacen ás controversias morais que persisten nas nosas sociedades.				CT6 CT14 CT16
10.- Capacidade de afrontar autonomamente os problemas que suscitan as teorías éticas e considerarlos un reto a súa propia forma de pensar.				CT7 CT15 CT16 CT17 CT20
11.- Capacidade de recoñecer a relevancia e a utilidade social da ética e de recoñecer as constantes implicacións éticas que ten a práctica educativa e tomar conciencia das mesmas.				CT15 CT22
12.- Capacidade de consolidar unha identidade docente ética comprometida coa súa responsabilidade social no contexto educativo				CT7 CT9 CT14 CT15 CT16 CT22

13.- Habilidade para xestionar e resolver conflitos, dilemas e problemas éticos vinculados coa tarefa educativa.

CT7
CT8
CT9
CT13
CT15
CT22

14.- Contribuir á reflexión sobre a autonomía profesional do mestre.

CT14
CT15

15.- Contribuir á promoción das mellores prácticas da profesión educativa.

CT15
CT22

Contidos

Tema	
I.- Introducción: a formación moral e o ámbito educativo.	1.- Introducción ás teorías do desenvolvemento moral. 2.- Modelos de educación moral.
II.- Ética e moral: aproximación conceptual.	3.- A moral: bases socioantropolóxicas da moral. 4.- A Ética: teorías e problemas de fundamentación. 5.- A Ética e os seus lindes. 6.- Deontoloxismo vs. Teleoloxismo. Teorías éticas contemporáneas. 7.- Éticas Aplicadas: principios morais e casos prácticos.
III.- Ética, educación e Dereitos Humanos.	9.- Ética da diferenza. 10.- Ética e democracia. 11.- A xustiza: ética, cidadanía e desenvolvemento.
IV.- Ética e deontoloxía profesional.	12.- Deontoloxía profesional e ámbito educativo. 13.- Transformacións socioculturais e formación ético-moral: actitudes fronte a fenómenos como a discriminación, educación e xénero, etc.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	5	15	20
Presentación	5	25	30
Estudo previo	0	10	10
Seminario	8	0	8
Traballo tutelado	5	30	35
Lección maxistral	45	0	45
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Plantexamento e resolución de supostos prácticos que, individualmente e/ou en grupo, deberá desenvolver o alumnado.
Presentación	Presentación e exposición dos traballos desenvolvidos individualmente e/ou en grupo.
Estudo previo	Repaso e estudo das nocións introducidas nas sesións teóricas e seminarios. Lectura e recensión crítica de materiais propostos para a aprendizaxe e para a elaboración do cartafol/dossier.
Seminario	Resolución de dúbidas que se lle presenten ao alumno/a no proceso de aprendizaxe, e apoio na elaboración dos traballos individuais e/ou en grupo.
Traballo tutelado	Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo sobre algún aspecto do temario, titorizados polo profesor.
Lección maxistral	Método expositivo. Lección maxistral dos contidos teóricos da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación	Resolvanse as dúbidas e dificultades que o alumnado encontre na elaboración das tarefas: traballo, comentarios, etc.
Seminario	Resolvanse as dúbidas e dificultades que o alumnado encontre na elaboración das tarefas: traballo, comentarios, etc.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Estudo de casos	Estudo, análise e debate sobre os casos prácticos vecellados ao temario da materia.	10	CB1 CB2 CB3	CG8 CG10 CG12	CE13 CE23 CE13	CT1 CT7 CT9 CT14 CT15 CT16 CT20
Presentación	Exposición dos traballos elaborados en grupo e do cartafol/dossier individual.	10	CB1 CB2	CG8 CG10 CG12	CE8 CE10 CE13 CE23	CT1 CT2 CT6 CT9 CT14 CT15 CT16
Traballo tutelado	Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo sobre algún aspecto do temario, titorizados polo profesor.	30	CB1 CB2	CG8 CG10 CG12	CE8 CE10 CE13 CE23	CT1 CT2 CT6 CT9 CT12 CT14 CT16 CT20 CT22
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame da materia	50				

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado presencial e o non presencial ten que alcanzar o 50% en cada unha das probas para superar a materia.

Segunda convocatoria: de non ter superada algunha das probas ou actividades obxecto de avaliación, poderán recuperarse na convocatoria de xullo.

Alumnado non presencial: o alumnado que non poda asistir á clase regularmente, non poda seguir a avaliación continuada nin asistir á titorización dos traballos, realizará as seguintes probas: unha proba de contidos teóricos, un traballo individual a determinar polo profesor (50%).

Para aprobar é preciso alcanzar o 50% en cada unha das probas. As cualificacións dos Traballos Tutelados, Presentacións e Estudos de casos manteranse ata que o alumno/a supere o exame da materia. De non ter superado a materia na primeira convocatoria, as competencias adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.

Las fechas oficiales de los exámenes pueden consultarse en la web de la Facultad en el apartado de Organización Académica (<http://feduc.webs.uvigo.es/index.php>).

Todo o alumnado, asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado (mediante un exame ou no modo en que se estableza na guía docente).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

MORATALLA, A. D.:, **Ética para educadores.**, 1ª, PPC, 2008

CAMPS, Victoria, **Breve historia de la Ética**, 1ª, RBA, 2013

GARCÍA LÓPEZ, R., JOVER OLMEDO, G y ESCÁMEZ SÁNCHEZ, J., **Ética profesional docente**, 1ª, Síntesis, 2010

GUERRERO, A., **Apuntes de filosofía moral**, 1ª, Playa de Akaba, 2010

MARTÍNEZ NAVARRO, E., **Ética profesional de los profesores**, 1ª, Desclee de Brouwer, 2010

PÉREZ GÓMEZ, A., "Aprender a educar. Nuevos desafíos para la formación de docentes". **Revista Universitaria de Formación del Profesorado**, Vol. 24. Nº 2 (37-60), 2010

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

As cualificacións obtidas nos apartados de estudo de casos e análise de situacións, presentacións e exposicións e cartafol/dossier manteranse para aqueles alumnos que na convocatoria de xuño non superen a proba de resposta longa, de desenvolvemento.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

METODOLOXÍA. Desde o punto de vista metodolóxico:

A.- Poderá conservarse:1.- A lección maxistral (se ben accederase á mesma a través dos mecanismos do campus remoto).

2.- Ao mesmo tempos traballos dirixidos polo docente seguiran baixo as mesmas regras, se ben seu control levarase a cabo coa plataforma FAITIC e/o correo electrónico.

B.- Variacións metodolóxicas.-Anúlense os foros/grupos de discusión.

TUTORIAS.- No horario oficial seguimento desde o despacho virtual. En xeral, atenderase ao alumnado a través do correo electrónico.

CONTIDOS.- Mantéñense contidos teóricos e temática- bibliografíaos traballos individuais.

AVALIACIÓN.- Examen (test con resposta fundamentada en contestación curta), 50% da nota. O traballo individual será o outro 50% da nota.

BIBLIOGRAFÍA.-Achegarase ao alumnado uns apuntes da materia (FAITIC- apuntes Ética e deontoloxía- Cristina Caruncho) co fin de favorecer o máximo o seguimento das explicacións .

DATOS IDENTIFICATIVOS**Introdución ao feito relixioso e ao cristián**

Materia	Introdución ao feito relixioso e ao cristián			
Código	P02G120V01908			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Fernandez Nuñez, Casimiro Jose			
Profesorado	Fernandez Nuñez, Casimiro Jose			
Correo-e	sanjosedepontevedra@gmail.com			
Web				
Descrición	Esta asignatura ensina el fenómeno religioso, y en concreto, el cristianismo, a través de sus fuentes (Biblia) xeral			

Competencias

Código				
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.			
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.			
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.			
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.			
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.			
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos			
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro			
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá			
CG7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa			
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes			
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural			
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos			
CE2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais			
CE5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias			
CE6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe			
CE10	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e legislativos da actividade educativa			
CE19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación			
CE22	Relacionar a educación co medio, e cooperar coas familias e a comunidade			
CE23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible			
CE29	Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostenible			
CE34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico			

CE36	Coñecer o feito relixioso ao longo da historia e a súa relación coa cultura
CE37	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CE45	Coñecer o currículo escolar das linguas e a literatura
CE64	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT9	Traballo en equipo
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT18	Creatividade
CT19	Lideranza
CT20	Coñecemento doutras culturas e costumes

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecer as áreas curriculares de Educación primaria	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1	CE5	CT1 CT3 CT12 CT15
Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino		CG2 CG4 CG12	CE6 CE19 CE34 CE37	CT1 CT2 CT3
Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG10 CG11 CG12 CG5	CE2 CE5 CE6 CE10 CE19	CT1 CT2 CT12
Coñecer e aplicar no aula as tecnoloxías da información e a comunicación		CG10 CG11	CE29	CT15 CT16 CT19 CT20
Coñecer os principios básicos das ciencias sociais. Coñecer o currículo escolar das ciencias sociais		CG12	CE2 CE36	CT1 CT2 CT3 CT9
Coñecer o feito relixioso ao longo da historia e a súa relación coa cultura		CG1 CG11	CE22 CE36	CT1 CT2 CT3 CT9 CT12
Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos axeitados e promover as competencias correspondentes nos alumnos		CG1 CG12	CE5 CE37 CE64	CT1 CT2 CT3 CT9 CT14 CT15
Coñecer os principais contidos do feito relixioso cristián			CE36 CE45	CT1 CT2 CT3 CT14 CT15
Coñecer o feito relixioso nas diversas culturas, así como a súa influencia social, ética e cultural		CG7	CE22 CE23 CE36	CT1 CT2 CT3 CT14 CT15 CT18

Contidos

Tema

2. APRENDER A ENSIÑAR NA AREA DE RELIXIÓN 2. Principales cuestións da Pedagogía da relixión

3. PRÁCTICA DOCENTE A ENSEÑANZA RELIXIOSA 3. Líñas de investigación actuais da didáctica da relixión

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	12	12	24
Traballo tutelado	6	6	12
Lección maxistral	22.5	22.5	45
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	42	45
Resolución de problemas e/ou exercicios	12	12	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Resolución de problemas	Resolución de casos prácticos relacionados coa materia
Traballo tutelado	Resolución de casos prácticos relacionados coa metría
Lección maxistral	Exposición de contidos da materia con apoio de material escrito

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Se atenderá a través de tutorías y en el aula
Traballo tutelado	Se atenderá a través de tutorías y en el aula
Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	Se atenderá a través de tutorías y en el aula
Resolución de problemas e/ou exercicios	Se atenderá a través de tutorías y en el aula

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo tutelado	Comentario de texto	10	CG12 CE23 CT1 CE34 CT14 CE64 CT16 CT18
Exame de preguntas de desenvolvemento	Unha proba teórico-práctica sobre os contidos	80	CG1 CE5 CT1 CG2 CE10 CT2 CG4 CE19 CT3 CG10 CE37 CT14 CG11 CT15 CG12
Resolución de problemas e/ou exercicios	Cuestións candentes socioreligiosas	10	CG7 CE2 CT1 CG12 CE6 CT3 CE22 CT9 CE29 CT12 CE34 CT14 CE36 CT16 CE64

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos que non superen a asignatura en primeira convocatoria ou aqueles que non se presenten poderán facer uso da SEGUNDA CONVOCATORIA na que se plantexará unha proba teórico-práctica sobre os contidos xerais do curso. OS alumnos non asistentes farán unha proba escrita sobre os contidos da materia.

as datas dos exames se poden consultar na web da facultade. no apartado de organización académica
<http://fcced.uvigo.es/es/docencia/examenes>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BIBLIA (Edición Biblia de Jerusalén,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen manterase a metodoloxía principal, tendo en conta as circunstancias. O curso basease na exposición presencial (que no caso necesario pasariase ás titorias ou desenrolariase a través de transmisión en vídeo conferencia-

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Catecismo da Igrexa Católica

Pedagogía y didáctica de la religión católica (Pablo de Andrés Abaleta) Ed. Monte Carmelo

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

as probas manteñense co mesmo porcentaxe de valoración.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Literatura infantil e xuvenil**

Materia	Literatura infantil e xuvenil			
Código	P02G120V01910			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Agrelo Costas, María Eulalia			
Profesorado	Agrelo Costas, María Eulalia			
Correo-e	magrelo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia proporcionaralle ao futuro docente formación literaria, técnicas e recursos para que as nenas e os nenos de Educación Primaria valoren e gocen a literatura. Ademais presta especial atención ao desenvolvemento da creatividade lingüística e literaria.			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CE1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período 6-12 no contexto familiar, social e escolar
CE3	Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e identificar disfuncións
CE7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao período 6-12
CE22	Relacionar a educación co medio, e cooperar coas familias e a comunidade
CE44	Adquirir formación literaria e coñecer a literatura infantil
CE45	Coñecer o currículo escolar das linguas e a literatura
CE48	Fomentar a lectura e animar a escribir
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT18	Creatividade
CT20	Coñecemento doutras culturas e costumes

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias		
Coñecer o currículo escolar da lingua e a literatura na Educación Primaria.	CB1	CE1	CT2
	CB2	CE3	
	CB3	CE7	
	CB4	CE44	
	CB5	CE45	

Adquirir formación literaria e lingüística e comprender os principios que contribúen á formación persoal e social desde a literatura.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG3	CE1 CE44	CT1 CT3
Coñecemento dos usos expresivos da linguaxe como fundamento para a comprensión da literatura, e valoración do texto literario como medio de comunicación.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5		CE1 CE44 CE45 CE48	CT1 CT3
Coñecer o proceso de adquisición e desenvolvemento da competencia literaria en lectores iniciais e en lectores formados.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5		CE1 CE3 CE7 CE44 CE45 CE48	CT1 CT3
Coñecer os principais autores, obras e persoaxes da literatura infantil e juvenil, además da tradición e o folclore.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG2 CG3	CE7 CE44 CE45 CE48	CT1 CT2 CT3 CT12 CT18
Saber desenvolver estratexias didácticas para que a iniciación literaria sexa fonte de pracer e de enriquecemento persoal.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5		CE44 CE45 CE48	CT1 CT2 CT3 CT18
Coñecer métodos para incentivar a lectura estética e a lectura comprensiva. Saber aplicar estratexias didácticas para a comprensión e interpretación das obras literarias.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG4	CE7 CE44 CE45 CE48	CT1 CT2 CT3 CT18
Saber seleccionar textos adecuados para elaborar propostas didácticas orientadas á formación literaria en cada un dos tres ciclos de Educación Primaria.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG2 CG4	CE7 CE44 CE45 CE48	CT1 CT2 CT3 CT18
Valorar o texto literario como fonte de coñecemento de outros mundos, tempos, linguas e culturas.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG3	CE22 CE45 CE48	CT1 CT2 CT3 CT12 CT20
Fomentar a creatividade lingüística e literaria.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG3	CE48	CT3 CT18

Contidos

Tema	
1. Introducción á literatura infantil e xuvenil	Ensin e aprendizaxe da literatura de tradición oral e o folclore. Clásicos da literatura infantil e xuvenil. Tendencias, autores e obras principais da literatura infantil e xuvenil actual.
2. A educación literaria	Lingua, literatura e cultura. Tipoloxías e xéneros literarios. A competencia literaria. A literatura infantil e xuvenil na formación do lector literario. Tratamento didáctico da literatura en Educación Primaria. Obxectivos. Metodoloxía. Selección de textos para valorar e gozar coa literatura. Desenvolvemento de experiencias educativas e de materiais didácticos no eido literario.
3. Os talleres de creación literaria	Produción de textos. Técnicas e estratexias para fomentar a creatividade lingüística e literaria do alumnado. Propostas didácticas. Actividades de creación na aula.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	12	30	42

Presentación	20	45	65
Traballo tutelado	18	22	40
Actividades introductorias	1	0	1
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora dos contidos da materia, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, actividade ou proposta educativa a desenvolver polo estudantado.
Presentación	Elaboración e presentación dun traballo práctico en grupo sobre aspectos relacionados coa materia e a súa aplicación na aula.
Traballo tutelado	O alumnado desenvolverá propostas didácticas, experiencias educativas, actividades de creación literaria etc. baixo as directrices e supervisión da profesora.
Actividades introductorias	Esta sesión servirá para presentar a materia ao alumnado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Sesións nas que se fomentará o debate e reflexión ao redor dos contidos tratados, poñendo en valor as aprendizaxes previas e os coñecementos do alumnado, ao que se lle responderá a calquera dúbida ou cuestión de interese para a temática abordada. En caso de que as aulas se teñan que desenvolver baixo a modalidade mixta ou non presencial recorrerase ás videoconferencias e aos foros de FAITIC.
Presentación	Os traballos que se realicen e/ou expoñan serán resultado da colaboración alumnado/profesora para provocar a retroalimentación constante no proceso de ensino-aprendizaxe e lograr os obxectivos propostos. En caso de que as aulas se teñan que desenvolver baixo a modalidade mixta ou non presencial recorrerase ao correo electrónico, ás videoconferencias e aos foros de FAITIC para manter un contacto fluído e directo. Nestes dous últimos casos, sempre será baixo previa cita.
Traballo tutelado	A profesora estará á disposición de calquera consulta ou dúbida que se teña a ben realizar nas aulas presenciais ou remotas, así como no horario de tutoría a través das videoconferencias, foros de FAITIC e correo electrónico, sempre baixo previa cita.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Presentación	Valorarase a motivación, a aplicación didáctica, os recursos empregados, a creatividade, a expresión etc.	40	CB1 CG2 CE1 CT1 CB2 CG3 CE3 CT2 CB3 CG4 CE7 CT3 CB4 CE22 CT12 CB5 CE44 CT18 CE45 CT20 CE48
Traballo tutelado	A participación activa e a implicación nas tarefas de aula serán obxecto de avaliación continua.	10	CB1 CG2 CE1 CT1 CB2 CG3 CE3 CT2 CB3 CG4 CE7 CT3 CB4 CE22 CT12 CB5 CE44 CT18 CE45 CT20 CE48
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas sobre contidos da materia.	50	CE3 CT1 CE7 CT2 CE44 CT3 CE45 CE48

Outros comentarios sobre a Avaliación

De levárense a cabo os Proxectos de Ensino-Aprendizaxe da Universidade de Vigo, ofreceráselle ao alumnado a posibilidade de participar neles. Isto será tido en conta para a nota final.

Tamén se valorará a participación do alumnado en eventos científicos (congresos, xornadas...), en caso de que se poidan realizar.

Para superar a materia será requisito imprescindible aprobar tanto o exame coma a realización dos traballos que se establezan.

De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán de novo avaliadas na convocatoria de xullo.

Para ser avaliado como alumnado presencial, ha de asistirse ao 80% das aulas.

Aquel estudiantado que, por causa xustificada, NON POIDA ASISTIR regularmente será avaliado cunha proba escrita e a elaboración de tarefas. Desde o inicio das aulas, este alumnado porase en contacto coa docente para establecer un plan de traballo.

As datas do exame pódense consultar na páxina web da facultade (<http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>)

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BALLESTER ROCA, J., **La formación lectora y literaria**, Graó, 2015

CERRILLO, P., **Literatura infantil y juvenil y educación literari**, Cincel, 2007

GARCÍA PADRINO, J., **Historia crítica de la literatura infantil y juvenil en la España actual**, Marcial Pons, 2018

GARCÍA TEIJEIRO, A., **A poesía necesaria. Lectura e creación poética dentro da aula**, Galaxia, 2009

ROIG RECHOU, B.-A. (coord.), **Historia da Literatura Infantil e Xuvenil galega**, Edicións Xerais de Galicia, 2015

Bibliografía Complementaria

BUTIÑA, J. e outros, **Guía de teatro infantil y juvenil**, AEALIJ, 2002

CERRILLO, P., **¿Dónde está el niño que yo fui?**, Akal, 2004

CERRILLO, P. e GARCÍA PADRINO, J. (coords.), **Presente y futuro de la literatura infantil**, Universidad de Castilla-La Mancha, 2000

CERRILLO, P. e SÁNCHEZ ORTIZ, C., **La palabra en la memoria (Estudios de Literatura popular infantil)**, Universidad de Castilla-La Mancha, 2008

GIL, C., **¡A jugar con los poemas! Taller de poesía para niños**, CCS, 2003

GONZÁLEZ BOULLOSA, P., **Cando o rei por aquí pasou. Libro do folclore infantil galego**, Edicións Xerais de Galicia, 1997

HUERTAS GÓMEZ, R., **Poesía infantil y creatividad**, CCS, 2007

RODARI, G., **Gramática da fantasía**, Kalandraka, 2004

ROIG RECHOU, B.-A., **A literatura infantil e xuvenil galega no século XXI. Seis claves para entendela mellor**, Asociación de Amigos del Libro Infantil y Juvenil/, 2008

ROIG RECHOU, B.-A., P. LUCAS DOMÍNGUEZ e I. SOTO LÓPEZ (coords), **Teatro infantil. Do texto á representación**, Xerais/LIJMI/Fundación Caixagalicia, 2007

ROIG RECHOU, B.-A., I. SOTO LÓPEZ e M. NEIRA RODRÍGUEZ (coords), **A poesía infantil no século XXI (2000-2008)**, Xerais/LIJMI/Fundación Caixagalicia, 2008

ROIG RECHOU, B.-A., I. SOTO LÓPEZ e M. NEIRA RODRÍGUEZ (coords.), **O álbum na Literatura Infantil e Xuvenil (2000-2010)**, Xerais/LIJMI/Fundación Caixagalicia, 2011

RUIZ CAMPOS, A., **Literatura infantil: Introducción a su teoría y práctica**, Guadalmena, 2000

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Didáctica da lingua e literatura: Español/O05G120V01506

Didáctica da lingua e literatura: Galego/O05G120V01501

Outros comentarios

Recoméndase asistencia continua ás sesións de teoría e prácticas. A asistencia considérase fundamental para o seguimento da materia por parte do alumnado e para a avaliación por parte da profesora do grao de desenvolvemento das capacidades instrumentais e procedementais.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

En caso de que as aulas se impartan a través da modalidade mixta ou non presencial, mantéñense as mesmas metodoloxías docentes a través da plataforma do Campus Remoto e de FAITIC.

- Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado será atendido no horario de titoría a través do correo electrónico e da plataforma do Campus Remoto, neste caso, con previa cita.

- Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Os contidos serán os mesmos en calquera das modalidades de docencia.

- Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A través do FAITIC, poñerase a disposición do alumnado o material imprescindible para o desenvolvemento do proceso ensino-aprendizaxe.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

En función do momento no que o desenvolvemento ordinario da aulas se vexa alterado, explicaranse e expoñeranse nos espazos que proceda, e seguindo as indicacións que se reciban, as modificacións que experimenten as probas, traballos etc. e as porcentaxes de valoración.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Recursos para o ensino das matemáticas**

Materia	Recursos para o ensino das matemáticas			
Código	P02G120V01911			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Matemáticas			
Coordinador/a	Pérez Rodríguez, Marta			
Profesorado	Pérez Rodríguez, Marta			
Correo-e	martapr@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Con esta materia o alumnado adquirirá as competencias e coñecementos necesarios de matemáticas para o desenvolvemento da súa profesión.			

Competencias

Código

Resultados de aprendizaxeResultados de aprendizaxe Competencias

1. Adquirir competencias matemáticas básicas.
2. Coñecer o currículo escolar de matemáticas.
3. Analizar, razoar e comunicar propostas matemáticas.
4. Expor e resolver problemas vinculados coa vida cotiá.
5. Valorar a relación entre matemáticas e ciencias como un dos alicerces do coñecemento científico

Contidos

Tema

Resolución de problemas	Estratexias
Materiais para o ensino do cálculo	Números e operacións
Materiais para o ensino da xeometría.	Xeometría no plano e no espazo
Materiais para o ensino da medida	Medidas do tempo, lonxitudes, ángulos, áreas e volumes
Novas tecnoloxías.	Recursos en internet. Software para o ensino/aprendizaxe das matemáticas

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	2	4
Prácticas con apoio das TIC	25	40	65
Prácticas de campo	25	40	65
Exame de preguntas obxectivas	2	14	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos e de adquisición de habilidades básicas e procedementais en relación coa materia a través das TIC nun contexto de ensinanza/aprendizaxe con persoas con discapacidade intelectual.
	Utilizaranse Aprendizaxe colaborativa e Aprendizaxe e Servizo como metodoloxías integradas na actividade.

Prácticas de campo	<p>Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos non académicos exteriores.</p> <p>Utilizaranse Aprendizaxe Colaborativa e Aprendizaxe e Servizo como metodoloxías integradas na actividade.</p>
--------------------	--

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de *tutoría e, por outro, nas horas presenciais dos grupos C. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de faitic, campus remoto, ...)
Prácticas de campo	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de *tutoría e, por outro, nas horas presenciais dos grupos C. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de faitic, campus remoto, ...)
Prácticas con apoio das TIC	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de titoría e, por outro, nas horas presenciais dos grupos C. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de faitic, campus remoto, ...)
Probas	Descrición
Exame de preguntas obxectivas	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de *tutoría e, por outro, nas horas presenciais dos grupos C. Para a realización das titorías empregaranse medios telemáticos (correo electrónico, foro de faitic, campus remoto, ...)

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Prácticas con apoio das TIC	Portafolio das prácticas realizadas	40	
Prácticas de campo	Portafolio das prácticas realizadas	40	
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	20	

Outros comentarios sobre a Avaliación

- Todo o alumnado, asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado (mediante un exame ou no modo en que se estableza na guía docente).
- En caso de non ter superada a materia na primeira edición de actas, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xuño-xullo.
- A participación nas prácticas de camp é **voluntaria**. Os alumnos que non participen en dita metodoloxía seguirán o sistema de avaliación para non asistentes descrito a continuación.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA NON ASISTENTES E FIN DE CARREIRA

Exame de preguntas obxectivas

Descrición: probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.

Cualificación: 60%.

Competencias avaliadas: CE38, CE39, CE42

Traballo tutelado:

Descrición: deseño de secuencias didácticas con materiais tendo en conta as competencias do curriculum de matemáticas na Educación Primaria

Cualificación: 40%

Competencias avaliadas: todas as da materia

As datas oficiais dos exames poden ser consultadas na páxina web da facultade
(<http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>)

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cascallana, M.T., **Iniciación a la Matemática. Materiales y recursos didácticos**, 1, Santillana, 1988
Chamorro, M. C., **Didáctica de las Matemáticas para Primaria**, 1, Pearson Education, 2003
Godino J. D. Y otros, **Didáctica de las Matemáticas para Maestros**, 2004
Godino J. D. Y otros, **Matemáticas para Maestros**, 2004
Resnik, L. y Ford, W., **La enseñanza de las matemáticas y sus fundamentos psicológicos**, 1, Paidós/MEC, 1990
Rico, L., **Conocimiento numérico y formación del profesorado**, 1, Servicio publicaciobes Universidad de Granada, 1995
Skemp, R., **Psicología del aprendizaje de las matemáticas**, 1, Morata, 1980

Bibliografía Complementaria

Alsina, C. y otros, **Invitación a la geometría**, 1, Síntesis, 1987
Baroody, A., **El pensamiento matemático de los niños**, 1, Visor/MEC, 1988
Beard, R. M., **Psicología evolutiva de Piaget: una hipótesis para educadores**, 1, Kapelusz, 1979
Dickson, L. et al., **El aprendizaje de las Matemáticas**, 1, Labor, 1991
Guibert, A. et al., **Actividades geométricas para Educaión Infantil**, 1, Narcea, 1993
Lovell, S., **El desarrollo de los conceptos básicos y científicos en los niños**, 1, Morata, 1977
Orton A., **Didáctica de las matemáticas. Cuestiones, teoría y práctica en el aula**, 1, Morata/MEC, 1990
Piaget, J. y Szeminska, A., **Génesis del número en el niño**, 1, Guadalupe, 1973

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Matemáticas e a súa didáctica I/P02G120V01304
Matemáticas e a súa didáctica II/P02G120V01405

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determineno atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Mantéñense todas as metodoloxías docentes que se implementarán co apoio das ferramentas postas a disposición pola Universidade de Vigo (Foro Faitic, Campus Remoto, etc).

* Para o desenvolvemento das titorías o mecanismo non presencial de atención ao alumnado utilizaranse as ferramentas postas a disposición pola Universidade de Vigo (Foro Faitic, Campus Remoto, etc).

* Para o desenvolvemento das clases utilizarase o Campus Remoto.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Mantense a ponderación das actividades de avaliación.

* Para a realización das actividades de avaliación utilizaranse as ferramentas postas a disposición pola Universidade de Vigo (Faitic, Campus Remoto, etc).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Agrupacións instrumentais para a escola primaria**

Materia	Agrupacións instrumentais para a escola primaria			
Código	P02G120V01921			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	García Pintos, Isidro Lucato, Marco			
Profesorado	García Pintos, Isidro Lucato, Marco			
Correo-e	mlucato@uvigo.es isidrogarcia@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Agrupacións instrumentais para a escola forma parte da Área de Didáctica da Expresión Musical e engloba os coñecementos instrumentais, compositivos, interpretativos e de dirección da educación musical de nenos e nenas en idade escolar.			

Competencias

Código	
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CE2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
CE6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
CE13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
CE15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturais
CE17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
CE53	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde as artes
CE54	Coñecer o currículo escolar da educación artística, nos seus aspectos plástico, audiovisual e musical
CE55	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades musicais e plásticas dentro e fóra da escola
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT18	Creatividade
CT19	Lideranza
CT21	Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

1. Comprensión dos principios que contribúen á formación histórica, cultural, persoal e social desde a música instrumental.	CG3 CG11	CE15 CE54	CT7 CT9 CT12 CT18
2. Coñecementos das posibilidades e limitacións dos instrumentos Orff	CG8	CE15	CT7 CT9 CT16 CT18
3. Coñecemento do currículo escolar da educación musical, no seu aspecto musical.	CG11	CE2 CE15 CE17 CE53 CE54 CE55	CT5 CT7 CT12 CT14 CT16 CT17
4. Adquisición de recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades musicais dentro e fóra da escola.	CG2 CG3 CG4 CG8 CG11	CE2 CE6 CE13 CE15 CE17 CE53 CE55	CT2 CT5 CT7 CT8 CT9 CT10 CT12 CT17 CT18 CT21
5. Manexo e organización de instrumentos didácticos.	CG2 CG3 CG4 CG11	CE17 CE54 CE55	CT2 CT7 CT8 CT9 CT10 CT13 CT16 CT17 CT18 CT19
6. Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.	CG8	CE13 CE15 CE17 CE54 CE55	CT2 CT7 CT8 CT9 CT10 CT15 CT17 CT19 CT21
7. Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.	CG8	CE6 CE17	CT7 CT16
8. Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.	CG8	CE55	CT2 CT7 CT9 CT14 CT15 CT17 CT19 CT21
9. Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.	CG8	CE13	CT15 CT17 CT19
10. Capacidade para aplicar os principios técnicos e pedagóxicos ás agrupacións instrumentais	CG4 CG8 CG11	CE17	CT2 CT7 CT8 CT13 CT18
11. Elaboración e adaptación de repertorios musicais de diferentes estilos e xénero.	CG2 CG3	CE54	CT2 CT5 CT7 CT8 CT9 CT16 CT18

Contidos

Tema

Coñecer a orquestra escolar, o seu valor didáctico Creación de diversas orquestras escolares para distintos niveis e recursos e pedagóxico na aula de música.

Aprender as técnicas básicas de manexo dos instrumentos musicais escolares de son determinado e indeterminado Técnica con baquetas para instrumentos de placa e de percusión.

Saber crear unha lista instrumental partindo dun tema musical Desenvolvemento de habilidades para tocar instrumentos de parche.

Saber adaptar unha peza instrumental polifónica a instrumentos de placa e percusión. Coñecer a relación tímbrica entre instrumentos musicais clásicos e os instrumentos Orff.

Realizar arranxos e adaptacións para orgánicos instrumentais predeterminados. Relacionar os temas para instrumentos orquestrais coas posibilidades dos instrumentos Orff: altura e timbre.

Coñecer a relación tímbrica entre instrumentos musicais clásicos e os instrumentos Orff. Demostrar saber organizar e dirixir os arranxos creados.

Relacionar os temas para instrumentos orquestrais coas posibilidades dos instrumentos Orff: altura e timbre.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	7	0	7
Traballo tutelado	9	54	63
Traballo tutelado	10	30	40
Práctica de laboratorio	25	15	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	Realización práctica (dirección, interpretación e realización global) de obras e arranxos.
Traballo tutelado	Coñecemento da técnica (pedal, ostinato, bordón, etc..) necesaria para o arranxo de pezas infantís.
Traballo tutelado	Resolución de dúbidas. Consultas e seguimento dos traballos
	Capacidade autónoma do alumno

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Participación e implicación nas distintas tarefas que se realizan na aula.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas		
Presentación	Dirección, interpretación e montaxe global dunha obra elixida para conxunto instrumental Orff no concerto-exame final.	30	CG2 CG4	CE2 CE6 CE13 CE53 CE54	CT2 CT7 CT8 CT9 CT12 CT16 CT17 CT18 CT19
Traballo tutelado	Realización de arranxos sobre cancións infantís e obras instrumentais. Demostrar nun exercicio presencial saber crear un arranxo infantil sobre unha peza dada.	30	CG2 CG4	CE2 CE6 CE13 CE15 CE17 CE53 CE54 CE55	CT2 CT5 CT7 CT8 CT9 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19

Traballo tutelado Participación, implicación e asistencia á clase.	40	CG2	CE2	CT2
		CG4	CE6	CT5
		CG11	CE17	CT7
			CE54	CT8
Dirección e interpretación de traballos realizados na aula.			CE55	CT14
				CT16
				CT18

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado que non asista ás clases ou que non acade a asistencia mínima para ser avaliado como alumnado presencial, deberá poñerse en contacto co profesorado da materia, o cal lle indicará as tarefas que debe realizar para superar a mesma.

Estas tarefas consistirán fundamentalmente en:

Prácticas:

execución de fragmentos musicais tocando un instrumento escolar

demostrar saber dirixir unha peza musical e saber crear un acompañamento

Saber instrumentar unha peza musical para orquestra escolar

Teóricas:

Demostrar coñecer os elementos da linguaxe musical:

melodía (notas, escalas, modos e tonalidades)

harmonía (Pedal, Bordón, Ostinatos e Acordes)

ritmo (sílabas, Kodaly, Sistema cronométrico).

Asimismo, para o alumnado que non supere a materia na primeira convocatoria, na segunda convocatoria (xullo) só se avaliarán as competencias non acadadas na primeira convocatoria.

As datas de exames se poden consultar na web da facultade no apartado de organización académica <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Lucato, Marco, **Armonización y orquestación de seis canciones infantiles**, C.I. D. M., 1994

Orff, Carl, **Schulwerk Vol 1,2,3,4,5.**, Ed. U.M. Española, 1979

ÁLVAREZ, V, **La orquesta en la escuela.**, Ricordi, 1997

AKOSCHKY, J., **Cotidiáfonos. Instrumentos sonoros realizados con objetos cotidianos**, Ricordi, 1988

Bibliografía Complementaria

ARRIAGA, C., CÁMARA, A. eta GARAIZAR, C., **Musika Egiten**, Anaya-Haritz/Eusko Ikaskuntza., 1997

AUTUORI, G., **Instrumentos musicales**, Ed. Parramón, 1983

BAINES, A., **Historia de los Instrumentos Musicales**, Ed. Taurus,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria/P02G120V01202

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria/P02G120V01202

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Expresión e linguaxe musical/P02G120V01403

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una

planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

*As metodoloxías docentes se manterán coa diferenza de que se substitúe a docencia presencial polos medios telemáticos do campus remoto e da plataforma faitic.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías):

As titorías pasarán a ser por medios telemáticos: campus remoto e e-mails.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

-Presentación:

Dirección, interpretación e montaxe global dunha obra elixida para conxunto instrumental Orff. 30%

-Traballo tutelado:

Realización e dirección de arranxos sobre cancións infantis e obras instrumentais.50%

-Demostrar nun exercicio semi-presencial saber crear un arranxo infantil sobre unha peza dada. 20%

*No caso de confinamento a facultade debe facilitarlle ao alumnado, poder dispoñer do material necesario que se atopa na aula de música, aula 3.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Novas tecnoloxías para a educación musical en primaria**

Materia	Novas tecnoloxías para a educación musical en primaria			
Código	P02G120V01925			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Costa Vázquez, Luís			
Profesorado	Costa Vázquez, Luís			
Correo-e	luiscosta@uvigo.es			
Web	http://http://fced.uvigo.es/gl/docencia/			
Descrición xeral	Coñecemento das novas tecnoloxías para a educación musical na escola e a súa aplicación práctica para o alumnado. Recursos musicais.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CE2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
CE6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
CE11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
CE13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
CE15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturais
CE17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
CE53	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde as artes
CE54	Coñecer o currículo escolar da educación artística, nos seus aspectos plástico, audiovisual e musical
CE55	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades musicais e plásticas dentro e fóra da escola
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT18	Creatividade
CT19	Lideranza
CT21	Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecer o funcionamento de editores de partituras tales como: Encore e Musecore.	CB2	CG11	CE2	CT1
Coñecer o funcionamento de software de edición musical, programas libres (audacity, e similares).			CE6	CT2
			CE11	CT5
			CE13	CT8
			CE55	CT9
				CT17
				CT18
				CT19
Ser capaces de abordar a aprendizaxe autónoma, a búsqueda de información na rede e ó seu tratamento ao fin de elaborar proposta didáctica e de ampliación do nivel de competencias acadados no grao	CB5	CG4	CE15	CT1
		CG8	CE17	CT2
		CG11	CE53	CT5
			CE54	CT7
			CE55	CT8
				CT16
				CT17
				CT18
				CT19
				CT21
Saber elaborar un arranxo editado electrónicamente, e traballar a partir de el para elaborar propostas concretas de realización na aula de música	CB2	CG3	CE11	CT2
	CB5	CG4	CE13	CT5
		CG8	CE15	CT7
		CG11	CE17	CT8
			CE53	CT9
				CT10
				CT12
				CT13
				CT15
				CT16
				CT17
				CT18
				CT19
				CT21

Contidos

Tema	
Iniciación ao uso de editores: Encore e Musecore. Descrición e coñecemento dos interfaces	1. Descrición e coñecemento dos interfaces. 2. Formato de partituras, e parámetros xerais de edición. 3. Introducción de notas, con ratón e teclado alfanumérico. 4. Uso das paletas de matices, e demais paletas.
Coñecemento de editores musicais de software libre	5. Traballo con polifonía e voces. 6. Introducción de notas con teclado musical. 7. Edición de partitura e simulacións de audio
Elaboración de arranxos a partir dos documentos electrónicos do editor de partituras.	1. A disposición da partitura xeral e a instrumentación 3. Extracción de partes, transportes e arranxos.
Búsqueda e manexo de recursos en rede	1. Utilización dos buscadores de recursos musicais electrónicos 2. Descarga e elaboración dos recursos do MIDI a formatos de edición

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas con apoio das TIC	30	0	30
Lección maxistral	22	0	22
Presentación	0	10	10
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	0	30	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	20	20
Traballo	0	38	38

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas con apoio das TIC	Práctica dos contidos da materia na aula de informática en ordenador individual por alumno/a
Lección maxistral	Exposición de contidos mediante proxección aberta
Presentación	Presentación pública de traballos e propostas elaboradas polo alumnado

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas con apoio das TIC	Realizarase durante os períodos de titoría, ben en despacho, ben na aula de informática segundo o tipo de atención precisa. Asemesmo están dispoñibles os recursos telemáticos: correo electrónico e despacho virtual.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas e/ou exercicios	100	CB2 CG11 CE55 CT2 CB5 CT5 CT7 CT16 CT21

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia regular ás clases presenciais supón ata o 50% da porcentaxe de cualificación.

1) Alumnos que teñan unha asistencia regular e non acaden o aprobado na convocatoria ordinaria:

a) Entrega dos traballos que quedaron incompletos ou erróneos, realizados ao longo do curso. b) Demostrar que se teñen acadado as competencias asociadas aos contidos da materia Non se volverán a examinar os contidos xa aprobados.

2) Alumnos que non teñen acadado unha asistencia regular e non teñen superado a materia en primeira convocatoria: a) Realización de probas mediante as que se acredite o acadamento das competencias asociadas aos contidos da materia. b) Entrega de materiais, traballos ou proxectos que impliquen o cumprimento do acadamento destas competencias.

De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo. Todo o alumnado, asista ou non as aulas, ten dereito a ser avaliado. O calendario de exames figura na páxina web da facultade.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade na ligazón correspondente <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

HECQUET, A., **Entorno MIDI y sus aplicaciones**, Madrid. Ed. RA-MA, 1990

NUÑEZ, A., **Informática y electrónica musical**, Madrid. Ed. Paraninfo, 1992

Bibliografía Complementaria

EICHE, JON F., **¿Qué es un sintetizador?.**, Barcelona Ed. Music Distribution, 1987

BUSQUETS, F.-ORDINAS, J., **Curs d'Informàtica i Educació Musical**, Barcelona. Generalitat de Catalunya. Departament d, 1992

PENFOLD, R.A., **MIDI Avanzado**, Madrid. De. RA-MA, 1992

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Técnica vocal e práctica coral/P02G120V01926

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Agrupacións instrumentais para a escola primaria/P02G120V01921

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Expresión e linguaxe musical/P02G120V01403

Outros comentarios

Ter un coñecemento previo da linguaxe musical.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen

atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

As previstas, na medida que o permitan os medios telemáticos.

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

Despacho virtual 549 (horario de titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

So no caso de que os medios telemáticos non permitan a realización das probas previstas. As probas substituiránse por

1- entrega de un informe-memoria do realizado no curso

2- Realización dun informe escrito de recursos en rede para a ensinanza de música nos niveis de infantil e primaria

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Técnica vocal e práctica coral**

Materia	Técnica vocal e práctica coral			
Código	P02G120V01926			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición				
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Lucato , Marco			
Profesorado	Lucato , Marco			
Correo-e	mlucato@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
CE4	Identificar dificultades de aprendizaxe, informais e colaborar no seu tratamento
CE6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
CE7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
CE11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
CE13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
CE15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturais
CE17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
CE53	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde as artes
CE54	Coñecer o currículo escolar da educación artística, nos seus aspectos plástico, audiovisual e musical
CE55	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades musicais e plásticas dentro e fóra da escola
CE56	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións

CT18 Creatividade

CT19 Lideranza

CT21 Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Comprensión dos principios que contribúen á formación histórica, cultural, persoal e social desde a música vocal.	CB2	CG3 CG11	CE2 CE7 CE17	CT1 CT2 CT5 CT7 CT8 CT12 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT21
Coñecemento das posibilidades e limitacións da voz falada e cantada nos escolares.		CG3 CG4	CE2 CE15	CT2 CT5 CT7 CT8 CT9 CT17 CT19 CT21
Coñecemento do currículo escolar da educación musical, relacionado co canto.		CG2 CG3	CE2 CE6 CE7 CE11 CE54	CT2 CT10 CT14
Adquisición de recursos para fomentar a participación ó longo da vida en actividades musicais dentro e fóra da escola	CB2	CG3 CG11 CG12	CE7 CE17 CE55	CT1 CT2 CT5 CT8 CT13
Técnica vocal infantil: organización da voz no canto coral.		CG2 CG3 CG11	CE2 CE17 CE55 CE56	CT9 CT10 CT12 CT13 CT16
Habilidade de liderazgo, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.	CB2	CG3 CG8	CE6 CE11 CE13 CE54	CT7 CT8 CT9 CT12 CT17 CT18 CT19 CT21
Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.	CB2	CG3 CG4 CG8	CE2 CE11 CE13 CE54 CE56	CT1 CT2 CT7 CT9 CT16 CT17
Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional	CB2	CG2 CG3 CG4 CG8 CG11 CG12	CE2 CE4 CE6 CE7 CE15 CE17 CE54 CE55	CT1 CT2 CT7 CT8 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18
Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional	CB2	CG4 CG8	CE6 CE13 CE56	CT7 CT8 CT14 CT15

Capacidade para aplicar os principios técnicos e pedagóxicos á técnica vocal e canto coral.	CB2	CG2 CG3	CE2 CE4 CE6 CE53 CE54	CT2 CT5 CT7 CT17 CT18
Elaboración e adaptación de repertorios musicais de diferentes estilos e xénero para voces infantís.	CB2	CG2 CG4 CG11	CE2 CE6 CE7 CE17 CE54	CT1 CT2 CT5 CT7 CT8

Contidos

Tema

Coñecer a fisioloxía e patoloxía vocal, o seu valor didáctico e pedagóxico na aula de música. Técnicas para a correcta emisión sonora vocal. Pedagogía da voz para nenos/as ata os 5 anos.

Aprender as técnicas básicas de emisión e colocación da voz, para utilizar distintos timbres vocais escolares de son determinado e indeterminado. Respiración: torácica e diafragmática

Saber crear un repertorio vocal infantil. Coñecemento dos criterios para crear un cancionero infantil

Saber adaptar unha peza vocal polifónica a un coro escolar. Coñecemento das normas harmónicas.

Realizar arranxos e adaptacións para orgánicos vogais predeterminados. Coñecemento das normas harmónicas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	25	10	35
Obradoiro	15	30	45
Resolución de problemas	10	23	33
Práctica de laboratorio	25	12	37

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	Resolución de problemas e/ou exercicios Utilización do método *Kodaly para a lectura cantada (solfejo relativo).
Obradoiro	Talleres de dirección coral infantil con coros infantís e xuvenís.
Resolución de problemas	Todos os problemas de tipo técnico sexa sobre a emisión vocal que de dirección coral, terán a súa resolución na aula coa creación de exercicios específicos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Adaptar partituras de cancións e temas infantís para a aula de música.
Presentación	Creación e realización de unidades didácticas vocais.
Obradoiro	Crear un cancionero didáctico coas actividades incluídas
Probas	Descrición
Práctica de laboratorio	Saber interpretar unha peza vocal en distintas tonalidades e tesituras sen acompañamento.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Presentación	de traballos realizados	20	CG11	CE2	CT1 CT2 CT5 CT7 CT8 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19
Obradoiro	Construción de instrumentos escolares	10	CG11		CT2 CT7 CT8 CT9 CT16 CT17
Resolución de problemas	Sobre a aplicación de textos a ritmos e cancións. Adaptar temas musicais complicados a material escolar	50			CT1 CT2 CT7 CT15 CT16 CT17 CT19 CT21
Práctica de laboratorio	Dirección vocal e/ou instrumental de obras realizadas	20			

Outros comentarios sobre a Avaliación

Alumnos que se presentan con Suspenso:

- Entrega dos traballos realizados durante o curso- Demostrar saber ler cantando unha canción infantil a primeira vista- Demostrar coñecer o método *Kodaly aplicado ao canto-Non se volverán a examinar os contidos xa aprobados.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ALSINA, P., **El área de educación musical.**, Propuestas para aplicar en el aula, Grao.,

AIZPURUA, P., **Teoría del conjunto coral**, Real Musical.,

ALIO, M., **Reflexiones sobre la voz.**, Ed. Clivis,

AZNAREZ, J. J., **Didáctica del lenguaje musical: consideraciones pedagógicas para una formación musical natural, integral y constructiva.**, Edición Serie Música para todos, Edición Serie Música para todos,

BLASCO, V., **Manual de técnica vocal: ejercicios prácticos.**, Ñaque,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS

* Metodoloxías docentes que se manteñen:

- Presentación Resolución de problemas e/ou exercicios
- Utilización do método *Kodaly para a lectura cantada (solfejo relativo).
- Obradoiro Talleres de dirección coral infantil con coros infantís e xuvenís.
- Resolución de problemas Todos os problemas de tipo técnico sexa sobre a emisión vocal que de dirección coral, terán a súa resolución na aula virtual coa creación de exercicios específicos.

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías) despacho virtual 234

ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas pendentes que se manteñen

- Presentación de traballos realizados 20%-
 - Obradoiro: Construcción de instrumentos escolares 10% -
 - Resolución de problemas sobre a aplicación de textos a ritmos e cancións. Adaptar temas musicais complicados a material escolar 50%
 - Práctica de laboratorio semipresencial: Dirección vocal e/ou instrumental de obras realizadas 20%
-

DATOS IDENTIFICATIVOS**Música nas culturas**

Materia	Música nas culturas			
Código	P02G120V01927			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Costa Vázquez, Luís			
Profesorado	Costa Vázquez, Luís			
Correo-e	luiscosta@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Aproximación á música como parte da cultura, ás súas funcións sociais e simbólicas, tanto dentro de contextos históricos como contemporáneos e en ámbitos xeográficos diversos, comprendendo non só a tradición europea.			

Competencias

Código		
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.	
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.	
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.	
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.	
CE56	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes	
CT1	Capacidade de análise e síntese	
CT2	Capacidade de organización e planificación	
CT6	Capacidade de xestión da información	
CT8	Toma de decisións	
CT9	Traballo en equipo	
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais	
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade	
CT14	Razoamento crítico	
CT15	Compromiso ético	
CT16	Aprendizaxe autónoma	
CT18	Creatividade	

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias	
Coñecer a variedade de estilos e manifestacións que a música tivo dende unha perspectiva histórica, con atención preferente á tradición culta de occidente.	CB1	CT1
	CB3	CT2
	CB5	CT6
		CT14
		CT16
Coñecer a variedade de estilos e manifestacións que a música ten no contexto actual, nas diferentes culturas e tradicións do mundo, con especial atención ao noso ámbito cultural máis inmediato.	CB1	CT1
	CB3	CT2
	CB5	CT6
		CT13
		CT14
		CT16

Cofecer a variedade de estilos e manifestacións que se encontran bo noso medio inmediato: música culta, tradicional e popular.	CB1 CB3 CB5	CT1 CT2 CT6 CT13 CT14 CT16
Adquirir recursos para fomentar o uso de toda a variedade de estilos musicais dentro da acción pedagóxica.	CB1 CB2 CB3 CB4	CT1 CT2 CT6 CT8 CT14 CT18
Adquirir a competencia para a busca autónoma de recursos nas principais fontes documentais de música de todos os estilos pertinentes (culto, tradicional e popular).	CB1 CB2 CB3 CB4	CT1 CT2 CT6 CT8 CT14 CT16 CT18
Desenvolver a capacidade para o achegamento e observación crítica de realidades específicas da música en diversos ámbitos culturais. Para a súa valoración e a presentación dos resultados deste achegamento crítico.	CB2 CB3 CB4 CB5	CE56 CT1 CT2 CT6 CT8 CT9 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT18
Desenvolver o sentido crítico ante os fenómenos de mass-mediación e os problemas da homoxeneización cultural nun mundo globalizado.	CB3	CT1 CT6 CT13 CT14 CT16

Contidos

Tema	
1. As funcións da música	a. Música como cultura b. Funcións sociais da música c. A música como marcador social: étnico, xeográfico, político, de idade, etc.
2. A música na tradición culta europea: Algunhas aproximacións	a. O mundo da ópera b. Música, literatura e poesía no mundo medieval c. Música e arte no romanticismo europeo
3. A música de tradición oral e popular	a. Conceptos de música tradicional e popular. b. Presenza da música nas sociedades tradicionais c. A música popular no s. XX
4. Aproximación ás manifestacións musicais pasadas ou actuais, e elaboración dun proxecto	a. A elección do obxecto e a selección das fontes de información. b. Elaboración do proxecto c. Presentación do proxecto

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	12	48	60
Lección maxistral	25	50	75
Obradoiro	10	0	10
Presentación	5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Obradoiro	Actividades enfocadas á adquisición de coñecementos e habilidades manipulativas e instrumentais sobre unha temática concreta, con asistencia específica por parte do profesor ás actividades individuais e/ou en grupo que desenvolven os estudantes.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Obradoiro	Seguimento do traballo do alumnado na aula, durante as sesións prácticas. No caso de ter que realizarse na modalidade de teledocencia, o obradoiro atenderase mediante as titorías telemáticas.
Traballo tutelado	Seguimento da elaboración dos traballos de aula. No caso de ter que realizarse na modalidade de teledocencia, a titoría realizárase a través do despacho virtual.
Lección maxistral	Exposición dos aspectos teóricos e prácticos de carácter xeral. No caso de ter que realizarse en modalidade de teledocencia será a través da aula virtual do campusremoto.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas				
		CB1	CB2	CB3		
Traballo tutelado Seguimento participativo nas sesións de aula	50	CB1	CE56	CT1		
		CB2		CT2		
		CB3		CT6		
		CB4		CT8		
		CB5		CT9		
				CT12		
				CT13		
				CT14		
				CT15		
				CT16		
				CT18		
		Obradoiro Realización do unha valoración crítica de un documento académico sobre algún tópico da música na cultura, seleccionado polo docente.	20	CB1	CE56	CT1
CB2				CT2		
CB3				CT6		
CB4				CT8		
CB5				CT9		
				CT12		
				CT13		
				CT14		
				CT15		
				CT16		
				CT18		
Presentación Exposición en grupos reducido ou de xeito individual dun proxecto de investigación e reflexión crítica sobre un tópico da música, histórica ou actual	30			CB2	CE56	CT1
				CB3		CT2
		CB4		CT6		
				CT9		
				CT12		
				CT13		
				CT14		
				CT15		
				CT16		
				CT18		

Outros comentarios sobre a Avaliación

Ao alumnado que teña unha asistencia regular (mínimo de 60% das clases impartidas) aplicaráselle os seguintes criterios de avaliación:

- Por asistencia: ata un 50% da cualificación de acordo co nivel de asistencia, sempre por enriba do 60% das clases impartidas.
- Elaboración dunha recensión crítica a partir dun texto ou textos proporcionados polo docente, cunha extensión mínima de 5 páxinas. Suporá ata un 20% da cualificación.
- Presentación dun traballo de investigación ao redor dalgún tópico da música histórica ou actual, no que se porá de manifesto a análise e valoración da función social da música. Suporá ata un 30% da cualificación.

As persoas que non teñan unha asistencia regular ás clases, entendendo como tal un mínimo dun 60% das mesmas,

deberán presentar os traballos indicados nos puntos b e c anteriores, que neste caso ponderarán o 50% da cualificación, cada un.

De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade na ligazón correspondente:

<http://fceed.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cruces, Francisco (ed.), **Las Culturas Musicales**, Trotta, 2001

Martí, Josep, **Más allá del Arte. La música como generadora de significados sociales.**, Deriva Editorial, 2000

Snowmam, Daniel, **La ópera. Una historia social**, Siruela, 2012

Bibliografía Complementaria

Clayton, Martin et alii, **The Cultural Study of Music**, Routledge, 2003

Costa Vázquez, Luís, **Música e Ideología en la génesis de los grandes cancioneros históricos de Galicia". En: Sampedro y Folgar, Casto. Cancionero Musical de Galicia**, Fund. Barrié de la Maza, 2007

Ramos López, Pilar, **Música y Feminismo**, Narcea, 2003

Ladrero, Valentín, **Músicas contra el poder**, La oveja roja, 2016

Raynor, Henry, **Una historia social de la música**, Siglo XXI, 1986

Abad, Luís Angel, **Rock contra cultura**, Biblioteca Nueva, 2002

Fernández Rego, Fernando, **Unha historia da música en Galicia**, Galaxia, 2019

Recomendacións

Outros comentarios

Recoméndase:

- 1) Asistencia regular ás clases.
- 2) Actitude favorable, receptiva e activa.
- 3) Predisposición ao traballo en grupo

Plan de Continxencias

Descrición

No caso de non poder realizarse a docencia presencial, as actividades correspondentes a Clases Maxistrais realizaranse mediante videoconferencia.

Os Obradoiros realizaranse de modo autónomo polo alumnado, e farase o seguimento mediante titoría telemática individualizada. As exposicións realizaranse mediante as ferramentas telemáticas, e de non ser posible, a presentación sería avaliada mediante documento PDF remitido ao docente.

As ferramentas e criterios de avaliación, mantéñense en tanto as ferramentas telemáticas permitan o desenvolvemento suficiente destas actividades.

Utilizaranse as ferramentas dispoñibles tales como Campusremoto e Fatic

DATOS IDENTIFICATIVOS**Expresión corporal e danza**

Materia	Expresión corporal e danza			
Código	P02G120V01928			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	García Pintos, Isidro			
Profesorado	García Pintos, Isidro			
Correo-e	isidrogarcia@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A Expresión corporal e danza forma parte da Área de Didáctica da Expresión Musical e engloba os coñecementos motrices, coreográficos, corporais, rítmicos e expresivos da educación musical de nenos e nenas en idade escolar.			

Competencias

Código	
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CE2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
CE6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
CE11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
CE13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
CE15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturais
CE17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
CE53	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde as artes
CE54	Coñecer o currículo escolar da educación artística, nos seus aspectos plástico, audiovisual e musical
CE55	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades musicais e plásticas dentro e fóra da escola
CE56	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT18	Creatividade
CT19	Lideranza
CT21	Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

1. Coñecer os fundamentos e desenvolvemento da didáctica da expresión corporal e a danza e ser capaz de realizar adaptacións que permitan acceder a todo o alumnado de primaria ao desfrute da música e ao seu uso como medio de expresión.	CG2 CG3 CG4	CE13 CE54 CE55	CT1 CT8 CT10 CT15 CT17
2. Ser capaz de analizar as correntes de educación musical a través do movemento, extraendo conceptos e liñas metodolóxicas cunha coherencia sistemática.	CG2 CG4	CE6 CE53 CE54 CE56	CT10 CT13 CT15 CT18
3. Coñecer a importancia da danza dentro da historia da música nas diversas culturas.	CG3	CE15 CE53 CE54	CT1 CT13 CT14 CT16
4. Saber utilizar o xogo musical como elemento didáctico e como contido.	CG4	CE6 CE11 CE17 CE56	CT2 CT9 CT12 CT18
5. Ser capaz de utilizar referencias variadas para improvisar só ou en grupo.	CG2 CG11	CE2 CE6 CE11 CE15 CE17 CE56	CT15 CT16 CT17 CT18
6. Dominar a didáctica da expresión corporal-danza, así como as técnicas de programación, deseño de sesións, elección e creación de recursos e estratexias de intervención.	CG2 CG8	CE53 CE54 CE55	CT9 CT13
7. Coñecer os fundamentos da cultura popular, con especial referencia ao folclore propio da comunidade autónoma.	CG3 CG8	CE2 CE15 CE53 CE55	CT2 CT5 CT7 CT13
8. Coñecer e dominar os principios da expresión e a comunicación corporal máis directamente relacionados co feito musical e coa danza.	CG2	CE53 CE54 CE55	CT1 CT15 CT17 CT19
9. Coñecer os procesos da creación coreográfica aplicada ás aulas de educación primaria.	CG4	CE11 CE13 CE15 CE55 CE56	CT2 CT9 CT12 CT13
10. Coñecer un amplo repertorio de danzas do mundo e os seus procedementos didácticos dentro da educación primaria.	CG3 CG4	CE2 CE13 CE15 CE53	CT5 CT7 CT8 CT13
11. Fomentar a práctica do traballo corporal expresivo como medio de autoconecemento e de comunicación humana.	CG4	CE2 CE6 CE56	CT16 CT21

Contidos

Tema	
1- Esquemas rítmicos e polirrítmias. Improvisación rítmica.	1.1 A expresión corporal e o ritmo musical como bases do movemento danzado 1.2 Técnicas de traballo do ritmo na Educación Primaria 1.3 O canon rítmico 1.4 A improvisación como base para a creación de novos ritmos.
2- Percusións corporais	2.1 O significado de corpo e a expresión corporal 2.2 Técnicas básicas de Expresión Corporal 2.3 A percusión corporal. 2.4 Percusión corporal e tubos sonoros
3- Xogos motrices e cancións con movemento	3.1 Cancións para o desenvolvemento da personalidade 3.2 Cancións para o desenvolvemento do control e axuste postural 3.3 Cancións para o desenvolvemento do esquema corporal 3.4 Cancións para o desenvolvemento do equilibrio 3.5 Cancións para o desenvolvemento da respiración 3.6 Cancións para o desenvolvemento da relaxación 3.7 Cancións para o desenvolvemento da temporalidade 3.8 Cancións para o desenvolvemento da espacialidade 3.9 Cancións para o desenvolvemento da coordinación

4- Creación coreográfica. Elementos. Procesos.	4.1 A coreografía como proceso de invención e creación na aula. 4.2 Danzas de presentación e danza aeróbica 4.3 Outros recursos didácticos: sombras chinescas corporais, sabas, máscaras
5- Danza galega, danzas do mundo e bailes de salón. Aplicacións na aula.	5.1 A danza na historia. 5.2 Danza e Folclore do mundo: representación, simbolismo, función, traxes... 5.3 Danza galega 5.2 Os bailes de salón
6- Danza e improvisación: fontes motivadoras e procesos.	6.1 Técnicas de desenvolvemento creativo: improvisación e construción 6.2 A dramatización como proceso. Match de improvisación. O clown 6.3 Improvisación en danzas, bailes e cancións como medio de expresión e motivación do alumno.
7- Metodoloxías para a didáctica da expresión corporal-danza na escola.	7.1 Aspectos clave para o ensino e a aprendizaxe da expresión corporal e a danza 7.2 Técnicas de concienciación corporal. Técnica Alexander e Técnica de Jacobson. 7.3 Correntes pedagóxicas participativas e metodoloxías integradoras da expresión corporal e a danza na Educación Primaria.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	22	33	55
Lección maxistral	10	0	10
Presentación	10	10	20
Resolución de problemas de forma autónoma	0	10	10
Debate	10	0	10
Cartafol/dossier	0	20	20
Práctica de laboratorio	0	25	25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Presentación	O estudante participará na creación de distintas presentacións e exposicións que o profesor propoña na aula.
Resolución de problemas de forma autónoma	O estudante traballará de forma autónoma para resolver os distintos problemas que se vaia atopando tanto como parte dun grupo ou de maneira individual.
Debate	Apertura de debates e discusións para compartir e ver puntos de vista, para extraer conclusións e co obxecto de reflexionar como medio para a aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Realización de coreografías grupais e propostas motrices didácticas sobre cancións propostas
Lección maxistral	Exposición de cancións motrices orientadas a fins concretos e de danzas do mundo concretas
Presentación	Presentacións grupais de actividades encamiñadas ó desenvolvemento dos nenos e das nenas
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución tanto individual como grupalmente dos problemas que van xurdindo na realización das tarefas
Debate	Presentacións comúns de temas con diferentes enfoques e aportacións de diferentes puntos de vista
Probos	Descrición
Cartafol/dossier	Realización dun dossier ou diario de clase no que se recollan aqueles datos realmente importantes ou destacables así como sirva de memoria e guía docente.
Práctica de laboratorio	Realización de distintas probas que sirvan para valorar o grao de asentamento dos obxectivos e o grao de acerto entre o planeado e o logrado

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas		
Traballo tutelado	Asistencia, participación, implicación e resolución de exercicios ou proxectos propostos.	40	CG2 CG3 CG4 CG8 CG11	CE2 CE11 CE15 CE17 CE53 CE54 CE55 CE56	CT2 CT9 CT10 CT12 CT21
Presentación	Participación e implicación nas distintas presentacións que se propoñan, tanto individuais como grupais	10	CG2 CG11	CE55 CE56	CT1 CT2 CT9 CT18 CT21
Resolución de problemas de forma autónoma	Capacidade de resolución de exercicios de forma autónoma	10		CE13 CE53 CE55 CE56	CT2 CT12 CT13 CT16 CT18 CT21
Cartafol/dossier	Dossier organizado con todas as actividades levadas a cabo na materia por todos os membros da clase e tanto teóricas como prácticas.	20		CE54 CE56	CT2 CT5 CT7 CT8 CT15 CT17 CT19 CT21
Práctica de laboratorio	Realización individual e grupal dunha proba práctica.	20	CG2 CG11	CE6 CE13 CE53 CE54 CE55 CE56	CT2 CT9 CT10 CT12 CT13 CT14 CT16 CT18 CT21

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN:

Aplicaranse dous sistemas de avaliación diferenciados para o alumnado Asistente e o Non Asistente. O alumnado que por diversos motivos non poida participar no desenvolvemento da materia en calidade de Asistente deberá poñerse en contacto co profesorado nos primeiros días de inicio da materia para informar desta situación e poder ser convenientemente avaliado. Do mesmo modo, todo aquel alumnado que, sen notificar esta situación, asista a menos do 80% das sesións prácticas será considerado para todos os efectos como Non Asistente.

* **Modalidade presencial:** A nota final virá dada pola suma das puntuacións obtidas nos distintos apartados especificados no cadro superior.

* **Modalidade non presencial:** Os alumnos/as non asistentes, realizarán un exame práctico relacionado cos resultados de aprendizaxe da materia. A avaliación e a superación da mesma virá determinada do seguinte xeito:

- O alumno ou alumna terá que simular unha situación de aula de primaria e mostrar e ensinar dúas danzas, unha libre e unha danza do mundo. Ademais terá que comentar detalladamente todos os aspectos didácticos que tivo e ten en conta para poñela en práctica. 40%
- O alumno ou alumna terá que entregar un dossier sobre as actividades levadas a cabo nas clases. O profesor lle indicará cales e terá que constar unha descrición detallada das mesmas, así como expoñelas diante do profesor. 30%
- O alumno ou alumna terá que realizar dúas danzas, unha libre e unha danza do mundo, en grupo de 4 a 6 participantes, e na que, aquí sí, a complexidade e precisión na exudación das mesmas, serán tamén valoradas. 30%

Do mesmo xeito que na modalidade Presencial, a nota final virá dada pola suma das puntuacións obtidas en cada unha das partes.

SEGUNDA CONVOCATORIA:

De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo, gardándose a nota da parte superada (exclusivamente para o presente curso académico), tanto na modalidade presencial como na non presencial.

As datas de exames se poden consultar na web da facultade no apartado de organización académica <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

KALMAR, D., **Qué es la Expresión Corporal?**, LUMEN, 2005

Pease, A., **El lenguaje del cuerpo**, Paidós, 1993

RUANO, K., SÁNCHEZ, G., **Expresión Corporal v Educación.**, Wanceulen, 2009

Salzer, J., **La expresión corporal**, Herder, 1984

Santiago, P., **Desde la expresión corporal a la comunicación interpersonal**, Narcea, 1985

Schinca, M., **Expresión corporal.**, Escuela Española, 1989

Bibliografía Complementaria

BATALHA, A.P., **Metodología do ensino da danza**, UTL, 2004

BERGE, I., **Danza la vida. El movimiento natural. Una autoeducación holística.**, Narcea, 2000

Knapp, M. L., **La comunicación no verbal: el cuerpo y el entorno.**, Paidós, 1992

Learreta Ramos, B. y otros, **Didáctica de la Expresión Corporal**, Talleres monográficos, 2005

MONTAVEZ, M.; ZEA, M.J., **Expresión Corporal. Propuestas para la acción.**, Re-crea., 1998

Motos, T., **Iniciación a la expresión corporal: teoría, técnica y práctica.**, Humánitas, 1983

Pascual Mejía, P., **Didáctica de la música. Primaria**, Pearson, 2002

Pascual Mejía, P., **Didáctica de la música. Infantil**, Pearson, 2006

ROMAIN, M., **La danse à l'école primaire.**, Retz, 2001

Scott, M.D.; Powers, W.G., **La comunicación interpersonal como necesidad**, Narcea, 1985

Stokoe, P.; Schaechter, A., **La expresión corporal**, Paidós, 1984

Winnicott, D.W., **El gesto espontáneo**, Paidós, 1984

Zimmermann, D., **Observación y educación no verbal en la escuela infantil**, Morata, 1987

Recomendacións

Outros comentarios

Recoméndase:

- 1) Asistencia continua a clases.
- 2) Actitude favorable, receptiva e participativa.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Ante esta situación, a actividade docente se desenvolverá a través do Campus Remoto e a plataforma de teledocencia Faitic.

Non obstante:

* Metodoloxías docentes que se manteñen

-Lección maxistral: Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

-Resolución de problemas de forma autónoma: O estudante traballará de forma autónoma para resolver os distintos problemas que se vaia atopando tanto como parte dun grupo ou de maneira individual.

* Metodoloxías docentes que se modifican

-Traballo tutelado: O estudante desenvolve exercicios ou proxectos baixo as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

-Presentacións: O estudante participará na creación de distintas presentacións e exposicións a través do campus remoto que o profesor propoña.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

As titorías realizaranse de xeito telemático: e-mail, campus remoto e faitic.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

A avaliación constaría dos seguintes apartados:

-Realización práctica individual dun exercicio proposto polo docente. 25%

-Dossier organizado con todas as actividades levadas a cabo na materia tanto teóricas como prácticas. 25%

-Realización, calidade, implicación e resolución dos exercicios ou proxectos propostos. 50%

DATOS IDENTIFICATIVOS**A educación física como medio de interdisciplinaridade**

Materia	A educación física como medio de interdisciplinaridade			
Código	P02G120V01941			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Varela Martínez, Silvia			
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	Materia enfocada a traballar diferentes contidos do grao de Educación Infantil a través da motricidade xeral			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE57	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde a educación física
CE58	Coñecer o currículo escolar da educación física
CE59	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades deportivas dentro e fóra da escola
CE60	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CE61	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético

CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT18	Creatividade
CT19	Lideranza
CT21	Iniciativa e espírito emprendedor
CT22	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Saber promover a adquisición de hábitos ao redor da autonomía e relación interdisciplinar dos fenómenos motores.	CB1 CB2 CB4	CG2 CG5 CG11 CG12	CE57 CE58 CE60 CE61	CT1 CT2 CT6 CT7 CT8 CT10 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT21
Ser capaz de crear, seleccionar e avaliar tarefas físico-motrices e promover a aprendizaxe a través de actividades con sentido e relación interdisciplinar.	CB1 CB2 CB3	CG1 CG2 CG4 CG10	CE58 CE59 CE60	CT1 CT2 CT7 CT8 CT12 CT14 CT15 CT16 CT18 CT19 CT21 CT22
Deseñar actividades físicas, lúdicas e motrices interdisciplinares encamiñadas ao desenvolvemento das habilidades motrices seguras e saudables.	CB1 CB4	CG2 CG4 CG5 CG10	CE57 CE58 CE60 CE61	CT1 CT2 CT8 CT9 CT10 CT12 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT21 CT22
Ser capaz de crear e manter liñas e lazos de comunicación coordinados coas familias para incidir máis eficazmente nos procesos educativos interdisciplinares referidos ao xogo e movemento.	CB3 CB5	CG4 CG5 CG8 CG12	CE57 CE58	CT6 CT7 CT10 CT12 CT14 CT15 CT17 CT19 CT21 CT22

Contidos

Tema	
BLOQUE TEMATICO1. A motricidade como ferramenta e nexo interdisciplinar.	<p>Introdución e conceptos. A complexidade. A Educación Física e a motricidade.</p> <p>A interdisciplinariedade. Transferencia e enfoque globalizador.</p> <p>Ambitos de experiencia na Educación primaria. Areas e a súa relación coa E.F.</p>

BLOQUE TEMATICO 2. Metodoloxía para a integración de contidos motrices interdisciplinares.

Programación da E.F. medios e métodos.

A E.F. no currículo de Primaria. Proxecto Educativo e Proxecto Curricular.

O papel activo do alumno na aprendizaxe interdisciplinar.

Contidos guía. Psicomotricidade, Xogo en E. Primaria e Pre-deporte.

BLOQUE TEMATICO 3. Actividades físicas interdisciplinares. Propostas e recursos prácticos

Actividades interdisciplinares. Traballo con proxectos.

Temas transversais en Educación Primaria.

Propostas e recursos prácticos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Resolución de problemas	10	20	30
Lección maxistral	20	25	45
Obradoiro	8	16	24
Resolución de problemas de forma autónoma	0	20	20
Presentación	2	10	12
Debate	4	4	8
Prácticas con apoio das TIC	2	0	2
Observación sistemática	0	1	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Traballo	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades introdutorias
Resolución de problemas	Formulación de casos de aula concretos
Lección maxistral	Transmisión e análise do coñecemento teórico
Obradoiro	Traballo cooperativo -grupos pequenos- de integración teórico práctica
Resolución de problemas de forma autónoma	Traballo individual autónomo
Presentación	Demostración ao grupo de clase de traballos
Debate	Discusion argumentada sobre partes do programa
Prácticas con apoio das TIC	Procura e practica con recursos TIC

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Exposición oral con apoio audiovisual dos contidos da materia obxeto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento dds traballos propostos
Obradoiro	Actividades grupais centradas na relación teórico-práctica, traballo en equipo e no descubrimento guiado.
Prácticas con apoio das TIC	Uso de recursos informáticos para a búsqueda de información sobre diferentes temas
Probas	Descrición
Traballo	Elaboración de traballos grupales e individuais

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
--	------------	---------------	------------------------

Resolución de problemas de forma autónoma	Tarefas individuais.	10	CB2 CB3 CB4	CG8 CG10 CG12	CE60	CT1 CT6 CT7 CT8 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18
Presentación	Elaboración e presentación dun traballo grupal	40	CB1 CB2 CB4	CG1 CG2 CG4 CG5 CG10	CE58 CE59 CE61	CT1 CT2 CT6 CT7 CT8 CT9 CT10 CT12 CT15 CT17 CT18 CT19 CT22
Observación sistemática	Cualificación de asistencia, participación e resultados	15	CB2 CB3	CG5 CG10	CE61	CT1 CT6 CT14 CT21
Resolución de problemas e/ou exercicios	Tarefas cooperativas	10	CB2 CB3 CB5	CG8 CG11	CE59	CT1 CT9 CT12 CT14 CT18 CT22
Traballo	Entrega de traballos	10	CB5	CG8 CG12		CT14 CT15 CT21 CT22
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame Final da materia. En forma mixta, test, preguntas e exercicios supostos.	15	CB1 CB3 CB4	CG1 CG2 CG11	CE57 CE61	CT6 CT16 CT17 CT18

Outros comentarios sobre a Avaliación

É necesario sacar un 5 no exame e na unidade didáctica para poder sumarse a nota dos diferentes apartados.

Os alumnos que non cumbran coa asistencia (80%) e participación en clase terán necesidade de realizar unha proba final que incluíra o total dos contidos (50% teóricos e 50% prácticos), e os distintos aspectos metodolóxicos.

As persoas non asistentes deberán realizar os exercicios propostos en clase en coordinación coas profesoras da materia.

En caso de non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo. Só gardarase a nota da parte aprobada para a segunda convocatoria do mesmo curso académico.

Para a convocatoria extraordinaria realizarase un exame cuxo valor é o 100% da nota.

As datas dos exames poden consultarse na web da Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte, na seguinte ligazón:

<http://fced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

DÍEZ NAVARRO, M.C., **Proyectando otra escuela. Trabajando por Proyectos en la Educación Infantil**, De la Torre, 1996

Gil, P., **Metodología de la Educación Física en Educación Infantil**, Wanceulen, 2004

IBÁÑEZ SANDÍN, C., **El proyecto de educación infantil y su práctica en el aula**, La Muralla, 1992

LÓPEZ PASTOR, VM. (Coord.), **La educación Física en educación infantil: una propuesta y algunas experiencias**, Miño y Dávila, 2007

VARIOS, **La educación física desde una perspectiva interdisciplinar**, Graó, 2003

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Actividade física e diversidade na educación infantil/P02G110V01929

Xogo na educación infantil/P02G110V01912

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Seguridade e hábitos saudables a través da educación física/P02G110V01925

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Desenvolvemento motor/P02G110V01202

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación infantil/P02G110V01102

Actividade física e diversidade na educación infantil/P02G110V01929

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Coñecemento da contorna a través da actividade física na escola**

Materia	Coñecemento da contorna a través da actividade física na escola			
Código	P02G120V01942			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Silva Piñeiro, Roberto			
Profesorado	Silva Piñeiro, Roberto			
Correo-e	roberto.silva@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia o alumnado adquirirá unha serie de competencias e coñecementos para experimentar a contorna a través do seu corpo en movemento en diferentes actividades físicas, promovéndose un entendemento integral e respecto cara ao medio físico e natural.			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE57	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde a educación física
CE58	Coñecer o currículo escolar da educación física
CE59	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades deportivas dentro e fóra da escola
CE60	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CE61	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar

CT12 Habilidades nas relacións interpersoais
 CT14 Razoamento crítico
 CT15 Compromiso ético
 CT16 Aprendizaxe autónoma
 CT17 Adaptación a novas situacións
 CT18 Creatividade
 CT19 Lideranza
 CT21 Iniciativa e espírito emprendedor
 CT22 Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
1. Coñecer estratexias motrices para desenvolver as nocións espaciais.	CB1 CB2 CB3 CB5	CG2	CE57 CE60 CE61	CT1 CT8 CT15 CT16
2. Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural mediante actividades físicas exploratorias.	CB2 CB4	CG2 CG4 CG5 CG8 CG10 CG12	CE61	CT1 CT12 CT14 CT22
3. Saber utilizar o xogo como recurso didáctico para a exploración e coñecemento da contorna, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.	CB1 CB2 CB4	CG1 CG5 CG11 CG12	CE57 CE58 CE60 CE61	CT1 CT7 CT8 CT9 CT12 CT14 CT17 CT19 CT22
4. Potenciar nos nenos e as nenas o coñecemento e control do seu corpo e as súas posibilidades motrices en diferentes contornas.	CB5	CG4 CG5 CG10	CE58 CE59 CE60	CT1 CT8 CT15 CT16
5. Deseñar actividades encamiñadas ao desenvolvemento das habilidades motrices en contornas diferentes ao habitual.	CB3	CG1 CG2	CE58 CE60 CE61	CT1 CT10 CT12 CT14 CT15 CT16 CT17 CT19 CT22
6. Ser capaz de desenvolver os hábitos de autonomía persoal e o respecto ás normas de convivencia nos seus alumnos.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG4 CG5 CG8 CG10 CG11 CG12	CE58 CE61	CT1 CT2 CT6 CT7 CT12 CT14 CT18 CT19 CT21
7. Potenciar nos nenos e as nenas o coñecemento e control do seu corpo e as súas posibilidades motrices en diferentes contornas así como os beneficios que teñen sobre a saúde.	CB3 CB4	CG2 CG8 CG11	CE58 CE59 CE60	CT1 CT14 CT15
8. Ser capaz de promover os comportamentos respetuosos co medio natural, social e cultural.				CT10 CT12 CT14 CT19 CT22

Contidos

Tema

Bloque 1. A contorna próxima e as súas implicacións na motricidade.	- A contorna próxima e as súas implicacións na motricidade. - O coñecemento da contorna a través da actividade física no deseño curricular.
Bloque 2. Posibilidades de uso motriz dos espazos, instalacións e medio próximos.	- Achegamento aos espazos e instalacións para a práctica física no medio urbano e natural: parques, zonas recreativas, sendeiros[] - Actividades físicas na contorna: aspectos educativos, organizativos e legais.
Bloque 3. Coñecemento dos grupos sociais da contorna e respecto aos mesmos mediante o xogo.	- As posibilidades motrices, lúdicas e de interacción social das actividades físicas na contorna.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	10	10.5	20.5
Presentación	6	6	12
Aprendizaxe colaborativa	6.5	26	32.5
Debate	10	15	25
Prácticas de campo	20	40	60

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver. Sesións nas que se procurará a maior interactividade e participación do alumnado.
Presentación	Exposicións e discusión dos proxectos e outras temáticas de interese.
Aprendizaxe colaborativa	Grupo de procedementos de ensino que parten da organización da clase en pequenos grupos mixtos e heteroxéneos onde o alumnado traballa de forma coordinada entre si para desenvolver tarefas académicas e afondar na súa propia aprendizaxe.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes e o profesorado. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente, etc.
Prácticas de campo	Unificación de actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia obxecto de estudo en espazos especializados, xunto con actividades que teñen como obxectivo estudar obxectos ou fenómenos da natureza, da produción ou da sociedade.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación	Farase un seguimento persoalizado de cada alumno/a e ou grupos, tanto nas titorías semanais como a través da plataforma FAITIC. Contémpanse os medios telemáticos para a realización das tutorías (email, videoconferencia).
Debate	Farase un seguimento persoalizado de cada alumno/a e ou grupos, tanto nas titorías semanais como a través da plataforma FAITIC. Contémpanse os medios telemáticos para a realización das tutorías (email, videoconferencia).
Prácticas de campo	Farase un seguimento persoalizado de cada alumno/a e ou grupos, tanto nas titorías semanais como a través da plataforma FAITIC. Contémpanse os medios telemáticos para a realización das tutorías (email, videoconferencia).
Lección maxistral	Farase un seguimento persoalizado de cada alumno/a e ou grupos, tanto nas titorías semanais como a través da plataforma FAITIC. Contémpanse os medios telemáticos para a realización das tutorías (email, videoconferencia).
Aprendizaxe colaborativa	Farase un seguimento persoalizado de cada alumno/a e ou grupos, tanto nas titorías semanais como a través da plataforma FAITIC. Contémpanse os medios telemáticos para a realización das tutorías (email, videoconferencia).

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Lección maxistral	Realización de exercicios de aula sobre os contidos do programa.	5	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG4 CG5 CG8 CG10 CG11 CG12	CE57 CE58 CE61	CT1 CT6 CT7 CT9 CT12 CT14 CT15 CT16 CT18 CT22
Presentación	Presentación en clase dos proxectos educativos ou traballos monográficos de interese na programación.	15	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG4 CG5 CG8 CG11 CG12	CE60 CE61	CT1 CT2 CT6 CT7 CT8 CT9 CT10 CT12 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT21 CT22
Aprendizaxe colaborativa	Deseño de proxecto grupal e realización de memoria escrita en pequenos grupos.	25	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG2 CG4 CG5 CG8 CG10 CG12	CE58 CE59 CE60 CE61	CT1 CT2 CT7 CT8 CT9 CT10 CT12 CT14 CT15 CT17 CT18 CT19 CT21 CT22
Debate	Participación nas charlas abertas entre o grupo de estudantes e o profesorado, preparación de dossier sobre lecturas videos-casos propostos.	15	CB1 CB2 CB3 CB4	CG1 CG2 CG5 CG10 CG12	CE57 CE58 CE59 CE61	CT1 CT6 CT7 CT8 CT9 CT12 CT14 CT15 CT17 CT18 CT19 CT21
Prácticas de campo	Preparación e execución de actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia en espazos especializados e no exterior das instalacións.	40	CB1 CB2 CB4 CB5	CG1 CG2 CG4 CG5 CG8 CG10	CE58 CE59 CE60 CE61	CT2 CT7 CT8 CT9 CT12 CT14 CT15 CT17 CT18 CT19 CT21 CT22

Outros comentarios sobre a Avaliación

TODO O ALUMNADO, ASISTA OU NON ÁS AULAS, TEN DEREITO A SER AVALIADO (MEDIANTE UN EXAME OU NO MODO EN QUE ESTABLEZA A GUÍA DOCENTE).

a) Para superar a asignatura en **1ª convocatoria**, é preciso **asistir regularmente**, obter a **cualificación de aprobado en cada un dos apartados** de avaliación, manter un **comportamento correcto e de aproveitamento durante as sesións presenciais**. A cualificación final será o sumatorio porcentual de tódalas cualificacións parciais. No caso de alumnado non asistente (que supere o 80% de faltas de asistencia), deberá entregar un traballo, e realizar dúas probas presenciais na data do exame de xuño, relacionadas cos contidos teóricos e prácticos desenvolvidos na aula, debendo superar ámbalas partes con máis dun 5 de cualificación.

b) De non ter superada a materia en primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo. Para superar a asignatura en **2ª convocatoria** (xullo), o alumnado poderá optar por acollerse **ás mesmas condicións** que as establecidas para a 1ª convocatoria, **ou ben presentar un traballo e realizar dúas probas presenciais** na data do exame de xullo, relacionadas cos contidos teóricos e prácticos desenvolvidos na aula.

*** As datas de exames pódense consultar na web da facultade en <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Gil Madrona, P. et al, **Unidades didácticas de educación física para educación infantil, 3-6 años. Vol. III, 1ª**, Wanceulen, 2009

Guillén R, Lapetra S, Casterad J, **Actividades en la naturaleza**, 1ª, Inde, 2000

Rigal R, **Educación motriz y educación psicomotriz en preescolar y primaria: acciones motrices y primeros aprendizajes**, 1ª, Inde, 2006

Ruiz F, **Desarrollo de la motricidad a través del juego: materiales convencionales**, 1ª, Gymnos, 2001

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Educación física e a súa didáctica na idade infantil/P02G110V01503

A educación física como medio de interdisciplinaridade/P02G110V01921

Seguridade e hábitos saudables a través da educación física/P02G110V01925

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Desenvolvemento motor/P02G110V01202

Plan de Continxencias

Descrición

MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

MEDIDAS A ADOPTAR

A docencia non presencial realizarase a través del Campus Remoto e a plataforma de teledocencia Faitic.

No caso de non poderse impartir a práctica presencialmente o alumnado deberá presentar unha simulación (o que faría e como) e someterse ás preguntas de compañerios e docentes nesa sesión práctica virtual.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Seguridade e hábitos saudables a través da educación física**

Materia	Seguridade e hábitos saudables a través da educación física			
Código	P02G120V01943			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Ayan Perez, Carlos Luis			
Profesorado	Ayan Perez, Carlos Luis			
Correo-e	cayan@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Materia de carácter teórico-práctico na que o alumnado de Educación Primaria cursa unha especialización conxunta co alumnado de Educación Infantil, sobre temas relativos á seguridade e a saúde, sempre baixo o contexto da Educación Física			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuír á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE57	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde a educación física
CE58	Coñecer o currículo escolar da educación física
CE59	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades deportivas dentro e fóra da escola
CE60	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CE61	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo

CT10 Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar

CT14 Razoamento crítico

CT15 Compromiso ético

CT16 Aprendizaxe autónoma

CT17 Adaptación a novas situacións

CT18 Creatividade

CT19 Lideranza

CT21 Iniciativa e espírito emprendedor

CT22 Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Saber promove-la adquisición de hábitos en torno á autonomía.	CB1	CG2	CE57	CT6
	CB2	CG8	CE60	CT8
	CB3	CG12		CT14
				CT15
				CT21
				CT22
Coñecer os principios básicos un desenrolo e comportamento saudable	CB3	CG1	CE57	CT1
	CB5	CG5	CE58	CT2
		CG8	CE60	CT7
		CG12		CT9
				CT14
				CT15
Ser capaz de crear, seleccionar e avaliar tarefas físico-motoras e materiais curriculares seguros, destinados a promover a aprendizaxe a través de actividades con sentido para o alumnado destas idades.	CB1	CG1	CE57	CT7
	CB3	CG4	CE59	CT10
	CB4	CG10	CE60	CT14
		CG11		CT17
				CT18
				CT19
Deseñar actividades encamiñadas ao desenvolvemento das habilidades motoras seguras e saudables.	CB2	CG2	CE57	CT1
	CB3	CG4	CE60	CT7
	CB5	CG8		CT14
		CG10		CT15
				CT22
Ser capaz de desenrolar os hábitos de autonomía persoal e o respecto ás normas nas prácticas físicas e na convivencia nos seus alumnos.	CB1	CG4	CE58	CT8
	CB5	CG10	CE61	CT14
		CG12		CT15
				CT16
				CT17
				CT19
Detectar situacións de falta de benestar do neno ou a nena que sexan incompatibles co seu desenvolvemento e promover a súa mellora no ámbito da seguridade, autoprotección e da saúde.	CB1	CG2	CE57	CT1
	CB2	CG8	CE59	CT8
	CB3	CG10		CT14
		CG12		CT15
				CT18
				CT22

Contidos

Tema	
Establécense 7 grandes bloques, que serán referentes para os respectivos temas. A súa relación establécense identificando o seu número entre paréntesis, ao final do título de cada tema.	1. BLOQUE 1.- Práctica de hábitos saudables na actividade física infantil: Hixiene corporal, alimentación, descanso e educación postural. 2. BLOQUE 2.- Valoración axustada dos factores de risco, adopción de comportamentos de prevención e seguridade en situacións habituais, actitude de tranquilidade e colaboración en situacións de enfermidade e de pequenos accidentes na actividade física infantil. 3. BLOQUE 3.- Utilización segura de espazos deportivos, elementos e obxectos. 4. BLOQUE 4.- A cadea de supervivencia e o soporte vital básico na actividade física infantil. 5. BLOQUE 5.- Primeiros axudas básicas. 6. BLOQUE 6.- Actividades de ensino/aprendizaxe vinculadas á saúde e a a prevención de accidentes na actividade física infantil. 7. BLOQUE 7.- Estratexias didácticas para o ensino/aprendizaxe da saúde, a autoprotección e a prevención de accidentes na actividade física infantil.
1. A educación física saudable (B1).	1.1. A educación física saudable: marco conceptual e contextual 1.2. A condición física saudable

2. Consideracións para unha práctica segura na educación física (B2;B3).	2.1. Recursos materiais seguros para a práctica de educación física. 2.2. Educación física e patoloxías infantís.
3. Os primeiros auxilios (B4;B5;B6).	3.1. Primeiros auxilios básicos. 3.2. A cadea de supervivencia.
4. Educación postural e educación física (B1;B6;B7).	4.1. Biomecánica Articular. 4.2. A ergonomía na educación física.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	29	43.5	72.5
Lección maxistral	22.5	33.75	56.25
Seminario	0	15	15
Exame de preguntas obxectivas	1	1.5	2.5
Traballo	1	2.75	3.75

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas de laboratorio	Actividades expositivas do profesor e o estudante. Resolución de exercicios no aula/laboratorio baixo a dirección do profesor.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices de traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Seminario	Tutorías obrigatorias individualmente ou en pequeno grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Actividades de petición voluntaria a desenvolver no despacho 230 en horario de tutoría adicadas a supervisar o traballo a realizar. Contémplase a posibilidade de empregar o correo electrónico e o despacho virtual como medios telemáticos que faciliten a atención personalizada do alumnado.
Prácticas de laboratorio	Sesións desenroladas no aula e no pavillón deportivo na que se porán en práctica os contidos relacionados coa materia.
Lección maxistral	Sesións teóricas desenroladas no aula co apoio das novas tecnoloxías.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Exame de preguntas obxectivas	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía. Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables. Ser capaz de desenvolver os hábitos de autonomía persoal e o respecto ás normas nas prácticas físicas e na convivencia nos seus alumnos. Detectar situacións de falta de benestar do neno ou a nena que sexan incompatibles co seu desenvolvemento e promover a súa mellora no ámbito da seguridade, autoprotección e da saúde.	70	CB1 CG1 CE57 CT1 CB2 CG2 CE58 CT2 CB3 CG4 CE59 CT6 CB5 CG5 CE60 CT7 CG8 CE61 CT8 CG10 CT9 CG12 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT21 CT22
Traballo	Ser capaz de crear, seleccionar e avaliar tarefas físico-motoras e materiais curriculares seguros, destinados a promover a aprendizaxe a través de actividades con sentido para o alumnado destas idades. Deseñar actividades encamiñadas ao desenvolvemento das habilidades motoras seguras e saudables	30	CB1 CG1 CE57 CT7 CB2 CG2 CE59 CT10 CB3 CG4 CE60 CT14 CB4 CG8 CT15 CB5 CG10 CT17 CG11 CT18 CT19 CT22

Outros comentarios sobre a Avaliación

Aplicárase o seguinte procedemento de avaliación con independencia da frecuencia de asistencia do alumnado as sesións da materia.

Para superar a materia será necesario obter unha cualificación positiva en ambas as probas de avaliación (proba tipo test traballo).

No tipo test, haberá que obter polo menos 3.5 ptos de 7 posibles, e no traballo, deberase alcanzar polo menos 1.5 ptos de 3 posibles. Estes criterios prevalecen tanto pra primeira como pra segunda convocatoria

A nota final da materia obterase mediante a suma aritmética das puntuacións alcanzadas en ambas as partes, sempre e cando se cumpran os criterios de cualificación anteriormente expostos. No caso de non superar ambas as probas, estas deberán repetirse na segunda convocatoria.

Se o alumnado supera una das probas de avaliación en primeira convocatoria, non debe examinarse da mesma en segunda convocatoria (Xullo), senón únicamente da proba de avaliación que non superou na mencionada primeira convocatoria.

O día e hora, así como a aula das probas de avaliación que terán lugar en primeira máis en segunda convocatoria pódense consultar no link "Organización Académica" da web da Facultade: <http://feduc.webs.uvigo.es/index.php?id=60,0,0,1,0,0>.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cruz Roja Española, **Manual de Primeros Auxilios**, Primera, Cinco Tintas, 2016

Delgado, M., Garzón, M., y Fernández, A., **Entrenamiento físico-deportivo y alimentación : de la infancia a la edad adulta**, Tercera, Paidotribo, 2007

Delgado, M., y Tercedor, P., **Estrategias de intervención en educación para la salud desde la educación física**, Primera, Inde, 2002

Herrador, J., **Riesgos laborales en Educación Física: prevención de accidentes**, Primera, Alcalá, 2013

Kapandji, J., **Fisiología Articular, Tomo II**, Sexta, Panamericana, 2012

Rodríguez, P., **Educación Física y Salud en Primaria. Hacia una educación corporal significativa y autónoma**, Primera, Inde, 2006

Bibliografía Complementaria

Gudrun, F., **Esfuerzo físico y entrenamiento en niños y jóvenes**, Primera, Paidotribo, 2003

Katch, V., McArdle, W., y Katch, F., **Fisiología del Ejercicio.**, Cuarta, Panamericana, 2015

López, P., **Ejercicios desaconsejados en la actividad física: detección y alternativas.**, Tercera, Inde, 2008

Meredith, M., y Well, G., **Fitnessgram/Activitygram test administration manual**, Primera, Human Kinetics, 2005

Miñarro, P., **Mitos y falsas creencias en la práctica deportiva**, Primera, Inde, 2002

Urgell, M. (coord.), **Libro blando de la nutrición infantil en España**, Primera, Universidad de Zaragoza, 2015

Ramos, S., **Entrenamiento de la condición física. Teoría y Metodología**, Primera, Kinesis, 2004

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Educación física e a súa didáctica na educación primaria/P02G120V01601

Actividade física e diversidade na escola/P02G120V01945

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

A educación física como medio de interdisciplinaridade/P02G120V01941

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Aprendizaxe e desenvolvemento da motricidade na educación primaria/P02G120V01301

Outros comentarios

Considérase imprescindible a asistencia ás clases prácticas como modo de consolidar os contidos expostos nas sesións teóricas así como de mellorar a formación do alumno.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen
Seminarios e Lección Maxistral

* Metodoloxías docentes que se modifican

Prácticas de Laboratorio

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

Utilizarase o campus remoto, en concreto o despacho virtual do profesor (185)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

A docencia non presencial da actividade docente será realizada a través do Campus Remoto e máis a plataforma de teledocencia Faitic.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Non se contempla

* Outras modificacións

Grabaranse vídeos dos contidos a impartir usando a ferramenta Powerpoint. Xeneraranse links para que poidan ser descargados que serán postos a disposición do alumnado vía faitic.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba Traballos: [Peso anterior 30%] [Peso Proposto 100%]

...

* Probas que se modifican

[Exame teórico] => [Traballo]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**A linguaxe corporal**

Materia	A linguaxe corporal			
Código	P02G120V01944			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	García Ordóñez, Enrique			
Profesorado	García Ordóñez, Enrique			
Correo-e	kikewp@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	En esta materia o alumnado coñecerá as posibilidades expresivas de o corpo e de a linguaxe, adquirindo e vivenciando competencias que lle van a permitir favorecer o correcto desenvolvemento de a expresión corporal en o alumnado de ensino primario			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE57	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde a educación física
CE58	Coñecer o currículo escolar da educación física
CE59	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades deportivas dentro e fóra da escola
CE60	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CE61	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais

CT14 Razoamento crítico

CT15 Compromiso ético

CT16 Aprendizaxe autónoma

CT17 Adaptación a novas situacións

CT18 Creatividade

CT19 Lideranza

CT21 Iniciativa e espírito emprendedor

CT22 Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
1. Saber utilizar o xogo como principal recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos e en a linguaxe corporal.	CB2 CB4	CG1 CG2 CG10	CE57 CE58	CT1 CT8 CT16 CT17
2. Potenciar en os nenos e as nenas o coñecemento e control de o seu corpo e as súas posibilidades motrices mediante o corpo.	CB1 CB3 CB5	CG4 CG5 CG8 CG10 CG12	CE57 CE58 CE59 CE60 CE61	CT1 CT15
3. Promover o xogo simbólico e de representación de roles como principal medio de coñecemento de a realidade social.	CB2 CB3	CG4 CG11 CG12	CE57 CE58 CE59 CE60 CE61	CT1 CT12 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18
4. Potenciar o uso de a linguaxe corporal para conseguir unha mellor expresión, respectar o traballo propio e desenvolver habilidades sociais.	CB1 CB2 CB5	CG2 CG4 CG10 CG11 CG12	CE57 CE58 CE59 CE60 CE61	CT1 CT7 CT12 CT14 CT15 CT21 CT22
5. Potenciar en os nenos e as nenas o coñecemento e control de o seu corpo e as súas posibilidades motrices.	CB2 CB4	CG1 CG8 CG11 CG12	CE57 CE58 CE59 CE60 CE61	CT1 CT2 CT6 CT9 CT10 CT15 CT16 CT19
6. Ser capaz de deseñar actividades de aprendizaxe de novas formas de expresión.	CB1 CB3	CG1 CG4 CG8 CG11	CE57 CE58 CE59 CE60 CE61	CT12 CT14 CT15

Contidos

Tema	
Bloque 1. Principios básicos de a linguaxe corporal en Educación Primaria. Linguaxe corporal e estilos docentes en Ed. Primaria.	Tema 1. Marco conceptual de a linguaxe corporal en a educación primaria. Tema 2. Linguaxe corporal e os seus elementos.
Bloque 2	A linguaxe corporal medio de representación, expresión e comunicación en Educación Infantil. O código non verbal na infancia.
Bloque 3	Do xogo simbólico ao xogo dramático. A creatividade
Bloque 4	Principios metodolóxico-didácticos para a aplicación de técnicas artístico-expresivas en educación infantil: a danza creativa e tradicional, o teatro de sombras, a pantomima e a dramatización.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	22.5	45	67.5
Prácticas de laboratorio	30	52.5	82.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Sesión impartidas polo profesor, nas que se procurará a maior interactividade e participación do alumnado.
Prácticas de laboratorio	Prácticas que formaran parte do traballo da materia, e que serán desenvolvidas polos alumnos e avaliadas in situ polo profesor e alumnos, tentando acabar os aprendizaxes oportunos

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	Farase seguimento na propia aula da evolución das aprendizaxes do alumnado
Lección maxistral	Serán levadas a cabo polo profesor nas aulas teóricas

Avaliación		Cualificación	Competencias Avaliadas			
	Descrición					
Lección maxistral	- Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadero/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades. - Traballo: o estudante presenta o resultado obtido na elaboración de fin documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumo de lecturas, conferencias, etc.	70	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG4 CG5 CG8	CE57 CE58 CE59 CE60 CE61	CT10 CT15 CT19 CT60 CT61
Prácticas de laboratorio	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	30	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG4 CG5 CG8	CE57 CE58 CE59 CE60 CE61	CT1 CT2 CT6 CT7 CT8 CT9 CT10 CT12 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT21 CT22

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para os alumnos non asistentes ou que non alcancen o 85% de asistencias, o exame terá o valor de 60%, e a presentación de traballos o 20%. Ademais realizarán un exame escrito da parte práctica, cun valor do 20%.

Para superar a materia é requisito indispensable alcanzar o 50% en cada criterio de avaliación.

As actividades non superadas na 1ª convocatoria poderán ser recuperadas na convocatoria de xullo. Non se guardan partes da materia aprobadas para vindeiros cursos.

Data de exame: Consultar (http://fcced.uvigo.es/*gl/docencia/*exames) no menú "Data exames".

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Nista-Piccolo, V., & Moreira W., **Movimiento y Expresión Corporal.**, NARCEA, 2015

Ortiz, M., **Comunicación y Lenguaje Corporal. Bases y fundamentos aplicados al ámbito educativo.**, PROYECTO SUR, 2000

VVAA, **La Educación Psicomotriz (3-8 años). Cuerpo, Movimiento, Percepción, Afectividad : Una propuesta teórico-práctica**, GRAO, 2007

Bibliografía Complementaria

Cebreiros, J., **Olvida tu Lenguaje Corporal. Una nueva forma de entender la comunicación.**, PLATAFORMA EDITORIAL, 2015

Fajardo, L. & Moya, C., **Fundamentos Neuropsicológicos del Lenguaje**, EDICIONES UNIVERSIDAD DE SALAMANCA, 1999

Ortiz, M., **Expresión Corporal. Una propuesta didáctica para el profesorado de Educación Física**, GRUPO EDITORIAL UNIVERSITARIO, 2002

Pat, O., **Psicoterapia Sensoriomotriz**, DESCLEE DE BROUWER, 2016

Pons, C., **Comunicación no verbal**, KAIROS, 2015

Ruiz de Velasco, A., & Abad, J., **El Juego Simbólico**, GRAO, 2011

Sainz De Vicuña, P., **Educación en el aula de 2 años: Una propuesta Metodológica**, GRAO, 2010

Velázquez, E., **Afecto y Lenguaje. La construcción del sujeto**, EDICIONES UAB, 2014

VVAA, **Movimiento y Lenguajes. De la experiencia sensorio-perceptiva a la conciencia y el pensamiento.**, GRAO, 2017

VVAA, **Comportamiento no verbal. Más allá de la comunicación y el lenguaje**, EDICIONES PIRAMIDE, 2016

Recomendacións

Materias que continúan o temario

A educación física como medio de interdisciplinaridade/P02G120V01941

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Actividade física e diversidade na escola/P02G120V01945

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación física e a súa didáctica na educación primaria/P02G120V01601

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

As metodoloxías docentes serán as mesmas no tres escenarios, dado que foron deseñadas para facilitar unha transferencia fluída desde un escenario 100% presencial a outro 100% remoto. En calquera caso, a única diferenza incumbe ao espazo onde se desenvolverá a actividade. No posible escenario de ensino mixto ou semipresencial, as metodoloxías levarán a cabo de modo semipresencial e virtual. Doutra banda, no escenario de ensino a distancia, as metodoloxías previstas adaptaranse a unha modalidade de execución virtual.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, coma se di o apartado anterior, unha modalidade de execución, presencial e virtual (no caso de escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia)

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)

No potencial escenario da docencia semipresencial, as sesións de autorización poderanse realizar presencialmente e/ou no despacho virtual, baixo a modalidade de concertación previa no horario que se estableza. No caso dun escenario docente a distancia, a autorización realizarase unicamente polos medios telemáticos mencionados.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia.

* Outras modificacións

- Ferramentas para a docencia virtual, no escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante Campus Integra e proverase da mesma forma o uso da plataforma de Teledocencia FAITIC como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade dos alumnados aos contidos docentes.

- No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de maneira online.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non hai cambios nin nos instrumentos nin nos criterios de avaliación establecidos na guía docente

* Probas pendentes que se manteñen

Todas as probas propostas na guía docente para as próximas convocatorias, mantéñense en calquera do tres modalidades de ensino previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2020-21. Os criterios de avaliación, así como a súa ponderación sobre a nota final, mantéñense, tanto para o alumnado asistente, como para o non asistente. Os procedementos ou tipoloxías de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero si no seu modo de execución, no caso dos potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos. Así, no caso desta nunha situación de ensino mixto ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependente das instalacións e medios dispoñibles. Si non fose posible facelas presencialmente, combinarase a modalidade presencial coa virtual ou se realizará exclusivamente de forma virtual.

Si a situación é de ensino a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de forma virtual.

* Probas que se modifican

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións nas probas de avaliación, menos no referido á modalidade de avaliación: presencial ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que leve a cabo a docencia.

* Novas probas

Non se prevé novas probas de avaliación

* Información adicional

Non hai.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Actividade física e diversidade na escola**

Materia	Actividade física e diversidade na escola			
Código	P02G120V01945			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Vicente Vila, Pedro Carballo Afonso, María Rocío			
Profesorado	Carballo Afonso, María Rocío Vicente Vila, Pedro			
Correo-e	rociocarballo@uvigo.es pvicente@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia atende as necesidades educativas especiais nos procesos de ensino - aprendizaxe no eido das actividades físicas			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuír á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE57	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde a educación física
CE58	Coñecer o currículo escolar da educación física
CE59	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades deportivas dentro e fóra da escola
CE60	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
CE61	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo

CT10 Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar

CT12 Habilidades nas relacións interpersoais

CT14 Razoamento crítico

CT15 Compromiso ético

CT16 Aprendizaxe autónoma

CT17 Adaptación a novas situacións

CT18 Creatividade

CT19 Lideranza

CT21 Iniciativa e espírito emprendedor

CT22 Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
1. Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe para a diversidade.	CB1	CG2	CE59	CT1
	CB2	CG4	CE60	CT2
2. Ser capaz de utilizar os xogos como medio para promover a comprensión da realidade.			CE61	CT6
3. Deseñar actividades encamiñadas ao desenvolvemento das habilidades motrices que atendan á diversidade.				CT7
				CT8
5. Promover o xogo simbólico e de representación de roles como principal medio de coñecemento da realidade social.				CT9
				CT10
7. Deseñar actividades encamiñadas ao desenvolvemento das habilidades motrices.				CT12
				CT14
				CT15
				CT16
				CT17
				CT18
				CT19
				CT21
				CT22
4. Coñecer o desenvolvemento psicomotor e deseñar intervencións que atendan á diversidade	CB1	CG1	CE57	CT1
	CB2	CG2	CE58	CT2
	CB3	CG4	CE60	CT6
	CB4	CG5		CT7
	CB5	CG8		CT8
		CG10		CT9
		CG11		CT14
		CG12		CT15
				CT16
				CT17
				CT18
				CT19
				CT22
6. Ser capaz de desenvolver os hábitos de autonomía persoal e o respecto ás normas de convivencia nos seus alumnos.		CG8	CE57	CT2
		CG10		CT7
				CT8
				CT9
				CT12
				CT14
				CT15
				CT16
				CT17
				CT18
				CT19
				CT21
8. Ser capaz de crear e manter liñas e lazos de comunicación coordinados coas familias para incidir máis eficazmente no proceso educativo	CB5	CG8		CT6
		CG12		CT7
				CT8
				CT9
				CT12
				CT14
				CT15
				CT17
				CT19
				CT21

Contidos

Tema

BLOQUE 1	Conceptos básicos sobre diversidade e actividade física. Tipoloxía da diversidade: diversidade socioculturais, alumnado con necesidades educativas especiais, diversidade de xéneros e persoas, etc
BLOQUE 2	A atención á diversidade na escola desde a motricidade. Modelos. A aprendizaxe motriz cooperativo. A convivencia e a resolución de conflitos.
BLOQUE 3	Estratexias didácticas de atención á diversidade desde a actividade física na escola.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas de forma autónoma	8.5	17	25.5
Lección maxistral	10	20	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	2	4
Traballo	2	6	8
Práctica de laboratorio	30	52.5	82.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de problemas e exercicios expostos e analizados na clase.
Lección maxistral	Exposicións dos aspectos máis relevantes de cada tema, explicando conceptos, clasificacións, técnicas...Será de carácter participativo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Sesións de contidos de carácter teórico ou conceptual vencellados as competencias a desenvolver na materia. As sesións maxistrais desenvolveranse na aula baixo a dirección dos docentes responsables da materia en base os contidos obxecto da mesma.
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de supostos prácticos vencellados as competencias e contidos desenvolvidos na materia. Os supostos prácticos resoltos son instrumentos de avaliación para o profesorado responsable da materia.
Probas	Descrición
Traballo	Proxectos de intervención didáctica vencellados as competencias e contidos desenvolvidos na materia. Os proxectos son instrumentos de avaliación para o profesorado responsable da materia.
Práctica de laboratorio	Deseño, dirección e desenvolvemento de sesións prácticas por parte do alumnado sobre contidos vencellados a materia. O deseño, dirección e desenvolvemento das sesións son instrumentos de avaliación para o profesorado responsable da materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas escritas ou orais de resposta curta	50	CB1 CG1 CE57 CT1 CB2 CG4 CE58 CT2 CB3 CG8 CE60 CT6 CB4 CG10 CT7 CB5 CG12 CT14 CT16 CT18 CT22

Traballo	Presentación dun documento escrito correspondente a unha Unidade Didáctica que é o marco de desenvolvemento das sesións porácticas vencelladas.	30	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG10 CG11	CE58 CE59 CE60	CT1 CT2 CT6 CT7 CT8 CT9 CT10 CT12 CT14 CT15 CT16 CT17 CT19 CT21 CT22
Práctica de laboratorio	Deseño, desenvolvemento e dirección de sesións incluídas no marco da Unidade Didáctica presentada coma proba de avaliación	20		CG1 CG2 CG5	CE58 CE59 CE60 CE61	CT2 CT7 CT8 CT9 CT12 CT17 CT18 CT19 CT21 CT22

Outros comentarios sobre a Avaliación

É requisito imprescindible para a superación da materia ter aprobadas as dúas ferramentas ou instrumentos de avaliación establecidos. No caso de non superar a materia en primeira convocatoria gardanse as partes aprobadas exclusivamente ata a segunda convocatoria do mes de xullo. Non se gardan partes aprobadas da materia para outras matrículas na materia, correspondente a diferente curso académico.

De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.

No desenvolvemento das sesións teóricas de grupo A, e de xeito exclusivo para o alumnado presente na aula, podense deseñar/elaborar/plantexar tarefas de suposto práctico ou de investigación/achega de información co gallo de liberar contidos teóricos do examen final da materia.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade na ligazón <http://fced.uvigo.es/es/docencia/examenes>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Jiménez Martín, P.J., **Manual de estrategias de intervención en actividad física, deporte y valores.**, Síntesis, 2008

Merida, R., **La orientación en educación infantil: una alianza entre los agentes educativos.**, Pirámide, 2012

Vieira, A.M & Martín, M.C., **La atención a la diversidad en educación infantil: los rincones.**, Graó, 2000

Bibliografía Complementaria

SCOPUS,

SPORT DISCUS,

Gómez, H., **Educación Física y atención a la diversidad**, La tierra hoy, 2009

Lasaga, M.J. & Rodríguez, C., **La coeducación en la Educación Física y el deporte escolar: Liberar Modelos.**, Wanceulen, 2006

Varios, **Revista de Educación Física**, Boidecanto,

Prades, J. & Oriol, M., **Los retos del multiculturalismo: en el origen de la diversidad.**, 2009

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

A linguaxe corporal/P02G110V01928

Xogo na educación infantil/P02G110V01912

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Desenvolvemento motor/P02G110V01202

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican: Lección maxistral troca por videoconferencias para o desenvolvemento de contidos teórico - prácticos da materia.

Prácticas de laboratorio trocan por seminarios on line de deseño de tarefas motrices, sesións ou unidades didácticas dirixidas a un proceso de ensino - aprendizaxe no eido das actividades físicas e o deporte atendendo a casos espoe´ficios e concretos de aplicación de medidas de atención a diversidade.

Ambas opcións metodolóxicas desenvolveranse por medio das aulas do Campus Remoto da UVigo

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías).

Titorías on line nos despachos virtuais do profesorado responsable da materia (Despacho nº 396 de D^a. Rocío Carballo Afonso e despacho nº 2704 de D. Pedro Vicente Vila), sempre utilizando o procedemento de cita previa vía correo electrónico (rociocarballo@uvigo.es de D^a. Rocío Carballo Afonso e pvicente@uvigo.es de D. Pedro Vicente Vila), consultas vía correo electrónico nos enderezos anteriormente indicado e aportación de apuntamentos, documentación de docencia virtual (presentacións comentadas, grabacións de videoconferencias) e bibliografía de apoio no FAITIC.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba Prácticas de laboratorio, Participación activa nas clases prácticas, deseño, dirección e desenvolvemento de sesións prácticas vencelladas coas competencias e contidos da materia. Presentación escrita da Unidade Didáctica marco de desenvolvemento das sesións prácticas. : [Peso anterior 50%] [Peso Proposto 50%]

...

* Probas que se modifican

[Lección maxistral, proba tipo test ou resposta curta] => Probatipo test pou resposta curta on line no FAITIC [Peso proposto 50%]

* Novas probas.

No desenvolvemento das sesións vía telemática podense deseñar/elaborar/plantexar tarefas de suposto práctico ou de investigación/achega de información co gallo de liberar contidos teóricos do examen final da materia.

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Prácticas externas: Practicum**

Materia	Prácticas externas: Practicum			
Código	P02G120V01981			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	48	OB	4	An
Lingua impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Pazos Couto, Jose Maria			
Profesorado	Martínez Figueira, María Esther			
Correo-e	chema3@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
CG7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE61	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma
CE62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia
CE63	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e en particular o de ensino-aprendizaxe mediante o dominio das técnicas e estratexias necesarias

CE64	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro
CE65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica
CE66	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
CE67	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes 6-12 anos
CE68	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT4	Coñecemento de lingua estranxeira
CT5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
CT11	Traballo nun contexto internacional
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT18	Creatividade
CT19	Lideranza
CT20	Coñecemento doutras culturas e costumes
CT21	Iniciativa e espírito emprendedor
CT22	Motivación pola calidade
CT23	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento	CB1	CG1	CE61	CT1
	CB2	CG6	CE62	
	CB3		CE68	
	CB4			
	CB5			
Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro mediante o establecemento de relacións entre os coñecementos especializados, teóricos e metodolóxicos, e os resultados da observación, análise e intervención nas situacións educativas da escola na que se realizan as prácticas	CB1	CG1	CE61	CT1
	CB2	CG2	CE62	CT2
	CB3	CG3	CE63	CT3
	CB4	CG4	CE64	CT4
	CB5	CG5	CE65	CT5
		CG6	CE66	CT6
		CG7	CE67	CT7
		CG8	CE68	CT8
		CG9		CT9
		CG10		CT11
		CG11		CT12
		CG12		CT13
				CT14
				CT15
				CT16
				CT17
				CT18
				CT19
				CT20
				CT21
				CT22
				CT23

Interpretar e reflexionar sobre as observacións e/ou intervencións na aula mediante sesións de clase semanais organizadas polo profesor-coordinador da facultade	CB1	CG1	CE64	CT1
	CB2	CG6		CT2
	CB3	CG12		CT3
	CB4			CT5
	CB5			CT6
				CT7
				CT8
				CT9
				CT14
				CT15
				CT16
				CT22

Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro onde se realizan as prácticas escolares	CB1	CG1	CE61	CT1
	CB2	CG2	CE62	CT2
	CB3	CG3	CE63	CT3
	CB4	CG4	CE64	CT4
	CB5	CG5	CE65	CT5
		CG6	CE66	CT6
		CG7	CE67	CT7
		CG8	CE68	CT8
		CG9		CT9
		CG10		CT10
		CG11		CT11
		CG12		CT12

Asumir que a competencia profesional do mestre ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida	CB1	CG12	CE61	CT8
	CB2		CE64	CT9
	CB3			CT10
	CB4			CT14
	CB5			CT15
				CT16
				CT17
				CT19

Contidos

Tema	
1. Observación e análise da realidade escolar e do contexto físico, socioeconómico, cultural e lingüístico	Observación e análise da realidade: - escolar e do contexto físico - socioeconómica - cultural - lingüística
2. Interacción e comunicación no ámbito educativo	Procesos comunicativos no ámbito educativo.
3. A planificación educativa na escola na etapa de educación primaria. Identificación, selección e discusión de técnicas e estratexias para a xestión e o control da aula	Planificación escolar. - Organización escolar
4. A intervención docente do estudante en prácticas. Deseño e desenvolvemento de estratexias e recursos educativos para o ensino en áreas instrumentais e de contidos específicos	A intervención docente na aula.
5. Deseño, realización e avaliación de intervencións educativas en relación co itinerario de especialización do estudante de prácticas	A avaliación das intervencións docentes.

6. Análise e valoración crítica do proceso de ensino e aprendizaxe na aula dende os marcos teóricos e metodolóxicos ofrecidos polas outras materias

A avaliación da práctica docente realizada.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Foros de discusión	0	25	25
Debate	25	0	25
Prácticum, Practicas externas e clínicas(Repetida non usar)	600	0	600
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	550	550

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Foros de discusión	As titorías semanais, individuais e colectivas, con o coordinador e os titores da Universidade servirán de asesoramento aos estudantes. Analizaranse e valorarán os datos observados á luz das competencias técnicas adquiridas nas outras materias e propoñeranse directoras para desenvolver novas tarefas
Debate	A presentación de experiencias e reflexións realizadas durante as estanzas no centro escolar e o intercambio de criterios entre os estudantes de prácticas servirán para compartir experiencias e para contrastar a propia visión de a realidade educativa
Prácticum, Practicas externas e clínicas(Repetida non usar)	O núcleo formativo fundamental do Practicum se desenvolverá mediante a participación no proceso de ensino e aprendizaxe do aula de Primaria asignada (xeralista e de especialidade, se é o caso). O alumno de prácticas participará nas reunións dos equipos educativos dos que forme parte e colaborará nos proxectos de innovación e nas actividades extraescolares que o centro desenvolva. Así mesmo asistirá a todas as reunións e actividades organizadas para que os estudantes en prácticas coñezan en profundidade a realidade educativa a Educación Primaria

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticum, Practicas externas e clínicas(Repetida non usar)	Realización da estancia en centros escolares.
Foros de discusión	Participación activa en espacios de discusións educativas.
Debate	Participación activa en debates educativos.
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Realización da memoria e diario de prácticas.

Avaliación		Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Prácticum, Practicas externas e clínicas(Repetida non usar)	Informe da titora ou titor do centro, segundo o protocolo correspondente	50	CB1 CG1 CE61 CT1 CB2 CG2 CE62 CT2 CB3 CG3 CE63 CT3 CB4 CG4 CE64 CT4 CB5 CG5 CE65 CT5 CG6 CE66 CT6 CG7 CE67 CT7 CG8 CE68 CT8 CG9 CT9 CG10 CT11 CG11 CT12 CG12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT20 CT21 CT22 CT23	

Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Asistencia e avaliación das reunións e outras actividades programadas Memoria de Prácticas	50	CB1	CG1	CE61	CT1
			CB2	CG2	CE62	CT2
			CB3	CG3	CE63	CT3
			CB4	CG4	CE64	CT4
			CB5	CG5	CE65	CT5
				CG6	CE66	CT6
				CG7	CE67	CT7
				CG8	CE68	CT8
				CG9		CT9
				CG10		CT10
				CG11		CT11
				CG12		CT12
						CT13
			CT14			
			CT15			
			CT16			
			CT17			
			CT18			
			CT19			
			CT20			
			CT21			
			CT22			
			CT23			

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. A titora ou titor académico da universidade avaliará as prácticas desenvolvidas polos estudantes de conformidade cos criterios e fontes de información sinalados.
2. A titora ou titor do centro escolar, como indica o art. 13 do Real Decreto 1707/2011, de 18 de Novembro, polo que se regulan as prácticas académicas externas dos estudantes universitarios, realizará e remitirá ao titor/a académico da Universidade a avaliación final.
3. Para superar a materia do Prácticum o estudante deberá acadar o aprobado en cada un dos criterios de avaliación establecidos nos informes, tanto do titor/a do centro escolar como do titor/a académico. Manteranse as competencias adquiridas en primeira convocatoria ata segunda convocatoria.
4. Para facilitar o proceso de avaliación, antes do inicio das prácticas, o coordinador/a do Prácticum remitiralle ao centro escolar a folia de avaliación na que se reflectan as diferentes competencias obxecto de mesma.
5. Conforme a normativa vixente, con independencia de ser estudantes asistentes como non asistentes, o alumnado disfrutará de condicións equivalentes de avaliación.

Particularmente, no tocante á Memoria de Prácticas, sinalar:

1. A Memoria das prácticas desenvolverase consonte o establecido no art. 14 do Real decreto 1707/2011, de 18 de Novembro.
2. A través da guía docente, así como por outro tipo de orientacións, a Comisión de Prácticas establecerá anualmente as recomendacións precisas para unha correcta elaboración da Memoria.
3. Para facilitar o proceso de avaliación cada titor ou titora contará coa correspondente folia de avaliación.
4. As datas de entrega da Memoria de Prácticas de cada convocatoria figura reflexado no calendario académico da Facultade, podendo consultarse no apartado de organización académica da web da facultade: <http://fced.uvigo.es/gl/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CEBRIÁN DE LA SERNA, M. Y MONEDERO MOYA, J. J., **El e-portfolio y la e-rúbrica en la supervisión del practicum**, 1, Imprenta universitaria., 2009

Schön, D.A., **La formación de profesionales reflexivos. Hacia un nuevo diseño de la enseñanza y el aprendizaje en las profesiones**, 1, Paidós-MEC., 1992

Zeichner, H., **A formação reflexiva de professores: ideias e práticas**, 1, Educa, 1993

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Traballo de Fin de Grao/P02G120V01991

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Traballo de Fin de Grao/P02G120V01991

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria/P02G120V01201
Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino/P02G120V01101
Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria/P02G120V01202
Educación: Teoría e historia da educación/P02G120V01102
Historia: Historia do presente/P02G120V01203
Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento/P02G120V01204
Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar/P02G120V01205
Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos/P02G120V01103
Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento/P02G120V01104
Socioloxía: Socioloxía da educación/P02G120V01105
Aprendizaxe e desenvolvemento da motricidade na educación primaria/P02G120V01301
Ciencias experimentais/P02G120V01302
Didáctica das artes plásticas e visuais/P02G120V01401
Didáctica das ciencias experimentais I/P02G120V01402
Expresión e linguaxe musical/P02G120V01403
Xeografía/P02G120V01305
Lingua española/P02G120V01303
Lingua galega/P02G120V01404
Matemáticas e a súa didáctica I/P02G120V01304
Matemáticas e a súa didáctica II/P02G120V01405
Agrupacións instrumentais para a escola primaria/P02G120V01921
Didáctica da lingua e literatura: Español/P02G120V01506
Didáctica da lingua e literatura: Galego/P02G120V01501
Didáctica das ciencias experimentais II/P02G120V01502
Didáctica das ciencias sociais/P02G120V01503
Educación ambiental para o desenvolvemento/P02G120V01901
Educación artística/P02G120V01902
Educación física e a súa didáctica na educación primaria/P02G120V01601
Ética e deontoloxía profesional/P02G120V01903
Innovación e investigación didáctica/P02G120V01504
Lingua francesa e a súa didáctica/P02G120V01505
Lingua inglesa e a súa didáctica/P02G120V01507
Lingua e literatura: Español/P02G120V01603
Lingua e literatura: Galego/P02G120V01602
Novas tecnoloxías para a educación musical en primaria/P02G120V01925
Técnica vocal e práctica coral/P02G120V01926
Expresión corporal e danza/P02G120V01928
Introdución ao feito relixioso e ao cristián/P02G120V01908
Literatura infantil e xuvenil/P02G120V01910
Música nas culturas/P02G120V01927

Outros comentarios

Ter en conta a normativa propia de Prácticas Curriulares da Universidade de Vigo e da Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte.

Plan de Continxencias

Descrición

CURSO 2019-2020

MODIFICACIÓ NAS GUÍAS DOCENTES

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou

non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen:

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións significativas nas metodoloxías nos tres escenarios docentes previstos. A única adaptación resaltable, é a relativa ao seu modo de execución. No posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías se levarían a cabo de modo presencial e virtual. Por outra banda, que no escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas se adaptarían a una modalidade de execución virtual.

* Metodoloxías docentes que se modifican:

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de titorización poderán realizarse presencialmente, nas aulas e no despacho do profesor, baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza. No caso dun escenario docente na modalidade a distancia, a titorización realizarase unicamente polos medios telemáticos mencionados.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante Campus Remoto e preverase asemade o uso da plataforma de teledocencia Faitic como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

As probas de avaliación durante o curso 2019-20 nesta materia, ata que se produce a situación de alarma por mor sanitario do Covid-19, foron realizadas segundo o establecido na guía docente ordinaria. A partires da implantación do estado de alarma, a avaliación realizouse de modo virtual (a través da plataforma Moodle, de FAITIC, e do Campus remoto), sen modificar a tipoloxía das probas programadas, os criterios de avaliación, nin a ponderación destes na nota final.

* Probas pendentes que se manteñen

Todas as probas propostas na guía docente para as vindeiras convocatorias, mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2020-21.

Os criterios de avaliación, así como a súa ponderación sobre a nota final, se manteñen, tanto para o alumnado asistente, coma para o non asistente.

Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero sí no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos.

Así, no caso de estar nunha situación de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual, ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual. Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de modo virtual.

* Probas que se modifican

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións nas probas de avaliación previamente programadas para curso 2019-20. A única modificación, como xa se mencionou no apartado anterior, podería darse con relación á modalidade de avaliación: presencial e/ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que se leve a cabo a docencia.

* Novas probas

Non se prevén novas probas de avaliación.

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Traballo de Fin de Grao**

Materia	Traballo de Fin de Grao			
Código	P02G120V01991			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	2c
Lingua impartición	Castelán Francés Galego Inglés			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Pazos Couto, Jose Maria			
Profesorado	Martínez Figueira, María Esther			
Correo-e	chema3@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O Traballo Fin de Grao consiste no desenvolvemento autónomo por parte do estudante dun proxecto baixo a dirección dun profesor titor, cuxa realización ten a finalidade de favorecer que o estudante integre as ensinanzas recibidas durante os estudos e asegurar a adquisición das competencias propias da titulación.			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
CG2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
CG3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
CG4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
CG5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
CG6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
CG7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
CG8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
CG9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
CG10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas entre os estudantes
CG11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE61	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma
CE62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia

CE63	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e en particular o de ensino-aprendizaxe mediante o dominio das técnicas e estratexias necesarias
CE64	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro
CE65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica
CE66	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
CE67	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes 6-12 anos
CE68	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
CT4	Coñecemento de lingua estranxeira
CT5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
CT11	Traballo nun contexto internacional
CT12	Habilidades nas relacións interpersoais
CT13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT14	Razoamento crítico
CT15	Compromiso ético
CT16	Aprendizaxe autónoma
CT17	Adaptación a novas situacións
CT18	Creatividade
CT19	Lideranza
CT20	Coñecemento doutras culturas e costumes
CT21	Iniciativa e espírito emprendedor
CT22	Motivación pola calidade
CT23	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias			
É capaz de interrelacionar as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG8	CE61 CE65 CE66	CT2 CT7 CT8 CT17 CT18 CT21 CT22
É capaz de estudar ou avaliar situacións educativas e recoller, ordenar, tratar e analizar a información, tendo en conta os puntos de vista dos participantes, os conceptos teóricos, os datos da investigación, as normas legais e os procedementos institucionais.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG4 CG5 CG8	CE63 CE64 CE66	CT6 CT11 CT13 CT14 CT15 CT16
É capaz de deseñar, implementar e avaliar proxectos de intervención educativa o o ciclo de primaria e planear de forma negociada unha secuencia de accións e seguir e avaliar o seu desenvolvemento.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG2 CG4 CG6 CG7	CE63 CE64 CE67 CE68	CT1 CT2 CT9 CT10 CT13
É capaz de programar o propio traballo asignando prioridades, cumprindo coas obrigacións pre-profesionais e analizando a eficacia do propio programa de traballo.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG10 CG12	CE62 CE63	CT2 CT8 CT21
É capaz de contribuír á promoción de boas prácticas do mestre participando no desenvolvemento e análise das propostas educativas que se implementan..	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG7 CG9 CG12	CE66	CT5 CT12 CT19 CT20 CT23
É capaz de sintetizar información e soste argumentos sólidos.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG2 CG3 CG11		CT3 CT4

É capaz de presentar conclusións verbalmente e por escrito, de forma estruturada e adecuada á audiencia para a que fosen preparadas.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG8	CT3 CT5 CT6
É capaz de elaborar e redactar informes de investigación aplicada á intervención educativa e traballos académicos e profesionais utilizando distintas técnicas, incluídas as derivadas das tecnoloxías da información e a comunicación.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG11	CE65 CT16 CT17 CT18

Contidos

Tema	
Relacionados coas materias do título.	Contidos das materias do Grao de Educación Primaria
Planificación, desenvolvemento e/ou avaliación de investigacións, recursos didácticos ou proxectos de intervención.	Investigacións, recursos didácticos ou proxectos de intervención.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	2	4
Traballo tutelado	10	115	125
Presentación	1	20	21

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades dirixidas á presentación do TFG, proporcionando orientacións sobre a planificación, deseño e realización do traballo.
Traballo tutelado	Ao alumnado asignaráselle un titor/a para a realización do TFG. A tutorización consistirá en supervisar e orientar ao estudante na temática, metodoloxía, elaboración e presentación e calquera outro aspecto académico, así como falicitar a súa xestión, dinamizar e facilitar todo o proceso ata a súa presentación e defensa.
Presentación	Exposición e defensa por parte do alumnado do TFG realizado ante un Tribunal.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O alumnado realizará o TFG baixo a tutela do seu titor/a asignado.
Presentación	O alumnado realizará a defensa oral do TFG.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Traballo tutelado	Informe da titora ou titor académico sobre o seguimento do traballo do alumno	30	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12	CE61 CE62 CE63 CE64 CE65 CE66 CE67 CE68	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT20 CT21 CT22 CT23
Presentación	Informe do tribunal sobre a memoria do TFG e a súa exposición e defensa	70	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12	CE61 CE62 CE63 CE64 CE65 CE66 CE67 CE68	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT20 CT21 CT22 CT23

Outros comentarios sobre a Avaliación

A cualificación será a suma ponderada da cualificación do Tribunal (70%) máis a valoración do titor/a (30%). A valoración do Tribunal será a media aritmética das notas atribuídas por cada un dos seus membros.

O TFG debe ser un traballo persoal no que se constrúa un discurso propio. Cando se utilicen ideas ou palabras doutra autoría acreditarase explicitamente a súa orixe.

Aqueles estudantes que non superen o TFG na avaliación do segundo cuadrimestre poderán presentarse á segunda convocatoria no mes de xullo.

As datas de entrega da memoria e da defensa do TFG serán publicadas con antelación suficiente na web da Facultade: <http://fcced.uvigo.es/gl/>

No caso de obter a cualificación de suspenso, ben sexa na primeira ou segunda convocatoria, o tribunal fará chegar un informe coas recomendacións oportunas ao estudante e ao/o titor/a para a mellora do traballo e a súa posterior avaliación.

Conforme a normativa vixente, con independencia de ser estudantes asistentes como non asistentes, o alumnado disfrutará de condicións equivalentes de avaliación.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ferrer, V.; Carmona, M. y Soria, V. (Eds), **EL TRABAJO DE FIN DE GRADO. GUÍA PARA ESTUDIANTES, DOCENTES Y AGENTES COLABORADORES.**, 1, McGraw Hill, 2012

Walker, M., **Como escribir traballos de investigación**, 1, Gedisa, 2005

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Prácticas externas: Practicum/P02G120V01981

Outros comentarios

Ter en conta a normativa propia de TFG da Universidade de Vigo e da Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen:

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións significativas nas metodoloxías nos tres escenarios docentes previstos. A única adaptación resaltable, é a relativa ao seu modo de execución. No posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías se levarían a cabo de modo presencial e virtual. Por outra banda, que no escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas se adaptarían a una modalidade de execución virtual.

* Metodoloxías docentes que se modifican:

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de titorización poderán realizarse presencialmente, nas aulas e no despacho do profesor, baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza.

No caso dun escenario docente na modalidade a distancia, a titorización realizarase únicamente polos medios telemáticos mencionados.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante Campus Remoto e preverase asemade o uso da plataforma de teledocencia Fatic como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probos xa realizadas

As probas de avaliación durante o curso 2019-20 nesta materia, ata que se produce a situación de alarma por mor sanitario

do Covid-19, foron realizadas segundo o establecido na guía docente ordinaria. A partires da implantación do estado de alarma, a avaliación realizouse de modo virtual (a través da plataforma Moodle, de FAITIC, e do Campus remoto), sen modificar a tipoloxía das probas programadas, os criterios de avaliación, nin a ponderación destes na nota final.

*** Probas pendentes que se manteñen**

Todas as probas propostas na guía docente para as vindeiras convocatorias, mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2020-21.

Os criterios de avaliación, así como a súa ponderación sobre a nota final, se manteñen, tanto para o alumnado asistente, coma para o non asistente.

Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero sí no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos.

Así, no caso de estar nunha situación de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual, ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual. Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de modo virtual.

*** Probas que se modifican**

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións nas probas de avaliación previamente programadas para curso 2019-20. A única modificación, como xa se mencionou no apartado anterior, podería darse con relación á modalidade de avaliación: presencial e/ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que se leve a cabo a docencia.

*** Novas probas**

Non se prevén novas probas de avaliación.

*** Información adicional**
